

# بے کسہء منہء واپس نیت

(آزمائشی دپتر)

بے کسہء منہء واپس نیت

(آزمائشی دپتر)

زاحد ورنیس راجی

زہد ورنیس راجی

نام : زاحد ورنیس

مد نام : زاحد ورنیس راجی

بن جھکین : بگان - کسرکند - بلوچستان

جاہ متد : لیاری - کراچی

وانشت : سائنس گریجویٹ

سے سال : ڈیڈ ماماں کمپیوٹر سائنس

کسب کار : پروگرامر سافٹ ویئر کنسلٹنٹ

چاپ پوٹیس کتاب : خواب گھر وندا (اردو شیریانی کتاب) - (فروری ۲۰۱۳)

داد : نیگل داد کویت - (مارچ ۲۰۱۶)

چیرا سکولادی گل و نیگل و آرات جمال دینی داد - (ستمبر ۲۰۱۳)

شنگکار  
رنیسی چاپ و شنگ جاہ



بے جست ءاے کتاب ءیا ایشی ءبہرے ماں بلوچی ءیا کہ ماں دگر زبانی ءتریت ءچاپ ء  
شنگ کرت نہ کت ۔

## بے کسہ ءمن ءواب نیت

کتاب ءنام : بے کسہ ءمن ءواب نیت  
آزماکار : زاهد رئیس راجی  
چاپ : جولائی ۲۰۱۶  
دانگ : ۵۰۰ (500)  
قیمت / نہاد : ۲۰ روپے (120) کلدار  
گال سنج : محمد سلیمان رئیس  
سرتاک ءکشاک ءچکان : زاهد رئیس راجی  
آزماکار ءر ءگپال یا ای میل : zahidaraji@gmail.com  
شنگار : رئیس چاپ ءشنگ جاہ  
شنگار ءر ءگپال : raeesii@gmail.com  
شنگار ءر ءستی گوانکو یا گشتی گوانکو : +92-333-2023134

~  
زاهد رئیس راجی

## نچین

ردء بند	تا کدیم
چیزے گپ	۶ :
مزنیں ادیب	۱۰ :
ڈگری	۲۸ :
نیمون	۳۴ :
دُڑ	۳۹ :
hummm	۴۵ :
مات	۴۸ :
پسلہ	۵۴ :
I want to die	۷۲ :
پسو	۷۵ :
نادو	۸۴ :

مشکت ءمهرک	۹۵ :
اپوگ	۱۰۳ :
بے کسہ ءمن ءواب نیت	۱۱۸ :
دیم ءسال ء	۱۲۳ :
مهر	۱۲۵ :
سنگدل	۱۳۴ :
زلیکا	۱۵۰ :
وت گشی	۱۶۷ :
مُنڈوک	۱۷۰ :
نگہت	:

## ﴿چیزے گپ...﴾

زاهدہ رئیسہ سیادی گول زاهدہ رئیس راجی بلکیں چہ ہماروچ ء بُنگیچ پیگ کہ زاهدہ رئیسہ ء وتی  
پکر ء اولی دانک وتی رود پتر ء نولیں اتگ بلے آئی ء بکار چہ ہماوحد ء جوڑ پیگ کہ وت ء گول لہزانک ء  
دیروئی ء ہمگر نچ ءے گتگ۔

لہزانکی سچ یک نکارے ء تہ ء ہماوحد ء شرتر ء دوم ء وایت کہ آئی ء لہزانکی چا گردے گول زگریں زبان ء ء  
بے زہمتانی کشگ ء تچک ء پچو دست ء دل ء بہ رسیت۔

اگاں من وتی لہزانکی چا گردے زبان ء گپ ء بہ جن آل گوازر گریں بلوچی ء جاہ ء دری زبان ء گول مچنگیں  
بلوچی منی چا گردے مستریں بکار ء تہ پچہ زہشونی ء بید ء چہ وتی آرتیں پت محمد سلیمان رئیسہ ء دلبدی ء آئی ء  
گچین گنگین ء سبجا گنگیں کتابانی انبار ء دگہ چہ چیز دسترس ء نیست ات۔

چہ اردو ء دیم پچہ بلوچی منی لہزانکی سپر ء راہ ء بازیں اڑ اتنت بلے چہ درستیں مستریں اڑ ہماثرس ء نیم ات  
کہ چہ اردی ء منی گچک ء پچہ زور جاہ دیک پیگ ات کہ تو بلوچی ءے زانے۔ اے ترس ء منی ہماگران کہمتی  
نیں وھد کہ من ء پچہ بلوچی ء دیم روی ء دیک لوٹ اتگ ات چہ من پچہ اردو ء ہذمت ء تچ گپ ات۔  
من وتی چہ شازی ء دیم پچہ بلوچی آزمانکاری ء نیمک ء مان ترینگ ء کریڈٹ ء برات حسن جانان بادینی ء  
دیاں کہ آروچاں آوت باسک تند جاہ ء گول من ء ہمکاری کنگ ء ات۔ یک روچے آئی ء گپ گپ ء ہال  
دات کہ آئی ء یک سنگتیں شوکارے ء پچہ زالبولانی تاکے ء کشگ ء لہزانکی مک پکار انت۔ بازینے و آئی ء  
چہ وتی نودر براں جم گنگ داتگ انت بلے نولں چہ وتی اے گہار ء ہم دلمانگ انت کہ اے برات ء وتی

## نامدات

آدرستیں وانوکانی نام ء کہ برے پچہ ایراد ء برے پچہ زہشونی ء  
منی ساپشتانی سر ء وتی تچکیں چمشتا نک اش داتگ

سنگتِ دیم و دژ نام بہ کت غ یک آزمانکے ہشتہ بہ کت غ یہ دنت ۔

من گوں ہیرانی و دراہیت کہ پرچہ مسکرائی کنگ غے ۔ تہ گہار و بید و چہ گلابی نیں بلوچی و دگہ چے  
کیت ۔ تو پرچہ منی سر و انوکاں کندیک لوٹے ۔۔۔“ گڑا آئی و دراہیت کہ ”تو ایشی و پرواہ و مہ کن ۔۔۔“  
ہیر! بایں حیلہ غ بہانہ و رند من ہم رازیک بیت آں و دو سے روچانی توک و یک گونڈیں کسہ یے ہشتہ  
کت و پیش داشت ۔ آئی و چارگ و رند ہمنچہ دلہڈی دات کہ من وتی ترس و وت ڈوبارگ و لگ اتوں ۔  
دو سے روچ و رندیک برے پد و گوہگ و لگ ات کہ ”گہار پھل بہ کن کہ منی سنگت و چہ ہک زابلول و  
دو و آزمانک لوٹ اتگ ات بلے تہی دزگی و سوب و من ترایکے یے بار و گوشتگ ات ۔ نوں کمو کے و ہد پے  
وتی برات و یہ کش غ یک دگہ آزمانکے ہشتہ بہ کن دیم یہ دے، من سدک آں کہ تو اے کار و کت کن ے۔“  
برات و کہ منی سر و انچو پسہ ات من ہم مڑانہ کت و لہتے روچ و رند دومی کسہ اوں ہشتہ کت دیم دات ۔  
آئی و اے دو نیں کسہ منی چیریں گننام ماہل بلوچ و نام و سر و ”آساپ“ و چاپ کننا نیت انت ۔ وانگ و  
رند وتی گلابی نیں بلوچی و تکی و سر و من وت ہیران اتوں ۔

وہدے من اے درگت و چہ ہمانی و چند و جست کت گڑا دراہیت ے ک نوں تہی بلوچی ہشتہ کنگ و بندت  
پتگ باید نوں وتی دست و مہ دارے، من پے تر لہتے کتاب دیم دیاں، ایشاں گوں دلگوشی و بان و چیزے کہ  
سر پدمہ بے من و جست بہ کن ۔

رند و آئی و دیم داتگیں کتاب و سر و سوجاں منی مزین رھشونی یے کت کہ بے آئی و سہیک کنگ و من لہتے  
دگہ کسہ و آزمانک سرجم کت آں، بلے آئی و دیم و یارگ و چہ پیش آئی و چند، سیاسی جاورانی سوب و چست  
کنگ بیت و اے رنگ و منی رھشونی و مزین درے بند بیت ۔

پد و چیزے و ہد و رند مے سینر باسک قاسم فراز و ماہل بلوچ و گوں زاهد راجی و ہمنگر نچی و بارہ و جست  
پدس کت گڑا دروگ بندگ نہ بیت ۔ آئی و ہم ہے دلہڈی دات کہ ترادگہ برات ہم آست انت گوں ماہر چے  
بیت تہی لہراکی مک و کن ایں ۔ آئی و گوہگ و سر و من لہتے کتابانی ہمشا نک ہم ہشتہ کت انت کہ لہتے تاک و  
ماہتا کاں چاپ ہم بیت انت ۔

ہے روچاں کراچی و مکران و لہتے نکاراں ہم چہ منی درشان داب و مارات کہ ماہل بلوچ و نام و سر و  
زاهد رئیس راجی ہشتہ کنگ و انت گڑا و لہجہ اصغر علی آزگ، ہد امرزی غنی نقش و لہجہ محمد بیگ بیکل و گوں منی  
کماش محمد سلیمان رئیس و ہے کلوہ دیم دات کہ لہرا نک و دونامانی کارمرزی زاهد و لہراکی کریم و مزین  
تاوانے دنت، زاهد رئیس راجی کہ اردو و انچوش ہم آئی و سبچار انت و باسک تند جاہ و سوب و بلوچ ہم آئی و  
چہ ہمے نام و زان انت باید ماں بلوچی و ہم آئی و قلمی نام ہمے بہ بیت ۔

چہ اے گپ و رند من وتی سرجمیں ہائیک کجاکت انت و وتی اولی دستونک (چد و پیش من دو سے لپ  
ماہل بلوچ و نام و ہشتہ کنگ ات) ماں بلوچی و نویسگ و رند باسک تند جاہ و ایرگت ۔ باسک تند جاہ و لہجہ محمد  
بخش راجی بلوچ و چکت و منی گل نام و سر و ایرادگت کہ اے گننام آئی و کماش یک انت ۔ من کہ پیر و سہیک  
نہ اتوں اے گپ یک برے پد و بلوچ نکارانی دیم و یاورت ایرگت، گڑا آیاں ہمے شور دات کہ نام کسی  
میراث نہ انت و ہک نکار و شاعر و درشان داب وت گیشین ایت کہ ساچشت کنیک انت و نامداری ہمانی  
و ریت کہ وانوک و گیشتر دوست دار انت ۔

وہدے و لہجہ محمد بخش راجی بلوچ و چند باسک تند جاہ و اتک، آئی و گوں مہروانیں تے و چہ وتی چکت و نیمگ  
و پھلی لوٹ ات و منی لہراکی کارانی سک باز دلہڈی ے دات و آئی و چکت و ہم وتی گپ و سر و شومانی پد  
کت ۔ اے رنگ و من چہ گننام و اڑ و ہم آرات بیتوں و منی دل و لہجہ محمد بخش راجی بلوچ و شرب و احترام  
دو بر گیشتر بیت کہ آ و سہیک نہ ات کہ بلوچ نکاراں اے گننام و سر و من چہ گوہگ ۔

چہ آروچاں پد منی لہراکی سپر آزمانکاری و ابید، شاری، ریزمانکاری، رجا نکاری، پٹ و پولی ہشتا نک و  
کتابانی سر و ہمشا نک و درو ش و روان بیت و چہ ایشاں گیشتر یں ساچشت تاک و ماہتا کاں ہم چاپ و شنگ  
بیت انت ۔

پرچہ کہ منی کار و شعبہ آئی ٹی انت و گیشتر ہمنگر نچی گوں انگریزی و اردو زبان و انت پمشکا وتی ہک  
ساچشت و ہشتہ کنگ و رند نکارانی نیمگ و پے دو بر چارگ و دیم دیک زلوری انت ۔ بلے پد و ہم منی چاپ  
پتگیں ساچشتانی تے برے منی و برے رھشونانی بے دلگوشی و چیزے نہ چیزے املانی ردی الم و پشت کپتگ

انت و اگاں اے یہ گوشاں کہ منی جند دز گئی و بے دلگوشی و گیشتر کار ہراب گنگ انت ردے ہاں۔  
چہ دل و بھلائی و من و تی آدرستیں باسکانی منہ واراں کہ منی آزمانکانی سرء آھاں مدام و تی تجکیں  
چہشاک داتگ۔ اگاں و تی بگوشاں مروچی اے جاہ و کہ من سریتگوں اے درست ہمایانی رھشونی و دلہڈی  
انت۔ آدرائیں ماہتا کہ عتاکبندانی منہ واراں کہ آھاں منی ساچشت و عتہ ووت سری نہ گنگ و و تی وانوکانی  
ہم منہ واراں کہ من و دلہڈی اش داتگ و گیشتر نبشتہ گنگ و سکین اش داتگ۔

چونایا من دوسال پیسماں سوشل میڈیا ویک ہستے و پتو دیان و گوشنگ ات کہ اردو و پد بلوچی آزمانکانی  
دپتر و زوت دیم و کاراں بلے چہ اردو کتاب و چاپ و رندمن و بلائیں در سے رس ات کہ پروف ریڈر زچہ ما  
گیشتر اشتاپیک انت و تاوان رند و کتاب و اھند و رسیت۔ ہے سوب انت کہ یہ اے کتاب و سرجم گنگ و  
من و تی لہتے گھنیں ویک دونوکیں آزمانک دو برنبشتہ گنگوں و جہد ہے گنگوں کہ پیسریکیں ردی دو برنگ مہ  
بنت۔ اے درگت و ناگمان و رھشونی و ہمنچہ منت و یہ گراں کم انت کہ آئی و چہ و تی دز گئی و وھد کش اتگ و  
منی کتاب و گیشتریں آزمانکانی سرء ارتجاری گنگ و و تی سرء سوج داتگ انت۔  
پد و ضیاء بلوچ و منہ واراں کہ آئی و شارٹ نوٹس و سرء کتاب و پروف ریڈینگ و کارڈیک پیگ و آئی و  
چہ و تی دز گئی و وھد کش اتگ۔

منی گچین آزمانکانی اولی دپتر کہ اے ساھت و شمنے دیم و انت و عتہ و منی دراہیں آزمانک ہوار نہ انت۔ چہ  
بنداتی آزمانکاں من دوسے آزمانک گچین گنگ۔ اے دگر درست رندیکین انت بلے درست چاپ بوتکین  
انت۔ چہ وانوکاں دز بندی کناں کہ و تی تجکیں چہشاک و راہ و جہر بند مہ کن ات کہ ہے مئے دیروئی و  
رھشون انت۔

شمنے نکلیں دُعایانی مدام رھچا آں

زانت و پڑ و چہ شاکستر

زاهد رئیس راجی

20 اگست 2015

## ﴿مزین ادیب﴾

میگ و سازین و دز گھاری ہمسائیگی و سوب و سک گھن ات۔ ہک بیگہ و آئی و لوگ و روگ پتن  
چہ نماز و پزات و ہما وھد و کہ منی اے نماز چہ کز او انگ و ہم پیش کپنگ گڑا یہ زان ات کہ سازین گول سقت  
و نپلانی گنگ و منی لوگ و میلانک ات۔ میگ و آئی و لوگ و مردمانی سترز یکیں سیادی نہ ات بلے دوستی و مہر  
انچوش گیش ات کہ گوشے مادوئیں یکیں مات و پت و چک اتیں۔

سازین و گول انگریزی لہز انک وھد و نا کی ہست ات و من کہ پیس وھائی و رنگ و اتاں نوں کم کم و  
منی تب بلوچی و نیمگ و ترگ و ات۔ دل و مزین و اھشے ات کہ و تی مارشت و جوزگاں ماں بلوچی و یہ  
نویساں بلے انچوش کہ قلم منی دست و اتک گوشے ہما جاہ و اڑے مک بوت ویک گالے نبشتہ گنگ و قلم دیم و  
نہشت۔ اے چیز و برے برے من و گنت و بے واک ہم گت۔ چہ دلپروشی و من و تی دلگوش یک رندے  
پد و گول انگریزی و اردو و وانگ و میسگ و دات بلے اے رنگ و دو بوجیگانی سوار و وڑا نے دل آیمگ و  
رازیک ات و نیکہ اے نیمگ و سکون ات۔

یک روچے گپ گپ و من گول سازین و و تی جیڑہ بیان کت: ”جان! شریں توچہ sidney  
sheldon و باز دربرنگ و نوں و تھم ناول نبشتہ گنگ و بے منی دل مروچاں آئی و وانگ نہ لوٹیت و  
و تی چپ و چاگرد و جاوراں گنداں دل گوشت ایشاں نبشتہ یہ کناں but

not in Urdu & English --- منی دل پہ مدوک و بندایں۔“

”متلب؟؟؟“

”اے! دل لوٹیت بلوچی زبان و نبشتہ یہ کن آں بلے من وھاک و پد زاناں۔ سچ سر پد نہ بیت انت کہ

﴿زاهدہ رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن عواب نیت﴾

چون غکچاچہ بندات یہ کن آں۔ پدعوتی دیم و چویشیں مردے ہم نہ گندآں کہ من غگائیڈ (رہشونی) یہ کنت۔“ من گوں ملوریں دیم ووتی دل غگپ درشان گت انت۔

”وے! اے وچشیں بلانیں جیڑھے انت کہ تو و پریشان گتگ۔ منے لالہ ازل کدی کار دنت۔ تو آئی غگیش آوت ترا گائیڈ کنت۔۔۔ آئی عکرہ (کوٹی) پڑ انت چہ بلوچی کتاباں۔ من و ویرا انچا نرسٹ و چند نیست و کول و تنیک و چہ سڈنی شیلڈن و ناولز (گداراں) در نہ کپاں۔ بلے تو چہ آھاں آلم و کمک زرت کن نے۔“ سازین عن عسوبے دات۔

”wow, that's great۔۔۔ اے و سک و شیں گپے توجت۔ من ہم چونیں گنو کے آں، مردم منے دیم و انت عن انکو آگوسر جنگ و آں۔ بلے جائل! تو کارے یہ کن چہ لالہ عنی بار دا و ت گپ یہ جن ناں۔۔۔ من و بید چہ سلام د عا دگہ ہر ہالے ہمبر گوں آئی و نہ کتہ۔ وھدے تو چہ پیسر و گپ نے جن نے گروا منی گپ جنگ شر تر در و وارت۔“

”او کے ڈیز۔ as u wish (ھر چے تئی رزا)، بلے چوش یہ کن کہ تاں بیگا و ہمدایہ دار۔ آچہ وتی کار و کجام ہم وھد و ات رہ کنت من ترا گوں آئی و دیم پ دیم کنناں، دیم تر گپاں تو و ت یہ سند Righto?“

”رائیو۔۔۔“ مادوینیاں ہکے دات۔ دمانے ورن منی جگ و گپے اتک۔“ بلے سازین جان! تو من و اے بگوش کہ چہ سالے و گیش انت، من شمنے گورا آئی و گند گایاں، آد و تیو کا تنگ متلب آئی و جن چک اد و گون نہ انت۔ زاناں ہاسیں وجہ یہ است؟“

”اسلا آد و پ لاپ و شوہا ز و شتہ۔ منک وھال و توسنیگ نے کار و رسک و بل بے گناہیں ورن ناہاں چست کنگ و گار کنگ و انت۔ بابا و گوشک و سر و آد و اتک۔ و انگ و و آئی و سک باز و تنگ، بابا گوشت کہ شاہ در بر جاہ و برتریں سند نے گون انت بلے تو ہم زانے اد وھال و، اد و وھمدیگ بیکار و تنگ انت گروا ڈنیگاں چہ گجا کار رسیت۔۔۔ ہاس ہما وھد و کہ دیم و مردم بلوچہ یہ بیت۔ بلے لہتہ ماہ بیت انت کہ یک فیکٹری (کار جاہے) و کھری و کارے رس اتک۔ پکارے ہم سک کم انت بلے شاہاں انت نے کہ افارگ

﴿بے کسہ عن عواب نیت﴾ ————— ﴿زاهدہ رئیس راجی﴾

نہ کنت۔ آئی و جاہ و منے رنگیں مردے بوتیں دامن و ٹوٹ و پڑے پریٹنگ ات (مادوینیاں کندات) بابا چہ آئی وھد و کار و بار و اجست و پڑس کنت جواب (پسو) نے یکین انت، جہد بر جاہ انت، چہ رب و ذات و امیت کشاں دیم تر و شر تریں کارے رسیت۔“

”ھو راست گو شے۔۔۔“ من تپاک گت۔ آئی ووتی گپ دیم و بران گوشت: ”اے چیز تو ہم دیتگ کہ آگوں کس و باز گر و دار (ھبر وھال) نہ کنت، وتی کار و گوں کار داریت۔ وھدے چہ وتی کار و و تر کنت تچک ووتی کمرہ و روت و و انگ و کنگ کنت۔ برے برے بابا پٹی وی و چارگ و تو ارے کنت گروا منے وی لا و نچ و کیت دگہ چہ وتی کوٹی و ورم نہ کپیت۔ آئی و سنگت و مردم ہم گیشتر چہ پشتی در وازگ و گوز انت و آئی و کمرہ و پڑ انت۔ متلب لوگ و دگہ مردم چہ آئی و سوب و ڈسٹرب نہ بنت۔“ سازین و آئی و بار و امن و بازیں سر پدی نے دات۔

☆.....

نرگرب کز و لالہ ازل چہ کمپان و مزین در وازگ و پڑت۔ ما کہ کمپان و ڈکسی و سر و تنگ اتیں، ہمک روچ و عیم و چہ منے دیم و گوازان بیت بے منے نینگ و چارگ و آئی و گونڈیں سلا مے دات و بے علیک و اشلنگ و تچک ووتی کوٹی و پڑت۔

کساس وھ منٹ و رند سازین ووتی دست و بستکیں ساھت (گڑیاں) چار ات و من ووتی و ہبرا ہی و آھک و اشارہ نے کت۔ مادوینیں میزاں میزاں لالہ ازل و کوٹی و نینگ و شت ایں۔ سازین و آئی و کوٹی و در ٹک ات۔ ورن و تنگ و رند در وازگ و یک تاکے تچ بوت۔ لالہ ازل در و پ و اشتا تگ ات و انچوش چم نے منے سر و کپت انت گوں ہیرانی و مارا چار ان بیت۔ پڑیٹی و پیش کہ آچہ مارا جستہ یہ کنت سازین و گپ و بندات گت: ”لالہ! مارا گوں تو کارے است۔۔۔“

”جی بگوش ات۔ ہیر انت؟“ دمانے ہاموشی و رند آئی و در اپیت۔ پدع آئی ووتی کوٹی و در و دوم تاک ہم پیکار تچ گت و مارا توک و پڑتگ و راہ نے دات۔ مادوینیں آئی و کوٹی و تہ و پڑت ایں۔ پہ من و اے کوٹی نوک ات۔ من وتی چم چپ و چا گرد و ترینت انت۔ کوٹی و تو کی دیوال و کش و نپا دتچ انت۔

﴿زاهدہ رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

سرجاہ و پستی نیمگ، لہتے کتاب، لہتے دپتر، رودپتر و قلم ایر اتنت۔ پدے دیوال و گول لچ انگلیں دار و پائی و سرے بازیں کتاب ہم ردا اتنت۔ کوئی و ہمک چڑے یہ رده بند ایر ات۔ کوئی و ڈٹی دروازگ چہ توک و گبل ات و اے دروازگ و کش و کبیل (ہام، جان شود) ات کہ آئی و دپ و پردہ یے لونجان ات۔ من و سازین کوئی و توک و شت فتنیں۔ آہم شت یک کرے و نشت و دگلوش وے مئے نیمگ و دات۔

”جی گہاراں! نوں حال کن ات، چہ گپے؟“ آئی و مئے نیمگ و چار ان و جُست کُت۔

”لالہ!۔۔۔ مہناز بلوچی بشتہ کنگ لوٹیت But she doesn't know from where and

how to start, she truly needs your help and guidance (بلے نزانت چون و چہ کجا بندات یہ کنت، شمنے ملک و رھشونی و لوٹیت)“ سازین و مئے آہگ و مول و مراد یکپار یک و درشان کُت انت۔

”اونہ، بازوش (دمانے هاموشی و رند) ماتی زبان و دگلوش دیک و تی جاہ و جوانیں گپے۔ چونا یا ہم ماتی زبان و در برگ انچو گران نہ انت بلے زوری گپ ایش انت کہ در بروک و پ و وانگ و زانگ و ہُت یہ بیت۔ بندات و و ہمک زبانے گران سما بیت، হাস و ہا و ہد و کہ آ زبانے توچہ و تی وانگجاہ و ہجر نہ و تگ بلے و گلوش، کوشٹ و و اہگ انسان و دیریں منزل و ہم نز کاریت۔“ لالہ ازل و منی نیمگ و چار ان و گول جہلیں توار و دراہیت۔ پدے دمانے هاموشی و رند جُست و گت ات: ”شما بگوش ات، باریں چد و پیش بلوچی اگس نہ دری زبان و چیزے بشتہ کنگ و کدی جُہد گنگ وے یا اتاں؟“

”ھو! کہے انگریزی، کہے اُردو و کمو کے گجری۔ اسل و ہرچ زبانے کہ من کم و گیش و تگ آپ مارشانی درشانی و کارمرز گنگ و لہتے جاہاں چا پ و ہم دیم دانگ۔ چا پ و رند من و تی بشتا نکانی پد گیری نہ گنگ پمشکا ریکارڈ نیست کہ شمارا پیش داشت ایش بہ کنان۔۔۔“

”پرواہ نیست۔ پمن و منچہ باز انت کہ لبر انک و پڑ پ شانو کہ انت و اے حساب و شمنے رھشونی و باز و لسیا ہی نہ بیت انت۔“ آئی و چیر بروت کند ان و گوشت۔ دمانے مادوئیں هاموش بیتیں گڑاچہ من و جُست و لگ ات: ”شر! تو اے بگوش، بلوچی و تاک و ماہتا کہ یاد کہ کتابے چیزے تو کدی و تگ؟؟؟“

﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾ ————— ﴿زاهدہ رئیس راجی﴾

”never“ جہرا اتاں! من بلوچی وانگ و گیش گوشت ہانی دپ و اشنگ و منچہ گیش اشنگ کہ جُست و مہ کن وے۔ لہتے سوت و من و انچوش دوست پتگ انت دل و گوشتگ دہ رند و گوش ایش بدار۔ پدے ایشانی اشنگ و دل و آل کُت کہ من ہم چیزے یہ نویاں۔“ منی سر یک کہ کہے چہ سر و لگوشتگ ات من و تی سر و بان و ایر کنان و پٹو دات۔

”اونہ۔۔۔ شر اے بگوش کہ شمارا لبر انک و کجام پڑ و ستر بیت انت، شمار یی یا ردا نک؟“

”لبر انک مطلب؟“ من گول ہیرانی آئی و نیمگ و چار ان و جُست کُت۔

”ادب، لٹریچر، منی جُست و مراد ایش انت کہ تراشاری و صنف دوست بیت انت یا نثر؟“

”او کہے! دوستی و و ہیر من و دوئیں دوست بنت بلے شمار یی زوراں سری کنگ نہ بیت پمشکا I do prefer to express in prose. (پہ مارشانی درشانی و ردا نک و ترجیح دیاں۔)“

”جوانیں گپے۔۔۔ گڑا اے ساہت و منی سوچ پ شمش انت کہ چہ چیزے بشتہ کنگ و پیسرو تی وانگ و گیش یہ کن ات۔ گوشت ہانی دپ و سوتانی گوش دارگ، نویسگ و کنگ نہ کنت بلے وانگ، شمنے پکر و جند و بلوچی و نیمگ و ترینیت۔ اے ساہت و شمنے گپ ہر ہم چہ در ی زبان و تر یک گندگ بیگ و انت بلے و ہدے کہ بلوچی و گیش و چہ گیش و انے شمنے پکر و تھے نیمگ و روان کنت۔“

”جی لالہ۔۔۔“

”منی اے گوئیں کتاب جاہ و بلوچی تاک، ماہتا کہ، شیر و ردا کی کتاب ایر انت۔ شما چہ منی گورا چیزے کتاب بہ برات و ایشاں گول و دگلوش و ابوان ات۔ دانکہ یک کتابے مہ کُتیت دوئی و دست و مہ کن ات۔ کتاب و تہ و ہر کجام بشتا نکے شمنے دیم و کیت آئی و دو بر ابوان ات، ہر کجام گالے یا گپے نہ پھمگ و گران کہت گول پینسل و نشان یہ کن ات و رند و ہدے کہ مادو چار کہیں چہ من و جُست ایش یہ کن ات۔ سید گنج کہ بلوچی و پگائیں گانگ (مستند لغت) انت آئی و برگ لوٹ ات رت کن ات و غوت ہم گرانیں گالانی بزانت و پٹ ات کن ات بلے اگس چیزے چہ سید گنج و ہم دست نہ کہت گڑا من و حال یہ دیت من و شمارا سر پدی دیاں۔۔۔ سہب و یہ کرتاں عصر کزایا من و اد و نیاں، شمارا پہر کا اجازت انت کہ اد و اتک و



﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

کتاباں پہ وانگ ءمرت کن ات۔“ (من گل بوتیاں) ”بلے دگہ یک گپے۔۔۔ ہر کتابے کہ چہ ادع چست کن ات پچتر یک ءبھال مہ بے کہ من گوں بازیں دلیائی ءاے کتاب کیجا گنگ انت ءایشانی زلورت من ءندام کپیت۔“

”No worry Sir، شاد لجم بہ بیت، شمنے کتاباں من الم ءچتریناں۔“ آئی ءپاداتک چہ وتی کتابانی پائی ءدوسے ماھتاک ءیک شیرانی دپترے چست کت ءمن ءادات: ”ایشان بڑورے بوانے۔۔۔“

چہ آئی ءکتابانی زورگ ءپدگل ءبال من وتی لوگ ءواتر کت۔

.....☆.....

لوگ ءسریگ ءرندتچک ءوتی کوئی ءپترتوں ءتھت ءسر ءندگ ءگوں کتابانی چارگ بنا کت۔ چاریں کتابانی سربری چارگ ءپد ماھتا کے وتی سر جاہ ءسر ءایر کت اوں۔ ہمنچو اشتاپیک اتوں کہ چہ دخل ءپنسلے ہم در کت اوں تاں گرانیں گالاں ہما سہت ءنشان پہ جن آں۔ ماھتاک ءاولی ہشتا نک ءوانگ ءگوں من ءسر تر گے ءگپت۔ ”او ووو۔۔۔ اے وگوشے چنایانی زبانے۔ من چہ کجا ایشی ءونت کنناں۔“ گوں وت ءجوڑگ ءزانتوں کہ بلوچی ءوانگ پہ نوک باھند ءنچو آسان ءانت کہ من مارگ ءبوتگوں۔

آساھت ءمن ماھتاک ءوانگ ءکار مھتل کت ءشپ ءوھدے کہ پہ وپسگ ءوتی کوئی ءانکوں یک رندے پد ءماھتاک تچ کت اوں ءماہشتا نک کہ پیسر ءنیم بنگ یلا داتگ ات یک برے پد ءوانگ بنا کت۔ نوں پو اُردیں گونڈوانی وڑامن بچہ کنان ءوانان کت۔ بازیں گال چہ منی سر ءسرگوست انت۔ پد ءیک یک پیرا گرافے ءگوشے چہ دہ ءگیش گال اتنت کہ من ایشانی مانا ءمتلب نزانت انت ءنشان جت انت۔ اے رنگ ءیک ہشتا نکے ءیک تاکے ءوانگ ءمنی شپ سہب ءسر کت۔

اے دگہ روج ءمن سید گنج دیم ءکت پہ گرانیں گالانی بزانت ءشوہاز ءبلے لہتے گال انجین اتنت کہ سید گنج ءہم مان نیست اتنت گڑا جملہ ءوانگ ءگوں من ایشانی بزانت وت سر ءجوڑ کنان کت۔ اے داب ءنیشا نکانی وانگ ءگرانیں بزانتانی در گیک ءمنی سر جمیں روج رت۔

لہتے روج ءرند من گوں سازین ءائی ءکپان ءدپ ءتھگ اتوں کہ لالہ ازل ءچہ کار ءواتر کت۔ گوں

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

سلام ءوھدے آئی ءچمنی سر ءکپت انت من ءچاران ءجست ءے کت: ”ہاں گہار! ہال کن، باریں کجا سر بوتگ ءچے چے چیز ونگ ءے؟“۔ اے انا گہیں جُست ءمن سٹے کت ءسک بے وڑ بوت آں۔

”جج۔۔۔ جی لا۔۔۔ لہ۔۔۔ اُن گتہ۔۔۔ وم۔۔۔ مں۔۔۔ وانگ ءیاں۔“ من گوں مکینگ ءپسودات۔

”گندگ ءبلوچی ءوانگ ءشارا کے پریشان گنگ۔“ آئی ءگوشے منی مشکل مارا ت، گوں چیر برو ت بچکند گے ءجست ءے کت۔

Actually Lala, this is first time I'm reading Balochi script."

(اسلا، لالا! اے اولی رندانت کہ من بلوچی سیاھگ ءوانگ ءآں) چہ کتاباں انچوش زائر بیگ ءانت کہ مے ہبری بلوچی ءنیشہ کی بلوچی ءسک باز پرک دگری است۔ مے بلوچی ءگوشندھانی بلوچی ءباز دگری نیست بلے اے کتاب۔۔۔ اے وٹوٹلی (پہکا) دگہ وڑ انت۔“ من گوں مھالت وتی نزوری در شان کت۔

”پچار گہار! اے جیڑہ یکیں بلوچی ءگوں ہوار نہ انت دنیا ءھک زبان ءلمز انکی زبان ءمہلوک ءہمروچی ہبری زبان ءدگری است۔ دیرمہ روتو انگریزی ءپچار تراچہ سلینگ لینکو تچ کہ انگریزانی ملاکوں روانی ءمہر بیت پہکا جتا گندگ کیت بلے مادرست اسٹینڈر انگش ءوانیں آھانی زبان ءرھبند ءن رھبند ءدر بریں، مے رنگ ءاردو ءالو کھتی ءلائیز ایریاء زبان کتابی زبان ونہ انت، مارا وانگ جاہاں سلیس اردو ءنام ءمعیاری اردو وانینگ بیت انت ءایشانی وانگ ءرند ما ایشانی بازاری زبان ءہم سر پد نیں۔ تو ت بگوش! انچوش انت یا اتاں؟“

من چہ آئی ءجستہ بچکند ات۔ آئی ءوت گپ دیم ءبران گوشت: ”مے رنگ ءبلوچی ءلمز انک انت۔

ہبری زبان ءبازیں رند ءرھبند ءن رھبند گانجیل کنگ بنت پشکا زبانانی معیار جوڑ کنگ ءوھد ءچہ زبان زانت گانجیلں زبان ءگچیں ءکنت۔ آ پہ معیار ءمن انگیں رھبند ءن رھبندانی سر ءکار کن انت۔ پد ءلمز انکی زبان، تی زبان ءزیہدار ءولد ار کنت ءپہنات ءے شاھگان کنت۔ چوش کہ تو دری لمز انک ءوانگ ءدیتگ۔۔۔ ہیر! چہ من ءھرچ کتا بے شمار تگ ایشاں پہ شری بہ چار ات لہتے روچاں پد من چہ شما ایشانی باروا جُست ءپر س کن آں، چار آں باریں شما چو سر پد بوتگ ات۔“ لالہ ازل ءاے گپ ءمنی دل

جہل کپتہ دمانے من و ہید سٹ ات۔ ”نوں بڑاں تچک ہم راہ نیست“ گوں وتی دل و جیر اتوں۔

☆.....

چہ اے روج و پدماھتا کافی وانگ یک برے پدے چہ اول سرے بناگت اوں۔ کم کم و دیم و روان و یکیں  
نیشنا تک و دوسے رند و وانگ و گوشے منی مشکل سبک تران بیت۔ آجملہ یا گالے کہ من چہ آئی و سرکچ نہ  
وارت آھانی دوسے رند و وانگ و چارگ و گوشے متلب و مانا منی دیم و تچ بوان بوت انت و من ہمے زانت  
کہ وجہ ہدایا منی سرے رهم و ارتگ و درنگھی کمک و راہ وے تچ گنگ۔

کساس چھتے و رند من سہیں ماھتا کافی وانگ کٹینا انت و لالہ ازل و کوئی و برت کتابانی پائی و سرے ایرگت  
انت و دگہ دو ماھتا کہ چہ اود و چست گت و گوں و ت و زرت یارت انت۔ اے رندی زرتگیں کتاب من چہ  
پیسر و زرتگیں کتاباں زوت تر و نت و پچتر بیت انت۔ ہمے رنگ و بازیں کتابے من بران، واناں و  
چچتر بیان گت۔ سے چھتگ و رند و حد و کتابانی پچتر یگ و لالہ ازل و کوئی و پترت اوں چم آئی و جند و  
سرے کپت انت کہ چہ من و پیسر ترھو و انتگ ات و وتی رود پتر (ڈاری) و چیزے نیسگ و ات۔

”مروچی زاناں، لالہ و چہ کار و تر و تر و انتگ۔“ من وتی دل و تران گت۔ آئی و بے چیزے گوشگ و  
چہ منی دست و کتاب زرت انت و من و ہمو و دنگ و اشارہ وے گت۔

اے کتابانی ہماھی و من و گونڈیں نوٹ بک بے (کاپی بے) ہم گون ات کہ من مدام گوں کتابانی  
چچتر یگ و یاورتگ و اود ایرتگ ات۔ ایسی و تہ و نگلیں گرانیں لہز و جت بوتگ انت کہ رند و لالہ و  
ہمیشانی پتہ نشت گنگ ایرتگ و اے دگہ روج و من چہ اود و چست گنگ برتگ۔

دمانے و رند من یک کرے و شت نشت آں۔ لالہ و وتی رود پتر و میان و قلم ایرگت و رود پتر و بندکنان و  
چہ من و جت وے گت: ”ھاں گہار، ھاں کن ات! انچور و جت انت کہ شامچہ اود کتاباں برگ یارگ و ات  
چہ ایشاں باریں چیزے در برتگ یا اتاں؟۔۔۔ اگاں انچیں چیزے است کہ شامرکچ نہ وارتگ یا لوٹ ات  
گیشتر بزانے، گڑا پ و دوست مہ دارے، من مدام پتہ شے کمک و ساڑی آں۔۔۔“

دمانے بے پسگ و من آئی و ہمگ و چار ات و پدے گوں جہلیں توار و دراپنت: ”لالہ! اگس راستیں

گپ و چہ جناں گڑا پیسر و من و ایشانی وانگ و سک باز تو رینگ۔ منی دل و اے بلوچی و جاہ و چنائی زبان  
و کتاب بوتگ انت، بے ہمنچو گیشتر واناں گنگ اے گرائی و تراسبک تران بوتگ۔ پدے نوٹ بک و سرے شے  
داتگیں پتوں منی بلائیں رھشونی بے گنگ۔“

”اونہ، شتر! اے بلوش کہ انچو کتاب کہ شامچہ اود و برتگ و بوتگ باریں کئی نیشنا تک یا پر بند شارا و ستر پتگ  
و دوستی و ھا سیں سوب چے بوتگ؟۔“

دمانے ھا موشی و رند من دراپنت: ”چونائی و من و چہ اود و برتگیں دستیں کتاب دوست بوتگ انت بے  
لہتے شاران شاری و لہتے ندکارنی ردا تک و گوشے گیشتر اپیل گنگ۔“  
”پہ درور؟“

”عطا شاد و لہتے پر بند چہ منی دیم و گوست انت من و سما بیت گوشے اردو و فیض احمد فیض منی دیم و انت۔  
آئی و پر بندانی تہ و یک جتاںیں تام و لذتے گندگ بوت۔ اے دگہ گپے کہ منی بلوچی Vocabulary)  
گالانی انبار) سک کم بیک و سوب و بازیں چیز چہ منی ہمگ و درانت بے چہ شے کمک و من عطا و وانگ کہ  
بناگت گوشے ہمک شیر و تہ و یک جتاںیں جہانے چیر ات کہ یک نیمگے و آوتی و انوک و جیرگ پر مانت و  
دوی ہمگ و سکین دنت تاں و ت و زانت و پجایارت یہ کنت۔ پہ درور:

شپے کہ بام مہ سارا بیت چو شیں شپ و را سوچ

پہ اُمرے و کہ و داریت چو شیں شپ و را سوچ

پدے ہمے اھساس من و منیر مومن و لچہ ہانی وانگ و ہم رس ات۔ آئی و جتاںیں اسلوب (در شانداب)  
گوں شیریت و انچوش مین انگ گوشے و انوک یک دگہ دنیا بے و سپرنگ و انت۔ منی گمان و منیر و  
وانوک و پیسر و بلوچی زانگ لوٹیت (لالہ و پکند ات) بے آئی و لہتے پر بندانی تہ و شیر گوں و انوک و گپ  
جنت۔ Specially I liked (ھاں کر من و دوست بوت):

کنے انت کہ دیم و منی و شگ۔۔۔۔ من و چو آدیک و چارگ و انت

if I m not mistaking (اگاں من ردمہ باں) منیر و ”منگ و“ و جاہ و ”منی و“ کارمرز گنگ،

اے بکلیں گالواری دگری انت؟“

”ھو انچوش انت پدء اے شیر عتہ شیریں لوٹ ھم ہمیش انت۔“

”right۔۔۔ پدء مبارک قاضی ونت اوں۔ He is such a brilliant poet (آسک جوانیں شازے)۔ آئی عشاری پمارا انت۔ آئے رنگیں مردمانی مارشت ع جورگانی درانگازی انچوش کنت گوشئے آگپے کہ قاضی وتی شیرانی تہ ع جنگ انت مئے دل نیک انت۔ چد پیرس من قاضی ع پر بند گوشندھانی دپ ع ھم باز گوش داشتگ انت پمشکا وانگ ع من ع گیشتر اپیل ئے کتگ۔“

”قاضی ع کجام پر بند تر اگیشتر دوست بوتگ انت؟؟؟“

”نورل آئی ع یک غزلے گوشنگ کہ من آئی ع کتاب ع توک ع ھم ونگ۔۔۔ بدار کے مگر (مجب) ع زور جناس (کے ھاموشی ع سر ع پگر جت اوں) ھو! یات اتک:

یاتانی بلوریں تاس ع تہ ع ھر روج سُچاں

من درد ع ہشتیں آس ع تہ ع ھر روج سُچاں

پدء دگہ یک پر بندے ھم است انت کہ اے ساھت ع من ع آئی ع اولی بند ع ابید دگہ چ یات ع ایں۔ ہمسفر ماہ غ منزل بدل بوتگ انت۔۔۔ روج برگشتگ انت شپ بدل بوتگ انت۔“

”باز جوان۔۔۔ گندگ ع شمارا شازی ع گوں ھد ونا کی باز انت پمشکا شما گیشتر ونگ بلے نوں گوش ات کہ ردانک ع پڑ ع چے ونگ ع بلوچی ردانک ع شما چون گندگ ع ات؟“

”شما کہ من ع غوث بہار ع آزما نکانی کتاب دانگ ات آئی ع ھک آزما نک دانوک ع جیروگ پر ماہیت۔

Believe me Lala, I got shocked to see his entirely different subjects,

”specially I loved "Ormara 2030" (باور یہ کن ات لالہ! من وھدے آئی ع کساہانی چٹ

جتائیں موضوع (ٹکپ) دیست انت سکت ھیران بوت اوں ھاس آئی ع آزما نک ”اوڑماڑہ ۲۰۳۰ من ع

سک دوست بوت۔“

”باز جوان گہار! نامھد ابات ترا۔ وھدے تو انچو کم مدت ع بلوچی لہز انک ع انچو سر پد بوتگ ئے نوں من

دلجم آں کہ بلوچی ع نویسگ پتہ تو گران ع بیت انت بلے انگت ع ھم من مکوکے دلما نگ آں کہ تو وانگ ع گیشتر دلگوش بدے تاں تہ تب بلوچی جوڑ بیت ع ھنشتہ ع وھد ع جیروگ ذری زبان ع مہ بیت۔“

”او کے لالہ! ھر چے شمنے سلا۔۔۔“ لالہ ازل ع دلہڈی ع من سک گل اتاں کہ من وتی شپ ع روج بید ع چہ اے کتابانی وانگ ع سر پد بیک ع دگہ چ کار نہ کتگ۔

”لالہ! منی دیم ع ناگمان ع لہتے چمشتا نک ھم اتنگ انت، آئی ع ادیبانی (ندکارانی) شزی ع بدی جوانیں رنگے ع پد رنگ انت۔“ من گول پیسہ ع وتی گپ دیم ع برت۔

”چشیں چمشتا نک ع نگد یا شرگداری گوشنت۔“ لالہ ع سوج دات۔

”نگد means تنقید یا criticism؟“

”ھو۔ شرگداری ھم ھے چیز انت بلے دگری ھمی انت کہ نگد ع ایوکا زوریاں پد رکن انت بلے شرگداری ع زوریاں شرنگ ع رھشونی ھم دیک بیت انت۔“

“Oh! I see”

”چونائی ع دری لہز انک ع پد نگد ع کیس گال تنقید کار مز بیت انت بلے ماں بلوچی ع نگد ع بزانت تہنا ایراد گری ع کچہ چینی انت پمشکا لہتے کو اسان شرگداری ع گال دیم ع یاورنگ تاں تنقید برائے تنقید ع جاہ ع تنقید

برائے اصلاح ع ھم راھے در بنیت۔ چونکہ شرگداری لہز انک ع اردواہ انت پمشکا تاں لہز انک ع الکاپیں یا سنگینیں شرگدار مہ رس انت لہز انک ع دیروئی ڈروگیں گپے۔ ماں بلوچی لہز انک ع اے پڑا بازیں کار

کتگ۔ تراچہ منی کتابا بجاہ ع ناگمان ع ابید کریم دشتی ع گوں بخش صابر ع ھم چمشتا نکانی کتاب دست کپ انت۔“

”من ناگمان ع یک دو چمشتا نک ونگ آں ع من ع سک دوست ھم بوتگ انت بلے جاھے جاھے چوش

ھم گندگ کنیت کہ آقدکار (ندکار) ع زاتی زندہ ھم دور کنت۔۔۔ منی ھیال ع آئی ع اے تیکنیک چہ اردو ع

نقاداں (نگدکاراں) ذرتگ کہ آھم ازم ع گپ گپ ع زاتیات ع سر ع اُرش کن انت۔ آھانی رنگ ع ناگمان

ھم کسی پشت ع مہ کپیت تاں ساہ ع ئے بند نہ کنت پلائے نہ دنت۔۔۔ ھاس غنی پرواز ع آزما نکاری ع سر ع

آئی ع شرگداری لا جواب انت۔“ منی گپ ع سر ع لالہ ع ٹپکے دات۔

”وحدے تو ہم شریں نبشتہ کارے جوڑے۔ اتی ہم نفس و ذکیت۔“ لالہء گول من و مشکرائی کُت۔  
نوں لالہء گپانی تہ و پیسرکیں وڑا مڑا ویری مان نیست ات۔ آنوں گول من و ہم وتی لوگ و مردے یہ  
رنگ و گپ جنگ ات۔ من و آئی و اے درو شم و ستر بیت۔

”مشکل نہ انت۔ انگتہ و ہیر من وتی لہز انکی سپر و بندت و جند نہ تنگ پمشکا منزل و سربیک و رند نیگی  
گپے بلے انچوش کہ شتا گو شک و ات۔ اگس کدی من ہم شریں نبشتہ کارے جوڑ بوت اوں غمی سر و ہم آئی و  
ایرا دگپت trust me, I never mind پد و من چہ آئی و جند و جُست کن آں کہ ردی و تو من و گوشتک نوں  
ایشانی شرنگ و راہ و ہم گیشین بدے۔۔۔“

”ہاہا! اے ہم جوانیں گپے۔۔۔ نگد پہ رھشونی کنوک و گپانی ز وڑوک جھر پُشت و پشت نہ کپ انت۔“  
”راستے۔ (دماں ہا موٹی و رند) بلے لالہ! یک گپے من سربجیں کتابانی و انگ و چارگ و رند مار انگ  
کہ مئے لہز انک و یک مردے و سر و انگتہ جھ کس و ایراد نہ گپت۔“

منی گپ و سر و لا لا ازل و چہ ہیرانی و من و چار ات و پد و جُست کُت: ”کئے؟“  
”ایم ایم تالب۔۔۔ آسک و ش نبشتہ کُت۔“

لالہ و منی گپ و سر و سٹے کُت۔ پد و دماں و رند گول وتی پیشی رنگ و دراپینٹ لے: ”بچار گہار! شری و  
کسے بدنہ گوشت۔۔۔ ہر کسے کہ شر و نبشتہ کُت آئی و سر و کس دیم پہ و ت ایراد گپت نہ کُت۔“  
”چو وھو۔۔۔ بلے لالہ من چہ آئی و سک باز متاثر آں۔ آئی و فل نام جی انت؟ شمنے گوارا گس آئی و  
دگہ نبشتہ مواد (نکان) است انت من الم و زورگ لوٹ آں۔ منی دل و چہ آئی و ردا نک و شاری و من و  
مزین رھنمائی (رھشونی) یہ رس ات کُت۔“

”آئی و اسل نام میر محمد تالب انت بلے ند نام ایم ایم تالب انت۔۔۔ آئی و آزمانکانی سے دپتر منی  
سنگتاں دیریں برنگ انت، ہر وھدے چترین انت، چہ من و بوز وراش۔ اے ساھت و دگہ کُنہیں ماھتاک  
و تا کبند کہ من جتا پائی و سر و ایرنگ انت پہ چاراش و بوز وراش۔۔۔ ہمک تاکے و یک نہ یک نکانے الم و  
شمارادست کپیت۔“

”شریں لالہ۔ تھینک یوسوچ (شمنے باز منہ واراں)“

.....☆.....

من چہ ایم ایم تالب و نکانانی و انگ و آئی و مزین شیدائی یہ جوڑ بوتوں، وتی شب و روج یک کُت  
اوں پہ آئی و انگ و۔ یک اجیں لڑتے مان ات آئی و شاری و آزمانکان۔ انچوش گمان بیک و ات گوشے آ  
وتی و انوک و تب (نفسیات) و وتی چ و کُت و نبشتہ کُت۔ آئی و انوک، آئی کارستاں وتی دیم و یک ٹی  
وسی سیریلے و رنگ و گندان کُت و گول نبشتہ کار و ذنی سفر کنان کُت۔ چہ لالہ ازل و گچین گنگلیں ماھتاکاں  
من ایم ایم تالب و شیر گچین کُت انت و وتی ز و دپتر و نویسان کُت انت۔ پد و ہر وھدے کہ موہ رساں  
بوت من چہ وتی رو دپتر و ہائی و پر بند و انان کُت انت۔

یک روپے آئی و انگ و انگ و دل و شے چست بوت کہ من اے ندر و جند و بار و اہم چیزے یہ  
زاناں۔ چونائی و من چہ آمد دماں نہ اتوں کہ شاری ندر و ذاتی زندگی و بار و اپٹ و پول بہ کنان یا گول آئی  
و دو چار کپک ٹلوٹ آں بلے ہر وھدے کہ من آ و نت منی دل و ہمے مار ات کہ من اے مردم و چہ ازل و  
زاناں و آھر چے نبشتہ کنگ و انت گوشے منی تب و لوٹ و چارگ و مارگ و انت۔ منی دل گواھی دیک و  
ات کہ انچوش آئی و نکان تچک و راستی و ہمگر چ انت ہمے رنگ و آئی و باتن ہم تچک و راست انت و من و  
گول راستیں مردماں دیم پہ دیم کنگ دوست بوتگ وھدے وتی اے واھش و بار و امن گول سازین و گپ  
جت آسک ہجکے بوت: ”what? are you mad? (پے؟ زاناں گنو کئے؟)۔ بانک! اگس لالہ ازل  
و تئی اے واھش و مالوم بیت ناں گولائے ز ورایت گول ترا من و ہم ہوار کُت۔ تو آئی و ز میں تب و مہ چار  
آئی و ترندی ہم من بازین رند و دیستگ۔“ سازین و من و ٹر سینان و گوشت۔

”بلے جائل! پے بیتیں زاناں؟ I just wanna see the real personality of that  
great poet n writer (من الیو کا اے مزین شاری ندر و کار و ہلکیں زند و ہلکیں شخصیت و زانگ لوٹاں)  
“ من وتی مول و مراد درشان کُت۔

”I I know ma'm, but it's not your English writers club or Urdu literary“

society (من زاناں بانگ! بلے اے تئی انگریزی نڈکارانی گل یا تئی اردو ادبی انجمن نہ انت۔)۔ اے بلوچ انت۔ ادع چوٹیں چڑایب زانگ بیت۔“ سازین منی سرازہر گپت۔

”سرید آں جان! بلے یک برے، ایو کا یک برے چہ لالہ ازل و جُست کنگ و کیامت نیت انت ناں۔“ من مَنّت گُت۔

”شریں گُزواتی مسرت ووت ے۔ من و ہرورگ و گول ووت و ہوارمہ کن۔“ سازین و گول کُپ اٹگیں دیم و دراپنت۔

”کھی کھی کھی، ہاہاہا، چُشیں ترسوک۔“ منی ٹہک و سر و آئی و منی بردست و سوچا کیں شہماتے گوردات۔

.....☆.....

”جی گہار! ہو، ایم ایم تالب منی جایار وک انت، منی گورا وریاے اُست انت بلے یک گپے گوش کن۔ لازم نہ انت کہ ہمک انسان و پگ و بالاد گول آئی و کرد و بالاد و بروری یہ کنت۔“ لالہ ازل و منی جُست و پتو سک ترندک و دات و وتی گپ دیم و بران و گوشت: ”بازیں مزنا میں نیشہ کارانی ساچٹاں تو اخلاقی بُری و گندے بلے وتی ہلکیں زندگی و آچٹ جتاہنت۔ من ترا و بلوچی و درور نہ دیگ و آں، دنیا و ہر کجاہ لہزائے و چست یہ کنتے، شرّیانی پُشت و بدیانی درور ہر کجاہ گندگ و کیت۔“

آئی و اے پتو و من و سک دلپروش گُت۔ منی ملوریں دیم و گندگ و گول لالہ و وتی گالوار و ترندی ایر موش کنان و دراپنت: ”پجار گہار۔۔۔ براتی سلا انت۔۔۔ ووت و گول ند و بندوک یہ کن۔ یہ شرّ نیسگ و شرّ وانگ اُمی انت، بید و چہ ایشی و لہزائے و آجہ و سر نہ بوتگ ایں کہ کسانیں کسانیں گپاں سرگوز بہ کن ایں پمشکا آچوے کہ آہانی گورا ہمر وچی گپ انت مے نیمگ و پتہ شرّیں نگاہ و چارگ نہ بنت۔۔۔ کس شئے دل و پھکی و عزانت باند ویر چاری یہ کن ات و چُشیں کسان کسانیں گپانی وت ہیالدار و یہ کن ات کہ رندگیں گریوگ وچ درند وارت۔“ آئی و من و سر پدی دیگ و جہد گُت۔

من پسک نہ گُت و انگت منی سر جہل ات۔ دمانے ہاموشی و رند آئی و من و چاران و وتی گپ دیم و

بُرت: ”منی سنگتاں آئی و شیر و آزمانکانی دپتر و پترینگ انت۔ چہ من و زور و راش۔ ہک کتاب و پُشتہ و لہجہ و اکس و گونڈیں و بچار و لُچ اٹگ۔ چد و گیشتر من شمار آئی و بار و اسر پدی دات نہ کن آں۔“

آچہ وتی جاہ و پاداتک و چہ کتابانی پائی و یک کرے و ایریں سے کتاب لے زُرت انت و منی دست و دات انت۔ بُری کتاب و پُشت سر بُر و ات۔ انچوش منی چم کتاب و سر و لُچ اٹگ انت اکس و سر و کپت انت ہیران و جھک بوت آں۔ اے اکس یک چہل و پُشت یا ہشت سالی مرد کے نیگ ات و چہر و مردک و بار و گونڈیں و شینا کتے ات۔ دمانے و من اے اکس و رند و چارات و بے و بوت آں کہ اے اکس چہ منی جگ و ساچٹیں اکس و چرنگ و ڈک نہ ورگ و ات۔

”اے چون بوت کنت؟“ گول وت دل و جیر و اتوں۔

چد و گیشتر اے مردم و بار و گیشتر زانگ و واہشت و گوشے ہادمان و ساہ دات۔ من چہ لالہ و اجازت گپت و گول کتاباں چہ کوئی و ڈن در کپت آں۔ سازین مے مدامی جاہ و نشنگ وتی نور برانی اسائینمٹ و چارگ و ات۔ انچوش چم و منی سر و کپت انت وتی دپتر و بندگت و دگوش و منی نیمگ و دات۔ آئی و چہ منی دپ و جھو رند و ایم ایم تالب و تو سیپ اشکگ ات کہ آئی و دل و ہم اے نڈکار و چارگ و واہش چست بوتگ ات۔ من سیں کتاب آئی و دیم و ایر گت انت۔ آئی و بُری کتاب کہ پُشتی سر تاک و دیم و ات چست گت و انچوش چم و کتاب و واہند و اکس و سر و کپت انت، جھک بوت و گوشتک و لگ ات: ”وے! اے مردک و باز رند و ہمد لالہ ازل و کز ویا و دیسگ۔“

”اونہ۔۔۔ شرّ“ ماگول بے تہی و پتو دات۔

”جنے! ترا پے بوت، گندگ و تو شرّیں گریر لالہ و کز و وارنگ۔“ سازین و گول و وتی و دراپنت۔

”ہاں۔۔۔ ہو۔۔۔ اتاں۔۔۔“ من گول پد شنگیں گالوار و پتو دات۔

”گُزائی ڈیریٹ سس! پرچیا ملورے؟“ آئی و گول مشکرائی و جُست گُت۔

”sis, he is totally different than my imagination (گہار! اے چہ منی گمان و

مردم ء پہکا جتاننت)“ من گوں دلوارگی ء پتودات ۔

”ہاہاہا۔۔۔ چوش دابیت۔۔۔ Take it easy baby“ سازین کندگ ء لاپ لیٹ بوت ۔

.....☆.....

من سنیں کتاب زُرت وتی لوگ ء یاورت انت ء پیسریگیں رنگ ء گوں ہبے ء وانان کُت انت بلے  
سرتاک ء اکس ء نیمگ ء دوہر چارگ ء ردی کنگ نہ بوت ۔ وتی دلگوش نوں پہکا کتابانی وانگ ء نیمگ ء  
دات ۔ تاں ہتگے ء سنیں کتاب گنیت انت ۔

مروچی کہ من کتابانی پختریگ ء سازین ء لوگ ء سربوت آں سازین ء من ء ہال دات کہ لالہ ازل ء  
گوئد و سک نادراہ انت ء مکران ء مزنیں نادراہ جاہ ء داخل انت ۔ نیم روج ء وھدے آئی ء لوگ بانک ء آ  
گوانکو ء سر ء ہال داتگ گودا ہما دمان ء آئی ء بس ء ٹکٹ گیت انت ء دیم پہ وتی ملک ء درکیت بلے وتی کوئی ء  
کلیت ء مات ء گورا ایر کنائینگ انت ء کہ مہناز ء کتابانی زلورت کپیت ، آ کوئی ء چچ پہ کنت ء وتی  
زلورت ء کتاباں پہ وانگ ء بہ بارت ۔

سازین ء کوئی ء کلیت منی دست ء دات انت ء وت پہ چاہ ء اڈ کنگ ء غمسلکوٹ ء یارگ ء چلن ء ہشت ۔  
کوئی ء در ء یو جگ ء رند چہ ہا جاہ ء کہ من پیسریگ کتاب زُرتگ انت ، ایر کنگ ء ہشت اوں ء کتاب ایر کنگ ء  
رند کہ کتاب پٹگ ء لگ اتوں تاں گوں وت ء بُرت اش پہ کناں کہ بے دلگوشی ء منی پاد نپادانی سر ء ایریں  
سرجاہ ء سر ء شترت ۔ منی شترگ ء گوں سرجاہ ء سرونایریں لالہ ازل ء کتاب ، قلم ء رود پتر درست شنگ ء تالان  
بوت انت ۔ من ء وتی سر ء سک زہرا تگ کہ پرچہ جہل ء نہ چار اتوں ، نوں اے درستیں چڑ من ء وت ء شر  
کنگ کپیت ۔ وتی سر ء وت نرونڈا ء من سرجاہ ء سر ء نشتوں ء تالانیں کتاب ء دپتراں یک پہ یک ء شر  
کنگ ء لگ اتوں کہ منی چہ رود پتر (ڈائری) ء کپتگیں کا گدے ء سر ء کپت ۔ کا گدے بُری نیمگ ء ایم ایم  
تالب ء نام نہیں اتگ انت ۔ اول ء سربری چارگ ء رند دوہر رود پتر ء مان کنگی اتوں کہ دل ء سکین دات چچ  
ئے پہ کن پہ چارچی انت ۔ پدے وت ء ڈوبار اتوں کہ چہ اخلاق ء کپتگیں کارے تو زاناں کدی کنگ کہ  
اتوں دل ء داشت نہ کنگ ء نے بلے جگ ء درس ء ول کمار کنگ ء رازیک نہ بیت ء دمان دمانے سر ء سکین

دیک ء لگ ات کہ چچ ء پہ کن بوان ء ۔ چہ وت ء ہجالت ہم بوتوں بلے دل ء سکین ء من ء سک مجبور  
کُت ۔ تُرس تُرس ء من وتی کش گورا چم شاک دات انت کہ بلکیں کسے ہسے نیمگ ء آہگ ء بہ بیت ۔  
انگت سازین چہ چلن ء نہ اتلگ انت ، دگہ آئی ء کوشانی توار چہ دیر ء چست بوتگ انت ۔ من رود پتر ء میان ء  
اے کا گدایر کت ء وانگ بنا کت :

”مژاداریں واجہ ایم ایم تالب !

سلام ء دروت ء ذرا ہبات پہ شہا ،

چہ رب ء ذات ء اُمیت کٹاں کہ شتا گوں وتی سرجہیں مردماں وش جوڑ ات ۔ گوں اے مندی ء شمار  
ہالے سرتنگ لوٹ آں کہ نوکیں دوا زمانک ء شمنے گوشتیں دو کتابانی سر ء ہمشانک ء یک نوکیں پر بندے  
من ہسے زوت ء سرجہم کنگ انت ء دہ رند ء اُرت چاری کنگ ء پد شمنے کار جاہ ء دس ء نشان ء سر ء زیک  
سہب ء دیم داتگ انت ۔ بلے واجہ شمنے پیسریگیں زُرتہم من ء انگت ء نہ رس اتگ انت ۔ منی گوئد و سک  
نادراہ انت ء پہ ہلاج ء من ء بازیں زُرتے پکار انت ۔

شما زبان کنگ انت کہ سیمی کتاب ء چاپ ء شنگ ء پد شتا آئی ء رائیلی ء زراں من ء دیم دَییت بلے من ء آ  
ہم انگت ء دست نہ کپتگ انت ۔ چوش نہ انت کہ من ء شمنے سر ء اوست ء پیسہ نیست ۔ من چہ وت ء گیش  
شمنے سر ء ستک ء باور کناں ، پمشکا چہ شمنے گوشتگ ء پیسرتز من پہ شتا ہشتانک ء پر بند ہشتہ کناں ء شمنے سر ء دیم  
اش دیاں ء پد ء ہجر ایشاں گوں وتی نام ء ہوار نہ کناں ۔ اُمیت انت کہ شتا منی مجبوری ء سر پدینگ ء جہد ء  
کن ات ء زوت ایشانی نہاد ء من ء دیم دَییت ۔

شمنے نیکیانی مدام رھچار

شمنے کستر

محمد عزیز ازل

۲۰۰۸ مئی

.....☆.....

دتی جہدء برجم بہ دار تراھے کار جاہء شرتیں اگدہ یہ رسیت۔ یک برے کہ توچہ ہمدء مینجہء پوسٹء سر بوتے بزاں دومی جاہء ترا کسے جھٹ ہم نہ کنت کہ تئی وانگ ء سند (ڈگری) چے پیتگ ء تو پیسرء چے کنگ۔ رندء و ایوکا تئی تجربگ ء زانت پتاسگ بہ ینت۔“ حکیم ء منی کو پگ ء سرء وتی دست ایرمشان ء تسلی دیان سوج دات۔

”یار اجیدہ ء جند ہمیش انت۔۔۔ ادء کسے اگس دیم ء روگ ء جہدے بہ کنت دومی کینگ ء آس ء بن گریت ء پادانی چلگ ء پٹت ء کپیت۔“

”چو وھو۔ مرچاں ہر جاہ ء ہمے ہال انت۔ چہ کار جاہانی سلئیں سیاست ء اللہ وت بہ رکنیات۔ بلے مردم جاہے جاہے وشد پی ء چا پلوسی ء ہم کار مردیہ کنت۔ (آدما نے منی ٹیلگاں چاران بوت ء دراپیت ءے دل ء مہ یار، بلے توت ء چو مومن مسلمان ء تچک کنگ تراہچ کس مان نیارایت۔۔۔ اے دُنیا چلکیں ء نیکی مردمانی جاہ نہ انت کہ کسے نیک ء پارسائی ء کدر ء بہ زانت۔ اگس راہتیں زندگی کنگ لوٹ ءے دنیا ء رنگ ء بہ چن۔۔۔ ہرچے دنیا کنگ انت ہما و ء بہ کن۔۔۔ خری تراہاک پرمیت وت ء انچوش پیش بہ دار کہ تراچہ جہان ء گیشتر کیت۔۔۔ پدء چہ ہر کس ء کارے کٹگ لوٹ ءے آئی ء دیم ء تو سیپ ء ستاء کوہ ء کپ کن۔ یار! اے دروگ گوشگ نہ بیت انت its called professionalism برادل! اے دنیا ء باج برگ ء tricks ہمیش انت۔“ ابدل حکیم ء گوں چکندگ ء منی بردست ء سرء وتی دست ایرکٹ۔

راستے کہ آئی ء گپ منی تب ء نہ انتت بلے آدھم نہ ات۔ چونائی ء اے دیکیں وھدے ات کہ من پہ دیمروی ء چہ وتی ہماراں گیشتر جہد کنگ ء اتاں ء منی شپ زوچ ء پہ ستک ء دل کارانی سوب ء من ء دوست داروک ہم کار جاہ ء باز انتت بلے ہٹکیں واہ واہ و درد نہ وارت وھدے شریں اگدہ ء باریک ء کسے من ء کمارمہ کنت ء ہمایاں کہ ہمبرہچ نہ کنگ آھاں مالی نپ ء ابید شریں اگدہ ء پگار ہم دیگ بیت۔

منی دیم ء منی مکتبی ء مینگ ء سنگت جان ہمد ء درور ایرات۔ آئی ء تجربگ ء زانت چہ من ء کمتر ات بلے اگدہ ء پگار ءے چہ من ء دہ درسد گیشتر ات۔ آئی ء دیمروئی ء من ء گتر کم ماشتی (احساس کمتری) ء چات ء دور داتگ ات ء مدام دل ء وت ء دوبار اتوں کہ: ”چہ ترا شرت و ایش انت کہ کار ء دست گرگ ء

## ﴿ڈگری﴾

”اڑے من ء مالوم انت تو سکین لائقیں مردے ءے بلے تو پر چیا سر پد نہ بے کہ ترا تئی اکیدک وانگ ء رد داتہ۔ پدء پہ اے پوسٹ (اگدہ) ء المی انت کہ کم ء چہ کم ایم بی اے ء ڈگری (سند) تراگون بیت۔ نوں توت بگوش کہ تئی بی کام ء ڈگری پہ اے کار ء چون دروارت؟“ ابدل حکیم ء من ء سر پد کنگ ء جہد کٹ۔

”بلے یار! ارزی مان دیگ ء وھچ نہ بیت۔۔۔ بلکیں منی C.V. (زانت و پتر) آھاں دیگ ء بیت ء آھاں منی تجربگ دوستر بہ بنت ء منی ڈگری ء سرگوز بہ کن انت ء من ء پہ انرو و یو ء تواریہ کن انت۔“

من یک رندے پدء گوں امیتے ء آئی ء منت گٹ۔

”اونہ۔۔۔ گڑا شرت انت۔۔۔ تو کہ انچوزور کنگ ءے من ثرائی (جہد) کن آں بلے بچار! اگس تئی کار شر نہ بوت چہ من ء گلگد ارمہ یو۔۔۔“

”اڑے دلجم بہ بومن چوش نہ کن آں۔۔۔ مارا و بھت ء جنگ۔ سہر ء دست جن ایں سنگ بیت۔ پدء سرین سندیں گرانی ء نوکی مسے مسے لاپ ء کشگ ء ایں دگہ کئے انت کہ شریں زندگی مہ لویت ء پہ شریں زندگی ء گیشتر وانگ مہ لویت۔۔۔“

”بھت ء مہ ڈوبار۔۔۔ دل ء مزن کن ء ہمد ء ہٹک ء پہکارے کہ پھکا بے وانند گے نئے، بے کارے نئے،

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ غمن عواب نیت﴾

وہدء سترتیٰ ہم سند بوتگ بلے بچارنوں پہ تو گیشتر واننگ انت ءمے ڈگری ء برکت ء مروچی گیشتر پکار،  
شریں اولاک ءم پہ بہا گپتگیں جند ء لوگ جاہ ءے آست ءم وئی جند ء بہ چار ہماشت سال کہنیں پکار ء سر ءم لچ  
اتگ ءے، نے تر اولاکے آست کہ روآپہ کن ءے نے جند ء لوگے زُرت کن ءے۔ پکار ء گیشتر بہرو لوگ ء بل  
ءم باڑا ء دیناں روت ءم پشکپتگیں زڑ چو کر یگ کر یگ ء لا پ ء دوزا ءم کش ایت۔ اللہ مہ کنت کہ  
نادراہمی یے سر ءم کپت گڈا بن ان کہ ماہ ء گڈی روچ پہ ہڈ لاپی گوز انت۔۔۔ کدی وت ء آدینک ءم ہم پہ چار  
۔ اے سرین سندیں گرانی ء تر اچہ تی اسل امر ء دہ سال مستر تنگ۔“

چونائیء منیگ ء جان مہمد ء کار جاہ یکیں میتیگ ء بازار ء آنت پمشکا جان مہمد ء ہر وحد ء موہ رس ات  
نیم روج ء منی کڑا پے سبارگ ء آتک ء من ء ہم سلا ء جت کہ آئی ء کار جاہ ء سرے بہ جن آں بلے در گتیاں  
من ء ہجر موہ نہ دات۔

چہ کار جاہ و اتر کنگ و رند اے مئے ہمر وچی دودات کہ مامیگ و درستیں سنگت ملوک ہوئل عہقت و  
 باھوٹ اتیں غول یک دومی و دلانی زنگ و رچک و ابید گلیں روج و کتہ و کاراں درشان گت انت ۔  
 جان محمد و دوش ہالی و آسودگی و سوب و سنگتانی دل و ہم آئی و کدر و ارزشت چہ من و دو بر گیش ات ۔  
 لہستہ دوز و اھااں من و ہم شور دات کہ دیمتر و عوان آں و ہتہیں مردماں و ٹوک ٹالی ہم گت کہ تو تی زندگی و ہج  
 دیمروئی گت نہ کنئے کہ چہ ترانز و تریں و ٹپڑیں مردم ماوتی زندگی و نہ دیست ۔

دل عجزِ جبرِ جگر عجزِ آہر اے پسلہ عسرتِ بوت اوں کہ وتی وانگ عجزِ گیش بہ کن آن تری نوں لاپ عجزِ بنگے  
بہ بند آں۔ ہیر بازیں جست پُرس عجزِ رند شھر عجزِ نامی شاہ در بر جاہ (یونیورسٹی) عجزِ شب و دھد عجزِ وانگ عجزِ بدات  
گت اوں۔ براں چکار عجزِ واتر کنگ عجزِ پدچک عجزِ شاہ در بر جاہ عجزِ ریت اوں پہ ایم بی اے عجزِ درس عجزِ وانگ عجزِ  
اے رنگ عجزِ سگتنانی دیوان ہم چہ من عجزِ یلاوت۔

.....☆.....

منی کار جاہء ایچ آر (H.R) ء سر وک ولبہ ہپتان سک شرّیں مردے ات۔ من آئی ء چو وتی چُکّانی  
رنگ ء دوست اتاں۔ آئی ء ہر وھد ء منی کارے چیزے دوست بوت منی با پشت ء ہمکارانی دیم ء بازیں

۲۹

﴿بے کسہ غم و اب نیت﴾ ————— ﴿زاهد رئیس راجی﴾

توسیپ ءستائے گت۔ اے کار جاہ ءآئیں مردے ات کہ پہ دل ستک کار کنوکانی کدر کنوک ات ءم مام  
گوں کار جاہ ءمستراں مئے پکارانی گیش کنمائینگ ءجیدہ ءسروء جنگ جنگ ات۔ پمشکانی دل ءم مانی ء  
شرپ ءاڑت سک باز ات ءاگس وتی بگوش آں اے کار جاہ ءتاں انچوک ءمنی دارگ ءمستریں سوب ء  
جندھما ات۔

یک روپے کار جاہ و منی دلگوش و تی کارانی میمگ ء ا ت کہ آمنی کیمن ء اتک ء اشتات ء گپ گپ ء چہ  
من ء گو شک ء لگت ات : ”بچا سا بر! باریں چو شیں مرد مے ء زان ءے کہ تئی فیلد ء پے الکا پی ء بہ زانت ء  
سند ءے ماسٹر ز ء گون بہ بیت؟ اگس هُو گڑا زوت بیارے ء کہ مارا پے دل ستک کار کنو کیں وانندہ ء زانت کارانی  
زلورت انت۔ مائی ء شتریں پگاردیں۔ چو مائی ء مارے جار ء روتا کاں هم پرینت کن ایں بلے یکو مے  
گورا انچو و حد نیست ء دومی جایا رویس مردم ء ورگ ء بازیں چکا سگ ء زلورت هم پیش نہ کیت۔“

دمانے ءو قتی تجگ زور جتوں کہ منی چا گردء باریں کئے انجیں مردمے کہ ادء بیاران ئے ءاے ہم چہ آئی  
ءوش بہ بنت۔ کمو کے پگر جنگ ءرند جان محمد ءنام منی دل ءا تک۔

”نوکیں مینجر باریں چوئیں مردے پہ بیت، اگس جان محمد اِدْعِ بَیتِ منی وَ بَھت اَلْمِ عِ پادِ کِیت۔ چہ آئی  
عہ در برگِ عہم من عہ بازیں موقعِ یے رِسیّت عہ پد عہ چہ در ستاں مستریں گپ اِلیش انت کہ اے جاہ عہ من عہ ہم  
اے دگہ ہما کارانی رنگ عہ زرنکیں پُشتے گون بیت انت۔“

گوں و ت دل ء تر ان کنان و ه د ل کج م ی ت ل گ ر ا گ و ا ک و ء س ر ء ج ا ن م ه م د ء ز ن گ ء ج ت و ل - ج ا ن م ه م د ء  
د ل ع ت ب ء پ گ ا ر ء گ پ د و س ت ب و ت ع ز ب ا ن ل ء د ا ت ک ء آ و ت ی ز ا ن ت د پ ت ر ء م و ه ر س گ ء ر ن د د ی م ذ ن ت ب ل ء م ن  
س ک ت ا ش ت ا پ ی گ ا ت و ل ز و ر ج ت و ل ک ء آ ب ا ز د ی ر ء م ه د ا ر ی ت ء و ق ی ز ا ن ت د پ ت ر ء م ن ع ا ت ا ن ا ن ش ی ا ی م ی ل ( گ پ ت ل )  
ی ہ ک ن ت - اے د گ ہ س ہ ب ء و ه د ل و ق ی ا ن ب ا ک س i n b o x ء چ ک ک ن گ ء گ و ل چ م ج ا ن م ه م د ء گ پ ت ل ء س ر ء ک پ ت  
س ر ب ر ی چ ا ر گ ء پ د م ن آ ئ ی ع ز ا ن ت د پ ت ر و ق ی ا ی چ آ ر ء د ی م د ا ت - ن ی م ر و ج ء ر ن د و ل ج ہ ی ت ا ن ء گ ل و ہ ی ہ ی م ن د ی م  
د ا ت ک ء ج ا ن م ه م د ء ب ا ن د ء ا ن ت ر و پ و ی ن گ ی ت و ا ر ی ہ ک ن ا ل -

دومی روچہ جان محمد و ہد ۛ سر ۛ کار جاہ ۛ رس ات۔ گول تری پیس سوٹ ۛ شوکیں کوشاں آسک



ڈولدارات۔ من آئی ءبار وادیم ءسہیک گت۔

”شر! منی کوئی ءبیارے۔۔۔“ وجہ ہپتان ءمن ءگوانکو ءسر ءپسودات۔

دما نے ءرند ما دوائیں آئی ءکوئی ءموجودا تیں۔ آئی ءجان محمد ءنہمگ ءبہ گرتاں پاد ءنچ ءترندک ءچاران گت ءغوتی دیم ءایریں ہالگیں سندی ءسر ءتندگ ءاشارہ ءگت۔

جان محمد آئی ءاے رنگیں چارگ ءکے بے وڑبوت۔ بلے من گوں چمانی اشارہ ءآنہ ترسگ ءراہت بیگ ءسکین دات۔ سندیانی سر ءتندگ ءرند وجہ ہپتان ءغوتی جُست پرس بنا گت۔ آئی ءتوارگران ءگاوار چو آرمی ءسر وکانی رنگ ءسک ترندات۔ دما نے ءرند وجہ ہپتان ءمن ءچہ اد ءرگ ءاشارہ گت۔ جان محمد ءہید دراتک انت۔

”ہر وھدے چداں گیش نے منی سکین ءبیارے“ چہ کوئی ءدرکپگ ءوھد ءمن گوں جان محمد ءگوش۔ کساس یک ءنیم ساهتے ءرند منی انٹر کام ءسر ءوجہ ہپتان ءہال دات کہ تئی سنگت شر تیں مردے بلے پے دومی انٹر ویو ءم مالشی ءتوارکن ایں۔ دومی جُست پرس ءادارہ ءسر وکی باسک (بورڈ آف ڈائریکٹرز) ہم نندانت۔ آوھد ءباید تئی سنگت ءگوارا آئی ءوانگ ءکار ءسر جمیں سند (سٹیکلٹس) گوں پے بنت۔“

گوں منہ واری ءمن گوانکو بند گت ہمے درگت ءجان محمد منی سکین ءاتک رس ات۔ آگوں بے ترک ءتوار ءمنی میز ءدیم ءاشتاگ ات۔ من وتی میز (ٹیبیل) ءدیم ءایریں سندی ءسر ءتندگ ءاشارہ گت۔

”اڑے! ترا چون انت؟ زانا! آئی ءترا جگ کہ چہ بیم ءر دتر اتگ ءے۔“ من گوں کندگ ءالوتی گت۔ آئی ءپہ ناکلشی چکندے جت ءگن سارتے گٹگ ءرند دراپیت ءے:

”توبہ چہ اے مردک ء۔ ولند منی ساه ءبند گت۔ چوشیں ترندی۔ توباریں چون گوں الیشی ءکار ءے۔۔۔ کسم ایں (ھد ءسوگند انت) انچو جُست پرس کدی زندگی ءمن ءکس ءنہ گتگ۔

منی وانگ ءسالانی جُست، منی کار ءمسترانی جُست، منی پرفارمنس ءجُست ءدگہ باریں چے چے۔۔۔ گندگ ءاے ناکو پیسر ءفوج ءپیتگ کہ ہر کجارت و نت ھکم دیک وتی بکو کی ھک زان انت۔۔۔“، جان محمد ءپتہ ءمن لاپ لیٹ وارت۔

”کم آن یار! آھج ترندیں مردم نہ انت۔۔۔ باور پے کن، وھدے تواد ءکار ءگت ءے وت گندے کہ چہ آئی ءشر تریں مردم اے سر جمیں کار جاہ ءنیست۔ بلے ھوگوں گوچلی ءچاپلوسی آئی ءنہ وڑایت۔ دگہ پے ھمک مردم ءسک مہروان انت۔

ھیر! تئی اولی انٹر ویو سوین پیتگ۔ مراد بات ترا، دوسے روچاں رند اے ترا پے دومی انٹر ویو ءھم لوٹ انت گڑاوتی سر جمیں وانگی ءکار ءکاگد ءسنداں بیارگوں۔۔۔“

”اونہہ۔۔۔ اوکے۔۔۔ شر۔۔۔“ منی گپ ءاھنگ ءگوں جان محمد ءدیم ءرنگ پھکا بدل بیان بوت۔ دما نے ءھا موشی ءرند وتی لہز ءایر بران ءگوں جھلیں توار ءداپیت ءے:

”یار!۔۔۔ چہ توجُست پے کناں۔۔۔؟“

”آسرا مہ کن۔۔۔“

”اد ءے۔۔۔ ڈگری (سند یاد رک) پے verification یونیورسٹی ءدیم دیک نہ بنت ناں؟“

آگوں جھلیں توار ءچہ من ءلہم لہم ءجُست ءات۔ من گوں ھیرانی ءآئی ءچاران اتوں پسودات اون:

”اڑے! تری دیم پے دینت، بلاھیں جیڑہ یے وند انت۔۔۔ نیکہ انچو ترسگ ءگپے۔۔۔“

”چو وھو۔۔۔“ دما نے گوں بے توار ی ءوتی لُٹ ءے گٹ چت انت۔

”اسلا گپ الیش انت کہ (گن سارتے کشان ءلہز ءایر برت انت ءدراپیت ءے) یار!۔۔۔ نوں چہ توچے چیر بہ دیاں (گوں وتی سر ءکچینگ ء)۔۔۔ مم۔۔۔ منی۔۔۔ ایم بی اے ءڈگری پے بہا گتگیں یے۔۔۔“

جھدے پے بلوچی زبان لک ءدیم وتی ء

دپ یرتچک وتی ننگ یرگ ات۔

دمانے یرند نازل یر وتی دوچک یر گد یاورت غمنی کش یر اتک نشت۔ مادونیں گوں یک دوم یر الوت یر لک اتیں یر وھد گوزگ یر یر سمائے کپت۔ عصر یر بانگ یر رند نازل یر مات یر یر کوئی یر در یر دپ یر سروک گت یر مارا یر نماز کنگ یر گوشت یر۔

نماز یر رند نازل یر یر من یر جُست کت کہ گوں کمپان یر جنکاں ڈگارانی سنیل یر رویں۔ من راز یک بوت آں کہ کمپان یر درائیں جنک منی ہم دز گہار اتنت۔

”دائکہ من بک یر یر نماز نیگی پادکناں توچہ کش یر کوئی یر سائل یر بگوش کہ روت کمپان یر درتیں جنکاں یک یر یک یر حال یر دنت تاں ماباز یر مھتل مہ بنیں۔“

نازل بک یر پادکنگ یر ناو لگ یر ات غمن یر یر کوئی یر دپ یر سرکش ات، چار آں سائل کمپان یر شنلوکاں کاہ دیک یر انت۔ سائل یر نازل یر کلوه سرکنگ یر رند من چک ترینت چار آں نازل بک یر سرون یر اشتانگ توار یر توار انت۔ بلے بک بے ترک یر توار ات۔ آئی یر بک یر سیاھیں گھان یر سر یر دیرکت۔ پد یر توار یر جت۔ بک یر بے پتو دیک یر عوت یر مچ کت۔ بلے نوں آئی یر سر جمیں بالاد درھگ یر ات۔ دمانے یر من بک یر چم کنگ بھال کت یر یر آئی یر پکر مند بوتوں۔

”اے بک وسُہب نی شر شر ات یر گوں مامشرائی کنگ یر ات انا گہ یر باریں چون یر بوت۔“ انگت من دل یر جیوگ یر اتوں کہ نازل بک یر سرون نشت یر پیشانگ یر دست جت۔

”او۔۔۔۔۔ بلی۔۔۔۔۔ تو۔۔۔۔۔ و تپ یر روک یر؟“ نازل یر گوں یریشانی یر الوت کت۔

”اوں۔۔۔۔۔ یر۔۔۔۔۔ م۔۔۔۔۔ من۔۔۔۔۔ نا۔۔۔۔۔ تپ۔۔۔۔۔ پیں۔۔۔۔۔ ج۔۔۔۔۔ جان سک درد یر انت۔“ بکوگاتون یر گوں مکینگیں گالوارے یر پتو دات۔ من ہم بک یر کر اشت نشتوں۔

”یا اللہ! اے وش رُونیں بک یر یر یر بوت؟“ بکوگاتون یر انا گہیں نادراہی یر انچو یریشان نازل یر ات

انچو من اتوں۔ بکوگاتون یر کملے یر دیک یر رند نازل یر منی دست گپت یر یر کوئی یر ڈن رت یر جُست یر لگ

ات: ”جئے! بلی (بک) یر چو شیں چیزے وند دیک کہ دلما نگ یر بیت؟“

## ﴿نیمون﴾

بلوگاتون من یر روک روک یر چارگ یر ات غمن گوں ہیرانی یر وتی دست یر بٹ زردہ یر پیک یر۔ دل یر جیو اتوں نوں چوں یر کنناں، باریں وتی دیم یر ایریں ہمسایگیانی دیم دا تکیں سوری بٹ زردہ یر یو رآں اگس نا بک یر دلما تکیں ٹیلگاں یر پُرس آں کہ منی دپ یر سک اتنت۔

”من و پیر بک یر سلاہ جنگ ات، بلے آئی یر مڑا کت کہ چکاں من لاپ یر سیر یر سبارگ گنگ چد یر گیش یک دپارے یر ہم جاہ نیست۔۔۔ نوں باریں چون انت یر کہ من یر چم کنگ یر انت۔“ دل یر جوڑ اتوں۔

من وتی وس کت کہ چرائی یر بے دلگوش یر باں بلے بٹ یر ہم گندگ یر سک تورگ یر ات پمشکاچہ منی گت یر ایرینہ شت۔ یر نادکشی بک یر نماہنگ نازل توار جت اوں کہ بیت چہ منی دست یر ایشان یر بارت یر چل یر ایرایش یر کنت تاں دگہ کسے ایشان وار تہ کنت۔

نازل انچوش اتک چہ من یر بٹ یر زرت انت یر دیم یر چل یر شت بکوگاتون یر وتی سر سر جاہ یر سر یر کت۔ یر وتی سیائیں گھان یر یر سر یر گر تاں پاد یر چچ یر پرے دات یر وپت۔ من یر سک بد اتک بلے

کسماس کلا کے ءرند پچہ مسیتاں مگر ب ء بانگ ءتوار چست بوت۔ کمپان ءدرستیں جنک یک پار یک ء  
پاداتک ءوتی وتی لوگاں روان بیت انت۔ ماہم پہ نماز ءکوٹی ءتوک ءپُترت ایں۔ مگر ب ءرند نازل ءمات  
ءتوار جت کہ بیات شام ءلوگ ءبہ برات۔ گوں سائل ءنازل ءمن ہم پہ شام ءیارگ ءکوٹی ءایر کنگ ء  
گون کپت آں۔ آپ ءجگ رسینگ ءانچوش من کوٹی ءپُترت آں گند آں نازل گوں وتی مات ءگہار ء  
بلو گلا تون ءسر ءپڑ رتنگ ءتوار پہ توار انت۔ سہیں مات ءچک منٹ ءلیلا کنگ ءانتنت کہ بلگ پہ شام ءپاد  
بنیت بلے آچو اُردیں چُگانی رنگ ءناز کنگ ءات ءوتی چم ءے چچے کُت انت۔ تاں دیر ءمن ایشاں  
چاران اتان ءپد ءمن ہم گون کپت آں: ”بلو۔۔۔ او بلو! نوں پادا چیزے بُو کرکہ درمانے چیزے ماترا دات  
کنیں۔۔۔ بچارا گاں تو شام نہ کن ءے مارا ہم اے لوگ ءشام ہرام انت۔۔۔“

شریں دمانے، ہاموشی، پدگوں، رنگ، بچہ نازل، مات، جست، لگات:

”اب۔۔۔بو۔۔۔لمبی۔۔۔آو بٹ مرگ بیتگ۔۔۔تو وچوشیں بٹ ۽ جھبر دپ پرئ کن ۽ پمشکا ما  
چہ ترا بخت ہم نہ گت ایں۔۔۔بلہ زاناں ترا کئے گوشتہ کہ آپسی بٹ گوشت بیتہ؟“ نازل ۽ یک پار یک ۽  
بازیں بخت چہ بگ ۽ گت انت۔

”ھو۔۔۔ بلکے عجب سسکیں سلکت انت۔ چمے میمنہ کن انت غھر چے یہ گندایت وتی تے چیزے زانت غلما نگ بیت، تری آئی عتب ع چیز ع جند مہ بیت۔“ نازل عچہ زہر ع در اہیت۔“ اے ساہت ع و بلونہ آپیک انت ناں تامیگ۔۔۔ رند ع سر عے جو کہ ہاں بلکیں چیزے یہ گوشت دگہ آوگوں کسے ع دل ع گپ ع نہ جنت ع تابان مابیں۔“

”شتریں جان! تو ہم ہمداے غم ہم ہچ جاہِ ردگ نہ آں۔ چار ایں باریں، تئی نوکیں پگر کارءِ گیت  
اگاں ناں مئے کُنہیں تجربگ۔۔۔“ نازل غمی سرءِ ٹھک دیاں درءِ اہیت۔

۳۵

”من چہ شمعے بلو پر یاتون ء جُست گنگ ء پہ سبارگ ء چے وارنگ ء۔ منی گوشاں کپت کہ سوری بٹ گوشت بوتگ۔۔۔ ہمیشا۔۔۔ منی جن دلمانگ بوت۔“ بلک ء گوں هجالتی دراپینت۔ آئی ء چک نماساں وتی دست سرء زرت انت۔

”اوہ۔۔۔ بزاں تو ہمیشکا ناراهت (نادراہ) بوتگ ء؟“ نازل ء نیم چھی من ء چاران ء چہ بلک ء جُست گت۔ بلو گلا تون ء چکند ات۔

”بلو جان!۔۔۔ مارا شو لگے است، چُگانی پت دوسے روج ء رند چہ شہر ء واتر کت پہ تنگی لپی کو شیت ء، وتی جن ء بگوش چُک بُوگ انت من ء نادراہ مہ کن۔۔۔“ نازل ء مات ء وتی کندگ ایران ء گوشت۔

بلو گلا تون گل بوت ء گوں بڑیں دپ ء کندگ ء لگت ات غنی دل ہم تاهیر گپت۔

.....☆.....

06 اگست 2012



چونائی ء من سکیں شیر دلیں مردے آں ء من ء چہ چھ کس ء چھ چیز ء نہ تریست بلے ہر وھدے منی ابا ء ہیز رانگ ء کیت گلا جُست ء مہ کن، من ء چہ آئی ء انچوش بیم کیت کہ ساھدار ء چہ ملکہوت ء۔ ہر وھدے کہ منی ابا وتی ہیز رانگ ء پہ منی سر ء شاٹک دیک ء چست کنت کسے ء باور نہ کنت کہ من ہڈ بنداں چتور کہ چہ پیسر ء بشارت رس ایت ء آچہ درد ء ترنگ ء لگت انت۔

برے برے من ء انچوش سابعیت گئے منی ابا بلو چے نہ انت ء آلم ء ہظہر ء چک نماساں گاریں تاہ انت ء بلکیں چہ مات پت ء وتی اُردی ء سستگ ء دز کپوکاں مکران ء یا ورتگ ء یلا داتگ ء بے کسی ء منی ابا ء باز گریتگ ہمیشکا منی بلک ء پیڑک ء آئی ء سر ء بُوگ پینگ ء وتی کڑاے دشتنگ۔

بلے وھدے من دل ء اے گپ گوں وتی بلک بزاں ابا ء مات ء درشان گت انت، آئی ء چہ کندگ ء لاپ لیٹ وارت ء دراپینت ء:

”تئی پت منی دوستا کیں بچ انت غمن ء پروردگار ء بازیں دوا ء منت ء رند دانگ۔ آچہ دل ء سکت نرمیں مردے ء پہ تئی شری ء گوں تو ترند انت۔“

من ء شری ء سر ء یات انت کہ وھدے وانگ جاہ ء روگ ء بدل ء من مدام وتی سکتانی ہمرابی ء ویڈیو گیم ء لیب ء عفت آں گلا یک روچے منی بہت کپت۔ ہڈا بزانٹ چہ کجا منی ابا سہیگ بیت ء چچک ء

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

ہمو دا اتک رس ات۔ آوہد عن من گوں ویڈ یوگیم عن انچوش دگوش غگل اتاں کہ کش گور عن چھ سُد عن سمانیست ات۔ یکہ نگد ابا عن وتی زالمیں از باب بزاں ہیز رانک منی نازا کیں بڈ عن سر عن گور دات۔

”اللہ اللہ ابو ابو مروتاں۔۔۔“ منی لکار، سلوات، جاک عن پریات درستیں بے سوب بیت انت کہ منی ابا عن گوشاں مورے عن ہم نہ وارت۔ آئی عن من عن رگز وکان کنان لوگ عن یاورت عن حکم عن دات کہ ”چد عن پد تو وانگ عن نہ روئے۔۔۔ دوزد عن اے کتاب کا پیاں۔۔۔ من وتی دل و ش تنگ کہ منی بچ ہم اے دگرانی رنگ عن وان ایت، مزنیں مردے جوڑ بیت۔۔۔ بلے تو وانگی مہے نہ عن تنگی و اب گندگ عن مارا شپ عن گپنگ۔۔۔“

ابا عن توارد دیک ات بلے منی آزاتی عن هلاسی عن جار عن منی ارواہ بے تہیر کت عن بازیں توبہ نسوات کت اول بلے بڑگیں مردمانی وھدے هدا اند اشکنت منی ابا۔۔۔ آچ کجا گوش داریت۔

نے ارس عن هور عن منی ابا عدل آپ کت نیکہ منی پریات عن زاریاں پروردگار عن رهم عن مہریں دروازگ بٹک انت۔ منی بے وی عن وھدے راہ پدے نہ دیست پہ نادلشی ابا عن ماہیگ بہا کنگ عن کار عن هور بیگ عن وت عن رازیک کت اول۔ تاں ہینگے عن ابا عن من عن گوں وت عن بازار عن برت عن ماہیگ عن بہا کنگ پیش دارگ عن پد من عن تہنا پہ ماہیگانی بہا کنگ عن دیم دات۔

اولی روج عن ابا عن من عدہ سیر کاشک تور ات دات انت کہ ایشاں اے نہاد عن ہما جاہ عن نہ نہ بہا پہ کن کہ من بیتک آں عن آوت بازار عن دومی دگ عن زوت عن وتی ماہیگاں بہا کنت۔ من پہ نادلشی وتی ماییک عن از باب زرت انت عن پت عن ہمبر اہی عن بازار عن سر بیتان عن پت عن ہم روج عن جاہ عن تگردے پچ کت عن نشت آں۔

منی راستیں نیمگ عن مئے ہمسہاگ ناکوسنیدک عن گرش یے جگ ات عن وتی ریڑی عن سرا چکی لنبوک بہا کنگ عن ات۔ منی چپی نیمگ عن پیرل چاباری عن دکان ات کہ چہ چا بار عن یاور تکیں سواس بہا کنگ عن ات۔

منی چم یگانہ پیرل چاباری عن دکان عن دیوال عن سر عن کپت انت۔ مئے میتگ عن نامداریں دژ کالو بنگالی عن اکس لچ اتک ات کہ چیزے وھد پیرس جگ بیتک ات عن آئی عن مردماں آئی عن اکس دیوالانی سر عن گوں شہید عن نام عن لچیتک ات۔ من گوں ہیرانی عن اکس عن نیمگ عن چار ات۔ گوں وت عن جیڑگ عن لگت اتوں:

”واہ اڑے واہ! بھتا ورو ہمیشاں گوشنت۔۔۔ زندگی عن ہم دژی عن پُشت عن جفتیں زندگی عن رس اتک عن

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

مرگ عن رند ہم شہید عن نام عن پد انت۔ اتاں گوشنت کہ ہر کسے شہید بیت انت آتچک عن جنت عن زوت۔ گڑا اے دژ ہم نوں جنت عن سنیل عن انت۔۔۔ ولہ۔۔۔ اللہ ہم سکیں نانا سچے کہ در اھیں مردم بے برو بر نہ کنگ انت۔“

”بچا کجا گارے؟ گراک کہ کیلین انت تی دیم عن اشتاگ عن ترا نہاد عن جست عن انت عن تو دگہ دنیا یے عن تزگ عن۔“ ناکوسنیدک عن زنڈیں تو ار عن منی ہیالانی اوتاگ رست۔ من جہہ سر اتوں۔

”اتاں اتاں ناکو۔۔۔ من ہمدایاں۔“ من پہ ہجالتی سر کچیت عن پتو دات۔

”بچا! اے کاشک عن چنت عن دے؟“ پیراں زالیں گراکے باریں کدی اتک منی دیم عن اشتاگ ات، چہ من عن جست عن ات۔ من وتی ہوش یکجا کت انت عن وتی دگوش گراک عن نیمگ عن ترینان عن دژا بیت:

”بلو! پانزہ کلد اپا ہے بلے اگس سیرے زورے من تراشت عن جاہ عن پجاہ کلد ار عن دیاں۔“ وتی ابا عن داتکیں سوچ عن رنگ عن من گراک عن پتو دات۔

”شتریں گڑا من عن نیم سیر پہ بیست عن بچ کلد ار عن پدے دے۔۔۔“ گراکیں بلک وتی کوڈانی سر عن نشت عن کاشکانی گلن عن تپاسگ عن لگت ات۔

”بلو! اے ماہیگ سسہی منی ابا عن چہ دریا عن ڈوری عن سر عن گپنگ یارتک انت۔ تا جگ انت برپ عن نہ انت۔“ من پہ بلک عن دل ماہیگ عن نیمگ عن مان کنگ عن گوشت تاں ابا من عن شاباشی بہ دنت۔ بلک عن چہ وتی

پندول عن بیست عن بچ کلد ار کشت ات انت عن منی دست عن ایر کت انت عن من کاشکانی لاپ تل کت عن گند در کنگ عن پد پیکل عن توک عن مان کت عن بلک عن دست عن دات انت۔ بلک عن زوگ عن پد بازیں گراکے اتک

شت۔ تاں نیم روج عن ابا اتک منی درستیں کاشک هلاس انت۔ گل عن بال ابا عن ہمراہی عن لوگ عن سر بیت آں۔ سبارگ عن رند ابا عن چہ من عن ماہیگانی حساب گپت۔ وتی من عن در اھیں حساب ابا عن دست عن تچک عن تچک

داتک انت انت بلے ابا عن وھدے زردو برھساب کت انت دیم عن نچ ات۔ چہ زھر عن ترندک عن من عن جست عن لگت ات کہ پاہے ماہیگانی زرد کجا شت انت۔ من گوں ہشک عن ہیرانی عن آئی عن چاران بیت آں کہ

اے چہ نیم عن کم بیت انت۔ من و انکو بہا کنان کنگ عن آنگو پت عن داتکیں کیسنگ عن زردمان کنان کنگ انت عن

ہمے رنگ و وتی لوگ عز رنگ یاروتگ انت گڑا پاھے ماہیگانی زڑا آھرشت انت کجا۔

ابا چہ زھر و گونڈیں ہیز رانکے منی بردست و گوردات، وللدسک درد بیت۔ اے دگہ گپے کہ منی بڈنوں ہیز رانک و ہیلدار بیتگ بلے پہ ہا کارہرابی و کہ منی دست پادسہیگ مہ بنت ہیز رانک من یوآں گوں من سلگ نہ بیت۔ اے دگہ سہب و ابا و پد و من و ماہیگ تورات و دات انت و گران تبی و گوشت کہ نون وتی زڑاں ہم سمبال و چہ پٹیاں ہم ہیالدار یہ کن کہ ماہیگاں مہ برانت۔ من وتی دل و جہڑ ات:

”ھوھاں چو و بیت کنت۔ بلکیں منی دلگوش دگہ نیکے و بوتگ و پٹشی و ماہیگ برتگ انت۔ بلے زاناں! پٹشی ہمنچو بلا انت کہ لاپ بے پاپاھے ماہیگ داشت پہ کنت؟“

وت سر و نونڈان و وتی جستانی وت مانا (معنا) درکنان و راہ و روان بیت آں و وتی زکیں جاہ و شت نش آں۔ نون وتی کلکیں دلگوش من و گونوتی زڑانی کیسگ و نیمگ و و آگ و وتی ماہیگانی نیمگ و دات تاں و زڑا چہ منی چم زرد و چیر مہ تڑایت۔

مروچی بازار سک شلک ات۔ کساس پنج سیر ماہیگ دوساھت و ہلاں بیت انت۔ من کہ دائم و آپ و پگل اتان، انگو دم برتگ و اتوں و آگ و نکٹ و ھٹھکی من و سک تورینگ و ات۔ چہ وتی جاہ و پاد اتک و چہ ناکو پیرل و دکان و کارمند و جست کت اوں: ”لالا! آپ است انت؟۔۔۔ سک تیک آں۔“

آئی و وتی دکان و توک و کولر و نیمگ و اشارہ کنان و پتو دات: ”بیا چہ اد و بڑور۔۔۔“

زوت زوت و من چہ کولر و سارتیں آپ و گلا سے درگت و دکان و دپ و اتک اُشتات آں تاں چہ ماہیگاں بے دلگوش مہ باں۔ انگت و آپ و نیمگ و وتی دل و تاہیر دیک و اتان کہ منی چم ماہگانی گونی و سر و کپت انت کہ گوشے چیزے سر پر کنگ و ات۔ دمانے و رندیک اسپتوکیں پٹشی و چہ ماہیگانی گونی و وتی سر و درگت۔ منی گوکی چٹاں وتی چارگ و سر و باور نہ بیت۔ گلاس و دکان و میز و سر و ایر کنان و وتی چٹاں لتاران و یک برے پد و پٹشی و نیمگ و چم سک داتوں۔ آزالم و دوکا شک دپ و اتنت و وتی کش گورا چارگ و ات۔ منی دل و گوشے آسے کپت۔ ہما دمان و یک لٹکے چہ جہل و چتوں تاں پٹشی و سرین و گورے پے دیاں بلے باریں اے منی گہتی ات اگاں نا پٹشی و نگہتی کہ آئی و ریس بست و مردمانی رُمب و عت و عت و چیر دات۔

من وتی سر و زھر و ران و نونڈان و یک برے پد و اتک وتی جاہ و نشتوں۔

مروچی گراک سک باز اتنت۔ چہ زیگ و پیر تر من ماہیگ کت ات انت و ابا و و دار و نشتوں۔ لوگ و سر بنگ و پد ابا و زڑانی ہساب دادگت۔ من دکم اتوں کہ ہساب چک بیت انت بید و چہ دوکا شکاں، بلے ہساب و رندا ابا و دیم پد و تہار بیت۔

”بچا! مروچی نیم سیر و گیش ماہیگ و زڑم انت۔ ترا سد و سما است؟ بلکیں مردماں چہ ہساب و گیش ماہیگ داتگ نے؟“ پت و چو گرک نیک و چاران و من و جست کت۔ منی جان و در گے و گپت۔

”وللد ابا من کس و یک دانگے ہم گیش نہ داتگ۔۔۔ و۔۔۔ وتی کیسگ اوں سببال اتگ (پہرین تگ) بلے یک پٹشی یے ماہیگانی گونی و پڑتگ۔۔۔ من وتی وس گت بلے آ۔۔۔“

وتی یک دستے و گوں دومی دست و بردست و مشان، من گوں گریٹگیں گالوار و وتی پتو نیم کپی گت۔ من و نیم ات کہ چش مہ بیت ابا وتی ہیز رانک و پد و منی بردست و اتر پہ دنت، بلے گیشتر ہیرانی من و چہ اے گپ و بیت کہ آئی و وتی زھر ایر برت انت و بے چیزے گو شک و چہ اد و پاد اتک و دومی کوئی و عشت۔ منی ہم دل، دل و جاہ و اتک۔

.....☆.....

مروچی سہی روچ ات کہ من ماہیگ بہا کنگ و اتان۔ بلے اے مانگیں ساپ نہ بوتگ ات کہ آھر منی زردام پر چیا کم بنت۔ انگت من وتی ہیالانی توک و گر و چیلن اتان کہ دوسے گراک اتک اُشتات انت۔ گوں آھاں سوداگری و رند چہ گونی و ڈن درنگلیں ماہیگانی پد و گونی و مان کنگ و لگ اتان کہ چم پد و ہمازگیں پٹشی و سر و کپت انت کہ ماہیگانی سر و انچوش ارش و نگت ات گوشے پت و مال بے بنت۔ انگت من پریشان اتان کہ چہ بہ کن آں، پٹشی و دوکا شک دپ و گت و چہ اد و تیک۔ نون زھر و منی جگ ہراب گت۔ چہ وتی جاہ و چست بیتوں، پاد و چمیل چتوں و پٹشی و جنگ و آئی و رند و کپتوں۔

مردمانی رُمب و وت و گشتیان گشتیان وتی ناکوز تک ابڈک و کڑا سر بیتوں کہ آچہ من و پشتر نہادیک و کڈ و ہنگ مدگ بہا کنگ و ات۔ انچوش آئی و چم پہ من و کپت انت، جست و لگت ات:

”اڑے یار! چون انت ترا؟ چونکائی رنگ و چنپے دست و انت نے غبار گولگ وئے؟“  
 بے آئی و پتہ و یک و جاہ و من آئی و کش گور و چار ان اتان کہ دُزیں پشی ہمد اسر بیگ و دیتنگ اتوں۔  
 چپ و چاگرد و سر جنان و وودہ منی چم ابڈک و پشی نیمگ و پکت انت چار آں پشی ووت و ابڈک و پشت  
 و جیر داتگ و منی ٹیلگانی توک و چارگ و انت۔ چہ زہر و من وتی و چمیل آئی و سرگ و نیمگ و چگل دات۔  
 پشی ووتی سر ابڈک و بڈ و نیمگ و کنزینت و چمیل تچک و دیوال و لگت ات۔

”بچا جواب پر چیانہ دئے؟ زاناں سر پے گنوک و کش اتگ وئے۔۔۔“ ابڈک و من و شگان جت۔

”ھو (من پے جاک گشت) من گنوک تر اتوں۔۔۔ اے شو میں پشی و من و تین پے دل کتہ یل داتہ۔۔۔  
 مدام ہمیش و دُڑی و سوب و ہیز رانک منی بڈ و آپ کنت، من ابشی و گراں براں وتی ابا و دست و دیاں و  
 پیش و داراں کہ دُڑ من نیاں ہمیش انت۔۔۔ ابشی و ھمچک ہیز رانک پے جنت کہ گوش بہ گرایت۔“ من  
 چہ زہر ووتی دل و رنگ ریتک انت۔

”اڑے! تو مردے وئے و گول جناورے و بیر گرے؟ لچ پے کن۔ ابشی و تو انچوش دست جنے اے ترا  
 چاکرے پانچیت۔۔۔ میاؤں۔۔۔“ ابڈک و گول ٹہک و تون و شگان جت۔

دمانے و رند گوشتے منی بجگ سارت بیت ووتی زہر ایر برت اوں۔ دل و جورگ و لگ اتوں کہ ابڈک و  
 راست گوشتک و انت، من پر چیاوت و چو گنوک و گتک۔ یکہ نگہ ترانگ و کپتوں کہ منی و ٹکلیں ماہیگ چہ گونی  
 و دُن رتنگ انت و من کس و ایشانی چارگ و ھیا لدری کنگ و ھم نہ گوشتک۔ اگاں دگہ پشی یا دُڑے و منی  
 ماہیگ برت انت من و پکا بر باداں۔

اے ھیال و آھگ و گول من چہ وتی جاہ و پادانک و اشتات آں۔ انگت وتی گور و پشک و شرنگ و اتان  
 کہ ابڈک ھم پادانک و اشتات۔ چہ آئی و گت و چیزے کپک و تور و من وتی دلگوش ھما نیمگ و ترینت۔  
 ابڈک و پادانی دیم و کاھک تالان اتنت۔

---☆---

جون 2013

۴۳

﴿.....Hmmm...﴾

”جان!۔۔۔ من و تو چہ اُردی و دوست بیتگ وئے۔۔۔“

”من و ھم۔۔۔ انچوش۔“

”منی زند و اولی و غا ھری مراد تو بیتگ وئے۔“

”منی انگت تو وئے۔“

”جان! تہی زہیر۔۔۔ من و دمانے و ھم پے آرامی و نیل انت۔“

”بید و چہ تہی یا تاں۔۔۔ دگہ چہ چیزے پے منی آرام و نیست۔“

”منی زندگی و۔۔۔ اول اولی مراد۔۔۔ ایو کا تو بیتگ وئے۔“

”غمنی؟۔۔۔ منی و اولی و ھری تو وئے۔۔۔“

”من ستر دنیا و شر رنگیں و دل دوستیں ھو رانی میان و بیتگ آں۔ بلے جگر!۔۔۔ ھمک ساھت و دمان و

منی باتن و نگاہ و ایو کا ترا شوھا زانگ۔“

”منی زاہر و باتن و نزر۔۔۔ بید و چہ تہی دگہ کسی نیمگ و پے چارگ و چست نہ بیتگ۔“

”من بازیں جنکائی مہر دیتگ۔۔۔ بلے تنیگ و۔۔۔ ولہ تنیگ و چہ چمت وئے گند آں۔“

”گول تہی مہر و۔۔۔ من ھجر کسے شریدار نہ کنگ (گول چکندگ)“

۴۴

”تو ہم زان نے کہ منی واہگ داروک غلوٹوک سک باز انت بلے من بید چہ تو دگہ کسے عئے لوٹ آں۔“  
 ”پہ تئی واہگ عئے۔۔۔ من ہچ کسی واہگ غلوٹ۔۔۔ ہجر کمارہ کتہ۔“  
 ”ہذا زانت! ستر من بازی نے یے۔۔۔ بگل و پتک آں بلے۔۔۔ بلے منی ساہ و نپس مدام گوں تو بندیک پتک۔“

”منی مہر گواہی عہد اوت دنت کہ من وت عہجر۔۔۔ کسی دست عئے داگ۔“  
 ”من جہان و ہک مردین و جنین و ابری (فطری) لوٹ و سر پداں جان! مردم تاں باز و گوں نپس و جیز ات نہ کنت۔۔۔ شیتان ہرچ پیم و باج و بارت۔“

”من و قتی پاکس مہر و بالا دھجرات نہ پتہ کہ ہوس و شیتان باج و بارت یہ کنت۔“  
 ”من زاناں! تو دگہ جہان و مردم نے۔۔۔ اے دنیا عتی رنگیں مردم نیست۔ من۔۔۔ من تئی سر و پھر بند آں۔ بلے ہدا و سر انت۔۔۔ نوں من ترا گوں تئی و رستیں شری و زوریاں و تیک کنگ لوٹ آں۔“  
 ”تئی گپ وتی جاہ و، بلے جان! منی مہر و پتہاں آروک و چندمان نیست کہ تئی زوریاں و یست یہ کنت۔“  
 ”من تنگی وتی گو سکیں زندہ یلا دیک لوٹ آں۔“

”بلے من!۔۔۔ تنگی وتی زیک و مرچیک، دُرست یلا داگ انت۔“  
 ”من روچے دہ رند و تئی اکس و پھر پارکیٹ و درکنان و غوتی چمانی آدینک کناں بلے پد و ہم گوشے دل سیری نہ زانت۔۔۔ تو زانت نہ کئے، من تنگی چچو زہیریک باں۔“  
 ”چہ منی ہیالانی تامور و، دمانے ہم تئی اکس نہ لگوشتہ۔۔۔ پمشکا من عتی زاری اکسانی چارگ و زلورت ہجر نہ کپتہ۔۔۔“

”کارے زانے! (دمانے هاموشی و پد)۔۔۔ تئی اپوک و مروچی پد و من و لوٹ اتگ۔“  
 ”منی اپوک؟۔۔۔ او۔۔۔ او۔۔۔ بزاں تو وتی ہما دوست و گو شکہ نے؟“  
 ”ہو!۔۔۔ آ منی و دار و نشہ۔“

”اونہ۔۔۔ شریں اگاں تئی دل و انک پتہ آئی و جاہے است و تو آئی و گرگ لوٹے۔۔۔ من ہجر شمنے

میان و نیایاں۔۔۔ تئی و شئی منی زندگی و ستریں و شئی انت“  
 ”ناں باباناں۔۔۔ زاناں! من گنوکے آں کہ آئی و پہ گراں؟ (ٹہک دیک و رند) بلے جان! تو اگاں ایثانی رنگ و درو شتم و پہ گندے و لدا و پش گنوک بے کہ دمانے ہم چہاں سک دیک و یل نہ دے۔ مردم پہ ایثانی چارگ و دل سیر نہ بیت بلے۔۔۔ بلے اے شوم۔۔۔ سک ڈونڈ انت۔ انجیں بدیں و یو کن انت کہ دل شور کنت۔“

اونہ۔۔۔ گڑا پد و ہم؟۔۔۔ پد و ہم پہ چشینان تو گوں مئے مہر و خیانت کنگ؟“  
 ”گنوک پتک آں۔۔۔ ہوش گار پتہ (گوں وت و ڈو بارگ و)۔۔۔ نوں سک شومان آں۔“  
 ”پخت سال انت کہ تو گوں آئی و اے رنگ و نے؟“  
 ”سک دیر انت۔۔۔ باریں چتو مجبور پتک آں۔۔۔ گوں وت و ہم زلم و تگوں (گنساتے کٹک و پد) بلے نوں۔۔۔ نوں سک تگ آں چہ اے سلیں زندہ۔۔۔ نوں وت و پہکا و درنگ لوٹ آں۔“  
 ”ہو! انسان ہما و ہدا کہ سر پد بیت چہ ہمو داوتی نوکیں زندہ بندات و پہ کنت، ہا و ند پہل کنگ انت۔“

”راست گوشے جان! من زاناں۔۔۔ تو مدیک نے۔“  
 ”ایثی و تہ و شک و چندمان نیست! من تئی پتک آں، تئی است آں و تاں ساہ اوں مان انت تنیک آں۔ (دمانے هاموشی و رند)۔۔۔ چہ تو جتے پہ کناں؟“  
 ”یکبل جگر! سد پہ کن“  
 ”اگاں من ہم، تئی رنگ و بہ کنت ایں۔۔۔ تو پد و ہم من و ز رنگہ۔۔۔“  
 ”hunm....“



دلپروش گنگ ات۔ یہ ناکامی و کوئی تو کی نیلگ دیوال و کرے ایریں سرجاہ و سرے و تی سرے ایردات و  
تچک بیت۔ یہ زور و تی چم بے بندگت انت بلے دل بے آگہ ات۔

کس اس نیم ساهت و برے اے کش و برے آکش و لیٹان ات کہ یکہ نگہ گوئد و سلام و توارے و گوشاں  
کپت، و تی چم بے تچ گت انت و ہما نیلگ و سک بے دات انت۔

اے ایشانی یکیں چک ات کہ اے ساهت و چہ و تی و انجاہ و واترے و گنگ ات۔ حنیفہ و انچوش گوئد  
دست و تی دو چک و گد بے یلادات انت۔ چہ چک و کوپک و اسکو لی بستے و درگت و دیم و شودا نیلگ  
و رند کوئی و یارت نندارینت بے۔ چہ و تی گد و پیلک و کسانیں تندوری نکلے درگت بے و غوگ  
امہڑی و چینی و چک و دیم و ایرے گت۔

”امان! تو وارے؟“ چک و چہ مات و جھٹ گت۔

”ہو جان! مس وارے۔۔۔ اے یہ تو تی مزنیں امان و دیم دات۔۔۔ دوگن انت۔۔۔ یکے اتوں  
بور و دمی و انیشی من ترا دیاں۔۔۔ باندا منی گدانی کرے (کرایہ) کایت گڑا مات و پیسند و چیز گرا دیں  
و ریں۔۔۔ شریں؟“ حنیفہ و گوئد و سرے و تی مہروانیں دست مشان و دراپینت۔

چک و چہ گل و تی سرھو و سرینت و دگلوش بے و نکلن و رگ و ہمگ و دات۔ سبارگ و رند چک و تی  
و انجاہ و گد مٹ گت انت و غلیب نیگی و رکپت۔

اے انگت و تی جاہ و تچک ات و دوسیں مات و چکاں چارگ و ات۔ چک و درکپک و گوں ایشی و تی  
چم یک برے پدے بندگت انت۔ دل و دردے پا داتک بلے دمانے و رند ایرے و برت و دل و اب و  
دیک و جہد و گت ات بلے ہد کی نیلگ ات بے کہ یہ ایمنی بہ و پس ایت۔

زیک نیم روچ و کرکیں گن انت کہ گوں آپنکاں وارتگ و ات بے، دوشی ہم شام و ہے ورا کی انت و  
مروچی سہب و کہ آپنیک ہم ہلاس پیگ انت و تیچ و بید و چہ ہے کرکیں گناں دگہج نیست ات پہ حنیفہ و  
نگنانی یلا دیک و رند آگوں ہد لاپی و چہ لوگ و دراتلگ و کار و شوگت ات۔

تاں شریں ساهت و اے کش و آکش و لیگ و رند دل بے و اب و شت۔ مات و پر مہریں دروشم چمانی

## ﴿مات﴾

انچوش آلوگ و پترت چہ ہد و تن و بے تھیر بیت۔ یہ تن و پروشک و سر سر جنان و زوت و زوت و چہ  
کمپان و گوزان و ہدے چلن و سر بیت، چہ پاٹی و سرے اسٹیل و گلاس بے چست گت، چہ مٹ و آپ بے  
درگت و یک شیکا و تنلگ و گک ات۔ پدماں پدے دوہڑیں گلاس و رگ و رند گوشے دل بے سارت بیت۔ چم  
بے چپ و چاگرد و ترینان گت انت بے کہ دیم و کوئی و در و پ و تنگیں و تی لوگ بانک حنیفہ و سرے چم بے  
کپت انت۔ حنیفہ و زگ و زگ و دو چک و مشین دیم و ات و تی کش و ایریں کر کی نیں گداں دو چک و  
ات۔

آئی و تی زگندیں عینک چہ و تی پوز و سرے کے جہل تر کنزینت و چہ ہمو دے ایشی و نیمگ و تی چم سک  
دات انت و زوک و زوک و چارگ و گت ات۔ پدے دمانے و رند بے توارے و تی دگلوش بے گدانی دو چک  
و نیمگ و دات۔

ایشی و تی مزوری و از بابانی پیلک، چلن و دروازگ و پشت و ایرگت و چل و دیوال و تنگیں آپ و تل و  
سرے و تی دزدیم بے و تر گت انت کہ چہ ہید و مچل اتگ ات۔ رندے آپ بے چنکاں گت و تی دیم بے  
شست۔ پدے گوں و تی دزال و دیم دستاں پاک کنان چہ کمپان و گوزان کوئی و سر بیت۔

لاپ و ہد کی آپ و کم ترینگ ات بلے پدے ہم نکلن و تل بے و انگت و تی جاہ و برجات بلے دپ دل و  
نہ گپت کہ چہ لوگی و سبارگ و باروا و جھٹ پر سے بہ کنت۔ دپ ہرین ات بے حنیفہ و ہاموشی و آپہکا



﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہ عن عواب نیت ﴾

دوسال و درپہ دریگ و رندھدا ایشی و پریات گوش داشت انت و بازار و یک دکانے و دروازگ دریگانی گبل شرنگ و جنگ و کارے دست گپست۔ دُگان و مستر و چپنگ و سر و پکار و یک و زبان دات۔

مروچی کار و دوئی روج ات۔ حنیفہ و همسایگانی گد و تلگ و دیم داتگ اتنت بل کرے و زرا نگت نہ رس اتگ ات انت کہ کاسد و ہال دات گدانی و اھند پہ لہتے روچاں و تی ملک و شنگ و وائرنگ و رند و نت اش۔ حنیفہ و کاسد و گول بازیں ترندیں بھر گت گڑا آئی و دگہ جوڑا ایے گد پہ دوچک و دست و دات کہ ایشانی زراں زوت کاریت دنت۔

مروچی لوگ و پہ ورگ و ہم و چھ نیست ات و دپ دل و ہم نہ گپت کہ چہ و تی دُگان و وام بیز و رایت۔ سُب و ہا و ہد و کہ ایشی و پہ لوگ و در پگی ات کتسریں و سرک و دوتندوری گن پہ حنیفہ و گون ات انت۔ چہ ہے گنناں کیے آئی و اتوں و تی چک و داتگ ات و دوئی پہ چک و شام و ایرنگ ات۔

.....☆.....

چہ و اب و پاد آھگ و رند و تی و دیم و ششت انت و چک و دیم پہ مات و لوگ و در پکت۔ مات و سبی سال ات کہ مستریں برات و تی کزاد شنگ ات۔ ایشی و چپنگ و دوہیت گانی سر و مات و ہمگ و الم و سر جنگی ات۔ بلے اے رندی چہ دوہیتگ و گیش ات و کہ پہ مات و گندگ و آنہ شنگ ات۔ اتوں کہ و اب و تی مات و پُر مہریں دروشم و دیتگ ات، دل و لوٹ ات و کہ ہا دمان و بال پہ کنت و مات و کز و سر پہ بیت تاں مات و کوٹدانی سر و تی سر و ایر پہ کنت و دل و تا ہیر پہ دنت۔

چہ برات و کمپان و گوازان و ہد و مات و کوئی و پُترت چم و مات و سر و کپت انت کہ آو تی مُسلہ و چپک و ات۔ و تی دست و بستگیں گڑیاں و چاران ات کہ باریں ساھت چُخت انت کہ ہے دمان و مات و چم پہ ایشی و کپت انت۔ مات و کر چکیں دیم و سر و پُر مہریں چکند و تالان بیت۔ ایشی و عوت و زوت مات و عزیزک و سر گت۔ مات و امبازاں زوران تاں شریں ساھت و مات و دست و تی دست و گت۔

چہ مات و ہال پُسی و رند و تی سرے مات و کوٹدانی سر و ایر گت۔ مات و تی چم ایشی و دیم و سر و سکت دات انت۔ ”آدم!۔۔۔ منی پو (چک)۔۔۔ چون انت ترا۔۔۔؟“ مات و تی دست ایشی و مُدانی سر و

﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہ عن عواب نیت ﴾

مُشان و بُشت گت۔ ایشی و چکند و جت بلے پسنگ وے نہ گت۔  
”وتی دیم و بچار، چون شُشک ترا تگ وے۔“ مات و آئی و دیم و ہمگ و اُرتی و چاران و تی پکر درشان گت۔

”اماں جان! اونی لاڈ و کیں اماں جان۔ من و چھ نہ ایں۔۔۔ ترا میا پر نیست، ماتانی دل و چک مدام لاگر و زور انت تری گوکے و کد و پہ بنت (گول چکند گے) و ت و انچو پریشان مہ کن، تی چ زرنک انت۔“ آئی و مات و دست و چُچگان و گول مہروانے تے و دراپنت۔

”ہد ترا زرنک تر کنات۔۔۔ تاں جہان است انت، است باتے۔۔۔ (دمانے ہاموشی و رند) بلے کارے زانے مروچی چہ بیت۔۔۔ نیم روج و منی دل و اب و شونگ ات۔ و اب و گند آں تو سک ہد گت و بلے ترا پہ ورگ و چھ گون نیست۔“

مات و گپ و سر و آھجکہ بیت۔ دل و تر گت وے بیت۔ نگاہ وے بہل گت انت تاں دل و دُڑے گرگ مہ بیت بلے چہ چم و کُٹد و پٹے ارس وے گت و سر و ایر تک انت۔

گنسا رتے کشتگ و رند پہکا ہاموش بیت۔ تاں شریں ساھتے و مات و چم آئی و دیم و سر و سکت اتنت۔ و تی چیری لُٹ و گت چنگ و گول ہاموشی و سر و ایشی و سرے و تی کوٹد و چست گت و چہ و تی جاہ و پاد اتک و کوئی و کُٹدی ہمگ و شت۔ دار و پائی و سر و ایریں پیتل و تا سے چست وے گت و ایشی و دیم و یاروت ایرے گت۔ اے گول ہیرانی و مات و ٹیلگاں چاران بیت۔

”اماں!۔۔۔ اے و تی سبارگ انت۔۔۔ تو زاناں نہ وار تے؟“

”منی چ!۔۔۔ وھد وے چک ہد گت بیت، مات و دل چہ کجا ورگ کشتیت۔“

.....☆.....

فروری 2013

گت اوں بلے نوں گوانکو پہ کچھت ات۔  
چونائی اے ثابت ء گھنیں ہیل ات کہ دزگئی ء وھد ء اگاں کسے پہ زنگ ء جنگ ء بازیزگی پہ کنت گروا آ  
وتی گوانکو ءھے رنگ ء پھکا ہاموش کنت۔

من پہ وت ء چاہ ء اڈ کنگ ء چل ء سر بیتوں۔ انگت کار ء دگوش اتوں کہ لوگ ء ذنی در پچ بیگ ء توار  
گوشاں کپت۔ ہما دمان ء وتی چک ہما بیگ ء ترینت اوں۔ گند آں دروازگ بیچ انت ء ثابت کمپان ء توک  
ء پترگ ء انت۔ من ہما دمان ء وتی دست ء کار یلا دات انت ء وت زوت ء کمپان ء سر بیتوں۔

ثابت گوں گونڈیں گاماں دیم ء پیداگ ات۔ من وتی گام تیز تر ء آئی ء بیگ ء بران گت انت تاں آئی  
ء نزیک ء سر بوتوں۔ ثابت ء دیم سک سہر تر انگ ات، جان ءے درھگ ء ات ء دزدیم ءے ہید ء بار  
انت۔ آئی ء وتی دوئیں دست بگل ء انچوش مان داتگ اتنت گوشے سارتی ء تپے ء گپنگ۔ آپے زور وتی  
بردستاں پرچنگ ء ات۔ فیس ءے ہم تیز جنگ ء ات۔ آئی ءے ہالت ء من ء سک پریشان گت۔ من  
گوں پریشانی ء وتی چم آئی ء دیم ء سک دات انت بلے آئی ء وتی چم زین ء چست نہ گت انت۔

”ثابت! او ثابت۔۔۔ چون انت ترا؟“ من آئی ء بردست داشت ء ترندک ء سرینان ء جھست گت۔  
آئی ءے منی بیگ ء چارگ ء گین سارے کشت ات ء وتی تگانی ایر برگ ء رند اے کش ء آ کش ء  
انچو چار ات گوشے چیزے شوہا ز بیگ انت۔ من آئی ء چٹانی بیگ ء چاران گت۔ آستو آستوروان ء  
آکمپان ء گنڈ ء مات ء نماز وانگ ء مدامی جاہ ء شت ء آئی ء کش ء اُشتات۔

مات ء سرائگت ماں سجدہ ء ایرات۔ گندگ ء چاشت ء نماز ء ات۔ منی سر پر نہ بیگ ء ات کہ ثابت ء  
آھر چون انت کہ اے وھد ء بے حبیب ء ہمراہ کنگ ء اتلگ۔

”مردچی و حبیب ء برء برین (جراحی) انت۔“ منی دل ء بازیں جھست ء پُرس انتت بلے ثابت ء جاور  
ء من ء سک تلک تلک ات۔ منی جان ء درھگے ء گپت۔

مات ءچہ نماز ء کہ سلام ترینت نہ چم ءے ثابت ء سر ء کپت انت۔ گوں ہیرانی ء آئی ء بیگ ء چاران  
بیت۔ ثابت ء وتی دوئیں دست الس گت انت ء کونڈے زین ء سر ء دوات انت ء سرے مات ء زان

## ﴿پسلہ﴾

چہ بانگواہ ء پیسرواب ء بُست کنگ ء گوں دل ء دریک دریکے پر بیت۔ دل ء باز لوٹ ات کہ ثابت ء وتی  
گوانکو (موبائل) ء سر ء زنگے پہ جن آں ء ہالے پہ گراں بلے وھدے دیوال ء سر ء در تلکیں ساھت ء  
انگت شپ ء نہ ٹلگ ء سادات گوانکو یک نیمگے ء ایرکت ء وتی نپادانی سر ء لیٹ اتوں بلے دل سک بے تاہیر  
ات۔ اے کش ء آ کش ء آلیٹ ورگ ء ہم چھ درد نہ وارت۔

واب چہ چماں گارات، دل ء نیت گت اوں کہ تہجد ء نماز ء یوان آں بلکیں دلوں تاہیر بہ کر ایت۔ گوں  
اے ہیال ء جگ ء آھگ ء چہ وتی کوئی ء در کپتوں تاں دز نماز بہ گراں، انا گہہ چم کمپان ء دومی گنڈ ء کپت  
انت کہ کسانکیں بتی یے روک ات غمنی وسوگ ء سر مسلا ء سر ء ایرات۔ دل ء زانت کہ آئی ء دل ہم اے  
ساھت ء وتی چک ء بیگ ء انت۔ نماز ء رند ہم گوشے دل پہ کرار ء نہ اتک۔ دم پہ ساھت ء لوٹگ ء اتوں  
کہ ثابت ء گوانکو ء سر ء زنگے پہ جن آں بلجگ نیلگ ء ات کہ بلکیں آئی ء واب ہراب بیت۔

تاں شرے ساھتے مسلا ء سر ء مندگ ء رند بانگواہ ء بانگ ء توار چہ نزیک ء مسیتاں برز بیت۔ فجر ء نماز  
ء رند دل دارگ نہ بیت ء وتی گوانکو یک رندے پدے چست گت اوں۔ بازیں زنگ ورگ ء رند ہم چہ دومی  
بیگ ء گوانکو چست نہ بیت۔ دل گوں اپنکی ء جنگ ء ات بلے وت ء تسلا داتوں کہ بلکیں کارے ء گوں  
دزگت انت پمشکا گوانکو ء پٹو نہ دیگ ء انت۔ تاں شرے ساھتے ء مھتل بیگ ء رند دوبر زنگ ء جنگ بنا

عسرء ایرگت غجہلیں توارء گریوگ ئے بناگت۔ منی دل ایرمُرت۔ مات ھُشک ہیرانی ء ثابت ء نیمگ ء چارگ ء ات۔ گول لرزنگیں دَسْت ء ثابت عسرء مپد ء ایرمشت انت ء گول خُرس ترس ء جُست ء لگ ات:

”مم۔۔۔ منی۔۔۔ چک کج انت؟“ گول مات ء جُست ء ثابت ء گبرگے جت۔ ثابت ء گریوگ ء بُریں توارء گوشے لوگ ء دیوال ء درلر زگ ء لگ انت۔ منی جگ ء گوشے کسے ء کرنے جت۔

ھے دمان ء ڈن ء در پہکا چنگ بیت ء ثابت ء مسترین ناکودا مہمد گول وتی لوگی ء چکاں پُرت انت ء اُشانی پُشت ء ناکوز تک، تروز تک ء بازیں وتیک لوگ ء تہ ء پُتران بیت انت ء چادر پردا تگیں اسٹریچر (تلام) عسرء میتے توک ء یارگ بیت۔ من یکیں جاہ ء اُشتا تگ، ھُشک ء ہیرانی ء برے میت ء برے ثابت ء نیمگ ء چارگ ء اتوں۔ میت منی وسوگ ء دیم ء ایرنگ بیت۔ چادر ء دیرنگ ء گول گوشے آزمان مئے سرء کپت۔ منی سرء تر گے ء گپت ء بے سہمی ء زمین عسرء کپتوں۔

.....☆.....

کساس چار سال پیس منی و سرک حبیب چہ وتی مات ء کہ کمپان ء بیچ ء تنگ پہ سبارگ ء تریں بانکلینک بُرگ ء ات وتی اڈل ء جُست ء کنان تچک ء منی کر اچل ء اتک۔  
”اڈل۔۔۔ کار ءے؟“ آئی ء گول و شیں تہے ء جُست گت۔  
”کار ءے است؟“ من دراپنت۔

آ منی گوش ء نر یک ء اتک گول گونڈیں توار ء گوشگ ء لگ ات: ”پہ تو۔۔۔ ہجر اتے درگتنگوں۔“  
من سٹے گت: ”پہ؟“ چہ منی دست ء استان کپت۔ گول بے باوری ء من آئی ء نیمگ ء چارگ ء اتوں۔ آئی ء چہ زمین عسرء استان چست گت ء پاٹی عسرء ایرکنان ء چل ء آس بندگت ء وتی دتی گوانکو ءے تچ گت ء منی دیم ء یک اکسے ایر ءے گت۔ اے سکیں وں رگیں جنکے ء اکس ات۔ گندگ ء سوری دیوانے ء زرتگیں اکسے ات۔

”بچے! اے چہ گُجا؟؟؟“ من گول ہیرانی ء برے اکس ء برے حبیب ء نیمگ ء چاران ء جُست گت۔

”ترادوست بیت؟“ آئی ء گول پُر کندگیں دپے ء من ء جُست گت۔  
”وحدے منی حبیب جان ء دوست انت، گُڑامن ء چتو دوست نہ بیت۔“ من آئی عسرء کسانے شہماتے جت ء گول کندگ ء پسودات۔ چہ آئی ء دپ ء ہم نکچندے تالان بیت ء چہ گل ء دیم ءے سہر ترات۔

”بلے اے بہ گوش۔۔۔ اے جنک چہ گُجا؟۔۔۔ کئی چک انت؟ تو کجا دیتگ ء اے اکس چہ گُجا گپت؟“  
من چہ آئی ء بازیں جُست یکپاریگ ء گت انت۔

”سہر سہر سہر۔۔۔ اڈل، انچو جُست۔۔۔ دمانے و بہ دار، من ترا سرجمیں ہال ء سرکن آں۔“ آئی ء گول وں تہی دراپنت ء منی دست گپت انت ء چل ء ایریں سندلی عسرء نادینت۔

”اسلا! کسہ ایش انت کہ (آئی ء گول مشکرائی ء وتی گٹ سپاگت ء گپ دیم ء بران ء گوشت) عابد ء جلیندی ء جنینانی رسینگ ء وحدے ڈرائیور ء راہ نہ زانت گُڑا عارف ء راگشت اش کہ تو ہمر اھی ء بروگول۔ پد ء عارف ء من ء گوشت کہ آتہنا انچو جنینانی توک ء نہ روت تاں من آئی ء ہمر اہمہ ہاں۔ گُڑا ھے بز ان کہ تہی برات ء بھت ء تہی ہجرات درگجگی ات پوشکا ھُدا یا اے بلائیں چانس بے لوئگ ء دست ء دات (آئی ء کندگے جت) ہیر! بانور ء لوگ ء دپ ء بستگیں پال ء توک ء پترگ ء وحد ء اے جنک عسرء منی چم کپتگ ات انت۔ آ گول وتی لہتے ہمر اہاں چہ پال ء ڈن کسے ء ودار ء اُشتا تگ انت۔ انچوش منی چم پر آئی ء کپت انت، من ء ولند سک دوست بیت۔ پد ء دوشی کہ سالونک ء ننداریگ ء مادرستیں بچک گول اتیں اود ء ہم من اے جنک دیست۔ پد ء سالونک ء نادینگ ء رند ء وحدے مادرا ھیں بچک چہ بانور ء جاہ ء ڈن درکپت ایں ء کمپان ء در ء دپ ء اتک اُشتا تیں، اے جنک چہ من ء کے دیر اُشتا تگ ات۔ من وت ء چہ بچکاں یک کر ءے ء داشت ء چیر وکا ئی اے جنک ء اکس گپت۔ چہ بیم ء منی و دست پادر زگ ء انت کہ کسے من ءمہ گندایت دگہ شریں ردے گپتگ ء ات ءے۔ (دمانے ہاموشی ء رند) اڈل! ھُدا زانت کہ منی نیت پہ اے جنک ء ہراب نہ انت۔ من انچوش اولی نزر ء اے جنک چار ات من ء دوست بیت، دومی بر ء دوستر ء سیمی رند ء دل ء گوشت کہ ہمیش انت تہی زند ء ہمسپر۔۔۔“ حبیب ء گول گران تہی ء وتی دل ء گپ پہکا

درشان گت انت۔

”بلے تو زانے کہ سورے گنگ یا اٹاں؟“ دمانے آئی ءچاران ءمن پہ مشکرائی جُست گت۔

”منی دل گوشت۔۔۔ اٹاں۔۔۔ کدرت ء اے ایوکا بچن ء سازاتہ۔“ حبیب ء گول چکندگ ء دراپنیت۔

من آئی ءن گوش ء سرء گوڈے شہما تے جت ء گوشت: ”شباباش منی برات، شاباش۔۔۔ سک بلائیں کارے گنگ ءے۔۔۔ کل انگریزان نیگ ء well done۔۔۔ very well done“ آئی ء منی گپے سرء کندگے جت ء دمانے هاموشی ء زند دراپنیت ءے:

”اڈل! گول لالا ء تو وگپ یہ جن ناں۔۔۔ لالا ء بگش آوت مات ء رازیک یہ کنت۔ من ء ثریت کہ مات بدمہ بارت۔“ آئی ء منی مژت گت۔

”اوہ۔ اوہ۔۔۔ بزاں ٹوپانی دیم ءوتی بزیں اڈل ء وگ لوٹ ءے؟“ من گول کندگ ء الوت گت۔

”وے۔۔۔ من وتی اڈل ء نہ گوش آں دگہ کئے ء گوش آں؟“

”شریں بابا شریں۔۔۔ ثابت چہ کار ء واکنت گڑا حال ءے دیاں بلے اڈل ء جان، پیسر ء اے و بزان ایں کہ اے جنک کئے انت ء چوئیں مردمانی چک انت؟ چد ء پیسر چک گپ دیم ء برگ نہ بیت۔“

”نوں درتیں کار من وتی اڈل ء سرء داگ انت۔ من ء و بس وتی لوگ بانک لوٹیت۔“ حبیب ء گول مشکرائی ء الوت گت۔

.....☆.....

حبیب ء پے و ت ء جنکے پُند گنگ ء ثابت ء و بد نہ بُرت بلے مات ء چھ وٹ نہ بیت۔ آئی ء دیر ات کہ وتی براز تک زورگی ات بلے مستریں ردی ءے ہمیش ات کہ لوگ ء کسے سہیگ نہ گنگ ات ءے۔ بلے نوں کہ حبیب ء پے و ت ء جنکے گچین گنگ ات سک پریشان بیت ء یکیں گپ ء سرء اشتات کہ گول و ت ء درآمدے هور کنگ نہ لوٹ ایت۔ وھدے حبیب چچ پیم ء پچہ وتی پیسلہ ء پُشت ء کنزگ ء رازیک نہ بیت گڑا ثابت ء مات سر پد کنا نیت کہ اے حبیب ء زندگی ء اولی لوٹ انت کہ دپ ء گول و ت گوشتگ ءے۔ پد ء زوری نہ

انت کہ هک و تیکے شرء هک درآمدے بدپہ بیت۔ پد ء بھت ء کاراں کس نہ زانت۔ بلکین حبیب ء پُند آئی ء زندگی ء شرتریں مردے جوڑ بیت۔ دوسرے روج مَورک مجینک ء رند مات هم مجبور بیت ء پے نادکشی رازیک بیت کہ جنک ء چارگ ء روت۔

جنک ء باروا جُست پُرس کنگ ء پچہ عابد ء لوگی ء شرتریں مردم منی چم نزر ء نیست ات پمشکہ چہ حبیب ء جنک ء اکس وتی دتی گواکو ء سرء زورگ ء پد دیم پے عابد ء لوگ ء سر بیتوں۔ عابد ء بانور سکیں وٹ رنگ ء وٹ رونیں جنکے ات۔ زُوت گول من ء هُور تُو ریت۔ گپ گپ ء من جنک ء اکس آئی ء پیش داشت۔ آسک هیران ء اچکھ ء ات کہ اے اکس منی گورا چون اتلگ۔ وھدے من گپ تچک کت کہ تئی مات ء لوگ ء چل بندی ء وھدے اولی رند ء اے جنک مادیتیں مارا سک دوست بیت ء سور ء روج ء دوستر بیت ء نوں اے جنک ء وتی لوگ ء نثار کنگ ء دلما نگ ایں گڑا آکے دلجم تر بیت ء گوشتگ ء لگ ات:

”اے نسوک انت، مے دیر سیاد۔ منی مات ء لوگ ء پُشتی دھگ ء هتگ۔ ایشانی مزنیں مے لوگ ء ریت آمد (رَوا) کن انت بلے کسانیں و ت ء کموکے دیر دار انت۔ انچو بلے من آں کہ ایشی ء سر یگ انگتہ پر نہ گتہ۔ شامنی مات ء لوگ ء بُرو ات، من مات ء و ت گواکو ء سر ء هال دیاں۔ آشارا و ت نسوک زبانی لوگ ء بارت۔ دیمتر ء گپانی سنگ ء و شتا و ت زان ات۔“

حبیب ء انچوش نسوک ء نام مالوم بیت سک گل بیت۔ اے دگہ روج ء من گول مات ء عابد ء وسوگ ء همرائی ء نسوک ء لوگ ء سر بیتیں۔ دیم پے دیم ء نسوک چہ وتی اکس ء شر تر ء زبیا تر ات، مارا آسک دوست بیت۔ کلاس دوازده ء وانگ ء ات۔ وھدے ماتی آھگ ء مول ء مراد نسوک ء مات ء دیم ء درشان گت انت نہ آئی ء گوشت: ”ما شمارا زانیں۔ شتا وتی چک ء هم بیاراتاں مے مردین هم آئی ء بے چار انت پد ء مات ماں و ت ء شور ء سلاہ کنیں ء پیسلہ ء شمارا سنگ کنیں۔“

کساس هتگے ء رند ماگول و ت ء حبیب زرتیں ء نسوک ء لوگ ء هتیں۔ آھاں هم حبیب گول گندگ ء دوست بیت کہ رنگ ء زازی درو شم ء حبیب چہ نسوک ء چچ پیم ء جہل یاکم نہ ات ء انچو مہم دلجم اتیں کہ حبیب ء همر کجا برگ بیت الم ء مٹنگ بیت۔ نسوک ء مردماں لہتے جُست پُرس ء رند اے سانگ کبول

﴿زاهدہ رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

گت۔ نوں ہر پہ سہر غ گدانی اتک گڑا آیاں در آمدانی رنگ و سک ڈک گپت۔ نشانہ و بازیں چیزاں ابید بیست تو لاسہر غ چل جوڑی گد گوں بیست غ منچ منجل پس برن (بٹ) گوشت ایشاں لوٹ اتنت۔ مارا سر ترگے غ گپت کہ انچو مئے جوازہ نیست ات۔ مئے بازیں منت غ لیلآ پتو آھاں ہمے دات کہ ماوتی مستریں جنک ع سور و وھد ہر چے گپنگ پچے آئی ع کلد ارے ہم کمہ گریں، آئی ع سا نگ بند مئے سر پر پچ ات۔

مئے درستانی دیم ملور ات غ ثابت پگرے ع آماج ات کہ ایشاں چے پتو بہ دنت۔ ہما دمان ع جمے حبیب ع سر ع کپت ات کہ دیم غ انچوش ملور ات کہ کسے نابہ گرنیت۔ ثابت ع کہ وتی برات چوساہ دوست ات ٹیلگ عے حبیب ع سر ع سک دات ات غ دمانے ع پیسلہ ع سر بیت۔ آئی ع نسوک ع مات مردمانی درتیل لوٹ منت اتنت۔ من گوں مات ع ہشک غ ہیراں اتیل کہ ثابت ع جزبات ع پڑے غ زبان و دانگ بلے ایشانی انتظام لنگ انچور زانیں کارے نہ انت۔ حبیب ع نوکی دومی ماہ ات کہ کار ع روگ ع ات غ ثابت ع پگار ہمنچوک ات کہ لوگ ع سر جمیں ہر چاں در پہ کنت۔ پد ع ماچوشیں مالدریں مردے ہم نہ اتیل کہ سور ع کاراں زوت گیشیت بہ کنیں۔ مات ع پچہ حبیب ع سور نیگی لہتے گد دو چائینگ اتنت بلے آہم چچل جوڑی ع سک کم اتنت۔ ماسر وتی پریشانی چہ حبیب ع چیر دات ایں بلے آہم ناسر پدیں مردے نہ ات غ چہ ماگیشتر پریشان ات کہ سور ع ہر چچون کشک بیت۔ ثابت ع وھدے آئی ع ملوریں دیم دیست گوتلی دیان ع گوشت عے:

”اڑے! تو وتی دیم پر پچہ جینگ؟“ پڑواہہ کن۔۔۔ تی برات زندگ انت۔۔۔ من ع کول ایں کہ تی سور ع سر جمیں کاراں من و ت گیشیناں بلے بس کمو کے من ع وھد بہ دے۔۔۔ بلکیں سالے، بلکیں دو سال۔“

ثابت ع دلبدیاں حبیب دلجم بیت۔ ہر بندی ع رند حبیب ع پ نسوک ع دتی گوانکوے زرت دات غ نوں اے مدامی داب جوڑ بیت کہ چہ کار ع واتر کنگ ع پد حبیب وتی کوئی ع پھرت غ گوں نسوک ع گپ ع لگ ات۔ پیسر ع پد ع ہم برے برے گوں سنگتاں نند پادائے گنگ ات بلے نوں ہر وھد ع کہ کار ع نہ شت گوانکوے سر ع گپ ع گندگ بیت۔

ہر بندی ع رنداولی اتید کہ اتک ماپہ اتیدیک ع رینگ ع نسوک ع لوگ ع شت ایں۔ گپ گپ ع نسوک ع پت ع گوں ثابت ع گوشت: ”باند چکانی نکاح چہ سور ع پیسر تر و اینگ بہ بیت۔۔۔ مئے مردم اے گپ ع بد

﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾ ————— ﴿زاهدہ رئیس راجی﴾

برگ ع انت کہ نسوک شپ غ روج گوں وتی و استار ع گوانکوے سر ع انت۔۔۔ نکاح ع رند مردمانی دپ زبان بند بنت۔۔۔ سور و ہر ہما وھد ع بیت انت کہ شے سہر غ گد جاڑیگ بنت۔“

نسوک ع پت ع گپ وتی جاہ و شر ات، پشکا لوگ ع واتر بیگ ع پد ماوت ماں و ت ع شور ع سلاہ کنگ ع رند نکاح ع روج ایرکت ایں۔ نکاح ع پد نسوک ع لوگ ع رپت آمد ع حبیب ع پادہم چچ بیت ات۔ نوں ہت گانی سر ع حبیب پ نسوک ع دیدار ع نسوک ع مات ع لوگ ع سر بیت غ گوں و ت ع بازیں سوگاتے ہم برت۔ ثابت ع وتی بن پیر وکی زمین ع ٹکرے بہاگت غ سہر جنا نیت ات بلے پچہ دو چکراں گدانی چکرگ بلانیں جیڑھے ات۔ سالے نیم چے پیس ع گوست اتنت چھ سامہ کپت۔

حبیب چہ کار ع نیمگ ع کرمان ع دیم و یک بیت۔ ما آئی ع زبان دات ایں کہ تی سور ع گد مارا انچوش سر بہ ینت ماترا پ سور نیگی لواننیں۔ آپہ دجی ع پچہ ادع شت۔

☆.....

کساس شش ماہ ع رند حبیب ع سور ع سر جمیں گد دو چک غ پر بنگ بیت اتنت۔ انکو ما حبیب ہال دات ایں کہ آپہ ماہے ع موکل ع آری ع پہ دنت غ آنگو نسوک ع لوگ ع مردم ہم ہال دات ایں کہ پہ سہر غ گدانی رینگ ع پیداگ ایں۔ چونائی ع ادع رواج ہم ہمیش ات کہ جلدی ع روج ع بانوری از باباں گوں گد غ سہراں دینت بلے پر چا کہ حبیب ع نکاح پیسر ع بوتگ ات غ سا نگ بند اں گوشتنگ ات کہ سور ع گر غ چیلان بازیں چیز چہ سور لوگاں گار بیگ ع جیڑہ آھانی دیم ع مستریں جنک ع سور و وھد ع اتنگ انت پشکا ما ایشاں چہ سور ع مراکش ع پیسر تر بہ رسین ایں۔ مات ع وتی برات، نشار، و سرک غ مجرات ہم دعوت دات اتنت کہ گوں ماہمراہ بہ بنت تاں آمارا بے کس مہ زان اتنت۔ گوں چاپ غ آلو ع حبیب ع گد سہر نسوک ع لوگ ع رینگ بیت اتنت۔ سور ع روج ”حبیب ع آھگ ع رند گیشینگ بیت“ ع پیسلہ ع سر ع ل دیک بیت۔

کساس ہتے ع رند حبیب ع پچہ کرمان ع واتر گت۔ گندگ ع حبیب ع کرمان ع آپ ع نہ ساج اتنگ ات۔ آئی ع جان ع گوشت عے پھکا لہینگ ات غ دیم ع سہری ع سیاہ چک ترا تگ ات۔

”بزاں نسوک ع دیری ع ترا سکت تورینگ۔۔۔“ من پہ مشکرائی گوشت۔ آئی ع گونڈے نکندے جت

بلے چہ زبان و پسلگ نے نہ گت۔ ماہی زانت ایں کہ دراجیں مساپری و ژندنگ۔  
 شب و نپادانی سر و ننگ و گوں ثابت و سار تے آھے کش ات۔ گندگ و سک دم و بُرتگ ات۔  
 ”چون انت ترا؟“ من هم کش و نندان و جُست گت۔  
 ”زناناں جان! بلے حبیب، گندگ و پیسریکس پیم و نہ انت۔۔۔“ ثابت و گوں پریشانی و دراپنت۔  
 ”چے مطلب؟۔۔۔ چتو پیسریکس پیم و نہ انت؟“ من گوں ہیرانی و جُست گت۔  
 ”ھذا بزانت۔۔۔ آئی و چون انت بلے گپے ناں گپے آلم و است کہ حبیب و وت و پو و درواتگ۔۔۔  
 آھگ و وھد و من آئی و ھال دات کہ باند و نسوک و لوگ و سور و تارنخ و یک و روئیں و تو ہم پرچہ کہ انچو  
 وھد و اد و نہ پینگ نے باید گوں ماہم راہ بہ بے بلے آئی و نے گکے درشان گت نمیکہ دگ گپ ہرے گت۔۔۔  
 ہیران آں کہ آ و انچوش اشتاپیک ات کہ پے کرمان و روگ و رازیک نہ ات، نوں کہ مادرستیں کارجم گنگ ایں  
 آئی و رویہ سک اُجب انت۔“

”جان! من پے شری سرپداں کہ ترا حبیب چو وتی چکانی رنگ و دوست انت بلے ایٹی و مانا اے ہم نہ  
 انت کہ تو وت و مُت و پریشان پے کن وے۔۔۔ تو وت و بچار وھد و ماہم دراجیں مساپری جن ایں لوگ و  
 کانیں مے ھال ہم سک خستہ بیت۔۔۔ آہم اکتہ ژند انت۔ یک دورچ یلا بہ دے تاں آئی و تب ہم کے  
 گھتر بہ بیت۔۔۔ نسوک و لوگ تجک و نہ انت کہ ماگس یک روچے مھتل بہ بنیں آلد انت ر و انت۔۔۔“  
 من گوں وش تبی و دراپنت۔

”اونہ۔۔۔ بلکیں!“ آئی و پے نادکشی بچکند و جت و گوں گوئیں تو ارے و پتو دیان و وتی سر سر جاہ و  
 سر و ایرگت و چم وے بندگت انت۔

.....☆.....

اے دگہ روچ و منی ہم چارگ و مارگ ھما بیت کہ ثابت بیگ ات۔ آئی و شوکی و دیم و سر و کنگ و جاہ و  
 یک بیزاری و بے تاهیری یے گندگ بیگ و ات۔ مات و جُست و سر و آئی و ھے پتو دات کہ ژندی و سوب و  
 جان درد و گینگ پمشکا کمو کے بے تھنبل انت۔ پد و پچہ لوگ و دیر و ہولانی و رگ وے تب و نہ کپتگ و گیشتر بے

دگ پینگ پمشکا چہ پیسریکس لاکر انت۔ مات و آئی و گپ و سر و باورگت و دراپنت:  
 ”شتریں گوا سور و رند نسوک و وتی ھمبر اہی و بہ بر، لوگی و راک و زال و ھمبر اہی، درملک و باز و نہ  
 توری نیت۔“

مات و انچوش و وتی گپ ھلاس گت، ثابت و وتی ھیرمان دات: ”نوں تو بگوش مروچی یک شنبے انت،  
 جمعہ و روچ چون انت اگس ما سور و تارنخ و بہ دینیں؟؟؟“

حبیب و پسلگ نہ گت۔۔۔ دمانے و لُٹ وے گت چت و پچہ و وتی جاہ و پاداتک ”اتوں کایاں“  
 گوھگ و گوں دیم پے وتی کوئی و شُت۔ ثابت گوں ہیرانی و برے میگ و برے مات و دیم و چاران ات کہ  
 آئی و دل و ھال ہم پچہ ما جتنا نہ ات۔ حبیب و پُشت مان و یک و گوں مات ہم پادانک شُت۔

”تو دیست! حبیب چون کنگ و ات؟“ ثابت و گوں ایٹکی و دراپنت۔

”ھو۔۔۔ بلے پرچہ چوش انت، چے پیتہ زاناں؟“ من ہم ہیران اتوں۔

”من پے شری زاناں۔۔۔ آول و حیرانیت بلے دپ و نہ رنج ایت۔۔۔ آدمام ھے پگر کت کہ مات  
 برات پریشان بنت بلے مارا بید و پچہ یک دگر و دگے کئے است۔۔۔ آئی و پریشانی زاناں مے نہ انت کہ آئی  
 و وت و پچہ یک کرے و دا شنگ؟

جان! تو کارے پے کن۔۔۔ تو پچہ آئی و گپ گپ و جُست پے کن بلکیں ترا گوں چیزے بگوشت۔۔۔ من و  
 و مات و ایو کاتلی و دنت گوشے ماگوئد و ایں و آئی و نزان ایں۔“ ثابت من و منّت کنگ و ات۔

ثابت حبیب نیگی سک پریشان ات کہ آئی و وتی پت و پیرانی و رند حبیب چو وتی جند و چک و پیم و  
 رود پینگ ات و مدام ارمانیک ات کہ حبیب انچوش دنیائی گپاں گوں وتی برات و کنت وتی دل و گپاں ہم بہ  
 جنت۔ بلے حبیب و تب و انچیں سبر و او پارے مان ات کہ ھمبر دپ و وتی چچہ چیزے چہ کس و نہ لوٹ  
 اتگ۔ ھماروچ و گے لوگ و سبارگ وھد و سر و اڈ نہ پینگ ات چنگن و پیاز و لاپ وے سیر گنگ و گلگ و  
 جاہ و ھے گوشتگ کہ لاپ و لوئیت و رگ نوں آ گوشت و ماھیک بیت یا گن پیاز چچہ پرک نہ دنت۔

من کہ آئی و نثار و پیسریکس آئی و تروژتک و مستریں گہارا اتوں کہ منی و سوگ و پچہ منی و آردی و من و پچہ وتی



﴿زاهدہ رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہء من و اب نہیت﴾

کستریں گہارے کہ زنگبارِ نندوک ات تچ گپنگ غیاورنگ ات غوتی چکانی رنگہ رودینگ ات تے۔ اے لوگ ابیدے چہ من و دگر جنیں چکے ہم نیست ات پمشکا ثابت و نامکپت و ابید من و مات و دوستیکیں جنیں چک غوصیب و دوستیکیں گہارے جاہ ہم رس ات۔ حبیب کہ منی ہلکیں براتانی رنگ ات چہ من و ہجر ہچ گپ تے چیر نہ دات۔ مات غوثا بہ اے گپ و دلم اتنت کہ حبیب اگس چہ آھاں وتی دل و گپاں چیر دنت بلے لوگ ویک مردے و انجیں است کہ آئی و دیم و پچیں آدینک انت۔ نسوک، حبیب و زندگی و اوی غو مزین واہگے ات پمشکا ثابت و آشات نہ بیت۔ نوں کہ حبیب و واہگانی سرجمی و وھد سر و اتنگ ات آھا موش ات۔

”تو پریشان مہ بوجان۔ من و ت جُست تے کنناں غوٹیاں کہ چیزے چہ من و چیر بہ دنت۔ انشاء اللہ! ہیر بیت انت۔“ من ثابت تلی دات۔

.....☆.....

نیم روج و کہ حبیب وتی کوئی و پُترنگ ات نوں بیگاہ و وھد ات بلے انگت آچہ وتی کوئی و دَر نہ کپنگ ات۔ من آئی و کوئی و دَرنگ ات۔ تاں دیر و رند درچہ تو کی ہمگ و تچ کنگ بیت و حبیب دروازگ و دپ و اشتاگ ات۔ چم تے سہر اتنت۔ من و پ کوئی و توک و آھگ و راہ تے دات و ت تھت تھت و سر و یک کرے و نشت۔ من ہم تچک و آئی و دیم و تھت و سر و تھت نشاں۔

”واب اتے؟“

”اٹاں۔“ آئی و نکندے جنان پتو دات۔

”باریں چے کنگ و اتے؟“ من آئی و ٹیلگانی ہمگ و چاران و جُست گت۔

”ہج۔ بس انجو (آئی و ملوریں نکندے جت)۔۔۔ تو ہاں کن اوّل۔ چونے تو؟“

”من وٹ و ہیراں۔۔۔ بلے گندگ و منی برادل، وٹ وٹ نہ انت“ آئی و وتی چم چُت گت انت اسی ترے چہ چم و گنڈا رتک۔

”حبیب! چون انت ترا؟ چے پیہ؟ پرچیا تو چورنج اتگ تے؟“ من آئی و سر و سر و وتی دست ایر مشان و

﴿بے کسہء من و اب نہیت﴾ ————— ﴿زاهدہ رئیس راجی﴾

جست گت۔ آئی و وتی لٹ گنٹ چت انت۔۔۔ من آئی و دست وتی دست و گت و گوں آئی و ہمگ و چاران و جُست گت: ”بگوش منی برات، چون انت ترا؟۔۔۔ نسوک و چیزے گوشنگ اگاں نہ دگر چیزے پنگ۔۔۔؟“

آئی و نگاہ زمین و سر و سک اتنت بلے چم و اس و رچان اتنت۔

”وتی اوّل و نہ گوشے؟“ منی مَنت کنگ و آئی و گن سار تے کش ات۔ دمانے ہاموشی و رند پد و سارتیں آھے کش ات تے و گوں جھلیں توار و گوشگ و گت ات: ”اوّل۔۔۔ نسوک من و نہ لوٹیت۔“ من سٹے گت ”پرچیا؟“ من گوں ہیرانی و جُست گت۔

”آگوٹیت کہ میگ و آئی و تب یک نہ انت۔ من آئی و زند و زلورتاں سرجم گت نہ کنناں۔ آئی و ہا رنکیں مردینے و واہگ پنگ من چہ آھاں نیاں (دمانے ہاموشی و رند) آئی و۔۔۔ آئی و مال، زر، سہر، گاڑی، مزین لوگ جاہ و مدام ترگ لوٹیت و من۔۔۔ من وتی برات و چمدار آں۔ من آئی و راشنگ کہ تنگی ہرچے تو گوشے من درست کنناں، ہرچے تو لٹے من ترا دیاں۔ اوں ہم تہ تنی سوگاتانی ہرچ پورا کنگ و من شپ روج یک گنگ انت۔ وتی و رگ، و پسگ و چیز و پرواہ نہ کنگ دیمتر و گیشتر کنناں بلے من و یل مہ دے۔۔۔ بلے اوّل آ۔۔۔ آ۔“ گوں وتی دل و دردانی درشانی و آئی و گوں بریں توارے و گریوگ بنا گت۔

من ہشک و ہیران آئی و گپاں گوژدارگ و اٹاں۔ من ہمے مارات گوشے یکے و چہ منی پادانی چیر زمین چک اٹگ و دیرنگت۔

”آئی و بگوش تو منی زندگی و بیا ترادرتیں چیز رس انت۔۔۔ ترا کس اد و دست و آپ و کنگ و غیبت۔“

سو و گرانتریں ہرچ اللہ اللہ گت دراتک انت نوں دیمتر و شتری کیت۔

منی گپ و سر و آئی و گوں ویرا نکیں چماں دراہنت: ”اوّل مں اے درتیں گپ جنگ انت، بلے آ۔۔۔ آ من و نہ لوٹیت۔۔۔ آئی و گوں من و مہر نیست۔۔۔ آچہ من و آ ذات بیگ لوٹیت۔“

حبیب و اے گپاں گوں من و سر ترگے و گپت۔ وچ سر پر نہ بیگ و ات کہ چے بگش آں۔ حبیب سک

پریشک ات۔ منی ہم او پارے جواب داتگ ات۔ دل و جیڑ اتوں کہ اے چو نہیں جبالے کہ منی برادل و سر کپتک۔ بلیکس نسوک و کسی سکینے سر و انت۔ باید اے گپ مات و ثابت و دیم و یارگ یہ بیت تاں جیڑ و و گش و گیوار کنگ و راھے در بیت۔

من حبیب تلی و یان و گوشت: ”توھج پگر مہ کن۔۔۔ تی جنین و کسے بارت نہ کنت۔۔۔ اے دو تکی لپے نہ انت کہ سور دست و دپ و انت و بانگ گوشت من و آزاتی لوٹیت۔“

وحدے شام و پد اے گپ من و سوگ و ثابت و دیم و چچ گت انت آ ہم سک ہیران و پریشان بیت انت۔ چہ ماکسی سر پر نہ بیگ و ات کہ آھر چو نہیں گپے بونگ کہ چہ سور و دوسے روچ پیسرا آھانی میان و انچو ویری اتلگ۔ مات و ثابت و ہمے پیسلہ گت کہ اے گپ نسوک و مسترانی دیم و زائر کنگ لوٹیت تاں وتی جنک و سر پد یہ کن انت۔ بلے اے گپ ہم آھانی مجک و ترینگ و ات کہ جنکے چہ سور و پیسرا چوش انت رند تر و باریں چو کنت و اے گپ الم و یک روچے پیسلہ یے بیت نہ کنت، گوانسوک و پر چیا وتی مستر آوحد و سہیگ نہ گت انت کہ آئی و مستراں گد و سہر رسینگ و گوشتک ات۔

مات و وتی و سرک و برات ہم پے اے گپ نیگی سنگ گت انت و مادرست ہمراہ بیتیں و نسوک و مات و لوگ و سر بیت ایں۔ نسوک و مات و پت و مارا پے اڑت آپ تام گت۔  
انگت مایک دومی و ٹیلگاں پد سنگ و ات ایں کہ گپ و چے پیم و بنا یہ کن ایں کہ نسوک و پت و بندت گت:

”نسوک و ہمائیں گوں حبیب و گوانکو و سر و گپ بیتک آکیں نیر و جنگ و انت کہ گوں حبیب و زندگی گت نہ کنت۔۔۔ (مادرست گوں ہیرانی و آئی و چار ان بیتیں) چہ ہر بندی و پے گرتاں روچ مروچی ماہم ہمے گندگ و ایں کہ چہ سور و پیسرا نکاح و پیسلہ کنگ مئے مزین ردی یے بیتک۔۔۔ دوینیانی تب چہ یک دومی و ہمنچو جتا انت و ماراچہ انو کہ گندگ بیگ و انت کہ اے سا نگ تاں دیر و ٹھٹ نہ کنت و چہ چکانی زندگی برباد کنگ و بہتر انت کہ ما اے سا نگ و چہ ہمد و ہلاں یہ کن ایں۔۔۔“

مادرست نک ترک بیت ایں۔ ثابت و نا کو و مئے نیمگ و ہاموشی پڑوشان و دراپنت:

”واجہ! اگس چک نہ زان انت باند مات پت اش سر پد یہ کن انت بلے گندگ و شام سر پدی و جاہ و چکانی ردیاں دلہڈی و یگ و ہیلد ارات۔ اے گونڈ وئی لپے و نہ انت کہ ہر وھد و لوٹ وے سور یہ کن وے و ہر وھد و لوٹ وے ہلاں یہ کن وے۔۔۔ ما شمارا ہجر اشتاپی کنگ و نہ گوشتک بلے چہ ہر بندی و رند نکاح و سلاہم شمنے بیتک۔۔۔ نکاح و رند کہ نوں سور دپ دستاں انت شام اے سا نگ و ہلاں کنگ لوٹک وے؟“  
”واجہ! گیشیں گپ و پانیدگ نیست۔۔۔ زندگی چکانگ انت وھد وے چک رازیک نہ انت مئے و دست نہ روت۔ ماتی چکت وھک و زرت نہ کن ایں باید شام ہم حبیب و سر پد یہ کن ات کہ زوراں سری و سا نگ بندی بید و چہ تاوان و دگ وھج نہ دنت۔ شکر انت کہ انگت نسوک آئی و لوگ وے انت و چہ ہمے لوگ و سر جمیں کسہ ہلاں بیگ و انت۔ شام حبیب و بگوش ات کہ نسوک و چہ و ت و بے گیشیں ایت۔“ نسوک و پت و ترندک و گوشت۔

”ناکو! شمنے دل و اے چلی لپے۔۔۔ بلے ما پے اے سور نیگی پے نہ کنگ۔۔۔ اے گرانی و انچو سہر، انچو گد ما یوکا پے وتی برات و دوستی و کنگ بلے ہجر نزائنگیں کہ شمنے دل و کہوری مان۔۔۔“ ثابت و وتی زھر درشان گت انت۔

”واجہ! ہک شریعت (شریعت) و تاں جنین، مرد و لوگ و نہ روت مہر و زو و چیزانی سر وھک وے غیبت۔۔۔ شمنے گندگ و چم ہمیشانی سر و سکت بیتک انت پمشکا چہ سور وھچکے پیسرا گد و سہر لوٹا بیتک تاں رند و سہنے گپ و عبت یہ کن ات۔۔۔ اے شام نہ کنگ۔“ ثابت و نا کو و گوں ترندے گاوار وے و دراپنت۔

”پچاراں و اجھاں! شانوں ہرچے سر پد بیگ لوٹ ات یہ بیت۔ گوں جاک سلوات و دنیا سنگ کنگ و چچ پانیدگ نیست، منیگ و شمنے اڑت ہمیش انت کہ حبیب سہن و کا گدانی سر و دستخط یہ کنت۔ لوگ و ہبر لوگ و توک و ہلاں یہ بیت شرترا انت۔“

”ہبر چوش ہلاں نہ بیت انت۔۔۔ و نیکہ مئے چک سہن و دنت۔۔۔ شمارا پکار انت شام و بروت کورٹ و۔“ ثابت و گوں جاک و گوشت۔

”مئے لوگ و جاک و سلوات مہ کن ات۔۔۔ ما شمارا شریفیں (شر پداریں) مردم زائنگ۔ بلے شام۔۔۔“

ثابت ءچہ زہر ءوتی مشنت ءوتی دست ءجت۔ دوئیں ناکوہاں آئی ءکوپک ءسر ءدست ایرمشت ءسارت بیگ ءسکین دات۔ بازیں کوکار سلوات ءرند مالوگ ءواتر گت ایں درست گوں حبیب ءگوشتک ءانتت کہ اگس مردے ءسہنان ءے مہ ءے نول گوں نسوک ءسورہم مہ کن ءتوہم دگہ جنے بگر، بل کہ تاں آہانی جنک زندگ انت پہ پسک ایت۔۔۔ اگاں آچہ ترا سہن لوٹ انت بر و انت کورٹ ءے کس پہ کن انت۔۔۔ تئی شہادت ءدیوک اءء باز انت۔ توہم کپتگیں مردے نئے۔۔۔“

بلے انچو سوجاں پدہم حبیب ءوتی یکیں گپ ءسر ءاشتاتگ ات کہ من نسوک ءچہ رنگ ءیل دیک نہ لوٹ آں۔ من ءگوں سہر ءگد پچاں چھ کار نیست۔ ثابت ءوتی برات ءدیوانگی ءسر ءسک بگ بیت بلے آئی ءدست ءچہ نیست ات۔ نسوک ءپت ءوتی خاندان ءزرنگیں مردم توار گت انت پہ پسلم ء، بلے مئے مردم یکیں گپے سر ءاشتوک انتت کہ سہن مئے چک نہ ذنت شمارا لوٹیت کورٹ ءبر و ات بلے آہانی اڑی ہمیش ات کہ ماکورٹ ءے روائیں بچک وت سہن ءکاگدانی سر ءدخط پہ کنت۔

زند ءاڑ ءجبالانی سوب ءحبیب ءوتی کار ءسر ءارزی یے دیم دات کہ آکرمان ءشت نہ کنت۔ پرچہ کہ کپتک ءودھپتک ءسر ءنسوک ءخاندان ءسروکاں حبیب پہ پسلم ءتوار کنان گت۔ بلے نا آپہ ءوتی سہن ءچہ گرگ ءپشت ءکنز انتت ءنیکہ حبیب ءوتی پسلم ءمٹ کنگ ءراز یک بیت۔

اے کیس روج پہ روج ہراب بیان بیت ءچہ ایشی ءحبیب ءجان دراہی ءسر ءمہم مزین اثرے دور دات۔

کم ورگی ءاروج پہ روج کجان ات۔ اے پیم ءآئی ءزند ءجور ءجان سلامتی تلگک بیان انتت۔ من، ثابت ءمات ءآئی ءھر چنت سر پد کنگ ءبہد کنگ ءاتیں بلے چہ چہ ء۔ آچہ گیشیں نزوری ءنوں نشت ءپادا تک نہ کنگ ءات۔ ثابت ءپہ زور آدم پہ داکتر ءپیش داریگ ءبرت۔

.....☆.....

”داکتر ءچہ گوشت؟“ ثابت حبیب ءہمرائی ءانچش لوگ ءسر بیت، مات ءپہ بے تاہیری ءجنت کت۔

”ڈاکٹر گوشت کہ گرانیں نوبتے و نیست، بس گت ءتوک ءدانگے چست پتنگ کہ گوٹیں بر برینے لوٹیت۔ ہمیشی ءسوب ءورگ وارت نہ کنگ ءانت ءجسم ءنزوری ءلاگری ءسوب بے ورگی انت۔ باید آپیں چیز گیش ءچہ گیش ءوارت۔۔۔“ آئی ءحبیب ءآزما کشانی رپورٹان ءایر کنان ءپسو دات۔

”گڑاچے گوشتک داکتر ء؟ کدی بر ءبرین ءے کنت۔“ من گوں تنکا نسری ءجنت گت۔

”آو گوشت کہ چھو زوت بیت شتر زانت بلے من یک داکتر ءے گپ ءسر ءباور کت نہ کن آں، سے چار شریں داکتر ان اش پیش دار آں، اگاں درستان یکیں گپ جت گڑا مردم مھتل نہ بیت۔“

.....☆.....

ثابت ءھر کجام جاہ ءحبیب ءآزمائیشانی رپورٹ پیش داشت انت درستانی گپ یکین ات کہ باید دانگ کشتک یہ بیت۔ گیشتر دارگ ءتاوان دات کنت بلے اے ساہت ءانچوشتکے پرے نیست۔ یک نیگ ءنادراہ جاہانی رو ءدوئی نیگ ءنسوک ءجرگہ ءمردمانی پہ پسلم ءتوار کنگ ءحبیب سک بے تاہیر کنگ ات۔ ثابت ءآبازیں دلبدی یے دات:

”برے برے زندگی ءپنشین جیہہ کاہنت کہ انسان نزانت چے پہ کنت، گڑا آوہد ءوتی پسلم ہد ءسر ءیلا دیک لوٹیت کہ آوت شتر تریں پسلم کنوک انت۔“

مئے دست ہم شپ روج ءدیم ءبر زانت کہ اللہ وت رھم بہ کنت پہ حبیب ءراہے در بہ گنج ایت ءتاہیر ءکرارے بہ ذنت۔

دور وچ پیسر ثابت ءحبیب شھر ءمستریں نادراہ جاہ ءبرنگ ات پہ پیش دارگ ء۔ آہاں دور وچ ءرند پہ بر ءبرین (جراحی) ءنام نبشتہ گت۔ ثابت زیناں نادراہ جاہ ءنپادانی سر ءوپسگ ءبدل ءوتی ناکو ءلوگ ءکہ چہ نادراہ جاہ ءنزیک ات، شپ دارگ ءارادہ گت ءمارا گوانکو ءسر ءسنگ گت۔

زیکیں مگر ب ءرند گوں پھریزی ورگ ءشام کنگ ءپد حبیب ٹی وی چارگ ءناکو ءلوگ ءکمپان ءندوک ات کہ من گوانکو ءسر ءزنگے جت۔ چہ حبیب ءجنت پدس گت اول گڑاہے پسو ءے دات:

”اؤل! من ویش آں بس چہ انوک ءورگ بند کنگ پتنگ۔ سہمی منی بر ءبرین انت، بس شادوا یہ کن

ات۔

درائیں شب پہ حبیب و دعا کنگ کنگ و دل و اب و شنگ ات بلے انا گہ و اب و گوشے کسے و حبیب  
چہ کوہ و برز و چہلی نیمگ و چگل داتگ ات و مادرائیں لوگ و مردم حبیب و شوہاز و سرگردان گریوگ و اتیں  
بلے آ مارا دست نہ کپک و ات۔ چہ و اب و جاہ سرگ و رند سرجمیں جان و درگے ز رنگ ات۔ پد و عت و تسلی  
داتوں کہ بلیکس بازیں پگراں شینان و اب و عت و سینگ۔

.....☆.....

”سائل۔۔۔ اوسائل۔۔۔ سائل!۔۔۔ پادا۔۔۔ پادامنی چو۔۔۔ ہوش و بیا۔۔۔ بچاروتی برادل و۔۔۔  
آہری رند و بچارے۔ نوں جہر تو وتی دوستگیں برادل و دیست نہ کئے۔ پادا سائل پادا۔“  
منی گوشاں چہ دیر و توارے آتک و کم کلم و مردمانی توارنزا آہان بیت۔ منی دیم و گوشے کسے و آپ و  
چندگ دات۔ منی سر و چم سک گران اتنت۔ گوں چمانی پلپینگ و چم کیت کہ بازیں مردم ارساں گلگل منی سر  
و پر رنگ ات۔ انا گہ و ثابت و گریوگ و عیت و لوگ و آہگ منی چمانی دیم و تزا ان بیت ات۔  
یات اتک کہ چہ پیم و حبیب و عیت گندگ و گوں من و سر تر گے و گپک ات و من کپتک اتاں۔  
ہما دمان و من چہ وتی جاہ و پادا تک اُشتات آں۔ سیادے و منی سر یک چہ کوپک و چست کت و سر و بان و  
دات۔ من گوں بے سماہی وتی چپ چاگرد و چارگ و اتاں۔ حبیب و عیت شودگ و سواب کنگ و رند پہ گڈی  
دیدار و کمپان و لاپ و ایر ات، مات سنگ سیاہ حبیب و چارگ و ات۔ اے ویل و آئی و گریوگ و ڈیکینگ  
ات و مردم آئی و گریوینگ و جہد و اتنت۔ گیہ نگہ گوشے من وتی ہوش و اتک آں و چہ منی دل و چہا لگے در  
اتک، ہما دمان و ثابت و شوہاز و لگ اتاں، تاں جُستہ یہ کنناں کہ انگت و حبیب و بر و برین نہ چنگ، تاں  
دوشی آشر ات، انا گہ چوں نے بیت۔ ناکو و لوگی و گوشے منی درستیں جُست چہ پسر و پیم اتنت۔

”سائل جان! حبیب جان، و اب و پہ راہ شنگ۔ شپ و نیم و ثابت اتنگ آئی و چہ کمپان و پاد کنگ و کہ  
کوئی و بروت و بوسیت بلے آئی و ہمو دافر آن دیم و ات و سر و صوف و سر و ڈک داتگ ات و چم نے  
بند اتنت۔ کس نزانت کہ چہ و ہد و آئی و عت و کار ہیر رنگ۔“ آئی و گوں گلگیں ارساں من و ہال دات۔

”منی چو، کس نزانت کدرت و کئی بھت و چہ ہشت و کنگ، ہمے راستی انت و مارا نوں ہر پیم و منگی  
انت۔“

ترو وتی گپ و ات بلے منی دل گوں رب و گلگ و پریات کنگ و ات:  
”یارب! اے چو نہیں پسسلہ یہ تو حبیب و جیر ہانی گیشوار و کت؟“

.....☆.....

18 ستمبر 2012

## ﴿I want to die﴾

”من ءپہل کن۔۔۔ من تی گناہگار آں۔۔۔ نوں بس انت ترا گیشتر اذیت نہ کن آں۔۔۔“ آئی ء  
انچش ایٹی ءتوار ماں دستی گوانکو ءاشکت گوں جہلیں توارے ءدار بیت ءے۔  
”چے بوت؟ (گون سارتیں جگ ء) زیکینیں گار بوتگ ءے۔۔۔ باریں تی اڑا تکیں کارانی چزے بوت  
یا اتاں؟“

”منی بھت ہراب انت۔ منی ہجر ہج کار شر نہ بنت۔ نوں وتی زندگی ءپہر کا ہلاک کنگ لوٹ آں۔“  
آئی ءتوار سک پر ویشک ات۔ آئی ءدلپر ویش گپاں ایٹی ءجگ ہراب بیت۔  
”واہ۔۔۔ شاباش۔۔۔ آفرین۔۔۔ گریٹ۔۔۔ وتارا انگت تو مردے گوشے؟“  
”من جہنایاں۔۔۔ من ء کسے نیست۔“ آئی ءتوار انگت دلوارگ ات۔  
”کارے زانے۔ چہ ترامستریں دروگ بند من اے جہان ءندیت۔“ ایٹی ءچہ زہر ءشگانے جت۔  
”چہو؟“ آئی ءگون ایمنی جُست گت۔

”انسان ءاولی کس آئی ءمات، پت، برات، گہار، دوست ءدو زہ انت۔ من ہیران آں کہ انچو مہلوک ء  
مچی ء کسے وت ءتہنا بگوشیت چے نام دیک لوٹیت (دما نے هاموشی ءرند) پد ءمنی رکیں بے اکلیں مردم وچ  
ہساب ءنیت کہ وتی سر جہیں ایمنی ء آرام ءے تی دیناں داتگ۔۔۔“  
”تی مہربانی۔۔۔ توپہ من ء باز گنگ، بلے تو ہجر مہر نہ گنگ۔۔۔ پمشکا مہر ءزانت ءنزان ءے۔۔۔  
آمنی زندگی انت۔۔۔ منی ساہ ءارواہ انت۔۔۔ آ نیست زندگی ءچہ نیست۔“

”اوہ! بڑاں ترا پد ءدیو داس ءبو ءجنگ۔۔۔“  
”تو ہجر سر پد بوت نہ کن ءے۔۔۔“ آگون دلوارگی ءالوت کنگ ء ات۔  
”گیشتر ہبر ءپانیدگ نیست۔ من بس ہمنچہ زان آں کہ کسے تی سکت ءگون ء انت۔ زند ءگرائیں نوبتانی  
ہمراہ داری ءہجر گت نہ کنت۔“  
”آئی ءمن ءنچ سال پیسر زندگی بکیش اتگ، آمہ بوتیں من دیریں مرگ اتاں۔“ آئی ءگون درد بکیں  
توارے پتو دات۔

”تی روج است اتنت، دگہ تو ہم نہ داشتگہ“ ایٹی ءگون ایمنی دراپنت۔  
”توچہ من ءزنگ ترے بلے من نہ یاں۔ من تی وڑ ءنیاں۔۔۔ I want to die۔۔۔“  
”شٹ اپ“

”چونیں دوزواہے یار! کہ منی درداں ماراں نہ کئے۔۔۔ (گون اپارگ ء) ترامیار پر نیست، تو  
انگت زانے کہ دنیا ءھر کسے ءگون دل ءجھلا کی ءمہر گنگ بے آئی ءوت ءدما نے ہم نہ داشتگ۔۔۔ منی ہم  
ہال انچوش انت۔ (دما نے هاموشی ءپد) من چہ اُردی ءھے داب ءبزرگ ءوار آں۔ تو زانے چہ چونیں  
چونیں جاوراں گوزان من اے جاہ ءسر بوتگ آں بلے من ءبھت نیست۔۔۔ منی ہج کارپہ شری نہ بیت  
ٹری شپ روج یک پہ کن آں آسرے ہراب بیت۔۔۔ پہ ہما امیت ءتاں انچوک ءمن وت ءداشتگ،  
سارت ءگرم سگ اتگ آہم نوں من ءیلا دیک لوٹیت۔۔۔ (توارے چہ درد ءدرہگ ء ات) بید ءچہ  
آئی ءمنی زندگی ءدگہ مانا ءمتلب نیست۔۔۔ منی سگ ءاپار ءنوں پہر کا جواب داتگ۔۔۔ من پسملہ  
گنگ۔ نوں بید ءچہ مرگ ءدگہ چہ نہ لوٹ آں۔۔۔ آ منی زندگی ات۔ آ نیست زندگی نیست۔“  
آئی ءگون پڑشگیں گالوارے ءدراپنت۔

”شتر! وھدے تو پسملہ گنگ، گڑامن کئے آں کہ ترا بہ دار آں۔۔۔ من پر چیاوتی وھد ءتنگی زوال پہ  
کناں۔۔۔ من نیگی تو جہندم ءبرو ءے۔ I don't care (من ءچہ پرواہ نیست)“ ایٹی ءچہ زہر ءدستی  
گونکو ہاموش گت ءوتی سرے سر جاہ ءسر ءدور دات۔

”وہدے منی زندگی ۽ زوریں مردمانی جاہ نیست گدا من چي ۽ اے مردک ۽ بیکاریں جید ہاں گول و قی  
مجب ہراب کُنگ ۽ قی سز جمیں زیکت ۽ برباد کُنگ۔“

وتی سرء و نروندان تھت ء سرء اے کش ء آ کش ء لیٹان بیت۔ چہ زھر ء مجگ ء ہراب بیگ ء  
 ات۔ شریں ساھتے ء رند دستی گوانو ء پدء زنگے وارت۔ اے ہما ات۔ ایثی ء چست نہ گت۔ دستی گوانو  
 ہپت ہشت زنگ و رگ ء رند ہاموش بیت، تاں شریں ساھتے ء بے توار بیگ ء رند کہ یک برے پدء  
 گوانو ء زنگے وارت۔ ایثی ء وتی چم اسکرین ء سرء سک دات انت۔ دہومی رند ء زنگ و رگ ء رند ایثی ء پے  
 نالکشی چست گت ء گوں ترندیں گالوار ء جُست ءے گت:

بگوش۔۔۔۔۔چے کارے۔۔۔۔۔چے کار تر ا پہ منگی گپنگ۔“

”من سب پرشک آں جان۔۔۔ من عتہنامہ کن۔“ آنوں وتی کہنیں رگ ء اتلگ ات۔

”من ۽ تنگی هر چے کنگی ات من گت نون من ۽ پهل کن ۽ رواللہ اللہ بہ کن۔۔۔ من ۽ سک واب ۽ گپتہ

--- وپسگِ عَبل۔“

”پلیز جان۔۔۔ من عتہنا یل مہ دے۔ من عتئی زلورت انت“ ایسی عہ پس لگ نہ گت۔

”ایوکانشی پلیر۔۔۔ واللہ پدء ترا ہجر نہ گوش آں۔“ آمنت کنگ ءات ایشی ءمجب ہراب بیگ ءات۔

ایٹی وگوشاں ہتکے پیسر لالامہران و توار پرگ و ات:

”ہاہاہا۔۔۔ تو ہم گنو کے لئے، اے وہ چار ایتیں کہ پہ کئیگی تو توت عچو وارنگ۔۔۔ زاناں اے اولی رند

انت کہ آئی عَپہ وت گشی ءلانک بستگ؟ -- چدء پیش چار پنچ رندء آئی ءاے جار پر پینگ بلے من هیران

پرے گپ بیگ آں کہ اے رندی آئیءِ گوں وتی لئیبءِ ترا پر چیا ہوار کُتنگ۔“

پلیز جان من و دارِ گِ آں، من ءانکارِ مہ کن۔“ آنگت دِستی گوانکو ءدومی نیگ ء منّت سمانگ ءآت۔

”شپتئی وش بات۔“ ایسیء گوں تر ندیں گالوارےء پَسو دِیانِء دَستی گوانکو پھر کاہاموش گُت۔



22 ستمبر 2014

۷۳



شبِ عِساہتِ دوئے کہ آلوگِ عِزّت چُکِ وقی کوئی ءِ وِپگِ اُنت ءِ ’تکولِ مِدامیِ رِنگِ ءِ تھتِ عِسرءِ  
تھِنگِ اِشارِ پلسِ جِینلِ ءِ ڈِرامہِ چارِگِ ءِ اُت۔ اُنچِشِ چمِ ءِ مِٹانِ عِسرءِ کِیتِ اُنتِ ٹیِ ویِ ءِ توارِ ءِ جِہلِ  
گُتِ ءِ گولِ جِہلیسِ توارِ ءِ جُستِ ءِ گُتِ اِت: ”شامِ عِبارِاں؟“

جُست ۽ پَوَ دِک ۽ جاہ ۽ آہاموٹی ۽ سر ۽ اَتک تھت ۽ دومی نیمگ ۽ نشت ۽ چہ وتی دست ۽ بستگیں  
سہت ۽ (گریال) کشگ ۽ گلش بوت۔ چہ دیم ۽ سک ثندات۔ تھت ۽ کش ۽ میز ۽ سر ۽ سہت ۽ ایر  
کنگ ۽ رندسین ۽ تچک گت ۽ سر ۽ سر جاہ ۽ سر ۽ ایر کنگ ۽ پدگوں ۽ تگیں ۽ جہلیں گا لوار ۽ جُست ۽ گت  
ات: ”انماں ویتہ؟“

”منیٰ ہیال ءھو۔۔“ نکول ءگوں بے المی ء دراہنت بلے دلگوش ءے ءھائی ءنیمگ ءآت۔

”اونہہ! شریں، نوں ٹی وی ءِ تواریءِ باز بُرمہ کن، من ءِ واب ءِ گپتہ۔“ آئی ءِ جہلیں بلے گوں

ترندیس گالوارےء گوشت۔ نکل و قی مورک محبت و کشک و آئی و نیمک و چار ان بیت۔ دمانے و رندچہ

تھت ۽ ایر پت ۽ ٹی وی ۽ نیک ۽ آتک نشت ۽ جم ۽ یک برے پد ۽ ٹی وی اسکرین ۽ سر ۽ سک دات

اُنت۔ آئی ءتھت ءکش ءمیز ءسره ءیریں چراگ ءبتی گشت ءکوٹی تہار بیت۔



انچس چہ وابء بست ءے گت، گوشاں کیمان ءفتگیں مردمانی گپ ہبرء برزیں توار چو جاک ء

سلواتے ۛ رنگ ۛ گر چک ۛ لگ ات انت۔ دیم ۛ دیم ۛ دیوال ۛ درنج اتکیں ساھت ۛ سر ۛ جم ۛ ۛ کیت

﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہء من و اب نیت ﴾

انت کہ مہبہء سہاقت یازدہ بیگ و جارء جنگ و ات۔ گین سار تے کھٹک و رند آئی و در یگ و پردگ  
کمو کے ہماگوشتر کنزینت انت تاں بچارایت ڈن و چے بیگ و انت۔

کمپان و نکول گوں لہے جنیں آدماں نشنگ گدانی دوچک و کرے و سندگ و ات۔ مات کمپان و چل و  
کنور کنگ و ات۔ دوئیں جاڑوکیں چٹاں وئی سائیکل گوں ات و کمپان و ترینگ و لیب کنگ و انتت،  
نادراہیں پت مدامی رنگ و شیشم و ڈرچک و عن و تھت و باھوٹ ات۔

”وئے۔۔۔ من کہ ترا پیسر کیگیں چار جوڑی گدانی زرگوں گئیں ماہ و داتگ انت نوں تو چون گوشگائے کہ  
پہ اے سیں جوڑی گدانی تراھشناد ہزار کلدار بہ دیاں۔۔۔ زاناں منی سر و میٹ مان انت۔ زورے ہمے  
شست یں ہزاراں بوزراگاں نہ من پہ وئی گداں، دگہ دوچکرے پٹ آں۔۔۔“ نکول و گوں ترندیں  
گالوارے و دراپیت۔

”ناں بانک! چوش مہ کن۔۔۔ بندیک، پیت، آبریشم مرچاں سک گران انت۔ یک تولہ یے کالج  
اگاں شتریں بہ زوریں ہماہانی نہاد مردم و بے وژکن انت۔ پد و پیسر و کالج و دوچکر اں یک و نیم کلدارے پہ  
یک کالجے زرنگ نوں کہ درملکی بلوچاں اے دوچکرانی ٹہل و نازگیش کنگ انت اے چکبا مارا شمارا مان کار  
انت۔ پد و شتاوت بہ چار ات اے گرانی وچ چیز پہ ارزان کیمت و نہ رسیت گڑا دوچکر چتو کم کیمت و  
دوچنت؟

(چہ وئی پیک و ڈوٹلکیں گدے و ڈرگت و نکول و پیش داران و گوشگ و گت ات)

اے نمونہ و دوچ و بے چار چہ ماوار و گرانتر انت و اے دگر و بے چار اے ہم نوک انت بلہر دویناں ہمنچو  
ارتکاری مان انت کہ چم درکن انت۔ پد و شتا کہ لوٹ ات شمنے و گداں زہیل و چند پہ دوچیت گڑا وئی نہاد  
و دو برمت نہ کنت۔۔۔ نکول و دیم و نشنگیں جنین کہ پشت وے در یگ و نیمگ و ات گوں بزگیں گالوارے  
و لہم لہم و وئی مول و مراد و پد و رنگ و ات۔

”من و گدہ وچ زاناں۔۔۔ زہیل و باھو منی سوب و گیش بوتگ۔ آئی و شمشنگ کہ مردمانی دیم و آئی و  
بچار من کنناہینگ۔۔۔ تو ورو آئی و دیم و منی نام و بے گر۔ اگاں بازیں خھر وے گت گداں وچ بے گر و من و

﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہء من و اب نیت ﴾

پونے بہ جن، پد و من یہ زاناں و آ۔۔۔ نکول و گوں برزیں توار و ترندیں گالوارے و پتو و ات۔  
مٹان و چمانی دیم و اے ندرارگ نوک نہ ات۔ در یگ و پردگ بند کنگ و رند آئی و وئی سرگوں تھت و  
دیوال و ایریں سر جاہ و ڈک دات و چم وے بندکت انت۔ انا کہہ ہاں محمد و دوٹکیں گپ وے گیر آیان  
بیت انت:

”اڑے یار! مرچاں تئی سوب و تئی نثار و مدام پہ جنگ و لاک بست۔۔۔“

ہاں محمد و وئی گلاس و توک و شراب ایر و پچک و گوں گلگ کت۔ مٹان کہ نوکی وئی گلاس و لغفانی  
نیمگ و بزرگ و ات کہ دست وے ہماگور داشت انت۔  
”اے چون؟“ گوں ہیرانی و بھت وے کت۔

”اڑے! منی بانک گوشیت، تئی سنگت و جنین و مدام گران کیمتیں دوچی نیں گد پرانت۔ چہ سر و بہ گرتاں  
پاد و پنچ و سہر و لد و انگ۔۔۔ آئی و مردین آئی و ہمنچو دنت کہ گوشے مشکت و شیک سلطان آئی و نا کو  
انت۔۔۔ ہاہاہا۔۔۔ پد و گلگ کنت و گوشیت کہ تو و من و ہسابی زرد وے و من کے گیش ہر چہ کنناں تو  
من و انچش مان بندے کہ ہاک و ہاکتر کن وے۔۔۔ زاناں! من جینے نیاں؟ منی دل نہ لویت کہ تئی  
سنگت و جنین و رنگ و شوکیں گد و سہر پر پہ کنناں ہاہاہا۔۔۔ و لد اے جنین ہم ناں۔۔۔ سکیں ہسد نیں کوے۔“

ہاں محمد و گپاں آدوشی ہم سک بے وڑ ات بلہ نوں کہ وئی ہوش و اتنگ ات چہ آئی و گپاں یک  
برے پد و دل و حیرت و ات:

”من و نکول وچ نہ دیاں۔۔۔ ماہ و سر و مات و ہم من چہ سی ہزار کلدار و گیش نہ دیاں۔۔۔ پد و لوگ و  
و نکول و مدام کوار کوارے پرانت کہ اد وے منی سار و سہ و نہ انت۔۔۔ جنیں آدم و زلورت و ہزاراں چیز  
بنت بلے کئے و پرواہ است۔ چہ بے سہ میں مرد و بیگ و گہتر ات کہ من کلمانے بوتیں و باریں چے پے)  
دماں گوں و ت وے بے ترک و توار بیگ و پد درایت وے۔۔۔ اگاں نکول و اے گلگ راست انت گڑا  
اے گران کیمتیں گد چہ کجا؟۔۔۔ اے سہر کہ سور و رند آئی و کڑا اتنگ انت اے چہ کجا؟“ آئی و چہ وئی





﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عمن عواب نیت﴾

ات۔۔۔ بچار! اگس آئی عزیز کی عہد نہ لگت تو ہم وت دیر دارگ پد نہ کنز انگ ے۔۔۔ بلے بیٹگیں  
گپ اش انت کہ شمعے دوینانی جتا نہیں دنیا یتہ شمعے گوندوانی جاہ کج انت؟“ جیہند عہست آ بے توار  
ات۔

جیہند دمانے هاموشی رندوتی گپ دیم وبران عہ گوشت:

”دوسے روج بیت انت کہ من تئی پت عہ چارگ عہ لوگ عہ سر جنگ۔ ولہ! مسک دردیک بیٹوں کتئی پیریں  
مات یک نیمگے پتئی نادرائیں پت عہ چست عہ اریع سرین سند انت عہ دومی نیمگ عہ تئی چکانی سر جیں زمہ واری  
آئی عہ سر انت۔۔۔ چک چے ورا انت، چے کن انت آہانی چے زلورت انت۔۔۔ شادوینیاں وت عہ پھکا  
بے میار لنگ۔ من زاناں! منی تروزنیک گیشتر میار یک انت کہ جنین عہ زمہ واری لوگ عہ یگ عہ سوب عہ  
گیشتر انت بلے منی برادل مردینے کہ لوگ عہ باز تب مہ دنت۔۔۔ جنین عہ سروت یگ الٹی انت۔۔۔

من عہ شمعے دوینان یگی تورا بیت۔ پمشکانی تویو جے دیاں کہ آسکون عہ تاهیرے کہ شادوینیں چہ ڈٹی دنیا  
عہ پٹگ عہ ات تاں دیرا شمار تاهیر دات نہ کنت۔۔۔ باید زوتر واترہ کن ات۔۔۔ چوش مہ بیت کہ رند عہ  
دست سر عہ بنت۔“

.....☆.....

”کوئی نمبر ۲۰۔ ساہت شش عہ نیم۔“ آئی عہ یک برے پد عہ وتی دتی گوانکو عہ سر عہ ہاشم عہ دیم داتگیں کلوه  
ونت عہ دتی گوانکو وتی پٹک عہ کش عہ کیسگ عہ مان دات۔ چہ سنگار میز عہ سینٹ عہ بوتلے چست ے گت عہ  
گداں اسپرے کنگ عہ رند چہ کوئی عہ در کپی ات کہ پد عہ چم ے نکول عہ سر عہ کپت انت کہ آتی کبٹ عہ کبل  
جنگ عہ ات۔ دمانے وتی جاہ عہ اشتات ے بے آئی عہ یگ عہ چارگ عہ چہ آئی عہ جتہ لگ ات:

”ترامات۔۔۔ ماہ عہ سر عہ چچو کلد اردنت؟“

نکول عہ سٹے گت۔ دمانے آئی عہ نیمگ عہ گوں ہیرانی عہ چارگ عہ رندوتی پیشا نوگ ے کر چک گت  
انت۔ ”پنڈو کاں ہم چہ من عہ گیشتر ریت۔۔۔“ ژندک عہ پتو ے دات۔

نکول عہ تیر پچیں گپ عہ آئی عہ جگ مدامی رنگہ ہر اب بیت بلے وتی زہرے دل عہ ایر برت انت عہ چہ کوئی

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عمن عواب نیت﴾

عہ ڈن در کپت۔ کمپان عہ انکو آنگو چم شاک دیک عہ پد چم ے نکول عہ مات عہ سر عہ کپت انت کہ گوں آئی عہ  
نادراہیں پت عہ تھت عہ سر عہ تنگ زمستان عہ روج وگ عہ ات۔ آئی عہ وتی دست عہ بیٹگیں ساہت  
چار ات انگت وتی منزل عہ سر یک عہ باز وھد است ات۔ تچک عہ اتک عہ پت عہ تھت عہ سر عہ وتی ونوگ عہ  
کش عہ نشت۔ نکول عہ مات عہ وتی اے زامات عہ براز تک چہ وتی چکاں دیم عہ تر ات۔ ہمے رنگ عہ متان عدل عہ  
ہم پے وتی وسوگ عہ تروینگی باز ات عہ اھتر ام ات۔ ہال پرسی عہ رند گپ گپ عہ نکول عہ مات عہ آئی عہ گوشتاں  
انچیں ہرے دوات کہ گوں اھلنگہ آسک اچکہ بیت۔

”منی چو (چک) تو پرچہ پے وتی و سرک عہ کارے شوہاز نہ کن ے؟۔۔۔ تئی ناکو عہ ریٹار منٹ  
(کار نشتی) عہ زو و سر پے سر انت۔۔۔ باید انت آتی چکانی لاپ عہ وت پے کش ایت۔۔۔“  
دمانے بے توار ی عہ چیزے سوچک عہ لگ ات عہ پد عہ چہ وسوگ عہ جتہ ے گت:

”چخت وھد انت کہ جہاز زیب کار عہ نہ انت؟“

”پیسر عہ پد عہ ہم ٹک ٹک عہ کارے عہ بوتگ بلے نوں دیریں تانگیں یک کلد ارے ہم لوگ عہ نہ دنت  
۔۔۔ جت ے کن ے گوشت، زاناں! من کار عہ یاں۔۔۔ پد عہ من نکول انچو کن لنگ کہ وتی برات عہ  
چیر وکائی چھ مہ دنت، کارڈزی ے جان عہ کپیت گوا در نیت۔ بلے تئی جنین؟۔۔۔ تئی جنین عہ من چے  
گوشاں ستر منی چک انت بلے سکیں ناسر پدیں مردے، چھ کس عہ مان نیار ایت۔۔۔“

وٹوگ عہ گپاں آئی عہ دیم زرد عہ سہ تر ات۔ بلے دمانے عہ وتی باتن عہ ہال ے چیر دانت عہ وتی وسوگ عہ  
تسلی دیان عہ چہ ادع روگ عہ اجازت ے گپت عہ لوگ عہ ڈن در کپت۔ دل عہ بے تاهیری ے گیش بیان  
ات۔ برے ہان مھمد عہ گپ گیر آھگ عہ اتنت عہ برے نکول عہ مات عہ۔

”جھیر تچک عہ جستانی پتو نہ دنت۔ باریں وت عہ چے سر پد بیت۔۔۔ اگس وتی زیبائی عہ سر عہ ناز انت  
ے من ہم چہ کسے عہ کم نیاں۔۔۔ ہد از انت اگاں من عہ وتی پت عہ ترو عہ نام شات مہ بوتیں من دیر کیں  
وھد ے ات کہ آئی عہ بہر داتگ ات انت۔“

نکول عہ سر عہ زہر واران عہ وت عہ گوں جیڑگ عہ لگ ات عہ دمانے نروندگ عہ پد دراہیت ے۔“

الافوت کنا تے منی شومیں شیتان ء۔۔۔ من نیگی جہدم ء بہ روت یا چکل ء ززاں بیارایت۔۔۔ من پرچیا وتاراپہ آئی ء تابان گتہ۔“ نون وتی سرء زهرانی کشک ء رند دست ء ساهت ء نیمگ ء چم ء شاک دات انت کہ انگت مھلا بیگ ء جارء جنگ ء ات۔ ہٹل چہ لوگ ء سکت دیر ء ات پمشکا تچک ء زوگ ء جاہ وتی گاڑی ء ہا لیکیں راہانی سرء تاچینان گت۔ کساس یک ء نیم ساهت ء سڑک ء ماپ کنگ ء رند ہٹل ء پار کنگ ایریاء سر بیت۔

گاڑی اشتارینگ ء ٹبل جنگ ء رند ہٹل ء پستی نیمگ ء پارک ء دمانے جلگ ء ہاترا اشتات۔ سارتیں گوات کہ دما گانی (گرانزء) توک ء پُرت کہ دل ء تہیر گپت۔ پارک ء یک ہالیکیں پنج ء سرء اتک نشت ء چم ء پارک ء چپ ء چاگرد ء شاک دات انت۔ اء مردمانی سک ٹھلک ات۔ یک نیمگ ء مردینے گوں وتی دیم ء فٹگیں جنیں آدم ء چکاں وش گپی کنگ ء ات۔ دگہ نیمگ ء نیما امریں مردینے گوں وتی امرء جنیں آدم ء دیم پہ دیم فٹگ چاہ ء بسکوٹ ورگ ء ات۔ چہ ایشاں کے پشت تر دوورنائیں بچک ء جنگ فٹگ سکسکی کنگ ء انت۔ جنگ ء دست پادانی ہٹی ء شوکیں گد پد رنگ ء انت کہ بلکیں اے دوئیں نوک سورہ بنت۔ دل ءوشی آہانی دیم ء سرء تالان ات۔ متان ء وتی چم چہ اے ندرارگ ء دیرکت ء دگہ دو سے نیمگ ء ترینت۔ بازیں کہول ء کُم آئی ء چمانی دیم ء زاهر بیت انت۔

اے دل دوستیں ندرارگ ء چارگ چارگ ء چہ دل ءے ٹپا رگے دراکت۔ گوں وت ء جیرگ ء گت ات: ”من ء ہم لوگے است۔۔۔ لوگی یہ است۔۔۔ چک است انت۔ گوا منی زندگی چی ء ایشانی رنگ ء وشال نہ انت؟ منی زند پرچہ چہ وٹیاں ڈن انت۔۔۔“

یک برے پدء دل ء اپتکی ء جھ بخت۔ دل ء دردانی پل مست انت ءے بلے چہ چماں ایردیک ء وت ء نزور پد رنگ ء ٹرسک ء ات۔ دمانے ء رند گوشے دل ءے چہ اے پارک ء ہم تچک لوٹک ء ات۔ دست ء بستگیں ساهت ء سرء وتی چم ء شاک دات انت۔ ساهت، شش ء نیم بیگ ء جارء جنگ ء ات۔ وتی دوئیں دست ءے گوں یک دومی ء لتارگ ء رند دیم ء مُشت انت ءے پدء گوں وتی دستاں سرء مُودے

تچک گت انت ء گوں وتی گرانیں رواجاں دیم پہ ہٹل ء لفٹ ء روان بیت۔ دومی منزل ء سر بیگ ء پد کوٹی ء شوہار ء گت ات۔ مروچی دل ءے چہ رنگ ء نہ لوٹک ء ات کہ اء ء بیت۔

اے شش ء ہپت سالانی توک ء اولی رند ات کہ آئی ء دل ء لوگ، لوگی ء چکاں دیوان ء واہگ چست بیگ ء ات ء آدنیا یے کہ ہپت سال انت پہ وت ء جوڑ کنگ ات ءے نون چہ آدنیا پہ کا تچک لوٹک ء ات۔ بلکیں ایشانی سوب جہند ء سکین انت۔ بلے ہاشم ء نگیں سنگت ء زبان ء ہراب کنگ ہم آئی ء وش نہ بیگ ء ات کہ مدام آئی ء سک ءوش ء چو ہلکیں براتانی رنگ ء گون ات۔

وتی دل ء جیرگ جیرگ ء آئی ء گوں بے دلوشتی ء یک کوٹی ء دروازگ داشت کہ کبل ء چہ کت بلے آہکا بیگ ء سوب ء توکی نیمگ ء دسر ء چ بیان بیت۔ گوں ہیرانی ء دروازگ ء توکی نیمگ ء چاران بیت۔ انچش چم ءے دروازگ ء دیم پہ دیم ء ایریں تھت ء سرء کپت انت ہیران بیت کہ جنینے گوں مردینے ء امباز ات۔ در ء انا گہیں بوجگ ء دوئیاں سٹے گت۔ مردین دمانے ء ٹک ترک بیت ء گوں درگڑتکیں پتہاں آئی ء نیمگ ء چاران ات بلے دمانے ء رند گوشے وتی ہوش ء اتک ء چہ زھر ء پادانک اشتات کہ آئی ء نیمگ ء بیت۔

انچوش متان ء چم دروازگ ء سرء نیشگیں شمارہ ء سرء کپت انت ہما دمان ء وتی ردی ءے مار ات کہ اودا کوٹی نمبر ۲۰۲ ء جاہ ۲۰۳ نیشہ ات۔ گوں ہجالت ء زوت زوت ء چہ مردین ء پھلی لوٹ ات ءے کہ ہما دمان ء جنیں آدم ء وتی چک ترینت۔

دروازگ ء دپ ء مٹان ء دیم زرد ء ٹھک تراگ ء چم دراٹنگ انت ء کوٹی ء تہ ء کول ء۔

جہدے پہ بلوچی زبان کنگ ء دیم وتی ء ☆.....

گراں۔ (دمانے ساہ زورگ و رندگوں زہریں گالوار گپ دیم و بران و گوشتک و ات) زاناں! سُبھ تاں بیگاہ و من پہ ہائی و لاپ سیری و وت و پچو بڑگ و وارگتک کہ درکومانی بنگولاء (بنگلہ) اگلو ایران مُشاں، گند شوداں و آگلو آھانی و لشو ریں پوئی پسلاں سپاکنان (دمانے ہاموشی و رند)۔ آ و اب گندگ و انت کہ من آئی و گراں۔۔۔ آٹری یہ مرایت من آئی و ہجبر نہ زور آں۔۔۔

## ﴿نادو﴾

نادو و تکلیں گپانی سر و سارہ ہشتک و ہیران آئی و چاران ات۔ دمانے ہاموشی و رند جست و ات: ”گڈا اے کہیں (کنے انت) کہ تو پہ آئی و وار و کار ت گرنے و چیر و کائی گپ جن نے؟“

”اے۔۔۔ اے ہمانت کہ من و لوٹیت۔۔۔ منگی ساہ و بہر کنت (سارتیں ساہے کشیت) چہ من و لاپ نہ لوٹیت۔۔۔ منی پندول و زراں نہ کشت ایت۔ (پد و گوں لہمیں توار و) کارے زانے!۔۔۔ آ و گوشت کہ سیر و رند من و کار و رگ و غلیلیت، منی جند و منی لوگ و پورائیں (سر تہیں) زمہ واری و بھی (ہم) آ و تی سر و زورایت۔۔۔ اگس منی دل و بگو شے، مردین ہمیشی و گوش انت۔۔۔“ نادو گوں پُر و اھگیں تے و وتی دل و جز بگاں در شان کنگ و ات و سارہ گوں پچیں دپ و آئی و چاران ات۔

”جئے! اے تو کچاچہ در گیتلہ؟“ سارہ گوں بے باوری و وتی چماں پلٹیناں و چہ آئی و جست و ات۔ نادو و گڈاں پچکندے جت و گوں شوکیں تب و دراپنت: ”اے! اے ہبر و تو بھی (ہم) زان نے کہ (پہ) کار (کار جاہ) و رگ و من و ہر و وچ دوس بدل (مٹ) کن آں۔۔۔ اسلا ہمانت کہ مئے میتگ و گینگ وارانہ چست و ایرانت ادا و بس و اسٹاپ (بسانی اوشت جاہ) و کمتر بس کاہنت۔ پد و رکشہ و ٹیکسی و جوازہ مارا نہ کنت (نیست) پمشکا من چہ ادا و پادانی در کپ آن و مزنیں سرک و بس اسٹاپ و رس آں (سر باں)۔ دوسے رند و چوش بیتہ کہ من و (پہ) کار و رگ و وکت (وہد) و سر و بس نہ رس اگت گڈا اے بچک ہمانکو اشتاگ و منی نیمگ و روک روک و چارگ و پیٹگ۔ یک روپے منی نزیک و اتک اشتات و من و بانیک و سر و کار و رینگ و سلائے جت۔۔۔ پسر و و من سکت ترندک و چارات بلے رند و اھساس گت کہ آ سلیں بچکے نہ انت و منی مدت (کمک) کنگ لوٹیت۔ پد و من و کار و سک دیر بیگ و ات پمشکا (دمانے ہاموشی و رند) من و چنخہ (مڑا) نہ گت۔“ نادو و دپ پُر ماں کنگ ات۔ سارہ ہشتک و

سارہ انچش وتی دتی گوانکو (موبائل) و بند کنت، نادو چہ کوئی و دومی پہنات و پادکیت و آئی و کش و سر بیگ و رند لہم لہم و الوت کنت: ”سارو جان! اے سدی و بڑ و ر و وتی نام و سر و چٹکے دیم بہ دے کہ منگی وارد و کار تے پہ گراہیت بیارایت۔“ آئی و دست و سد کلداری نوئے ات کہ سارہ و نیمگ و شہارگ و ات۔

”اے چونیں گئے؟ زاناں! چک تئی نام و سر و کار ت نہ گراہنت کہ تو دما منی نام و سر و لوٹائیں نے۔۔۔“ سارہ و گوں بے تہدولی و پتودات۔

”اے! چو نہ انت۔۔۔ ترا و درتیں دنیا زانت کہ تو شپ روچ گوں وتی و استار و موبیل (mobile) و سر و پیکچ نے۔۔۔ ترا و تئی لوگ و مردم ہم بد نہ گوش انت بلے اگس من و کسے یہ گندایت۔۔۔ تو بہ توبہ، دمانے و آس روک کنت۔۔۔“ نادو گوں ملو ریں دیم و گوشتک و ات۔

سارہ چہ آئی و گپ و چھ پوہ نہ بیت۔ دمانے ہاموشی و رندگوں ہیرانی و گوشتک و ات: ”وے۔۔۔ اے چونیں کسہ یے؟ تو ہم گوں وتی و استار و گپ جئے۔۔۔ تئی لوگ و پر چیا آس روک بیت انت۔۔۔ اے زمانگ و و درتیں دشتار گوں وتی و استاراں پیکچ انت۔ اے چوشیں اسی چیزے و نہ انت۔“

”منی و استار و کلام و جتہ (گوں گچلیں گالوارے و)۔۔۔ آ شپ روچ منی لوگ و کپتہ، من ننداں آئی و گونما پیکچ ہاں؟۔۔۔ شو م شانزہ و پگا نیں بیکار و کار و زانت۔۔۔ آٹر پہ وتی پت و گٹکا و منی پندول و سر و چماں سکت و نیت کہ یک روپیہ یے (کلدارے) پہ من و پیش بہ کپیت کہ ٹیشٹی (سپاڑی) بہ

ہیران ات۔

”اَل۔۔۔ لے (سارہ عِد پتچ ات) تو گوں آچک ء؟ بایک ء سرء؟ جن ءے ترا کس ء نہ دیتے۔۔۔“

”ہاہاہاہ۔۔۔ گنوک تو زاناں بیخال کنگ (شموشہ) کہ کجام وکت (چے وھد) ء من کار نیگی در کپاں (گوں چکندے ء) آوکت ء و منی لوگ ء مردم گندلانی تل ء و شیں واب رودینگ ء بنت۔۔۔ پدء برات ء واستار ء تو ہر ء مہ کن، سر جمیں شپ ء گوں رُلوکیں سکتاں دیوان کنگ ء پتا جنگ ء آگہ انت، سہب ء سرء چہ کجا پاد ا تک کن انت کہ منی پنچا ت ء بہ کن انت۔۔۔ پدء تو پت ء گپ ء جن ءے۔۔۔ آگاں الکا پے مردے بیت انت مرچی من ء مات دگرانی لوگ ء کار ء نہ شنگ اتیں۔۔۔ دنیا ء اے دگہ مردین وتی جن چکان نیگی پے پے نہ کن انت بلے منی پت ء برات۔۔۔ آیانی چم جنینان ءے پندول ء سرء سک انت۔۔۔ آیایں پے پرواہ کہ لوگ ء جنیں چک گجا روت گجا کیت۔۔۔ بلکیں ہماروچ ء اے زر ء رسک بند یہ بیت ہوش بہ کن انت دگہ۔۔۔“

نادو ء کچلیں گپانی سرء سارہ سک ملور ء بے تہیر بیت۔ گوں بے باوری ء جُست ء لگ ات:

”اب۔۔۔ بو۔۔۔ نادو۔۔۔ تو چونیں گپ جنگ ءے؟ من ء و تو سک ٹر سینگ ءے۔“

”وئے۔۔۔ تو پر چیا تر سک ءے؟“

نادو ء وتی تب مٹ کنگ ات غوں آئی ء زان ء سرء وتی دست ءے ایرنگ ء گپ ء ات:

”من وتی زندگی ء پیسلہ ء و ت کن آں ء من سدک آں، منی واھگ ا لم ء سر جم بیت انت۔ بلے داں ہما وکت (وھد) ء منی آ دوست وتی سا نگ ء منی لوگ ء میارایت مارا ہمے رنگ ء گوں یک دومی ء دُر کا ئی ہبر کنگی انت۔۔۔ بلے بچار سارو! من وتی اے راز تی علاوہ (بید ء چہ تو) دگہ کسے ء نہ دا نگ، منی راز ء وتی دل ء تو ک ء کل بہ کن داں کہ منی چند تر اچہ ایشی ء آ زات مہ کنت۔۔۔ تو منی گہار ءے۔۔۔ من زاناں! تو من ء ہجر رد نہ دے۔۔۔“ آ سارہ ء دست ء وتی سرء بان ء ایر کنان ء گو شگ ء ات۔ سارہ ء ہم گوں چکندے ء سو گند وارت۔

”شتر نوں جنے جلدی (ذوت) بہ کن۔۔۔ کسے ء پہ کارت ء گرگ ء دیم بہ دے۔۔۔ چومہ بی کہ آمنی انتظار ء (ودار ء) پھر بہ بیت غ منی ہم دنتان بہ کپ انت۔۔۔“ دو نیانی ٹھک ء تو ارتاں دیر ء شت۔

☆.....

بیگاہ ء ساهت چار ء سارہ کمپان ء میان ء وتی گد دو چک ء مشین ء سر ء شنگ پشک ء پر جنگ ء ات کہ نادو کمپان ء پر دگ ء لیلینان ء تو ک ء پتر ات۔ سارہ ء جم انچوش پر آئی ء کپت انت گوں چکندے ء گو شگ ء لگ ات: ”بیایا بانک! ہیر انت اے وھد ء زاناں! کار ء نہ شنگ ءے، اگاں ناں مرچی بہلا در کپتک ءے۔“

نادو ہا موٹی ء سرء گوں دب رنگیں گاماں اتک آئی ء کش ء شت۔

سارہ گوں ہیرانی ء آئی ء چاران ات۔ وھدے ہچ سر کیچ نہ وارت ءے چہ آئی ء جُست ء لگ ات:

”جن ءے ترا پے پیت؟؟؟ دیم ء سر ء تی بارنج پر چیا لکیت۔۔۔ زاناں کسے ء ترا چیزے گو شت؟“

نادو انگت ہم بے تو ارت۔ دیم ء سر ء پگر ءے تالان ات۔ وھدے سارہ ء آئی ء دیم ء سر ء وتی چم سک دیان ء چار ات نادو ء گن سار تے کش ات غ دمانے ء رند دراہیت: ”گو شگ ء و ہیر من ء کسے ہچ گوشت نہ کنت۔۔۔ کہ من کسی پت نہ کشتہ (سارہ ء چکندے جت) بلے مرچی سک اجیں کہ یے پیت۔ ہمائیں کمو کے دگہ پیم (بے وڑ) آں۔“ نادو ء گالوار سک ژند ات۔

”باریں چون۔۔۔ پے پیت زاناں؟“ سارہ پہ زانگ ء سک اشتاپیگ ات۔

”الے! مرچی سے چک منی پُشتہ کپتک انت۔۔۔ باریں کسے انت۔۔۔ بایک ء سر ء بوتگ انت ء دیم ء سر ء ہیلٹ ء جنگ ات پشکا من چچا نہ یارتاں بلے منی سمجھ کار نہ کنت (سر پر نہ بیت) کہ آر کر (آھر) آمنی دُوب ء (پُشتہ) چچی ء اتلگ انت۔ من وھچ کس ء نہ زاناں۔۔۔“

نوں سارہ ء وتی گد دو چی مشین ء کار یلا داتگ ات ء سر جمیں دگوش ءے نادو ء نیمگ ء ات کہ اے ساهت ء سک پریشان ات۔ چہ آئی ء گپاں اے ہم پریشان بیت۔

”راستیں۔ اے و سک اجیں گپے۔۔۔ من ء و سک ٹر سک ء ایں۔ تو باریں وتی ہما دوست ء گو ما گپ

جیتا یا اتاں؟؟؟“

”انگت اتاں۔ من و لوگ ءرسگ ءرند ڈارک (تچک ء) تنی نیگ ء اتنگ آں۔ منی جان ء انچیں لرزگے (درہگے) ء گینگ کہ وتی گڈی ساہ من وتی لوگ ء سرنگ۔ تو اتوں ہم منی دل ء دست پہ جن پہ چار چون دریک دریک ء جنگ ء انت۔۔۔“ نادو ء سارہ ء دست وتی سینہ ء سر ء ایرنگ ات۔ سارہ ء جان ء ہم درہگے ء گپت۔

نادو ء وتی گپت دیم ء بران گوشت: ”من ء ہیت سال گیل انت کہ یکے راہ ء روا کنگایاں بلے ولند کہ چشیں چیز ہجر منی گوما (گوں من ء) نہ بوتہ۔۔۔ نے کسے ءمن ء باشتہ توارے پرنگ نے کسے ءمن ء شگانے جنگ، زاناں اے شُم (شوم) شانزدہ کئے بوتگ انت۔ بلے دل گوشت اے شریں مردم نہ بوتگ انت۔“

”جان مئے میگ ء و شتر ء شتر ہر دویناں تو زانے ء آہم تر از ان انت، ستر ادع مردماں ڈنیگ بدہ گوشت بلے یک ہم بچکے چشیں نہ انت کہ مات گہاری مہ زانت۔۔۔ الم ء اے دگہ میگ ء مردم بوتگ انت۔۔۔ بلے جان اے گپت ء بچار کہ دگہ برے اگس چشیں کسہ یے تئ گوما (گوں تو) بیت وتی میگ ء لالہ ہاں ہال بہ دئے آوت ایشاں ردے گر انت۔۔۔“ سارہ ء سلا ہے دات۔

”ہو! راست گوشتے۔ دگہ برے انچش کناں۔“ دمانے ءرند نادو ء دل تاہیر گپت۔ چہ وتی پندول ء دتی گوانو ء درنگ ء رند نمبرے پنگ ء لگت ات۔ سارہ ء چم انچوش پر آئی ء دتی گوانو ء کپت انت، چم ء روشن بیت انت ء گوشت ء لگت ات: ”واہ، واہ! اے وکیل شوکیں موبائلے۔ گنگ ء نوک انت۔“

”ہو! سہی اے من ء منی ہما دوست ء داتہ۔۔۔“ نادو گول و شیں تہے ء پتو ء دیک ء ات۔ پد ء وتی گپت ء دیم ء بران ء گوشت ء ات:

”من ء سوج ءے (ہم) داتگ کہ تو چون ایشی ء سر ء یتلم (فلم) چار ات کن ءے، گانا (سوت) گوش داشت کن ءے، پوٹو کش ات (کس گپت) کن ءے ء یتلم کش ات کن ءے۔۔۔ پد ء کارے زانے ایشی ء ہمے جی انت انٹرنیٹ آ بھی (ہم) مان انت۔ پیس بک، واٹس آپ (ایپ) غوگہ آدرستیں مگر بہ دار کہ مدام تو

نام اش گرے۔۔۔ بلے منی گڑیں مکڑ (مچک) ء اے درستیں چیز و جاگہ نہ کن انت۔۔۔ بلے کم کم ءرگان اش (در بر آں) آئی ءمن ء گوشت کہ منی نیٹ ء دزاں آوت دنت پمشکا ٹیشن زورگ ء زورت نیست۔“

”نیٹ؟ (سارہ گل بیت) اے! دوشی منی ناکوز تک ءمن ء چہ نیٹ ء میک اب ء ہٹی ء کش در گیتنگ داتگ انت۔۔۔ آسانی گوراوائے فائے است انت۔ ہر وہدے کہ من ء چہ نیٹ ء چیزے لوٹیت من ہما ء پر مائیاں۔ من و مرچاں موبائل ء نیٹ مان نہ کنگ ء یاں کہ نیٹ زرباز دُزایت۔ بلے نون شتر انت کہ تئ گور ء ہم است۔ مادوئیں ایشی ء سر ء کار کن ایں۔“ دینیاں کنگ ء توار بر زشت۔

نادو ء گول و شیں تہے ء وتی دتی گوانو سارہ ء دست ء دل ء ایرک۔ سارہ ء انچوش دتی گوانو ء ڈیمک ٹاپ ء چچ گٹ چم ءے یک بچکے ء کس ء سر ء کپت انت کہ ڈیمک ٹاپ ء دل ء لچ اتگ ات۔ بچکے ء ٹینگے کوپک ء ات ء کوہے ء بٹاشنگ وتی اس ء کشائینگ ء ات۔

”اے کئے انت؟“ سارہ گول ہیرانی ء ہست ء ات۔

”اے۔۔۔ اے منی ہما دل دوست انت کہ من ء اے موبیل کی داتگ۔۔۔ شوک انت ناں؟“

”ہو! ولند سکلیں و شترنگ انت۔۔۔ زہرمہ گر بلے تئ ولجہ انت۔“ سارہ نادو ء تہار دیمیں رنگ ء نیگ ء اشارہ کنان ء الوت کنگ ء ات۔ نادو ء پہ دمانے ء وتی پیشانگ کر چک گٹ بلے زوت شربیت ء دوشیں گول دتی گوانو ء دگوش بیت انت۔ ”اے! تئ دوست زاناں بے تینگ ء چچ اکس نہ کشیت؟ بچار چون اے درستیں اکسانی توک ء ایشی ء ٹینگے بڑ ء انت۔۔۔ جنے! اے لالامالایے ونہ انت ناں؟“

سارہ اکسانی الہم ء چارگ چارگ ء ہست ء ات، نادو ء سٹے گٹ۔ ”وے۔۔۔ اللہمہ کنت۔۔۔ اے چچ لالامالایے نہ انت بلے ایشی ء میگ ء گیشتر یں مردم ہمیش انت۔ سہب ء سر ء من بھی ہمے ہست گتہ گڑا گوشت ءے کہ اے ٹینگ آئی ء سنگت نیگ انت۔ پر چا کہ آئی ء گیشتر یں پوٹو ہاں (اکساں) ہما سنگت کش ایت (گر ایت) گڑا آوکت ء وتی ٹینگ ء آئی ء بد ء لد ایت۔“

”اونہ، بلکیں۔۔۔ بلے جن ءے ہیال داری بہ کن کہ تئ دوست ء میگ ء لالاء مئے میگ ء لالایک دومی ء دُژمن مہ بنت۔ مارا و سک ترسیت کہ ایشانی وت ماں وتی دُژمنی ء بازیں بے گناہاں علساں)“

تاوان) رس اتک۔“

”تو وچوڑسو کے بے من پر چیا پہ تڑس آں، زاناں کسی گر و دار عیاں۔ من و وتی دوست علاوہ (بید و چہ وتی دوست و) دگہ کسے و گوں کار نیست، تڑی کسے سر و جہل یہ کنت و پاد و بر و من آئی و یلا و دیاں نہ دیاں نہ دیاں۔۔۔ درستان جوابے۔“ سارہ و چکند گے جت۔ دمانے مھتل بیگ و رند نادو و پد و وتی پندول و دست مان گت و سہر ہیں رنگ و بکلمی ڈبو کے کش ات و سارہ و دست و دل و ایر گت۔ سارہ گوں ہیرانی و برے ڈبوک و برے نادو و نیمگ و چارگ و ات۔ نادو و گوں چکند وے و آئی و چٹانی تہ و پد ریں جُست و پتو دیاں و گوشت:

”ہیران مہ بو۔۔۔ پتے یہ کن یہ چارچی وے۔۔۔“

گوں ڈبوکے پتے کنگ و سارہ و چم در گڑ ات انت: ”سہر و دڑ۔۔۔ جن وے اے چہ کجا؟“

”منی دوست و گپے (سوگاتے)۔۔۔“ نادو و گوں و تہ و پتو دات۔

”تہ و دل دوست سکیں سیریں مردے۔۔۔ گران کیمتیں موبائل۔۔۔ سہر و دڑ۔۔۔ دیمتر و وباریں دگہ چے چہ پت و نت۔“ سارہ و پتو و وتی گوشت و ات۔

”آئی و من چوسا و دوست آں۔۔۔“ نادو گوں مہروانیں تہ و دراپنت۔

”اللہ یہ کنت کہ تہی گپ راست یہ بات۔۔۔“

”گنوک! انچوش انت۔۔۔ ٹینشن (ٹینشن) مہ زور (چرت مجن) شر! نوں اے موبیل و دڑاں وتی گورا ایریہ کن، منی گورا و چوٹیں جاھے نیست کہ چیر اش بہ دیاں۔ سہب و کار و روگ و وھد و کایاں چہ تو زور ان اش۔“

☆.....

چہ کبٹ و دہ دواز و دہومی رند ات کہ دتی گوانکو و نگ و روگ و ات۔ سارہ و دگوش و گوں لوگی کاران ات چہ گوانکو و توار و بے وڑ بیت و وت و ڈوبارگ و لگ ات کہ پر چیا ایر کنگ و وھد و آئی و دتی گوانکو وھا موش کنگ شوشنگ۔ آئی و تڑس ات کہ کسے آئی و کوئی و منیت۔

”نادو و وایشی و زورگ و آھلی ات بے گندگ و بانک و بیھال گتہ۔“ گوں وت و الوت کنان و وھد و دتی گوانکو و چہ کبٹ و در کنگ و ات کہ یک رندے پد و زنگ وے وارت۔ سارہ و وتی کوئی و دروازگ و نیمگ و ٹیلگ سک دات انت کہ اے ساھت و چہ تو کی نیمگ و کڑی ات۔

گوں تڑس لرزیں دستاں آئی و دتی گوانکو و چست گت۔ دیم و مردم گندگ و سک اشتاپیک ات۔ بے ایشی و اشکونگ و زوت و زوت و گپ و ات: ”نادو! یارا! تو و من و تو نیست۔ پر چہ گوشتی و (دتی گوانکو) چست نہ کنگ وے۔۔۔ ہیر! جان من گوشتی اتاں وتی ہیال داری و یہ کن۔۔۔ ایشاں تہی پُشت و مردم دیم داتگ انت۔ اگاں بوت کنت مروچی وت و کار و سر و بہ دار لوگ و وارت مہ کن۔۔۔ منی ہم حالات شر نہ (جاو رنلیک) انت، گوشتی و وتی کڑ و ایریہ کن، موہ رسیت من ترا دم پے ساھت ہال و سینگ کنان۔ و شیں جگر۔ کد اپز (خدا حافظ)“

سارہ و نک ترک گوانکو و نیمگ و چارگ و ات کہ دیم و مردم و وتی گپ ہلاس کنگ و رند پھکا ہاموش کنگ ات۔ آکسہ و سر پد بیگ و جہد و ات بے پتو و نہ بیگ و ات بید و چہ اے گپ و کہ نادو و لہتے نلکیں جاو رانی تہ و کپتگ۔ گوں بے تہیری و گوانکو وے یک برے پد و کبٹ و گدانی چیر و ایرے گت و وت نشت نادو و ودار و۔ سر جیں روچ و ساھت و دمان و دیوال و دڑ تلکیں گڑیاں و چار ان ات کہ کدی نا کدی نادو و بیت۔ چہ عصر و مغرب و وھد گوشت و چہ مگر ب و عشا و ہم بے نادو و انگت و چتک تواریست ات۔ پتہ نادو و گوں مات و لوگی کاراں مک کنگ و لگ ات بے دل وے نادو و نیمگ و ات۔

”چون یہ کنان۔۔۔ نادو و مروچی اد و نہ اتک۔۔۔ آئی و منیج (کلوہ) و چتور کا سر یہ کنان۔۔۔ اتاں و مگر ب و رند کش و نا کو و لوگ و روگ و ٹیلیت چہ کجا نادو و لوگ و اجازہ و دنت کہ پُشتی گلی (دک) و نشہ۔“ دم پے ساھت و دل و جورگ و ات۔

سر جیں شپ وے گوں آگہیں چماں گوازیںان سہب وے گت تاں دل وے و اب و شت۔ ساھت و و چہ و اب و پاد آھگ و رند انچوش نادو و ترا نگ و کپت، یک بے نائیں نیمے و آئی و جگ و دل و جاگہ گت۔

”باید کار و روگ و چہ پسر و نادو و اد و بیت۔“ گوں وت و تراں کنان ات۔ بے تاں ساھت یاز و و

نادوئے اتک۔

”چون یہ کنناں! اے وھد نادوے لوگ و روگ ہم بیکار انت آ انچو کا وھجر نہ دارایت کار و مہ روت۔۔۔“ گوں بے تنہمبلی و قوتی دلگوش و گوں لوگی کارانی نیمگ و دات کہ مات و دز گہار شہزادی و لوگ و سروک گت و دمانے و رند پُترت۔ آئی و گندگ و گوں سارہ و دیم تہار بیت۔ سارہ و اے جنین مچ دوست نہ ات و ایشی و نام چہ زھر و سارہ و نادوے ”ہالو۔ ڈاو“ ایر گتگ ات کہ سر جنیں میتگ و حال ہمے بانک و گون ات انت۔

آئی و یک چم کی سارہ و نیمگ و چار ات و تچک و مات و کڑ و چلا شت نشت۔ دمانے و رند سارہ و دیست کہ گوں مات و سسکسکی کنگ و انت۔

”سارو! اوسارو۔۔۔ انگو بیامن و تڑیں گینچان و سبزیں مرچاں تر مس پہ دے منی دست بند ایں۔“ چہ چل و توک و مات و توار و پر کنگ و رند پے نادلشی آئی و عوت و راز یک گت کہ یہ روت و شہزادی و کش و بہ ندایت۔ شہزادی و آچہ سر و یہ گرتاں پاد و پنج و چار ات و بے آئی و ع و آتکس مَرک و عمار کنگ و جُستہ لگ ات: ”جنے! تئی دز گہار کج انت؟“ سارہ و سٹے گت و گوں ابکھی و آئی و نیمگ و چار ات۔

”من تئی دز گہار و جُستہ یاں۔۔۔ ہما کئے انت سیا و لوک۔۔۔ ہیاتی و چنیک، نادو۔۔۔ بلکیں یارے و گوں تنکھ؟۔۔۔ دو شکیلین انت لوگ و نہ یتک۔۔۔ مات برات وے کار (کار جاہ) و ہم شنگ انت آ و گوشت زی و قوتی مدامی وھد و دراتکھ، رند و حال وھد ا یہ زانت۔۔۔“

سارہ و جم و در گڑ و اتنت۔ آئی و پَس و گوشتے آلس داگ ات۔ نادوے دتی گوا نکو و سر و بچک و گوشتیں ہر ایشی و جگ و گیر آیک و اتنت۔ گوں بے سہای و شہزادی و نیمگ و چارگ و گت ات۔

”اے جنک و گوں کسے و چکر وے و نہ بوتہ ناں!۔۔۔ ولند مرچاں پاڑہ (میتگ) و جیک سک پٹ اتگ انت۔“ شہزادی بے آئی و پتو و اشکلنگ و دم پے سہت و چہ آئی و جُستہ ات بے آدل و توک و یک پگرے و آماج ات۔ بے چیزے گوشتگ و آئی و قوتی دلگوش گینچانی تر مسگ و نیمگ و دات۔

”اٹاں! اٹاں! شہزادی۔۔۔ نادو و چوشیں جنکے نہ انت۔۔۔ اللہ و تدرستیں جنکائی اڑت و پردگ و ایریہ

کنت۔۔۔ مادرست جنیں چکانی مات ایں، باید نہ انت کہ ما پے دگر و جنیں چک و پشیں گت یہ جن ایں۔ اے سہت و باریں ہیاتی و دل و حال چون انت۔ (دمانے ہاموشی و رند) نلبہ سر و منی جند و چچو رند و گوشتگ کہ ہما جاہ و عوت کار وے جنکو و ہما نکوپہ بر بلے آئی و پے و قوتی شرابی نیں مرد و بیکاریں بچک و کہ سبارگ لوٹ انت و ت و عھے میتگ و پے آر زانیں پکارے و کار و داشت و قوتی کسانو کیں جنک وے مین و پنجابیانی گور و ڈینفس و دوراجی کالونی و دیم دات۔ نزانت کہ اے زمانگ شر نہ انت۔۔۔ انچو ہرنے بیت انت کہ مہلوک پُشت و اڈ کنت۔۔۔ منی و دُع ا ہمیش انت کہ اللہ پاک نادوے نلکہ دارات و زوت لوگ و واتر کنات۔“ مات و سارہ و نیمگ و چار ان و شہزادی و جُست و پتو دات۔ سارہ و دیم زرد تر اتگ ات۔ مات و زانت کہ آئی و شہزادی و گت تور اتگ۔ دمانے آئی و نیمگ و چارگ و رند گوشتگ و گت ات:

”سارو!۔۔۔ تو ایشاں یلادے و برو گداں مشین و مان کن کہ رند و لکین روت۔“ سارہ و گوشتے موقع یے پکار ات۔ زوت چہ ا دے پاد اتک شت۔

☆.....

سے روج گوزگ و رند ہم نادوے چھ حال احوال نیست ات۔ میتگ و نادوے گاری و وڑ وڑیں گت شنگ اتنت۔ سارہ و دل ہم گار ات۔ مات و وھدے دیست کہ ہمائیں نادوے گار انت آنے آپیگ انت نے تامیگ، گوں ہشکلیں لٹناں، دیم و تامورے و گپنگ وے۔ سارہ و واستار سہراب و ہم چہ مات و گلگ گتگ ات کہ سارہ آئی و دتی گوا نکو و چست نہ کنت و آپہ سارہ و پریشان انت۔ مات و ہر توک و دات کہ سارہ و جان و ش نہ انت پمشکا گپ جت نہ کنگ و انت بے چہ و قوتی دل و پگرے و آماج ات کہ سارہ و جم شپ و روج دروازگ و نیمگ و سکت اتنت۔

”سارو جان! چونیں ترا۔۔۔ پرچہ و قوتی دل و ورگ وے؟ اللہ ہیر کنت، نادو زوت گیت کہ انچوش تو بے آئیگی نہ بے آئی و ہم بے تنگی و ش نہ بیت۔۔۔ بلے تو کہ اے لوگ و براہ وے ترا گوں اے حال و گندگ و زانے تئی ابا و لا لا حیدر و حال چون انت؟ آہم سک ملو رانت۔ آہانی روج چہ تئی چکند و در گیت۔ تئی ملوری آہاں ہم پریشان کنگ و انت۔۔۔ پدے تو شرعی و زانے کہ سہراب یک روچے تئی توار و مہ

اشکلت تاہر گیت نہ کنت گوا پرچہ تو گوں آئی و گپ نہ جن نے۔۔۔ دیم و ترا گوں ہائی و زندگی کنگی ایں  
پہشکاچہ آئی و دیم و گہ۔۔۔ تخی دل و ہرج گپے است دل و نہ دارے۔۔۔ دل و زنگاں پہ رتج۔۔۔ وتی  
دل و نہک پہ کن۔۔۔ مات و مہروا نیں گپ و سارہ و دل و آل گت و ارساں گوار گے بنا گت۔ مات و زان  
و سر و وتی سر و ایر کنان و تاں شتریں ساہتے و گریوگ و ات۔

.....☆.....

”سارو، اوسارو!۔۔۔ بیا جن نے انگوا اے اکبار (روتاک) و بہ چار، باریں چے لکیت۔“

نادو و گاری و مروچی چاری روج ات کہ نیم روج و شہزادی و توار و آچہ وتی کوئی و در پکت۔ سارہ و پہ  
نادکشی روتا چہ آئی و دست و رت و وتی دیم و ایر گت۔

ہما کس و نیمگ و کہ شہزادی و لنگک ایر ات چارگ و گوں سارہ و جان و در گے و گپت۔ اے اکس  
جنکے و لاش و یک ات کہ گور و گدے و درتگ اتنت و سر جمیں بالادے و ہون و مچل اتگ ات و دیم و ہم  
انچوہوین ات کہ لکاپی و جاہ یارگ نہ بیگ و ات۔ اکس و چیر و ہالے بشتہ ات:

”مزنیں نالہ و کش و کچرہ کڈی و ایڈھی سینئر و یک پست و سے سالی جنکے و جون رس اتگ۔ واکتر و  
پولیس و گوشک و رد و جنک و گوں پیسر و بدکاری کنگ پتگ و رند و گوں بے دردی و کشک پتگ۔ اے  
رنگیں جون پیسر و ہم چہ جتا جنائیں و مگاں دست کپتگ ات۔ پولیس و گوشک اش انت کہ چیزے و ہد بیت  
انت کہ ناشر کارانی ہردو پارٹیاں مردم یک دومی و میگ و مردماں مخبری و شک و چست کنگ و کشک و  
انت۔ اکس آہانی چست گتگیں مردم جنیں آدمے گوا گوں آئی و چہ کشک و پیسر ہر اباری ہم کن انت۔

پولیس و شک اش انت کہ سے روج پیسر و ہمے نزکیں دگ و یک پست و سے سالی جنکے و گار بیگ و  
رپورٹ آہانی تھانہ و درج کنائینگ پتگ بلکیں اے جنک ہما بیت۔

اے جون ایڈھی سینئر و سرخانہ ایر انت۔ پہ وارثاں آئی و اکس سرخانہ و دیوال و سر و چینگ تاں  
بیانت و میت و جاہ یارگ و رندہ بر انت۔“

.....☆.....

## ﴿مشکت و مہرک﴾

ناکوشابان و دستی گوا کوء انچش زنگے وارت، گوں چست کنگ و مدامی رنگ و وتی رنگیں توار و گپ  
جنگ و بنا گت: ”علیک سلام! یا اللہ۔۔۔ ہو ہو۔۔۔ من آں ناکوشابان۔۔۔ بگوش! باریں تو کئے۔۔۔؟“  
”مہرک؟۔۔۔ کئی مہرک؟ جنے کئے و لوٹے؟“ ناکوشابان و توار انچش بر زات گوشے گوں کسے و پہ  
جنگ و اللہ و گتگ۔

”بلے بلے۔۔۔ بدار۔۔۔ رستم وتی حجرہ (کوئی) و انت۔۔۔ دمانے و یہ دارتواری (وے)  
کناں۔“

ناکوشابان و دستی گوا کوء دومی نیمگ و مردم و پتو دیک و رند دمانے و مھتل بوت و ٹرندک و توار وے  
جت:

”رستم ہووووووو۔۔۔ بچا رستم! بیا کہ میرک (مہرک) انت گوشی (دستی گوا کوء) و سر و تراوٹیت۔“  
دمانے و پد رستم گوں گنجی پراک و پتلون و وتی چماں لتاران و سر و کچیان چہ کوئی و در پکت و میزان  
میزان و اتک، ناکوشابان و کش و اشتات۔۔۔ ناکوشابان و وتی دست و گوا کوء رستم و دست و دات۔

”خلو (ھیلو)۔۔۔ سلام!“ گوں رو برکتی بلوچستان و گالوار و رستم و سلامے دات۔ چہ سلام و رندوتی  
دپ وے چچ گت پہ گیا سگ و کہ دل وے انگت و اب و ات و گوں وتی ہالیکیں دست و سر و مودان وے  
شرکنگ و لگ ات کہ شک و شنگ ات انت۔

”علیک سلام۔۔۔ ہو دل اوں و اب و شنگ ات، بلے ہیر انت۔۔۔ من و ش جوراں، تو جورے؟“



﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

سید محمد چتور انت؟۔۔۔ شرگتہ تو ت پانیاں (پن) زنگے جتہ۔۔۔ تئی ٹیکی من ءگون آں۔ ناہ ءشیلانچ ء  
ہڑام ءدوسے جوری تئی دوٹکیں گد انت۔۔۔ اے دگہ چیزانی و ہیر انت بلے شیلانچ تازگ انت۔ تئی نگہ  
سریں مات ءدور وچ پیسر چہ منی در کپگ ءسرنگ انت۔ اے زیت (زوت) ہراب ہنت۔۔۔ رستم گپ ء  
ات۔

”بلے بلے۔۔۔ بیگھی من چار آں اگاں ناکوشابان ءگاری بے دست کپت گڑا زوریں یائیں۔۔۔ بلے  
بدار۔۔۔ ناکوشابان ءوتی لوگ ءکالیں ادریں ءگوش کہ منی یاروک و ہما انت۔۔۔“

رستم ءپد ءوتی دپ پچ کٹ پے گیا سگ ءغوتی گوانکو ءے زرت ءناکوشابان ءدست ءدات۔

”جنے تو میرک میران ءے؟ میران کیتی (ء) جنیں چک؟“ ناکوشابان ءدیم ءمردم ءپچار لوٹ ات۔

”زاناں! تو میران ئی (ء) سر ءبارا تے کہ ترا گل ءچگل ءے دات۔۔۔“

ناکوشابان ءوتی دیم ءمردم ءگپ باریں گوش داشت انت اگاں ناں بلے وتی چکلیں گپ ءے دوردات  
انت۔ رستم کہ وتی چمانی لارگ ءگلانیش ات دمانے آئی ءنیگ ءاجکی ءچاران بوت۔

”جنے زاناں! من وتی سرگوں آرت ءاسپیت گتے؟ پے شری زاناں تئی مردک چے بُر انت؟ من و ہیران  
آں اے دوسے جوری جُرابانی بہانگ ءنیگ ءوتی مردک ءلاپ چتور کہ سیر بیت انت۔۔۔“

جنیں چک وتی پت ءگورا ہمینچو گیش انت کہ تئی پت ءمہکت ءنام اشکت ءوتی کارمندیں ءنازاکیں  
جنیں چک چست گت ءبے سُدیں لُند ءدست ءے دات۔۔۔“

رستم ءوتی چم پہکا پچ کت انت ءدگوش ءے ناکوشابان ءگپانی نیگ ءدات کہ آگول دیم ءمردم ءوتی  
زہراں درشان کنگ ءات۔

”ہاہاہاہ۔۔۔ تئی مردک انت پمشکا تراشات نہ بیت ءگوشے منی مردک شر انت۔۔۔ بلے منی پچو ماد ء  
زندگی گنگ۔۔۔ چہ تراشر ترزانیں، کسے چنچو آپ ءتوک ءانت۔“

ناکوشابان ءدمانے پیسر ءزہرگوشے کار بوت ءنوں دپ ءے پُر ماں کنگ دیم ءمردم ءگتہ ات۔ آئی  
ءکش ءتنگیں آئی ءلوگ بانک زبیدہ ءبش وارت پے الوت گشگ ءلگ ات۔

﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾ ————— ﴿زاهد رئیس راجی﴾

”شاہ میرئی پت۔۔۔۔۔ تو ہجر مردے نہ بے۔۔۔۔۔ بلکیں آئی ءمردک ءکش ءنشتہ، تو پرچیا مردماں پُش  
دیم پے دیم ءسکن گوشے؟“

”شریں شریں وتی جاہ ءگوش۔۔۔۔۔ کجام منطقہ ء(دگ ء)تنگ ءے۔“ ناکوشابان ءزبیدہ ءگپ  
دگوش نہ گت ءگوانکو ءسر ءوتی گپ ءے دیم ءبران گت۔

”شریں گُرا (گُرا)۔۔۔۔۔ بلکیں مگر بکرا ءما بیا ئیں کہ اے نگہ سرا ءگوشے کالیں کران ءٹیکی وتی بد ء  
جنگ انت۔۔۔۔۔ درکیں پے مہلوک ءلوگاں سراش کنگ ءے۔“

”وٹیں گُرا۔۔۔۔۔ خدا حافظ۔“

دستی گوانکو ءبند کنگ ءرندر رستم کہ ناکو ءدیم ءسندلی ءسر ءتنگ ات ءنوں پہکا آگاہات ناکوشابان ءدیم  
ءچارگ ءات۔ نادلکشین بچکند ءے جت ءے ءپے الوتی جُست ءلگ ات: ”ناکو!۔۔۔ زاناں مہرک ء  
مردک (لوگ واجہ) چے کنت؟ ملک ءو بانک ءمردمانی دپ چنکے چنکے آپ داریت۔ گوشنت مے مہرک  
نوں مشکتی یے۔۔۔۔۔ مشکت ءسوچکی ءمہلبانی تہ ءشابانی دایں زندگی کنگ ءانت۔“

”لا حول و لا قوت الا باللہ۔۔۔۔۔ باریں اے بے ہوشیں مردم کدی ہوش کن انت (دمانے ہاموش بیگ ء  
پد) بچا! من و مہرک پیراری ہمودا ملک ءدیتہ بوتہ۔۔۔۔۔ نام ہدا وانندہ ئیں جنکے۔۔۔۔۔ دیرستان ء  
(سینڈری اسکول) وانینگ ءے بوتہ۔۔۔۔۔ آوہد ءچُت ہزار ثمن ءے چست گتہ۔۔۔۔۔ اے میران کیا ءچہ ما  
جُست پے گت ایں کہ ماہمد ءندوکیں۔۔۔۔۔ باریں مے زامات چے کنت ءے چے نہ کنت۔ گرانی ءاد ءم مردم  
سرین پُروش گنگ انت۔۔۔۔۔ اگاں اے مردک اکاپیں مردے بیت انت، زاناں! ادیگاں نہ زرتگ ات؟“

رستم ءوتی سرھو ءسرینت۔ ناکوشابان ءوتی گپ دیم ءبران ءگوش:

”بچار!۔۔۔۔۔ بچکان وھدے پے نیستی ءادیک (اد ءمردم) نہ زور انت گڑا ورن انت دیم پے ملک ءے۔۔۔۔۔  
چہ بینک ءوام زور انت ءسور ءھرچ درچاں ءکش انت ءرند ءے۔۔۔۔۔ تاں زندگی انت بینک ءواماں  
گول سُواں پُر کن انت۔۔۔۔۔ ٹری سور ءرند جنیں ءسہراں ہے وامانی دیناں پے دینت۔“



رنگ ء علیک گپت۔ مہرک ء بے آئی ء نیمگ ء چارگ ء دراہنت:

”ماراؤ تو بچ سینگ نہ تنگ کدی آتک ء۔۔۔ پییری مات ء زنگے جنگ، نوں من تی آہگ ء سہی بوتوں۔“ مہرک ء گوں جہلیں توار ء گلگ گت۔

”جنے اے جاتیکا نی جاہ ء۔۔۔ ترا پتور کا کسی حال سریتیں کہ کئے چہ ملک ء اتلگ ء کئے رہتک۔۔۔ مروچی اے رستم مہ بوتیں ماؤ بچ ترا نگہ کہ میران ء وتی نازا کیں جنیں چک پٹیں کلن ء چگل دات۔“

ناکوشابان ء پد ء وتی تیر پچیں گپ دوات۔ مہرک ء دیم زرد ء سہر ترا۔ رستم ء دمانے آئی ء نیمگ ء چارات ء گاڑی ء پٹشی نیمگ ء عشت، چہ ڈکی ء پاتے ناہ ء درگت۔

یک مزنیں پیکلے ء مہر بستگیں سامان ء کشت ات انت۔ مہرک آئی ء عزیزیک ء اتک تاں آئی ء دست ء چہ ٹیکیاں بزور ایت۔

”تئی ٹیکی سک گران انت۔۔۔ تو برت اش نہ کئے۔۔۔ بل من وت ایشاں تئی لوگ ء سر کنناں۔“

رستم ء دل ء ات کہ آئی ء لوگ ء ہم بچار ایت کہ آہر زند ء چون گوزگ ء انت کہ درکپک ء وھد ء مہرک ء مات ء چیر وکائی آئی ء گوشاں گوشگ ات: ”منی چک ء راستیں حال ء من ء سر یہ کن، منی دل آئیگی سک ناراحت انت ء بید ء چہ ترا دگہ کسی گپانی سر ء من ء باور نہ کنت۔“ مہرک پیسرات ء رستم پٹشت ء روان ات۔ ناکوشابان ء گاڑی گیل جت ء آبانی پٹشت ء روان بیت۔ سئیں هاموشی ء سر ء ڈوک دلانی پدانکاں گوازیان کوھے ء سر ء روان ات انت۔ انچوش درواز گے ء دپ ء سر بوت انت، مہرک ء وتی لوگ ء دروازگ ء بندیں تاک چک گت ء اے دو مین ءے توک ء پترگ ء سلاہ جت انت۔

”ایشاں اد ء ایر کن۔“ مہرک ء چل ء یک نیمگ ء دست شہارات ء رستم سوج دات۔ ٹیکیاں ایر کنگ ء زندرستم ء وتی چم چپ ء چاگرد ء شاک دات انت۔

چل ء دیوالاں گوں ڈک داتگیں دار ء پاٹی یے ات کہ چیز ء منجل ء چیز ء ایران ایر انت۔ اُردیں فرتجے ایرات۔ چل باز من نہ ات چو کہ آئی ء مشکت ء اے دگہ سیادوارسانی لوگاں دیتگ ات کہ گٹھے شاہی ماڑی انت ء چیز ہم اد ء بازیں نیست ات کہ سرمہ چک یہ بنت۔

”بیات مجلس ء لاپ ء بہ نندرات۔۔۔“ مہرک یک اوتاگے ء در ء دپ ء اُشتات ء ایشاں پہ توک ء آہگ ء توار ءے جت انت۔

مجلس ء زمین ء ایرانی تگردے چچ ات۔ دیوالانی کرا گردیں سر جاہ ہم ردا انت۔ یک کُندے ء گونڈے میزے ایرات کہ آئی ء سر ء قرآن، تہری ء مسلہ ایر انت۔ اوتاگہم باز من نہ ات۔ آہانی نندارینگ ء رند مہرک درکپت ء ساھتے ء رند آپ ء شربت ءے زُرت یاورت انت ء آہانی دیم ء ایرے گت انت ء وت ہم یک کرے ء عشت نشت۔

”ملک ء مردم چون ات انت رستم؟ بلو نازاتون ء چم عملی (بُروین) تنگ باریں چون انت؟ نوں باریں دیت کنت یا اتاں؟۔۔۔ منی مات پت چون انت؟ گوش (دتی گوانکو) ء و دائم ء گوشت وش جوراں۔۔۔“ مہرک ء توار ءے ملک ء وتی مردماں سک زہیر مان ات۔

”ذرا میں مردم وش جور انت۔۔۔ ہر کسے ء زائیک من انگوپیداگاں پہ تنگی بڈے سلام ءے دیم داتگ۔ بلو نازاتون و گوشت کہ چم نی چہ پیسے گہتر انت۔ تئی مات پت ہم زنگ انت۔ دیم ء ماہ ء تئی گہار نازک نی (ء) سوران باریں یائے یا اتاں؟ نسینگ ء سور ء و توگون نہ کپت ءے؟“

گول رستم ء گپاں گوشے مہرک ء دل دیرشت چمانی ارس تر مپ تر مپ ء رچان بوت انت ءے۔ رستم ء ناکوشابان ء چم آئی ء دیم ء سر ء سکت انت۔ رستم ء دل ء ذریلکے جست بوت۔

”مشکل انت۔۔۔ سید ء اجازہ نہ رس ایت۔۔۔ پدے لوگ ء کار کنورے ہم لوٹیت۔ منی بھت ء وتی گہارانی سوراں هوری نیست۔“ مہرک ء در دواریں بچکندے جت ء پٹوے دات۔

”سید زاناں دوام ء (ڈیوٹی ء) روت کہ اجازہ ءے لوٹیت۔“ ناکوشابان ء پہ ثرندی شگان جت۔ مہرک ء دیم ء رنگ زرد ترا ت ء چم ءے پہ در ء سک دات انت گٹھے کسے ء آہگ ء ٹرس ءے پہ بیت۔

”چہ وتی مردک ء بیم ناک ءے؟“ ناکوشابان ء گوشے آئی ء دل ء گپ بہم انت۔ آسک ہجالت بوت۔

”ان۔۔۔ ناں۔۔۔ ناکو۔۔۔ پٹشیں گپ نہ انت۔ (گول لہزانی ایر برگ ء)۔۔۔ بس انچوش۔۔۔“

کس اس تاں نیم ساهت ء دوائیں مہرک ء اوتا ک ء آئی ء لوگوں جہ و دار ء نشت انت، بلے انگت آگار  
ات۔ ناکو شایان ء چرائی ء اجازت گپت:

”مارادگر لوگاں ہم ٹیکسی رسینگی انت۔ تئی مردکیت مئے سلامان ئی سرکن ء بے ہیاء بگوش من ایوکائی ناکو  
نیاں آئی ء لچڑیں پت ء ہم ناکوزات آں برے برے ترائے لوگاں ہم بیارایت کہ گوں پچکاں دگوش پہ بے۔“  
ناکو شایان پیشتر چڑنی پدا نکاں ایرکت بلے رستم ء وت ء پہ بلوچی سینڈلانی پاد ء کنگ ء پٹت ء داشت۔  
ناکو شایان ء دیر سیریک ء پدا شتات ء مہرک ء چمانی نیمگ ء وتی چم ء سک دات انت ء جُست ء لگ ات:”  
مہرک۔۔۔ اے زندشر انت اگاں ناں ملک ء؟“

مہرک ء وتی لبرایر برت انت۔۔۔ دل ءے دورشت بلے دمانے ء واترے ء گت، گوں دلوارگیں توار ء  
گوشت ء لگ ات:”رستم! اگاں تئی دل ء پہ من نیگی انگت ہم کلہو کے جاھے است۔۔۔ نوں منی اڈت (شرپ)  
تئی دست ء انت۔“ رستم ء سٹے گت۔

”من سک دیریں تئی حال ء سہیک بوٹگ آں۔ اء آھک ء مول ء مراد بید ء چہ تئی گندگ ء دگہ چ نیست  
۔ من ء گوں کس ء کار نیست۔۔۔ من کس ء چ نہ گوش آں بلے اے دگراں۔۔۔ اے دگراں چون کئے؟  
۔۔۔ مئے وگیشتریں رنیت ہمد ء انت؟“

”آھانی پرواہ نیست۔ بلے من زاناں۔۔۔ منی مات بید ء چہ تو کسی گپاں گوش نہ داریت۔ آئی ء تئی سر ء  
ستک انت۔“

”غتر؟“ رستم ء آئی ء ٹیلگانی سر ء وتی چم سک دیان ء جُست گت۔

مہرک ء دل ء تر لگے بوت۔۔۔ وتی سرے ء جہل گت۔ اسی تر مپے کہ پہ رچک ء مھتل انت گھان ء سر ء  
رتک۔ دراجیں گینسار تے ء کشگ ء پد گوں برزیں توارے ء گوشت ء لگ ات:  
”مردماں سلام کن۔۔۔۔“

☆.....

6 فروری 2014

## ﴿ایوگ﴾

پہ پر جگلیں گدانی پچترینگ ء وھدے سچک ہمساہگ ء لوگ ء شت مالوم بیت کہ پریاتون ہم پہ  
گندوکی وتی مات ء لوگ ء اتلگ۔ آئی ء ہم کس اس سالے بیت کہ گوں پریاتون ء دیم پہ دیم نہ پتگ ات۔  
گندگ ء گوں سک گل بیت۔ پریاتون وتی لوگ ء چکانی کسہ ء پد گپ گپ ء چہ آئی ء جُست ء ات:  
”من اھلئے تئی لالاسجاد ء پُشتی لوگ ء کرایہ دارکش اتگ انت ء وتی چک ءے ہماں گوبڑتگ ننداریتگ  
انت۔“

”ھو! راستے۔۔۔“ سچک ء پہ دلوارگی پتودات۔

”وے!۔۔۔ تئی اڈانا زاتون ء چون انت۔۔۔ پرچیا کس ء وتی نزیک ء نیلیت؟“

سچک ء سر جہل ات۔ دمانے ہاموشی ء رندگوشت ء لگ ات:

”اڈاپریاتون! بلکیں تر اھم مالوم انت کہ ہمائیں اڈانا زاتون ء اے لوگ ء واتر تگ گوں نشارگل جان ء  
چ رنگ ء عیم (تپاک) نہ بیت انت، ایشانی پست ء چار ساهت ء جاک ء سلوات ء جنگ چدل ء منی مات  
ء سرشت۔۔۔ ہمیشانی سوب ء منی پت مدام نادراہ انت۔ مئے لوگ ء سیاد مردماں روا بند

گنگ۔۔۔ ہمیشانی سوبء منی الکاپیں درے درے کپیت کہ چہ اے دوزہء درپہ کپ آں۔۔۔ ہڈ ازانہ کہ من و پت برات و پروشنگ۔۔۔ دگہ دیریں وتی سرزرتنگ چہ ادء شنگ آتاں۔۔۔“ تبجوک و گوں گرتنگیں چماں پریاتون و دیم و وتی دل و زنگ درشان کت انت۔

”ہڈ ابادشاھے جان! وتی دل و دور مہ دے۔۔۔ تئی اڈا نازاتون و اگس سبر اوپار و کنگ یہ زانت انت، کستر مستری نے بزانت انت، مروچی ستر جنوزام انت سا نگبند اں درپہ درنہ گنگ ات۔

شمار و مالوم نہ ایں کہ نازاتون و گوں وتی سا نگبند اں چہ گنگ و ملکیں ہمایاں میار بارہ کن ات، بلے منی و ہمساہگ پیٹگ۔ آئی و نہ کشنگیں کارانی سوب و سرور آئی و دست و لہیوک پیٹگ۔ دسکچ و سوگ و گوشے آئی و نوکر پیٹگ انت انچوش تن دل اتنت کہ ہمساہگاں بش و بش وارتگ۔ تاں سرور زندگ ات یک روچے ہم گوں وتی مات مردماں شر نہ ات۔۔۔ منی ہیرانی پرے گپ و انت کہ ستر مردم وتی سا نگبندانی لوگ و برباد یہ کنت بلے مات و لوگ و۔۔۔ مات و لوگ و ہچ کس تاوان دیک و لوٹیت بلے تئی اڈا۔۔۔!

من و گوش آں تئی لالاسجاد و شتاباش انت کہ پشیں سلکتیں گہار و انگتہ سلگ و انت۔ دگہ منی براتانی رنگیں بیت انت، وتی جنینانی چاپ و کپنگ و گہارے درپہ در کنگ ات۔“

پریاتون و گپانی سر و تبجوک بے توار ات بلے چم و ارساں گلگل اتنت۔

”تو و ت و ہچ پریشان مہ کن۔۔۔ من تنگی چہ وتی سا نگبندانی نیمگ و درے شوہاز کناں۔۔۔ بلے من و اے گپ و بگوش کہ چہ در آمد اں اگاں سا نگے اتک تو زور وے یا اتاں؟ پد و اے ہم بچار کہ نوں بلکیں اے امراء ترا چڑاے مہ رس ایت بلکیں انچنے بیت کہ یہ دومی سا نگ و دلما نگ یہ بیت۔۔۔؟“

”اڈا پریاتون!۔۔۔ زاناں من چکے آں کہ سر پدمہ باں۔۔۔ منی ورنائی و زندگی و لوگ و مردماں برباد گنگ۔ پیسر و شریں دراتنگ ات انت مات و ٹہل و ناز گت نوں گہار و برکت و شریں سا نگاں بل سلیں ہم نیت۔۔۔ من و نوں الوکا چہ اے دوزہ و در پگی ایں۔۔۔ ٹری ہر کسے یہ بیت بلے اے رنگیں نک نک و کٹ کٹ آلوگ و مہ بیت کہ من نوں چد و گیشتر سگ ات نہ کناں۔“

”جان! تو من و وتی کستر یں گہارانی رنگ و دوست وے۔ من تنگی ہجر بدیں مردے شوہاز نہ کناں

۔۔۔ اگاں اللہ و رضایت زوت تو وتی لوگ و سر بے۔۔۔“

☆.....

کساس ماھے و رند پریاتون و تبجوک پہ گدانی پیش دارگ و بہانہ و مات و لوگ و توار جت۔ آئی و پہ تبجوک و چل و پنج سالی دُر محمد نامی مردے و سا نگ یا ورتنگ ات کہ بلوچستان و بازیں ٹرکانی ہڈا بند ات۔ دُر محمد و اولی جن و سے سال پیسر سید و سرطان (شوٹنگ) و نادراھی و کپنگ ات و چہ بر برین (جراحی) و پدا کتر اں پہ جنین و جان سلامتی و چک بندی و شور و داتنگ ات۔ اولی جن و در محمد و ت دومی سا نگ و اجازت داتنگ ات کہ چہ آئی و سے جنیں چک اتنت وے۔ تبجوک سک گل و شادان ات۔ لوگ و وارتنگ و پدمسلے وے چچ گت و سرماں سجدہ و وتی رب و شکر وے گپت۔ و ہڈ اے اڈا نازاتون سنگ بیت لوگ و آس وے روک کت:

”زاناں! تبجوک چہ کئے و مستر انت کہ نیمہ امر و مدینے یہ گرایت؟ اے مردک چہ من و دہ سال مستر، چلا لالاسجاد و ہشت سال مستر۔۔۔ من نیلاں کہ منی گہار اپوگی بیت و وتی زندگی و برباد یہ کنت۔“

”بلے و ہڈ تبجوک و وتی جندر از یک انت ماشا کئے ایں کہ ٹہل پہ کن ایں۔۔۔ پد و تبجوک چکے نہ انت و آوتی شری و بدی و چہ ماثرت سر پدا انت۔۔۔ و من یک گپے زاناں کہ جنین و وتی سر و انت۔۔۔ لوگ و آباد کنت کہ برباد۔۔۔ کسے بگوشت من ایردستی مہ متاں، کسان مزنی مہ زاناں و پلینڈی سلیڈی یہ کناں۔۔۔ پشیں جنین ہجر آباد نہ بیت۔۔۔“

نازاتون و وتی مورک محینت و دل و تران وے گت: ”من پہ شری زاناں اے درتیں کار گل جان نیگ انت۔۔۔ دگہ منی برات۔۔۔ منی برات و من ہجر شات نہ پیٹگ آں کہ من و چوش شکان یہ جنت۔“

☆

کساس چار روچ و رند دُر محمد گوں وتی مات مردماں تبجوک و لوگ و ات۔ آھاں گوں گندگ و تبجوک دوست بیت۔ دُر محمد و رنگ، و انگ و سند چہ تبجوک و سک جہل اتنت بلے پد و ہم تبجوک و ٹہل نہ گت۔ سجاد و پت و دُر محمد و انسانیت، نند پادا ہگ و کارمدار پہ دل دوست بیت انت۔ سر یک پر کنگ و ماھے و رند

تجوک درمہمد و دومی لوگ بانک جوڑ بیت۔

تجوک و وش رنگی، نرم گپتاری و روش توک و چیزے ھیتگانی توک و وش ہر کسی دل و جاہ دات۔  
اگودر مہمد و آچہ وتی ساہ و دوست ات آنگو و سوگ و ابیداپوگ زلیکا و ہم آگہارانی رنگ و دوست بیت و وتی  
چکانی دپ و دات کہ تجوک شمنے کستریں مات انت۔

گوں وتی پرمہریں دل و دپ و تجوک و وتی چکو (لوگ واجہ و چک) ہم وتی نزیک گت انت۔

”لوگ و کنورکاراں و گیشتر درمہمد و مات کت بلے من و ودے چلاں شت آں و اماں و گوشتوں کہ  
من ہم نارشتے اڈ کنگ لوٹاں، آئی و من و ایشٹ و ودے من سہارگ اڈ گت دات، درستاں من و سر و بان  
و نادینت۔۔۔“ تجوک و گوں وش تہی و اڈانا زاتون و جُست و پتو دات۔

”جئے! تہی و دستاں ھچوش ہم لذت مان، ٹری تو ہرچے بہ گرا دے، بلے بچار! و ت و نوکر و بدل نہ کن  
وے۔ کسی دل درد نہ کنت کہ سرجمیں کاراں و گرے بہ کنت و وت دست و آپ و نہ کنت۔۔۔“

”اماں اڈا مے لوگ و چوش نہ انت۔ (دماںے ہاموشی و رند) کارے زانے! اماں و وتی سیاد مردمانی  
لوگ و من و برتگ گوا درستاں یکیں گپ جنگ کہ آشار و شماراچہ و تیگاں سستگ بلے اے نثار پد و شمارا یک  
جاہ کنان انت۔۔۔ اڈا ترا باور کنت من اللہ جان و ھمنچو شکر و بہ گرا آں کم انت کہ من و چہ منی لوٹ و گیش  
شرتریں مردم و سرگیں لوگ وے داتگ۔“

نازاتون و دل و اُپار گے دراتک و گوں و ت و دل و تران وے گت: ”آہ! من و بلے بھت نیست۔“  
سور و چارمی ماہ و تجوک و پنپگانی بیت۔ لوگ و ہر کسی دیم چو ماہ و رُژناہ بیت۔ درمہمد انچش گل ات گش  
وے اولی رند ات وے کہ پت جوڑ بیگ و ات۔ تہنائی و گوں و ت و تران وے گت۔

”پنچشیں مہر دانیں و ھضر مندیں جنین کد رتا باریں منی کجام نیکیانی بدل و من و داتگ۔ اے لم و کدرت و  
پہ من و اڈ کتہ بیتہ دگہ چون بیت کنت کہ پنچشیں ھزار شریانی ھدا بندیں جنک و واھگ و گہ کسے مہ کنت۔“

زلیکا و آئی و ھیال داری چو مستریں گہارانی رنگ و گت۔ جنیں چک ہم چو ساھگ و آئی و ھمراہ بیت  
انت۔ آدمانے و ھم تہنا یلا نہ دات اش۔

یک روچے و سوگ و گپ گپ و دراپنیت: ”پیرینانی گوشتگ انت اپوگ اپوگ انت۔ ستر گہاری بہ  
کنت دل و کیوری لم و داریت کہ گنن وے بہر انت اے گپہ ھجر بہمال مہ کن کہ زلیکا ٹری بہ تو ساہ بہر بہ  
کنت بلے نام اپوگ و پرانت وے۔۔۔“ تجوک و سر جہل ات۔ و سوگ و گپ و سر و دل و جیڑات وے:  
”انسان ٹری ہرچے بیت باتن چہ دیم و چیر نہ بیت و ودے من بہ اڈا زلیکا و بدنہ باں، آوت سر و و  
گوں من و بدی نہ کنت۔۔۔ اماں و سر و ترسگ و انت۔ انشاء اللہ ھچ نہ بیت۔“

ھچتمی ماہ و نوک کہ پر بیت و سوگ اتک و چہ تجوک و جُست وے گت: ”منی چو! پہ کپک و مات و  
لوگ و ر وے اگاں ناں ھمد و دارے۔۔۔ ھمد و بے و شر تر انت کہ شپے بلے و ودے تب و نگل ایت و اد و  
گاڑی یے است، مردم باز انت کہ ترا برت کن انت۔ اود و تہی برات وتی چکانی نیمگ و انت و مستریں گہار  
انچو چست ایر بلکیں نزانت۔۔۔ بلے ماتر ازور نہ کنیں کہ اولی چک و ھک جنین و دستاں انت کہ کچا چلگ  
بیگ لوٹیت۔۔۔“

و سوگ و مہر دانیں گپ و تجوک و دل مات و ترا نگ و کپت۔ دماںے ہاموشی و پد دراپنیت وے:  
”اماں! تہی گپ راستے بلے اڈانا زاتون و واھگ انت کہ من ھما گوبہاں۔۔۔“ انگت آئی و گپ دپ و  
ات کہ چکو و زلیکا پر یک انت کہ آچہ جاہ و مہ روت وے بہ تجوک نیگی آھاں لوگ وش نہ بیت۔  
”کپک و پد تاں چل روچاں تو ھما نگر بہ دار بلے اتوں! اتوں ھچ جاہ و مہ رو کہ ماہے تہگی بیت نہ کنیں۔“

“

زلیکا و مہر مہریں منت و تجوک و وتی مات و لوگ و روگ و واھگ ھتھل گت۔  
ھشتمی ماہ و نوک و نوکی چار روچ گوشتگ ات بلے ساھین و درد وے بہ تہیرات۔ ھمنچو درداں ایر برگ و  
ات گشے ھمنچو در گیشتر بیان ات۔ انچوش سما وے بیگ و ات گشے کسے و کارچے لاپ و گت داتگ ات۔  
بلے ساھمی و ھالت و درمہمد و زوت اے نادرا و جاہ و سر گت۔ ایر جنسی و داکتراں ھال دات کہ چک لاپ  
و توک و مرنگ زوت سپائی لوٹیت۔ ھما داکتر کہ تجوک و چہ اولی ماہ و ھلاج کنگ و ات، وتی ھیرانی و  
درشان کنگ و ات: ”تجوک و کیس سد درسد نارل بیتہ۔۔۔ اے ھشت ماہانی توک و یک دماںے ھم آئی

عَبَّاءُ انچو لو کيس هم هرا بي يانا درا همي يے نہ ٻيٽگ کہ من ٻڳوشاں چُک ۽ تاوان دنت۔۔۔ بلے چُشئين پڙ وريں  
مريں چُک ۽ لاڀ ۽ زوال بيگ ۽ من بيد ۽ چُھ هدا ۽ رضاءِ دگ ۽ چُھ گوشت نہ کنائ۔ شتا جوک ۽ تسلي بہ ديت  
۽ آئي ۽ زين ۽ چُھ داين زُ وري آهگ ۽ ميل ات کہ تب ۽ هراب ٻيٽ۔‘

درمھمڈ غُآئی ءمات ءمردیں چُک ءعیرانی ءھال ءانچوش بے تاہیرتگ اُت گوئشے اِشکندے ءجاہ ء  
اے یک ورنائیں مردیں چُکے ءمیت میت ۔ سچوک ءومات بیگ ءارمانانی بے مرادیگ ءدَد اُت بلے  
اِگلوآئی ءوئی لوگ ءاِگومات ءلوگ ءگوئشے پُرس ءپُترے پُچ اُت ۔

تجوک و گوشاں اے گپ ہم کہت: ”کدرت و انچو سالان رندر دمہمد و مردیں چلے دا تگ ات، آہم باریں کئی شومی و سوب و نسیب و نہ بیت۔“

”بلکلیں! چہ منءِ ردی یے پیگ کہ انچو بلائیں تاوانے رس ات۔۔۔ چنچو سارسنبال گتگ بلے پدء  
ہم۔۔۔“ وتی دلء وت ءو ڈوبارگ ء ات۔

وسوگ ء ماتے ء رنگ ء تسلی دات ، دُرھمد ء وتی درد ایر بُرت اُنت بلے جھوک ء وش کنگ ء غ اے تاوان  
ء ببھال کننائینگ ء جھد ء وتی شب روج ءے یک گُت اُنت ۔ چل شودگ ء رند جھوک ء پد ء وت ء لوگی کارانی  
نیمگ ء دلگوش دات ۔ درھمد ء نوں کم ء ء آچہ لوگ ء ڈن هم برگ ء جھد گُت تاں ڈنی گوات ء وتی درداں  
ببھال پہ کُنت ۔ روج چھپنگانی دروشم ء چھنگ ماہانی رنگ ء دیم ء روان بیت اُنت ۔ کساس نوماء ء رند جھوک یک  
برے پد ء تنگیی بیت ۔ وسوگ ء وت ء پدے دمانے ء هم چہ جھوک ء دیر نہ گُت ، پوساھگ ء همراہ بیت ۔

”من پہ تنگی پھیلی اور لہجہ کدے یاورتہ۔ سرین غمھرے بند، تال چک مات نہ بے ایثی عدیر مہ کن۔“

وسوگ انچش دیست کہ تھوک کپان غمہنا تشنگ، زوت آئی عکش آتک نشت۔ تھوک غمارات کہ آئی عدپ ہبرین انت۔ دلگوشے ہمائے یمگ غگت۔

”عُہاں من ترا پیسہءِ ہم گوشگ، غ انوں پدے گوشگ عیاں۔۔۔ زلیکا ع گول و ت ع باز چک ع  
منیل۔۔۔ آستر منی و تگ انت بلے من آئی ع پترت (اُبرم) ع زاناں۔۔۔ آہجر نہ لویت کہ در محمد چہ ترا  
وارثہ رس ایت۔“ سوگ ع گیانی سر ع تجوک ع پسگ نہ گت بلے سک پریشان بیت۔

سورچہ اولیٰ روج ءکہ پریاتون ءسوج ءردء آئی ءوقی لوگ ءھچ کسہ مات ءلوگ ءگوں کس ءنہ گت۔ پت برات ءآئی ءہمے گپ دوست ات کہ آوقی لوگ ءسبا لگ ءزانت۔ بلے وسوگ ءگپ ء بے تاہیری نازاتون ءہم مارا ت ءگپ گپ ءچہ آئی ءجُست ءے گت گڑا مجبوری ءآئی ءوقی دل ءزنگ ریتک انت: ”منی اھلکند ءکپک ءہمنچو دردیک من بیتگوں ہمنکہ زلیکا ہم بیتے بلے زاناں پر چیا اماں آئی ء دوست نہ داریت۔ پر چیا آئی ءبار وادل ءبدگمانی ایرکت۔۔۔“

”زلیکا ءِ شوک ءِ حلاں پہکا بیت، اگاں نہ چیزے پیش کہیت؟“ نازاتون ءِ تجوک ءِ گپ پر دشت ءِ بے  
 ہیرانی ءِ چہ آئی ءِ ہُست گت۔ تجوک ءِ دمانے آئی ءِ نیمگ ءِ چار اُت ءِ دراہنت:

”چونائی عہلا اس انت بلے برے برے داکتر ء گورا روت پہ چیک اپ ء۔“  
 ”داکتر ء زاناں! آپہ کا کن گتہ کہ مردین ء گورامہ روت؟“ سبکو ء سٹے گت غنوں زانگ ء ات کہ  
 من ادا ناز اتون ء گوٹک ء ردی کتک۔ آؤ منی لوگ ء اٹیک پتک ء عہست ء انت۔

”من سر پدہ یاں۔ منی دیم ء کس ء اے گپ ہجیر ء۔ جنگ ء من۔ جست ہم نہ لنگ۔۔۔“

”شر۔۔۔ اے گُوش کہ ہائیں تو سور لنگ ءے، در محمد، زلیکا ء چچو و ہد و نت؟“

”اُونہ۔۔ منی ہیال ء باز نہ دَنت۔۔ ہمائیں من سور کُنگلوں ہر و ہدے چہ ڈن ء کیت تچک ء منی کوئی ء گیت۔ چہ من ء رند کمپان ء مات ء چکانی کش ء روت نندایت۔ اڈاز لیکا ہم گیشتر کمپان ء گیت۔ بلے دو بینانی میان ء باز گپ بھر بیگ ء من نہ دیتگ۔ اول سر ء آئی ء چہ ڈن ء ایوکا پنے ء چیزے یاور تگ بلے ہمائیں کہ من گوشگ آئی ء بے بہر مہ کن گڑا ہمنچو منی چیز انت ہمنچو اڈاز لیکا یے۔“

”متلب، در مہد ء گوں زلیکا ء باز تب نیست؟“ ناز اتون ء چو پولیس ء رنگ ء جُست گُت۔

”بلکیں!۔۔۔“

”ایستی عسوب؟“

”اسلام لہتے ڈینگانی دپ ء مس اٹھتہ کہ اذا زلیکاوت سری کنوکیں جینے بیتہ۔ مردین ء وسوگ ءے مان ناو رنگ ءے۔ لوگ ء چکانی مچ سڈ ءے نہ بیتہ ملے لوگ ءتہ ء من آ یک جتا ئیں انسانے دیتہ۔ لوگ ء ہمک

﴿زاهدہ رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہء من و اب نیت﴾

کاراں دزمک کنت غچکاں ہم دوست دارایت پدء من و چووتی کستریں گہارانی رنگ و دل و داریت۔  
پمشکا زانگ نہ بیت کہ چہ راستے غچے دروگ۔۔۔“

”بچار بھو! تئی دسوک و ترا پدمہ پدء چہ زلیکا و دیر بیگ و سوج دانگ۔۔۔ اے انجیں و ت سیریں گپے و  
بیت نہ کنت۔۔۔ الم و ایشی و پشدر و چیزے نہ چیزے راستی و است کہ تئی لوگ و مردم ترا گوشت نہ لوئت  
بلے آہانی تئیں انت کہ تراتاوانے مہ رس ایت۔۔۔ نوں تئی باید انت کہ اے نیمگ و دلگوش بہ کن نے۔۔۔  
من اپوگانی بازیں کسہ اشک آں پمشکا تئی اپوگی بیگ و رازیک نہ بیتگ آں بلے ہیر۔۔۔ ہرچے کہ تئی سیب  
۔۔۔“

نازاتون و گپاں بھوک و سرء مزین اثرے و دروات۔ لوگ و واکرنگ و پدوہدے دیست نے کہ زلیکا  
سک بازچک و جہدنگ و انت چہ آئی و سرء درد و بہانہ اڈگت و چک و عوتی کوئی اتک۔

یک بیگا ہے و وھدے چلن و عپ و پشنگ پہ شام و مٹراں پاچک و ات کہ زلیکا اتک آئی و کش و نشت۔  
دما نے هاموشی و سرء ایشی و دستانی نیمگ و چارگ پدگوں جہلیں توار و گوشت و لگ ات:

”بھوک! ترا گپے بلوش آں؟“ بھوک و عوتی دست چہ مٹرائی پاچک و داشت انت و دلگوش نے زلیکا و  
نیمگ و تربیت۔ زلیکا و گن سار تے کشک و پدراہیت:

”انچش تو درمھد و جنین نے، ہمیں رنگ و من آں (دما نے هاموشی و پد) باید آھلے کہ ترا دیک و یک و یک و  
انت من و ہم دیک بیت۔“ زلیکا و توار جہل ات۔ بھوک گوں ہیرانی آئی و چاران بیت بلے پسنگ نے نہ  
گت۔ و تئی دل و ہشک و ہیران ات کہ زلیکا و متلب چی انت؟ آچے گوشت لوٹیت؟

دما نے هاموشی و پد زلیکا و تئی گپ دیم و بران گوشت: ”منی شوک و ہلاج چہ تئی سورء سک پیر  
ھلاس بیتگ۔ (بھوک و سٹے گت) بلے درمھد و چہ من و مردیں چک و مرادے رس اتک پمشکا آئی و دومی  
ساگ کنگ لوٹ ات۔ دگہ چہ من و آئی و ہجر پریشانی نہ بیتگ۔ آمہرے کہ تو آئی و دیک و نے من ہم  
دانگ، ہرچے کہ تو پے آئی و کنگ و نے من ہم تنگ، بلے تو۔۔۔ تو چہ من و باز کسانے، تئی دروٹم چہ من و  
زیبدا تر انت، پد عوتی اولی اشکند مردیں چلے بیتگ و نوں ہر کسے زانت کہ ترا دیم تر و ہم مردیں چلے بیت

﴿بے کسہء من و اب نیت﴾ ————— ﴿زاهدہ رئیس راجی﴾

کنت۔ پمشکا تو انگت اد و ہر کسے سرء بان و نے بلے اگاں ترا ہم ایشانی لوٹ و حساب و مردیں چلے نہ  
بیت، اے تئی سرء ہم سببی جینے درمھد و زندگی و کار انت۔۔۔ و تئی دل و وٹش مہ کن کہ درمھد تئی دیوانگ  
انت، آئی و عوتی ورنائی گوں من و گوانیتگ اے امر و آئی و بید و چہ و تئی وارث و دگہ و چکار نہ انت۔۔۔“  
بھوک و سرء گوشتے کسے و برزیں دیوالے و دروات۔ گوں ہشک و ہیرانی و زلیکا و ٹیلگاں چاران  
بیت۔ چہ دل و درواں چم نے ارساں گل گل اتنت۔ سرے و ترک و ات و بچک و دل و چھالے چست  
بیگ و ات۔ ”چشیں دھوکا (ذروہ)۔۔۔ گوں من و پر چیا بیت؟ ایشاں و سور و وھد و دگہ گپے جنگ۔۔۔  
اگاں من و ہم مردیں چلے نہ بیت گڑا؟۔۔۔ گڑا منی سرء ہم اپوگے کار انت؟۔۔۔ انچش مروچی اڈا زلیکا پہ  
درمھد و نیگی تلوگ و انت منی ہم حال انچش بیت انت؟“

☆.....

”درمھد و دل و آھر منی جاہ کجا انت؟ منی چند منی مہرائی آرزشت چی انت؟ اگاں اے رندی چک  
مردینے نہ بیت گڑا منی جاہ کجا بیت انت؟“

چہ و تئی یکیں جھت و ہومی رند و کنگ و پد ہم پتو و رسک و وھدے سوہمند نہ بیت گڑا و تئی نپادانی سرء  
اے کش و آکش لیٹان بیت۔ و اب نے چہ چماں گار ات۔ دل و بچک و سرء زلیکا و گپ ترک و اتنت۔  
درمھد کہ آئی و کش و لیٹ اتک ات دیکینیں آئی و دیم و تاثر اتاں چارگ و ات بلے چہ مانا درکنگ و  
سوب مند نہ بیت گڑا گوں زمیں و پڑ مہریں توار و جھت لگ ات:

”بھوجان!۔۔۔ چون انت ترا؟ چہ سوچک و نے؟“ بھوک و پسنگ نہ گت۔

”جان! گنگ و تو سک پریشان نے۔۔۔ زاناں! لوگ و انجیں گپے پتے؟“

بھوک و تئی چم انچش آئی و چماںی سرء سک دات انت ارس نے چہ چماں ھلان بیت انت، دل و  
جیوگ و ات: ”چہ و تئی چند گیش من تئی سرء پیسہ گت باور گت۔ بلے زاناں تو انگت و ہم منچو باوری نے کہ  
اتاں۔“

”من و ہم نہ گوشتے؟“ درمھد و پڑ مہریں توار و آئی و دل و دردے چست بیت۔



”ان۔۔۔ ناں۔۔۔ ہج۔۔۔ گپ نہ انت۔۔۔“ گوں ملکینگ و پٹوئے دات۔

درمہد و تی دست آئی و بر دست و سر و ایر گت و دمانے آئی و نیمگ و چاران و جُست گت:

”تو زائے کہ من ترا چہ تو شر تر زاناں۔۔۔ من سد کاں کہ گپے و الم و بیت۔۔۔ و گہ منی جُک و کند و کیس درو شم و چولموری تالان نہ بیتگ ات۔۔۔“

جُک و آئی و چمانی نیمگ و چاران و دمانے ہاموشی و پد گوں جہلیں توارے و دراپیت:

”اگاں۔۔۔ م۔۔۔ من و۔۔۔ مردیں چکے۔۔۔ می۔۔۔ تو پد و ہم من و انچش مہر دے۔۔۔؟“

جُک و جُست و درمہد و اکہ بیت، پیشانک لگے کرت چک ترات انت و بے ترک و توار بیت۔ جُک و

وتی گپ و سر و ز و دریان و پد و جُست گت: ”بگوش ناں جان!۔۔۔ من و پد و ہم تو ہمے رنگ و مہر دے؟“

جُک و کُود کیں جُست و درمہد و دل و در دے پادانک۔ دمانے ہاموشی و پد آئی و جُک و پیشانک

چُک ات و چکندے جت۔ ”باز و تی جگ و ز و رمہ دے۔۔۔ تی جاہ و کسے گپ نہ کنت چہ اے گپ و

سدک پہ بُو۔۔۔ نوں و پس آرام پہ کن۔۔۔ بے و حد انت۔۔۔“

جُک و چہ درمہد و گپ و تہیر گپت و دل و و اب و دات بلے درمہد و سر تر گ و ات و چہ و ت و

جُست و ات: ”آہر کئے و ایشی و دل چہ پُر گت۔ کئے انت کہ نہ لویت منگ و جُک و زند پہ ایمنی پہ

گوزایت؟“

.....☆.....

اے دگہ بیگاہ و و حد و جُک، عصر و نماز کنگ و پد چہ و تی کوئی و در گپی ات و سوگ و در ٹک ات و

توک و پُترت۔ تھت و سر و ننگ و پد جُک و و تی کش و نندارینت و آئی و نیمگ و چاران و جُست و لگت

ات: ”ترا کئے و گوشتہ کہ تی سور گوں درمہد و پہ مردیں چک یگی کنگ بیت؟“

جُک و سٹے گت۔ دمانے و دیم و رنگ و مٹ بیت گوں ہیرانی و تی و سوگ و نیمگ و چاران بیت۔

”اٹاں اٹاں۔ کک۔۔۔ کسے۔۔۔ ہم نہ گوشتہ۔۔۔“ گوں ملکینگ و روگ و بےست۔

و سوگ و تی دست آئی و سر و بان و ایر گت و گوں مہروانیں رنکے و مُشان و گوشت:

’اونہ۔۔۔ منی چو تو ستر چیرہ دے، بلے من زاناں اے گپے پُشد و کئے انت، بلے چہ تی دپ و

اشک لگ و دلمانگ اتوں (جُک و پسلگ نہ گت)

بچار! اے و ہمک انسانے و دل و مراد انت کہ آئی و پد رتج و دیم و روت، چہ آئی و رند آئی و نام و نشان

پیش پہ کینیت پر چہ کہ کسے شپ روج و تی کار مدار و دیم و یہ بارت ہجر نہ لویت کہ و تی زامات و دستاں و تی

کلیں زند و میراث و یہ دنت بلے چہ اے ہر و اے متلب و زورگ مہ بیت کہ ما گوں ہدایا جنگ و لانک

بیتگ۔۔۔ اے گپ و چھ شک مان نیست کہ درمہد و دومی سانگ و ہیل مارا زلیکا و نادراہی و رند اتنگ

بلے چہ اے گپ و گیشتر منی واک و تی یکیں بچ و زنی آسودگی و لوگ و ایمنی و یک بیتگ کہ زلیکا و تی و ر

و ہجر نہ داتگ۔ تو ت و بگوش! مدام مدام جنین و کٹ کٹ نک و کجام مردینے لوگ و نشت کنت؟

من و بل بلکیں چہ تو دروگ یہ بنداں بلے تو چہ کش گورے مردماں جُست پہ کن کہ چہ ترا پسیر کسے و

درمہد لوگ و انچ و حد و یک و دیبتگ؟

ما و شات بیتگ ایں کہ آہ نندایت گوں من و گوں و تی چُکاں دیوان پہ کنت۔۔۔ اگاں زلیکا و ت و

شریں جنین زانت پر جیسا پد نہ انت کہ آئی و مردین و چہ دوست و چہ نادوست انت؟ زاناں! سے

چُکانی مات مہنچہ نابود انت کہ و تی لوگ و مردین و سُدے مہ بیت؟

زلیکا اگاں منی گہارزتک مہ بیت انت بلکیں دیکیں و حد ات کہ درمہد و چہ و ت و گیشینگ ات۔۔۔

بلے من و تی نما سگ شات نہ بنت کہ بے ماتی و زندگی بگوا زین انت و باندے کسے آہانی سر و لنگے جُست پہ

کنت۔ زلیکا ہر چہ انت بلے ماتی نام و پُر انت۔ باید ہمے نام و سر و اے لوگ و نہ نندایت۔ گیشتریں

پلیڈی سلیڈی آئی و جند و تاوان دنت۔۔۔“

جُک و سر جہل ات و دگوش و سوگ و نیمگ و ات۔ دمانے ہاموشی و پد و سوگ و دراپیت: ”من تی مات

و جاہ و و ہجر گپ نہ کناں بلے درمہد و مات و بتار و ہم۔۔۔ ہجر نہ لوٹ آں کہ منی بچ و نثار و لوگ و کسے

بر باد پہ کنت۔ من پسیر و ترا تچک و نہ گوشتک بلے نوں۔۔۔ نوں ترا گوشتک و آں کہ و تی دل و گپاں گوں

زلیکا و جنگ و ردی و مہ کن، آگہاری نہ زانت، اپوگ انت و اپوگی کیگ دل و ایر کنگ و انت۔“

وسوگ و پاد آہگ و رند ہم بجوک تاں دیر و تی جاہ و نشت و گوں ہیرانی و تی وسوگ و گپانی سر و جبر و گ  
لگت ات۔

.....☆.....

نوں ہر و ہدے کہ زلیکا اتک گوں بجوک و گپے و جنگ و آئی و عوت و گوں کاراں دلگوش گت و میزاں  
میزاں بے دیم و عجینک و آئی و چہ زلیکا و عوت و دیر داران گت۔ کم کم و زلیکا و ہم ماراں کہ نوں بجوک گوں  
من پیسریکیں رنگ و نہ نندایت و دیوان نہ کنت۔

ہچتمی ماہ و نوک کہ پر بیت ناز اتون و آئی و دستی گوانکو و سر و زنگے کش ات:

”بچار بجوک! بس انت تی اولی چک زوال پیگ۔ اے رندی منی دل رازیک نہ انت کہ تو ہانگر یہ  
دارے۔

تی وسوگ و ہدے چہ پُرساں و اتر کنت منی کلوہانی سر یہ کن و من و پون و سر و (گوانکو و) ہال یہ دے  
، لا لاسجاد و ت تی رند و گیت۔“  
”شر۔۔۔“ بجوک و پے نالکشی پتو دات۔

عصر و و ہد ہم نوں گورگ و ات بلے انگت و سوگ و چہ پُرساں و اتر نہ تنگ ات۔ تی کوئی و نندگ  
نندگ و و ہدے دم و بُرت پے تی وی و چارگ و اتک کمپان و۔ مستریں چکو کہ نام وے پاتی ات کمپان و  
گوں ڈک اتکیں پیچیں چلن و چیزے اڈ کنگ و ات۔ شریں ساہتے و رند پاتی و ٹرے و سر و شربت و دو  
گلاس ایر گت انت و بجوک و دیم و یا ورت ایر کت انت و گوشت وے: ”کسانیں اماں! یک گلاسے تیگ  
انت۔۔۔“

آئی و نیگی عسوب و باز شرکی و گوں تب نہیست ات بلے پے چلو و دل ایر کنگ و چہ ٹرے و شربت و  
گلاسے چست گت۔ پاتی و نشت و تی وی چالو (روشن) گت و ریموٹ وے دست و زرت و آئی و کش و  
اتک نشت۔ آئی و پے نالکشی شربت و گلاس دمانے و چار ات و یک شیکا گلاٹ ات و ہالکیں گلاس وے  
ٹرے و سر و ایر گت۔ و ہدے پاتی و تی گلاس و شربت و ارت انت ٹرے وے چست گت و پے چلن و ایر

کنگ و نشت۔ آئی و چہ واش بیسن و گلاسانی شودگ بنا گت ہمے درگت و زلیکا و چہ تی کوئی و اتوار پر گت:  
”پاتی۔۔۔ او پاتی۔۔۔ چہ کنگ وے۔۔۔ کمو کے ادا و پاد و ٹرو۔۔۔“

ششنگیں گلاسانی پاتی و سر و ایر کنگ و پد پاتی زلیکا و کوئی و نشت۔ تاں شریں ساہتے و رند و اترے گت  
و پد و اتک بجوک و کش و نشت۔ تی وی و سر و ورگ گراگ سوج دیگ و مرا گش ہلگ و ات۔

دنیا تی کہہ کنان کنان و پاتی و چہ تی پندول و سپاڑی و پیچیں پیکلے درگت و دست و دل و ایر ریتک و  
دپ و گت۔ پد و دست وے تی پندول و مان گت و کا گد و بتگیں پے درگت و بجوک و دست وے دات  
بجوک و چہ زورگ و انکار گت بلے و ہدے آئی و سک مجبور گت گواچہ آئی و دست و زرت وے تی و تی  
پندول و ایر وے گت کہ رند و وراں۔ پاتی و چکند ات و دوئیں پے مگر ب و نماز و تی و تی کوئی اٹ گت  
انت۔

عشا و پد و ر محمد و چہ کار و اتر گت و ہمے و ہد و وسوگ و ہم لوگ و سر بیت۔ کساس نیم ساہت و کمپان و  
شام در کنگ بیت۔ زلیکا گوں چنگاں، و ر محمد گوں بجوک و تی مات و اتک دیم و دیم بیت انت و مدامی رنگ  
و شام اش گت۔ وسوگ سک ژند ات پے آرام کنگ و زوت و تی کوئی و نشت گوا بجوک و اڈانا زاتون و  
کلوہانی سر کنگ و کار پے باندات و مھتل گت۔ پاتی و گوں کستریں گہاراں سلیں ایران پے شودگ و چست  
گت انت۔ زلیکا ہم پاد اتک و تی کوئی و نشت۔ چکاں ایران ششت انت و چلن سپا کنگ و رند مات و  
کوئی و پے و پسگ و نشت انت۔ در ستینانی یک پے یک و ر و گ و رند کمپان و ایوکا بجوک و ر محمد پشت کپت  
انت۔

انا گہہ بجوک ترا نگ و کپت کہ پندول و پاتی و داتکیں پتن ایر انت۔ چہ پندول و کشگ و پد کا گد وے چچ  
گت و چار ات وے کدوش بوئیں پتن انت۔ بجوک و پتن و دو چند گت انت۔ یک چنڈے و ر محمد و نیمگ و  
شارات وے۔ آئی و گوں چکندگ و یک چنڈے چست گت و ایشی و دپ و نیمگ و برگ برگ و تی و تی  
دپ وے بُرت۔ بجوک و گونڈیں شتے و ر محمد و کونڈ و سر و گوردات۔ دو بینانی ٹہک و اتوار چست بیت۔  
و ر محمد و پتن و دوئی نکر آئی و دپ و دات۔ و ر محمد و بجوک و بے تواریں کندگ سک دوست ات و مدام

جہدے تنگ ات کہ انجیں چیزے بہ کت کہ کندگ جھوک ۽ دیم ۽ سر ۽ تالان بہ بیت۔  
تاں شریں ساہتے ۽ اے دوائیں کمپان ۽ نشت انت۔ انگوٹی وی ۽ ہال (اخبار) اش چاران گت ۽ آنگو  
گوں یک دگر ۽ اوت اش کنان کت۔ ساہت یازدہ ۽ ہالانی چارگ ۽ پد ۽ مہم پادانک اشتات۔  
”ٹی وی ۽ بندہ کن بیا، من سک ژنداں۔۔۔“ ۽ مہم ۽ گوشگ ۽ رندوتی و اب جاہ ۽ کوٹی ۽ پترت۔  
جھوک ۽ گوں ریوٹ ۽ ٹی وی بندگت ۽ پترت ۽ جاہ ۽ پادانک ۽ ٹی وی ۽ مین سوچ بندگت ۽ نیت کت کہ  
ہمے دمان ۽ آئی ۽ سر ۽ ترگے ۽ گپت۔ دمانے ہمے جاہ ۽ نشت ۽ وتی تب ۽ چکاس ات، گہتر مارگ ۽ رندیک  
برے پد ۽ پترت ۽ وتی جاہ ۽ چست بیگ ۽ جہدے گت، بلے نوں گتسریں سرترگے ۽ گپت۔ دوسے منٹ ۽ مہمل  
کنگ ۽ پد دل ۽ کلہو کے تاہر گپت۔ پادانک ٹی وی ۽ مین سوچ ۽ بندگت بلے چک ترنگ ۽ گوں آئی  
۽ مار ات کہ دل ہراب بیگ ۽ انت۔ گت ۽ سوچک ۽ شانوک مارگ ۽ رند آتچان بیت ۽ واش مین ۽ دیم ۽  
سر بیت۔

۽ مہم ۽ وھدے تاں دیر ۽ جھوک کوٹی ۽ آہگ ۽ نہ دیست پد ۽ کمپان ۽ اتک پہ آئی ۽ چارگ ۽ مہم ۽  
سر ہم ترگ ۽ لگ ات۔ آئی ۽ کمپان ۽ ایریں صوفہ ۽ دار ۽ گوں وت ۽ چہ کپک ۽ داشت۔ یکہ نگہ آئی ۽ ہم  
اوکارگ ۽ نکٹ ۽ سوچک ۽ گپت ۽ تچان بیت کوٹی ۽ تو کی پسیل (حمام) ۽ سر بیت۔ جھوک کہ انکٹ چلن ۽ ات  
آئی ۽ گوں شانوک ۽ سر جمیں ورگ در کپت انت۔ شانگ شانگ ۽ آئی ۽ دل ایر مرت۔ جان ۽ زکت ہم  
گوشے نوں کم کم ۽ ہلاس ۽ بیگ ۽ ات۔ وتی سر جمیں ہاٹیک ۽ یکجاہ کنگ ۽ پد تران ۽ وسوگ ۽  
دروازگ ۽ دپ ۽ سر بیت۔ نوکی دست ۽ چست گت کہ وسوگ ۽ در ۽ پہ ٹٹ ایت کہ سرترگ ۽ گوں  
بٹنگ ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ کپت۔

بٹنگ ۽ توار ۽ گوں ۽ مہم ۽ پترت کہ چمانی دیم ۽ تہار بیت ۽ پترت ۽ شری مین نہ کنگ ۽ سوب ۽  
پادے ۽ دروازگ ۽ چانٹ ۽ دپ ۽ آڑ ات ۽ دیم ۽ پترت ۽ چیر بٹنگ ۽ کوٹی ۽ در ۽ دپ ۽ کپت۔  
وسوگ کہ وتی کوٹی ۽ وپٹگ ات پدماں پد دورند ۽ بٹنگ ۽ توارں گوں جاہ سر ات۔ زوت زوت ۽ پترت  
جاہ ۽ پادانک ۽ کوٹی ۽ در ۽ پترت گت۔ کمپان ۽ انجوش چم ۽ کپت انت سٹ ۽ گت۔ پدماں پد ۽ جھوک

۽ مہم ۽ کندگ ۽ کوٹارے گت۔ چہ وسوگ ۽ پترت لگاں زلیکا ۽ چک ہم چہ وتی کوٹی ۽ پادانک انت۔  
زلیکا ۽ بٹنگ انجوش ۽ مہم ۽ کپت انت، چم ۽ در گت انت ۽ دل ۽ ایر نشت۔  
چکانی گریوگ ۽ جاک ۽ توار ۽ کش گور ۽ لوگانی مردم ہم جاہ سر ات انت۔ پاتی ۽ تچان ۽ چہ کش ۽ لوگ ۽  
۽ مہم ۽ ناکوز تک، ناکوتاج مہم ۽ توار جت۔ تاج مہم ۽ دمانے ۽ ایر بولینس توار گت۔  
ایر جنسی ۽ داکتر ۽ وسوگ، زلیکا ۽ چک ڈن ۽ در گت انت۔ تاج مہم ۽ گوں داکتر ات جت پترس کنگ ۽  
ات کہ پولیس ہم آئی ۽ چپ ۽ چاگرد بیت۔ رپورٹ نبشتہ کنانینگ ۽ پد تاج مہم ۽ گوں ملوریں دیم ۽ ایشانی گورا  
انتک اشتات۔ دمانے وتی لٹناں گت چنگ ۽ پد گوشگ ۽ لگ ات:  
”داکتر گوشگ ۽ انت کہ دو میناں زہر وارے۔۔۔ یا۔۔۔ کسے ۽ وارینتہ۔۔۔ پچکاری اش جنگ بلے  
۔۔۔

زہر دل ۽ جنگ ۽ سر ۽ زوت اثر کنوکیں بیگ۔۔۔ سہمینی زند خطر ۽ توک ۽ انت۔۔۔ نوں دے زلورت  
انت۔۔۔ دیم ۽ کلٹیت شمنے کسمت۔“



دیر انت گاریتگ ات ایشانی کش ءکیت ءچہ مستریں گہار ءگوشت:  
 ”بیامنی لاڈ کیں، جنک، گوں من ءبیا۔۔۔ ترا من انجیں شوکیں جاھے ءبر آں کتئی دل بود کیت۔۔۔  
 چہ اود ءپد ءہجر ءلوٹے کہ و ات رہ کن ءے۔۔۔“  
 مستریں گہار وتی کستریں گہار ءنیمگ ءگوں مہروانیں تے ءچار ایت ءچہ پٹو ءے نہ دنت۔  
 ناکوچہ آئی ءچماں مار ایت کہ آپہ ہمرائی ءراز یک نہ انت گودا مانے ہاموشی ءرند سک باز منت ءے  
 کنت۔ مستریں گہار وھدے چار ایت کہ ناکو باز منت کنگ ءانت گودا پٹو ءے دنت:  
 ”ناکوجان! انگت منی وھد سک دیر انت چہ ءپیش من گوں تو اتک نہ کنناں۔ منی جتائی ءمنی و تیک  
 سگ ات نہ کن انت۔۔۔ پد ءمنی اردوکیں گہازک۔۔۔ آوے منگی نہ بیت۔۔۔ ناکوجان!۔۔۔ توچہ ہمارا  
 ءاتلگ ءے و ات رہ کن کہ من تئی ہمراہ نہ ہاں۔“

ناکوچہ مستریں گہار ءانکار ءپد سک دلوارگ ءملور تر ایت ءوتی سر ءہیل کنت۔ دمانے ہاموشی ءسر ء  
 دل ءحیر ایت ءمستریں گہار ءیلا دنت ءوتی دلگوش ءکسانگیں گہار ءنیمگ ءدنت ءگوں مہروانیں تے ءچہ  
 آئی ءجست کنت:  
 ”گوئڈو!۔۔۔ اومنی دوستاکیں گوئڈو۔۔۔ تو اوں وتی ناکو ءتھنا بلا دیک لوٹے۔۔۔ تو اوں وتی ناکو ء  
 ہمراہ نہ ہے۔۔۔ بچار منی دنتک نوں گوں من ءچوش مہ کن۔۔۔“

کستریں گہار ناکو ءگپاں پد دلگوشی گوش دار ایت ءوتی رُژنائیں دیدگاں مستریں ءدیم ءسک دنت۔  
 مستریں آئی ءبردست ءمھر دار ایت تاں آناکو ءگلائینگ ءراز یک مہ بیت بلے کستریں پد رگ ء  
 سک دلما نگ ات۔ آبرے ناکو ءبرے وتی مستریں گہار ءنیمگ ءچار ایت۔ پدے یکہ نگہ چہ وتی مستریں  
 گہار ءگوشت:

”دادا۔۔۔ اوداد۔۔۔ ناکو تھنا انت۔ من ءوش نہ بیگ ءانت کہ ناکو یوکا پد روت۔۔۔ تئی  
 گورابازینے آست بلے ناکو ءود ءتھنا انت۔۔۔ من ءبل کہ من ناکو ءہمرائی ءرواں۔۔۔ ناکو ءجاہ سک  
 ویش انت۔ من کہ اود ءہاں تنگی ہم شر تریں جاھے ایر کنناں۔۔۔“

## ﴿بے کسہ ءمن ءواب نہیت﴾

چہ بازیں کاراں انچوش ژند ءمہرنگ اتوں کہ لینگ ءگوں دل و اب ءشت بلے کسانگیں دیدگ کہ پہ  
 کسہ ءاھلنگ ءانچوش ہیلدار ات کہ ہماشپ ءآئی ءبے کسہ ءگوشت ءوپت اوں، آانچوش بے تاہیر بیت  
 کہ من ءپہ ژورچہ و اب ءپادے گت ءاگس منی دل ءچہ گرائیں و اب ءپاد آھگ ءمن ءنہشت گودا چوش  
 منت ءے گت: ”دادا۔۔۔ اوداد۔۔۔ پادا ناں۔۔۔ آگاہی ءمن ءنیم کیت۔۔۔ بے کسہ ءمن ءواب  
 نہیت۔ دادا۔۔۔ اوداد۔۔۔ پاداناں۔“

وھدے چہ بیم ءآئی ءگریو گے بنا گت گودا منی دل ءچہ من ءگرائیں و اب ءاوں جاہ سرینت ءگوں  
 چمانی تارگ ءپادا تک نشٹوں۔ منی گندگ ءگوں آئی ءدل ہم تاہیر گیت ءگریو گے بس گت۔  
 گوں گیا سگ ءچمانی تارگ ءمن ہم وتی جگ ژورجتوں کہ باریں چونیں کسے بیار آں کہ دیدگ جان  
 ویش بیت ءدل ءے و اب ءپہ روت۔ یکہ نگہ دوشپ پیسر ءستگلیں و اب ءثر انگ ءکتوں۔ دیدگ ءسروں  
 وتی سر جاہ ءسر ءیر کنان ءآئی مدانی سر ءوتی دست ءایر مشان ءکسہ یے بیک گت اوں:

”۔۔۔ پدے مستریں گہار گوں کستریں ءدروازگ ءدپ ءکیت اُشت ایت، یکہ نگہ ایشانی ناکو دوستیں کہ

مسترین چہ نیم ءکسترین ءوتی امبازاں زورایت ءوتی سرء پے اٹاں سر نہیت بلے کسترین لیلانی جنت پے  
روگ ء۔۔۔ مسترین گوں دلوارگی وتی کسترین گہار ء پیشانگ ء چک ایت۔ کسترین گوں بچکند ے ء  
مسترین ءدستال یلا ذنت ءگوں وتی ناکودوستین ءھمرائی ءدیریں منزل ءروان کنت۔۔۔

کسترین ءچہ لوگ ءدروازگ ءدرکپگ ءزمین چنڈے کیت۔ لوگ ءچاریں مھریں دیوال چہ بستگ  
ءزمین ءسرء کپنت۔ مسترین ءسرجمیں دنیا بدل بیت انت۔ نوں آپہ کسترین ءسر سر جگ ء ات بلے ش  
گورا کسے نیست ات کہ آئی ءتوار ء اٹھلت پھ کنت۔۔۔“

من وتی کسہ هلاس گنگ ات ءمنی چم دیدگ ءسرء کپت انت کہ گوں ایمنی ء وشواب ات۔ آئی ءلٹانی  
سرء بچکند ے تالان ات۔ گوں وار وار ء کہ دیدگ چہ برمش ء پاد نہیت آئی ءسروں چہ وتی سر جاہ ء چست  
گت اول ء آئی ءجند ءسر جاہ ءسرء ایر گت اول۔ آئی ءرژنائیں پیشانگ چک اتوں ء پد ءوتی نپادانی سرء  
تچک بیتوں۔

آوھد ءنہ زانگ اتوں کہ اے کسہ ءمنی چم پر چیا ارسیک گنگ اتنت، بلے مروچی ماہے ء پد دل کہ نوکی  
واب ءشنگ ات گوشے دیدگ ءگر یوگ ءتوار ءمن ءچہ واب ء جاہ سرینت۔

دل چہ بے سمائی ءدیم پے آگاہی ءنیمگ ء ات۔ چم دیدگ ءمدامی جاہ ءسرء کپت انت۔ دل ءتر گے  
گت، ارساں دور کت۔ گوش تلو سگ ء اتنت کہ کسے گوشیت:

”دادا۔۔۔ اودادا۔۔۔ پادا۔ ناں۔۔۔ بے کسہ ءمن ءواب نہیت۔۔۔“

.....☆.....

(اے کسہ گوں منی کستریں برات جنید رئیس ءپیرانی ءپیش دیستگیں واب ءگوں ھمگر چ انت)

29 جولائی 2014

## ﴿دیم ءسال ء﴾

سیسی برءھون ءشانگ ءھمدان ءجان ءزکت انچش هلاس گنگ ات کہ نوں سرء تر گے ءگپنگ ات  
ئے ءچہ جانی دیم ءسیاھی ء ایر داتگ ات۔ دیوال ءداران داران ءچہ پسیل (حتام) ءدروازگ ءڈن  
درکپت ءوتی کار جاہ ءمرکزی هال ءدیوال ءدپ ءسر بیت۔ نادر ءچم پر آئی ءکپت انت۔ همدان ءچہ  
وتی سندلی ءچست بیت ءزوت زوت ءدراجمیں گام جنان ء آئی ءکش ءسر بیت۔ همدان ءجند کہ تتران  
ات نادر ء آئی ءبردست داشت انت ءھا لیکیں سندلی ءسر ءننداریگ ءمک ءے گت۔ آئی ءمود، دیم ء  
پیشانگ ءھید یے ءسٹ اتگ ات۔

”آپ پیار آں؟“

”اوں۔۔۔ ہاں۔ (گوں پُرسگین ءتنگیں توار ء)“

دمانے ءزند نادر چہ وتی جاہ ءپادا تک ءٹت چہ وتی کیمن ءمیز ءسرء ایریں آپ ء بوتلے گوں شیشگ ء  
گلاسے ءچست ءے گت یاورت۔ پد ءگلاس ء آپ ءے ایریتک انت ءے گلاس ءے همدان ءلٹانی  
سرء ایر گت۔ همدان ءگٹ گٹ ء آپ درگ ء پد گلاس وتی لرزوکیں دستاں زرت ءیک چک ءتنگ



﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہء من و اب نیت﴾

ہم مجبور انت (گوں دل عجز دگ) انگو منی لوگ عزمہ واری، انگو منی چکانی۔۔۔ پدء منی سرجمیں کپان ء مردمانی شب ء روج و ش کنگ ہم ہما ئی ء سرء انت۔۔۔ اگاں آبر انت کہ من پُش نگیک آں من ء یک دمانے ء ہم ادء ننگ ء نیلیت۔۔۔ آئی ء ہم من دل ء باں (دراہیں ساہے زورگ ء پد)۔۔۔ انشاء اللہ انشی و ہدے چک و پس انت پدء زنگے کشان ء نوں الم وتی سرجمیں ہالان ء سرکنان۔“ وت ء وت سھر ینگ ء رند دل ءے تاہر گپت۔

.....☆.....

مروچی اے اولی روج ات کہ کار جاہ ء بے و ہد ء رس اتگ ات دگہ مدام چہ درستاں پیسرات۔ جم ءے چہ بے وابی ء گوات ء سہر ترانگ اتنت بل لٹانی سرء مدامی رنگ ء و شیں ء تا زگیں کنگ ءے تالان ات۔ نادہمداں ء ہم کار ء ابید آئی ء مکی ء ویر سیا دے ات پشکا چہ اے دگراں گیش گوں ہمدان ء نر یک ات۔ انچش جم ءے پرائی ء کپت انت وتی دست ء بستکیں ساہت ء چارگ ء لگ ات ء جُست ءے گُت:

”سلام!۔۔۔ اڑے ہیر انت انچ late۔۔۔ طبیعت چون انت تئی؟“

”I am perfectly alright my brother (من پہکا وش ء ہیر آں منی برات) تو ہال کن باریں چون پیٹگ ءے ء چون ءے۔۔۔“

”دوشی زاناں! بے و اب پیٹگ ءے؟“ نادراء آئی ء جُست سرگوز گت ء آئی ء چمانی توک ء چاران ء جُست گُت۔ ہمدان ء سٹے گُت۔ بل دمانے ء وت ء داشت ءے ء دگوش ءے نادراء نیمگ ء ترینت۔

”اوں۔۔۔ ہاں۔۔۔ ہو۔۔۔ دیر ء و پتگ اوں۔۔۔ کے نیٹ ء سرء کار است ات۔“ گوں لبرانی ایر برگ ء پسو ءے دات۔

”اونہ۔۔۔ باریں نوں تئی چے ارادہ انت۔۔۔ ریٹا ئیر منٹ نیگی آرزى دے اگاں ءے پہ میڈیکل نیگی دراجیں موکلے زور ءے؟“

نادراء جُست نیگی آچہ پیسراء آمادہ ات۔ گوں برزىں توارے ء ہنکے دیک ء پدالوت ء لگ ات: ”ہاہاہا! یار تر اچون انت۔ زاناں! تر ادء منی جاہ زورگی انت کہ زوت من ء چہ ادء تاچینگ ء رند ءے۔۔۔؟“

۱۲۳

﴿بے کسہء من و اب نیت﴾ ————— ﴿زاهد رئیس راجی﴾

”شٹ اپ! آئی ایم سیر لیس ہمدان۔۔۔ گپ ء مہ ترین! تو پہ شری ء زانے کہ من ء چہ ترا گیش تئی پگر انت۔۔۔ نوں گیشیں گپ اٹاں اوکے؟۔۔۔ من ء بس ہمنچو بگوش تو وتی آرزى ء کدی دے؟“ نادراء ترندک ء ء گوں تچکیں وڑے ء جُست گُت۔ دمانے ء رند ہمدان ء لٹانی کنگ پہکا گار بیت۔ گوں پڑشکیں گالوارے ء پسو ءے دات: ”بلکیں!۔۔۔ دیم ء سال ء“

.....☆.....

12 اکتوبر 2014



شب ء کنورا نچو آئی ء ہلاس گُت، ترزیں چُچے زُرت ءے ء زُوت زوت ء چُلن ء پرش ء سپا کنگ ء لگ ات۔ دل ء ات ءے کہ وتی کاراں زوت یہ گیشیں ایت ء پہ لوگ ء در بیت کہ نورناز چُلن ء دپ ء اتک ء دروازگ ء نکا دیان ء گوں آئی ء گو شک ء لگ ات: ”بیان!“

”جی بانک۔ بیان ء وتی سرچست گُت ء آئی ء نیمگ ء چاران ء پسودات۔

”کارہلاس گنگ ءے اگس ء چیزے پیش کپتہ؟“

”ہو بانک! سرجمیں کار گیشینگ آں، نوں بس دستاں شوداں، پہ ءو ء شیراڈ کن آں گُدا پہ لوگ ء در کپ آں“

”ہوں شر۔۔۔ بلے من گو شگی اتاں (دمانے ہاموشی ء پد) انشی تو ہمد ء یہ دارتاں ماہین ء یہ چارے۔۔۔ جاسم ء فون گتہ آ انشی نیت۔۔۔ نا کوالی بکش ء دست ء من کلوہ پتئی لوگ ء دیم داتگ، آوت روت ہال دنت۔“

۱۲۴

”جی بانک۔“ بیان ء سر و ہوء سر یتنگ ات بلے دل ء سک رنج ات کہ انشی تروز تک ء ششگان ء آئی ء زوگی ات ء ہئی اڈا بری ء گوشتنگ ات ء کہ آئی ء گداں استری یے یہ جنت کہ چہ کار ء آہگ ء پید مدامی وڑ ء لہین روائت۔

”تو دستاں شو کوئی ء بیامہین ء بوزور، من کمو کے مات ء نیمگ ء سرے جناں کایاں۔۔۔ اگس من ء بے وھد بوت، ودار ء مہ نند، پے و ت ء شام ء پے کش بوزور، منی تھت ء چیر ء تئی چادر ء سر جاہ ایرانت دراش کن ء بوزور پس۔۔۔ شتریں؟“ نورناز ء وئی گپت ہلاں کنگ ء پدائی ء نیمگ ء چار ات۔

بے پسنگ ء بیام ء ہوء سر سر یتنگ۔ گوں بے دلی ء ماہین ء شیر ء بوتل ء اڈگت ء میزاں میزاں ء نورناز ء کوئی ء سر بیت۔ نورناز وئی سنگار میز ء دیم ء ٹھنگ لٹھاں سر کی جنگ ء ات ء ماہین گوانزگ ء دم پے سہت ء برے جہل ء برے برزین توار ء نرودگ ء گر یوگ ء ات۔

بیام ء آچہ گوانزگ ء چست گت۔ بیام ء بگل ء آہگ ء پد ماہین گوش ءے تاہیر گپت۔ شیر ء بوتل ءے ماہین ء دپ ء دیان ء ماہین ء سرے وئی دل ء سر ء ایر گت۔ لہم لہم ء ماہین ء سر ینان ء نازینک جنان بیت تاں ماہین ء دل و اب ء ٹھت۔ کمو کے ماہین ءے سر یتنگ کہ بلکیں انگد و اب ء انت بلے آئی ء دل پہکا و اب ء ٹھنگ ات۔

نورناز دیریں چہ لوگ ء ٹھنگ ات۔ بیام ء ماہین پد ء گوانزگ ء واپیت ء گوانزگ ء کش ء نشت پے چنڈینگ ء۔ تاں نیم سہت ء ماہین ء گوانزگ ء چنڈینگ ء وھدے دم ءے بُرت چہ وئی جاہ ء پاداتک ء بے ترک ء توار ء چہ کوئی ء در کپت۔ کمپان ء کس نیست ات۔ میزاں میزاں چل ء سر بیت ء پے و ت ء شام ءے درگت، ء چلن ء ایریں ہالکیں سندلی ء سر ء نشت ء و رگ ء گت ات۔

ہے درگت ء کہ شام کنگ ء ات دل ءے دیر یتنگ ء صاحبدا ء توار مدامی رنگ ء گوشان ءے ء گر چگ ء لگت ات۔“ نوں تو ہر چے پے کن ءے، منی زند ء بہر ہجر جوڑ بیت نہ کن ءے۔۔۔ من ء وئی وار ٹے لوٹیت ء تو۔۔۔ تو سنٹے ءے۔۔۔ تراہپت سال بیت بلے انگت من ءے اے لوگ ء وار ٹے دات نہ کن ءے، چد ء گیش من ترا سگت ات نہ کنان۔۔۔ (دمانے ء رند وئی زاری ء ایر موش کنان ء پد) سہین ء مات مردماں من ء و انچوش

ہم تجھ گوشتہ آ وئی چکت ء تاں ہما وھد ء من ء نہ دینت کہ من ترا چہ و ت ء مہ گیشین آں۔۔۔ پمشکانوں بوزور وئی گر نچان ء دراپچہ منی لوگ ء۔۔۔ چہ منی زندگی ء۔۔۔“

”بے داکترانی پیش دارگ ء تو چون گوشت کن ءے کہ میاریگ من آں؟ (گوں ترس ء لرز ء آئی ء احتجاج گت)۔۔۔ ترا دومی ساگ کنگی انت یہ کن بلے رب ء یہ چار۔۔۔ منی سر ء زلم مہ کن۔۔۔ منی لوگ ء پروشگ منی مات ء پت ء را کبر ء سر کنت۔۔۔“ گوں بستگیں دستاں آ صاحبدا ء دیم ء نوں پریات ء زاری کنگ ء ات بلے آئی ء وئی ترندی ایر موش نہ گت ء گوں زہریں گالوار ءے دراپیت۔“ من وئی زند ء تئی مات ء پت نیگی بر باد گت نہ کنان۔ وھدے تئی سوب ء۔۔۔ کسے من ء وئی جبک ء مہ دنت۔ من پرچہ ترا وئی گت ء لوپ یہ کن آں۔۔۔ منی دل ء تنگی نے کدی جاہے بوتگ ء نیکہ تو گل پے بے کدی بوت کنت۔۔۔“

”اقاں۔۔۔ اقاں چوش مہ گوش۔“ بیام انچوش آئی ء پادان کپت، صاحبدا ء چہ زہر ء آگت جت ء پُشت ء کز نیگ ء پد دراپیت:

”دور بوزور منی دیم ء۔۔۔ من ء تئی اے مھوسیں (آڑا لیں) شکل دمانے ء ہم برداشت نہ بیت۔“

”ہدایا چار! منی سر ء انچوزلم مہ کن۔۔۔“ بیام ء گر یوگ بنا گت ء پد ء چہ وئی جاہ ء پاداتک ء صاحبدا ء دستاں گرگ ء گت ات بلے آئی ء یک برے پد ء ایثی ء دست دومی نیمگ ء گوردات ء وئی چم ءے ایثی ء سر ء ترندک ء سکت دیان ء گوشت:

”تئی اے ناکی نوں چھ کار ء نیت۔۔۔ تو چہ ہمے دمان ء منی سر ء ہرام ءے۔۔۔ ترا من اتوں ہمے سہت ء چہ و ت ء گیشین آں۔۔۔ تئی سون ء دیاں۔۔۔ یک بر، دو بر سے بر۔۔۔ تو منی مات گہار ء ابید دگہ چھ نئے، تو در آمدے منی چھ نئے۔۔۔ سر پد بوت ءے۔۔۔ تو منی چھ نئے۔“

بیام ء چم دراتلگ اتنت۔ آئی ء ساہ ء گوشتے یلا داتگ ات۔ آگوں ٹھک ء ہیرانی ء صاحبدا ء چاران ات۔ صاحبدا ء وئی ترندی کیے وڑ اداران ء آئی ء دست ء چھ گپت انت ء ترندک ء گر وکان کنان ء چہ کوئی ء وڑن ات رдат۔ درے چہ تو کی نیمگ ء کبل جت ء گوں جاک ء گوشت ء گت ات:



”نوں تو ہجبر منی زندگی عواتر گت کن ے۔۔۔ درست هلاس بوت انت ہا ہا۔۔۔ درست هلاس۔۔۔“  
اودے چہ کوئی عڈن بیان وتی دست عچہ عگوں دومی دست عمُشان عوتی بر بادی عزار عجنگ عات ع  
ادع شام عسرع فشگیں بیان وتی دست عچہ عگوں دومی دست عاتر ان عترانگ عآس عسچان ات۔ آمارگ  
عات کہ صاهد ادع اتوں اتوں آئی عدست گردکان کنگ عچہ وتی زندگی عدز رنگ۔

چم ے چہ ارساں پُر، کُٹ عچلینگ عات عدل ے چہ درداں سرچیر بیگ عات۔ اے اولی رندے  
ات کہ گوست آئی عارواہ عآزگیں ٹپاں کد بیگ عات۔ اے ودمام آئی عتھائی عہمراہ اتنت۔

گوں وت عحیران حیران شپ عیک وھدے عدل ے واب عتھت۔ شپ عچاری پاس عانچش  
گوشاں ماھین عگریوگ عتوار ے کپت انت چہ گرانیں واب عتھت ے کُٹ۔

وتی پچتاں لتاران چم ے دیوال عدز تگلیں گریال عکپت انت کہ شپ عساھت چار عجار عجنگ عات

نورناز عتھت انگت هالیک ات عچہ بے کرچکیں چادر عیدر بیگ عات کہ آئی انگت واتر نہ کنگ۔

ماھین عوھدے گریوگ عتوار بُر زربیت آئی عوتی سریک چہ سرجاہ عپشت عچست کت عسرع بان ع  
ایرکنان عدوت زوت عماھین عگوانزگ عکش عسر بیت۔ ماھین عوتی دز بند بوتنگ ات عانگوں دوتیں  
دستاں دیم عاترگ عگریوگ عات عانگو پاداں جنگ عبے تھیری پدر کنگ عات۔ آئی عماھین عپاد  
چست کت انت پہ چارگ ع۔

”اوہ! چڈی ے وچلیتہ۔۔۔“ گوں وت عتران کنان عگوں مہروانیں تے عماھین ے چہ  
گوانزگ عدز گت عبن عایریں رٹی عسرع تلینت ے۔ گدانی مٹینگ عگوں ماھین تھیر گپت عمدامی رنگ  
عکندگ عگت ات۔ بیان آئی عپیشا نگ چک ات۔

”تاں سھر اتگ باید شیراڈ کنان بیاراں۔“ گوں وت علوت کنان عچہ کوئی عدز کپت عنوکیں شیراڈ  
کنگ عچل عسر بیت۔ شیراڈ کنگ عرندا انچوش میانچی هال عسر بیت تاں کوئی عواتر پہ کنت کہ یک نلہ چہ کوئی  
عماھین عگریوگ عبر زیں توار ے گوشاں کپت۔ هادمان عگوں تیزیں گاماں وت عکوئی عسرے کُٹ۔

ماھین عچہ گریوگ عھلک بستگ ات۔

بیان آئی عچست کنگ عدل عدارگ عھم دردے وارث عتھرگ عجاہ آئی عوتی گریوگ عتوار  
بر زرت گت۔ شیرع بوتل عدپ عدیان آئی عماھین زرت عھال عاتک۔ انچوش صوفہ عسرع ننگ عجھد  
ے کُٹ ماھین عدو بر گریوگ بنا کُٹ۔ یک رندے پدع ماھین ے وتی بگل عکُٹ عشیرع بوتل عدپ ع  
دیان هال عترگ عگت ات۔ کم کم عماھین عچم واب گینگ بیت انت۔

.....☆.....

چہ کار جاہ عدوت کارانی هلاس کنگ عپد جاسم لوگ عمزنین دروازگ عدپ عاشتاگ ات عچہ وتی  
کیسگ عکلپتاں (چابیاں) دز کنگ عات۔ دست عگریال ے سُبب عچار عنیم عجار عجنگ عات۔

”نورناز عماھین کوئی عواب بنت۔۔۔ باید من هال عبُپساں تاں برمش عماھین پادمنیت۔“

گوں وت عتران کنان عآوتی پادع بوٹاں یک پہ یک عدز کنان عیک کرے عایرکنان ات۔ گوں بے  
تواریں گاماں چہ کمپان عگوزان، کمپان عھال عمیناچی علونجائیں پردہ عز یک عسر بیت۔ انچوش پردہ ع  
کنز بیگ عگت ات تاں توک عپہ پُترایت کہ گوشاں جنینی توار ے کپت۔ آئی عوتی پادھودع داشت  
انت۔

”نئل بانک انت ماتیک ع ماتیک ع سرنی کر بان انت

ماھین، ماہ گل عماہ جان انت ماتیک ع دل ع ارمان انت

وابانی پری نازاکیں مہر عگوانزگ عچنڈین ایت

ماھین عسرع لڈین ایت آگائیں دل ع واپین ایت

وابانی تہ ع نازین ایت مہر۔ لیلوھاں سازین ایت

هور ع موسم ع بازار ع هلک ع میتگ عگردین ایت

باگانی شم ع گوازیں ایت نودانی سرع ترین ایت

ماھین عسرع چنڈین ایت ماھین عدپ عکندین ایت

نچش چہ پرداء شمع و چم نے بیانِ سرء کپت انت گوں ہیرانی عودت دل و حیرت گت ات:

”اے ساہت و۔۔۔ اے ادعے کنگ و انت؟؟؟“

وہدے ہچ سرکچ نے نہ وارت، گوں و ت و الوت نے گت:

”ہیر! کوئی و تراواں چاراں باریں نورناز چہ کنگ و انت۔۔۔“ گوں ہاموشی و بے ہال و گوزگ و چہ کمپان و پُشتی نیمگ و وتی کوئی و سر بیت۔ کوئی ہالیک ات بے تھت و پاووناں چادر و سر جاہ ایر اتنت۔

”اے ادعے؟ (دما نے پگر جنگ و رند) اے ملکیں بیان و یہ بنت و نورناز و منی لوگ و نہ بیگ و سوب و آوتی کش و داشتگ ہیر پرواہ نیست۔۔۔ من ہال و تراواں و پساں۔۔۔ بے نورناز و وتی جند اتوں کج انت؟“

گوں و ت و الوت کنان و پسیل و (دیشود و) و ر و پ و سر بیت۔ پسیل و و ر و پ و ڈن و کڑی ات۔ گوں ہیرانی و دما نے ہانگو اشتات و دل و حیران بیت پد و چہ کبات و شب و پچاں و ر کنان و پسیل و پُترت۔ ماہین و دل انچوش و اب و شت بیان کوئی و نہ و پُترت و ماہین و گوزگ و واپینگ و پد چندینگ و لگت ات۔

ہمے درگت و پسیل و درتچ بیگ و توارے گوشاں کپت۔ وہدے چم نے ہماہینگ و شانک و ات انت۔ جاسم و گندگ و گوں ہجگا بیت۔ ”واجہ!۔۔۔ کدی اتکہ۔“ گوں دل و حیران بیت۔

”نورناز کج انت؟؟؟“ جاسم و وتی دیم و گوں ٹال و پھک کنان و چہ آئی و جُست و ات۔

بیان و دیم و سر و پریشانی و جمر تالان اتنت۔ دما نے دل و حیران و وتی لبراں ایر بران و گوں مکینگ و دراپینت نے:

”اس۔۔۔ اسلا آ۔۔۔ آشش۔ شت و مم۔ مات و لوگ و۔۔۔ انگت۔۔۔ نہ اتکہ۔“

جاسم و مورک و کج ات۔ گوں ترنگ و گوشگ و لگت ات: ”چہ و ہد و چیداں شت؟؟؟“

”س۔۔۔ سر شپ و۔۔۔“ گوں لُغانی گت چنگ و پتو نے دات۔

جاسم و گوں تہاریں دیم و چہ زہر و وتی سر جاہ چست گت و چہ کوئی و در کپت۔

☆.....

نورناز جاسم و اُردی و نام گیت و دومی زال ات۔ دومی پمشکا کہ جاسم و گوں وتی ہماکار سہیلہ و مہر ات و آ سہیلہ و ابید و کہ کس و وتی زندگی و جاہ دیگ و راز یک نہ بیتگ، بے نور و چارمی سال و وہدے اولی چلیگی و سر و سہیلہ بیران بیت گڑا یہ اُردوکیں ماہین و مات آئی و مجبور کنت کہ نورناز و یہ گرایت کہ تنیں وہد و آ جنیں چپے ات۔

ماہین، جاسم و چہ وتی ساہ و دوست ات کہ سہیلہ و مہر و آہری نشانی ات پمشکا بے ماتی و شپ و ر و ج ماہین و گر یوگ و آ انچوش بے تاہیر و اپتک ات کہ مات و سوج و گرگ و مجبور بیت۔ نورناز و چہ وتی کارانی کمک و بیان ہم گوں و ت و گوں ات کہ آ گوں وتی مات و نورناز و مات و لوگ و کہنیں کاردار (پیشکار) اتنت۔

جاسم و وتی نور و اولی شپ و گوں نورناز و تچک و گوشگ ات کہ آئی و جند و دومی جنین و زلورت نیست ات بے مابین یگی آئی و دومی سانگ و انچوز و ت گنگ پمشکا ماہین و کہ بیلا چیزے بیت آ بزانہ کہ آئی و اے سور گنگیں زند و آہری ر و ج انت۔

نورناز و اے لوگ و آ دراہیں آ سراتی رس اتگ اتنت کہ چہ وتی مردین و لوگ و رسگ و آواہگ دار بیتگ ات بے سہیلہ و جاہ و گرگ و واہگ انگت پیلو نہ بیتگ ات نے۔ بے آ لجم و سدک ات کہ جاسم و روچے نہ روچے وتی راہ و آلم و کارایت و چہ اے کار و ہر کس و ہر دایں سوچے دات آپہ کنگ و مہصل نہ بیت۔

”ماہین و ہمنچو سنبال نے، جاسم و چہ تو نزیک گیت۔۔۔“ سوگ و گوشگ ات۔

”پچار! ہما و ہد و کہ جاسم لوگ و انت و وتی لوگ و نہ و چہ دار۔ شرّیں مردیناں ر لوکیں جنین دوست نہ بنت۔“ مات و سوج دات۔

”ترا ماہین و گر یوگ تو رین ایت و تئی داب ہر اب بیت۔ کارے یہ کن، گنگ و در مان نے یہ ٹنگین۔۔۔ پچار چون داب کپیت۔۔۔“ مستریں گہار گنار و سوج دات۔

”بیان سترئی ملک ء یہ کنت ء ماہین ء سرجمیں کاراں پہ کنت بلے دلوکش پہ دئے کہ جاسم ء دیم ء ماہین ء دراہیں کاراں تو دستاں گوں وت پہ کن ءے، تاں آپہ زانت کہ تو آئی ء چکت ء وت چارگ ءے۔“  
مستریں نشارہاں بی بی ء سکین دات۔

.....☆.....

”ھے ھے۔۔۔ ہیلا!۔۔۔ مم۔۔۔ من بب۔۔۔ بان ہبرء آں۔۔۔ بب۔۔۔ بی۔۔۔ نورنازش۔۔۔ شمنے نیمگ ء اتکہ۔۔۔ آ۔۔۔ نی ء بگو۔۔۔ شش شے۔۔۔ کہ وا۔۔۔ واجہ جاسم لوگ ء اتکہ ء آئی ء جست ءے کتہ۔“  
جاسم ء دل کہ انگت واپ ء نہ شنگ ات چہ برمش ء توارء جم ءے تچ کت ات۔  
گوں ٹرس لرز ء چہ حال ء میان ء ایریں گوانکو ء گوانک کنان ء بیان گوں کسے ء گپ ء ات۔ بیان ء انچوش گوانکو ایر کنگ ء پدوتی چکت تراينت چم ءے ذراتک ات کہ حال ء آہگ ء وھد ء آئی ء ھے دیتگ ات کہ جاسم صوفہ ء سرء وپنگ ات بلے اے ساھت ء سر جاہ ءے گٹ ء ایر کنگ صوفہ ء سرء وپنگ ء غمھائی ء نیمگ ء ترندک ء چارگ ء ات۔ بیان ء جان ء درھگے ء گپت۔ لٹھاں گٹ چنان ء انچوش چہ ادء روگی ات کہ جاسم ء توارء وتی گام ءے داشت ات۔

”کے بوشت۔۔۔ چہ تولہتے جست کنگی انت۔۔۔“ جاسم ء توارسک دم بُرنگ ات۔  
دماں ء رند بے پسنگ ء چہ جاسم ء گستہ ایریں صوفہ ء سرء آشت نشت بلے سر ءے جمل ات۔  
”نورنازش چہ مروج ء پیسر چو رند ء انچوش کنگ؟“ جاسم جست ء ات بلے آ بے توارء زمین ء نیمگ ء چارگ ء ات۔

”منی پتو ءے۔۔۔“ بیان انگت ہم ہاموش ات۔

”من تراگوں جستہ یاں۔ دیوال مہ بُو۔۔۔ منی پتو ءے دے۔“ جاسم ء ترندیں گالوار ء آئی ء دل دریک دریک کنگ ء ات۔ گوں لہزانی ایر برگ ء گن سارتے کشت ات ءے گوں جہلیں توارء دراہینت ءے: ”  
پپ۔۔۔ پیسر ء یک دو برا انچوشتہ۔۔۔ بلے زوت واترے کتہ۔ اے اولی برانت کہ۔۔۔ سرجمیں شب ء (دماں ء ہاموشی ء رند)۔۔۔ بلکیناں اودا مزمان (مہمان) بوتگ انت پمشکا بے وھد بوتگ۔“ آچہ

نورنازش ء نیمگ ء گپ ء تچک کنگ ء جھد ء ات۔  
جاسم ہاموش ات ء گوں ہاموشی ء آئی ء نیمگ ء چارگ ء ات ء آچہ پریشانی ء لٹھاں گٹ چنگ ء ات۔ دماں ء ہاموشی ء پد جاسم ء گوں لہمیں گالوار ءے دراہینت:

”تئی واپ ہراب نہ بیت ایں کہ شپ ء پاساں تو پء دگرے ء چکت ء پو پادک ءے؟“

بیان ء وتی سرء یہ اتاں سرینت۔

”پر چیا؟“

دماں ء آئی ء جست ء پشدرء جیران بیت ء گوشتگ ء لگ ات: ”ماہین من ء چوونیک ء دوست ایں۔“

”شر۔۔۔ اگس ترا ماہین مہمچو دوست ایں، گوا تو چہ من ء دروگ نہ بندے۔۔۔“

”واجہ! من گوں شادر وگ نہ بستہ۔۔۔“ آئی ء وتی سرچست کنان ء جاسم ء چمانی توک ء چاران ء پتو

دات۔

”ماہین ء گیشتر تو چارک ء کن ءے (سنبال ءے) یا نورنازش؟“

چہ اے جست ء آ بے وڑ بیت۔ سرے پر نہ بیگ ء ات کہ چہ پتو ءے یہ ذنت۔ دماں جیوگ ء

رند دراہینت ءے: ”واجہ! آما تے، من نوکرے آں (گوں ترندیں گالوار ءے)۔۔۔ ماہجر یک بیت نہ

کن ایں۔۔۔“ بیان ء تچکیں پتو ء جاسم ہاموش بیت ء دماں ء آئی ء نیمگ ء چاران ء گوشتگ ء لگ ات:

”شریں! بُرو پُسنوں۔ من ہم آرام کنگ لوٹاں۔۔۔“ جاسم ء وتی سر جاہ پد ء وتی جاہ ء ایر کنگ ات۔

بیان ء در کپک ء رند آدو بر صوفہ ء سرء تچک بیت۔

.....☆.....

واب ءے چہ چٹماں دیر ات ء دل ءے چہ پگر ء سرچیر۔ اے دسہگیں کتہ ات کہ آئی ء گوں اڈا

بسی ء وتی ٹرس درشان کنگ ات: ”اڈا! منی سر پر نہ بیگ ء انت کہ بی بی نورنازش ءے دروگ تاں کدی چیر

بیت۔ روچے نہ روچے وواجہ جاسم چہ راستی ء الم ء سر پد بیت گڑا آچے کنت؟“ بیان ء وتی گندل پچان ء

وتی دل ء گپ گوں اڈا بسی ء درشان کت انت۔ اٹھنگ ء گوں اڈا بسی ء مورک مچ ات۔

”ہرچہ بہ کنت، ماراچہ؟ من ترا پیسراء اوں گوشنگ و ت آچہ آہانی زاتی جیرہاں ویرہ دار۔ تراگوں آہانی کارہچ کار نیست۔۔۔ تو بس وتی کارہ کارہ دار (دمانہ ہاموشی و رند) بچار پٹیل! جھجر چہ اے گپت عے ہال مہ بوکہ آلوگ و ترابروک بی بی نورناز و ابید دگہ کسہ نہ انت، مئے سرہ بانگ و بازیں نیکی انت و ما نیکی بدھرام نہ ایں۔۔۔ چشیں کارے مہ کن کہ آچہ تو دگر ان بہ بیت و تراچہ کارہ درہ کنت۔“

اذا بیری و ترندی پتو و آسک ملور بیت۔ آئی و ملوریں دیم و گندگ و رند اڈا بیری و وتی ترندی ایرموش کنان و گوشت: ”جان! تو پرچیا سر پندہ بے۔۔۔ ماوت گریسین مردم ایں۔۔۔ کارکنیں لاپ کشیں۔۔۔ مارا دگہ دیو کے نیست۔۔۔ مات نادرہ انت کارہ رپت نہ کنت۔۔۔ بابا و گرانیں نادراھی و ہلاخ و بیرانی و پد پڑس پاتیہ و زرنکیں و اماں مارا گنتر سرین سند گنگ۔۔۔ بستی بندوک و شگریریں مئے سرہ و رهم وارت و مارا اولی و نڈے چست کنت دات بلے نوں پشکینگیں سر جہیں بستی و پُر کنگ و مئے سرہ انت ناں!۔۔۔ اللہ مہ کنت اگس چہ تئی دست و اے کارشت تو و ت بگوش اے چل و چاریں و نڈاں ماچہ گجا پُر کن ایں؟

منی و گدانی ڈوچک و کرے (کرایہ) لاپ و دیناں روائنت۔ نوں است و نیست تئی پکار و سرہ انت۔“

بیان و گوں ہاموشی و اڈا بیری و گپ گوش داشت انت و دمانے و رند گن سار تے کش ات و دراپنت: ”اڈا جان! من چون چہ اے گپت و بیہال باں۔۔۔ من وتی زمہ واری و پہ شری سر پد آں۔ پمشکانے شپ زاناں تے روج۔۔۔ بی بی نورناز و ہر و ہدے ہرچ دابیں کارے من و بہ بندایت من اتان نہ کنان۔۔۔ پد و ماہین۔۔۔ ماہین و من و چوسا و دوست ایں۔ گوشے منی جندینگ انت۔ ہدا زانت کہ من آئی وچ کارے و پے مالی نہ کنگ و یاں۔۔۔“

گوں پکر و پریشانیوں و ہدے نپادانی سرہ لیگ لیگ دم و ت برت گڑا پاداک ماہین و چارگ و بنا گنت و اب و تہ و چکندگ و ات۔ ماہین و پُر نوریں در و شم و دل و تہا رگپت۔ پد و اتک وتی گدانی سرہ تچک بیت، گوشے دراہیں پکرے و گار بیت انت و دل و ت و اب و شت۔

.....☆.....

سہب و ساہت ہشت و انچوش چم و تچ گنت انت، ماہین و گوانزگ و نیمگ و سرے جت، آ و اب ات بلے وتی جند و گک و سک ہشتک ات، پہ وت و تچہ چلن و آپے و زورگ و انچوش چہ کوئی و درکت جاسم و جاک و توارے گوشاں کپت۔ ہما دمان و جان و تے درگ و گنت ات۔

”ماہین تو نوکرے و میار گنگ شنگ و۔۔۔ انگت تو لوٹے تئی سرہ و اورہ کنان؟“

”جاسم!۔۔۔ من و مات و توار گنگ و، پد و لوگ و بھرینی مہمان اتنگ انت گوں آہاں دیوان و بے و حد بیت۔۔۔ باورہ کن، دگہ برے پوش نہ بیت۔“ نورناز جاسم و زہر و ایرموش کنگ و جہد و ات۔

انچوش آہانی چم بیبان و سرہ کپت انت و دیناں یکپارہ و وتی دپ بندکت۔

جاسم و دمانے و وتی چم بیبان و سرہ سک دات انت و تچہ زہر و وتی پادے زمین و سرہ جنان و چہ اد و شت۔ نورناز و ت و تہو و دداشت و چم و جاسم و رواجانی سرہ سک دات انت۔ و حد وے آچہ ہال و درکت و کوئی و تہ و پُترت سار تیں ساہ وے کش ات و دیم وے بیبان و نیمگ و تہ بیت۔

”شر گنگ کہ تو گوانک و گوانک جنگ۔۔۔ مات و بلے من و ہال نہ داتگ کہ من و اب بنگلوں۔ ہیر تو و و وتی کاراں پہ گیشین۔۔۔ من چاراں چہ کنگ لوٹیت۔“ بے پسنگ و بیبان و وتی سرہ و سرینت و دیم پہ چلن و شت۔

.....☆.....

”من ماہین و ٹلہانی کارت و شوہاز و اتاں بلے من و دست نہ کپت۔“ وتی کار جاہ و کا گدانی چارگ و و حد وے گنگہ جاسم و جُست گنت۔

”ہوں۔۔۔ ہو۔۔۔ ہاں۔ کے رند تر و من شوہاز وے کنان گڑا ترادیاں وے۔“ نورناز و وتی پچانی سرہ رنگ مشان و پتو دات۔

”ماہین و برتھر سٹیکٹ (پیدائش و سند) و گوں ہسپتال (نادرہ جاہ) و کا گداں یکجاہ و ایرہ کن تاں زلورت و و حد وے شوہاز و پریشانی نہ بیت۔ (دمانے ہاموشی و رند) اودو گہ گپے!۔۔۔ ماہین منی سنگت و بچلوک و ہمسروک انت و آئی و پیری چار ماہی ٹلہ جنگ۔۔۔ پمشکا من و کارت چارگی ات تاں ماہین پیش

مہ کپ ایت۔۔۔

نورناز ءپہ نادکشی گن سارے کش ات۔ ہمے دمان ء کوئی ء دروازگ ء دپ ء پادانی توارے چست بیت۔ دونہاں وتی جم ہماہنگ ء سک دات انت۔ بیان گول وائیں ماہین ء کوئی ء نہ ء پترگ ء ات۔  
ماہین ء گوانزگ ء واپینگ ء رند بیان گوانزگ ء کش ء اُشتات پہ چنڈینگ ء۔ یکہ نگہ جم ءے جاسم ء کپت انت کہ ہائی ء نیمگ ء روک روک ء چارگ ء ات۔ ہما دمان ء وتی پیشانگ ءے کر چک کت انت ء لوٹ ات ءے چہ اِدءبہ روت کہ جاسم ء توار ء گول وتی پادے ء ہما گوداشت انت۔

”نورناز!۔۔۔ توچہ ایٹی ء جُست پہ کن، بلکیں ماہین ء کارت (card) ہمشی ء ایرینگ انت۔“

بیان گول ہیرانی ء نورناز ء نیمگ ء چارگ ء ات کہ آہم گول جھلے ئی ء ایٹی ء نیمگ ء چاران ات۔ بیان ءچہ جالتی ء وتی سر جہل کت۔

”ہو۔۔۔ ہاں۔۔۔ بلکیں۔۔۔ کہانی سپانگ ء وھد ء چست ءے تنگ ءوگہ جاہے ء ایرے ء تنگ۔“ نورناز ء وتی جھکے ئی چیر دیان ء پتو دات۔ بیان انگت ہیران ات کہ بچے بگوشت ءے چہ بہ کت۔

”بیان!۔۔۔ تو بیا کے بچار، باریں ماہین ء ہسپتال ء کاگد کجا گواہ انت۔“ نورناز نوں تچک ء آئی ء گوشگ ء ات۔ نورناز ء توار ء گول آگوشے وتی ہوش ء اتک۔ گول بے ترک ء توار ء چہ وتی جاہ ء سرات ء تھت ء کش ء ایریں میز ء دخل ءے بچ کت۔ لہجے کاگدانی چیر ء آسیتیں پیلکے ایرات۔ پیلک ء درنگ ء رند نورناز ء دست ءے دات ء وت تھت کوئی ء یک کرے ء اُشتات۔ آنگت ہمے سماکنگ ء ات کہ جاسم ء دلگوش ہائی ء نیمگ ء انت۔ تاں شزیں ساہتے ء دوار ء رند بے کسی نیمگ ء چاران ء گوشگ ء لگ ات:

”من چل ء رواں، کارگیشنگی آں۔“ ءچہ کوئی ء درکپت۔

☆.....

پاد ءوئیں بزگوشتانی سر ء جھگیں ٹکے ء ماہین سک بے تاہیر تنگ ات ء شپ ء دم پہ ساہت ء گریوگ ء ات۔ شپ ء اولی یک دوپاساں نورناز پادا تک ء ماہین ءے سھرینت بلے واب ء خمار ء سھت ء دمان کوچندگ ء ات۔ انچوش جاسم ء جم پرائی ء کپت انت۔ ماہین ءے چہ آئی ء دستاں بچ گپت ء گوشگ ء

لگ ات: ”تو رُو وُو پس۔۔۔ من وت ایٹی ء چاراں۔۔۔“

نورناز گوشے ہمے گپ ء دوار ء تنگ ات۔ دمانے ء رند وتی تھت ء سر ء تھت تچک بیت۔  
ماہین ء وتی دوئیں دستاں زوران ء جاسم ہال ء سر بیت ء آئی ء وتی دست ء دل ء چنڈینگ ء ترینگ ء لگ ات۔ کساس نیم ساہت ء ترینگ ترینگ ء ماہین ء دل واب ء تھت گوا کوئی ء پتر ء ماہین ءے گوانزگ ء واپنت۔ گوانزگ ء چنڈینگ چنڈینگ ء وتی دل ءے ہم واب ء تھت۔ کساس نیم ساہت ء رند یکہ نگہ چہ ماہین ء گریوگ ء برزیں توار ء جاہ سرات۔ وتی کش گوراچم ءے شاک دات انت۔ نورناز واب ات۔ روت روت ء پادا تک ءچہ گوانزگ ء ماہین ءے درگت ء وتی دوئیں دستانی سر ء ایرے کت ء آئی ء سُرینگ ء لگ ات۔

”داکتر ء و گوشگ کہ چہ جان درد ء تپ ء در ماناں روت واب کپ ایت بلے اے و سک بے تاہیر انت۔ گوشے در مان ء جند کار نہ کنگ ء انت۔“

ماہین ء سھرینگ ء کوشست وھد ءے سو بمند نہ بیت گوا ماہین ء زوران چل ء اتک۔ شیر ء بوتلے ٹینگ ء رند ماہین ء دپ ءے دات۔ گول لکیں پاداں ماہین ء شیر وارینان ء سرینان بیت تاں دل ءے واب ء تھت ء یک رند ءے پد ء وتی کوئی ء اتک ء ماہین ءے گوانزگ ء واپنت۔

دراہیں شپ ء برے واب ء برے آگاہی ء گوا زینان ء سہب کہ بیت جان ءے چہ بے وابی ء درد ءے چست بیت۔ دمانے دل ء جیر ات ءے ء وتی کار جاہ ء روگ ء ارادہ ءے تھت کت۔

دماں رنگ ء وھد ءے ساہت نو ء بیان سر بیت نورناز وتی کوئی ء واب ات بلے ماہین یک برے پد ء دوگیں رنگ ء گریوگ ء ات ء جاسم ء آتی دوئیں دستاں رتگ ہال ء ترگ ء ات۔

ماہین ء گریوگ ء توار ء بیان ء دل ء ترگے کت۔ دل ءے نہ لونگ ء ات کہ جاسم ء دیم ء بہ کپیت بلے چہ ماہین ء مجبور بیت ء تھت آئی ء دیم ء اُشتات ءے آئی ء نیمگ ء چارگ ء وتی دست ءے پہ ماہین ءے ورگ ءے کت انت۔ جاسم ء ہم بے ترگ ء ماہین آئی ء بچیں دستانی سر ء ایرگت۔

بیان ء بگل ء آھگ ء گول ماہین تاہیر گپت ء گریوگ ءے بند کت۔ جاسم ء وتی چیری لٹ گٹ

چت انت عوتی چم ئے ماہین عسر عسک دیان ع گوں جہلیں توار ع گوشت: ”پادانی ہیال داری ع ئے بہ کن زمی مگر ب ع ٹکھ جتہ۔۔۔“ بیان ع جم انچوش ماہین ع پاد ع بز گوشتانی سر ع کپت انت ہیرانی بیت۔

”لووو۔۔۔ ٹکھ ع جاہ و شونز تر اتگ۔۔۔ شمار پ نہ جتہ؟؟؟“ جاسم ہم گڑ اتگ ات کہ چد ع پیش آئی ع ہم اے نیمگ ع دلگوش نہ داتگ ات۔ ”بز ان پر شکا دو ٹیکنیں گریوگ ع انت۔۔۔“ گوں وت ع الوت کنان ات کہ چم ئے بیان ع کپت انت کہ وتی جست ع پتو ع دوار ع آئی ع ٹیلگاں پر سنگ ع ات۔ گوں ہجالتی ع دراپنت ئے:

”اتان! بر پ نہ جنگ۔۔۔“ اٹھلنگ ع گوں بیان ع آھاگو یلا دات ع دیم پہ چلن ع ٹٹ۔ آتہنا ہال ع اشتا تک گٹ چنگ ع ات کہ ہے درگت ع بیان پہ چلن ع در کپت۔ آئی ع یک نیمگ ع ماہین بگل ع ات ع دومی نیمگ ع ر دے ع تہ ع بر پ ئے دست ع ات۔ جاسم ع پہ آئی ع دست ع بر پ ع رود چ گپت۔ دمانے جاسم ع نیمگ ع کٹھک ع چارگ ع رند آگوں ماہین ع نزکیں صوفہ ع سر ع نشت۔ جاسم رود ع زوران آئی ع دیم ع اتک اشتات۔ ماہین ع وتی گٹ ع واپینگ ع رند ٹکھ ع جاہ ع بر پ مشک ع لگ ات۔ بر پ ع سارتی ع گوں ماہین ع دو بر گریوگ بنا کت۔ آماہین ع پیشا نوگ ع چکان انگوچہ بوتل ع شیر دیان ات ع آٹک ٹکھ ع جاہ ع بر پ جنان ات۔ بر پ ع جنگ ئے انچوش ہلاس کت ماہین ع دل و اب ع ٹٹ۔

اے ساہت ع جاسم دیم ع صوفہ ع سر ع ٹٹنگ انگو گیا سنگ ع ات ع آٹک ایشانی نیمگ ع چارگ ع ات۔ بیان ع آئی ع چارگ ع سما ات بلے وت ع بے دلگوش ع ٹٹگ ات۔

”چل ع کباٹ ع سیاہیں باے ایرانت۔ اگاں بیار ئے یہ دے پاد ع ئے جتاں، انشاء اللہ زوت آرام گرایت۔“ بیان گوں جہلیں توار ع گوشت ع ات۔

جاسم گوشے پہ آئی ع نیمگ ع چیزے گوشت ع دوار ع ٹٹنگ ات ہما دمان ع پہ وتی جاہ ع پاد اتک ع دیم پہ چلن ع ٹٹ۔ بیان ع گن سار تے کٹش ات ع گوں وتی سریگ ع ٹش ع ماہین ع پاد ع تر یں بز گوشتاں ٹٹنگ ع لگ ات۔ کے دیر ع رند جاسم گوں بام ع آئی ع دیم ع اشتوک ات۔

بیان ع پہ آئی ع بام زرت ع ماہین ع پاداں مشک ع لگ ات۔ بام ع مشک ع رند بے جاسم ع نیمگ ع

چارگ ع کہ انگت ہم آئی ع دیم ع اشتا تک ات، پاد اتک ع دیم پہ آھانی کوئی ع ٹٹ۔

ماہین ع گوانزگ ع واپینگ ع پد چم ئے کوئی ع نیمگ ع شاک دات انت۔ نورنا تھت ع سر ع بے سد ع سماہ ع تچک ات۔ دمانے نورنا ز ع نیمگ ع چاران بیت ع پد ع پہ کوئی ع در کپت۔

”ھو دوشی دو سے رند ع در مان داتہ بلے پد ع ہم در انیں شب ع بے تاہیر پینگ ع گریٹگ ئے۔ ہیر! من چاراں یہ وھدے ماہین ع گوں در ماناں زوراں کا راں۔“ جاسم گوانکو ع سر ع گوں کسے ع گپ ات۔ بیان پہ آئی ع دیم ع گوزان چلن ع سر بیت۔

گوانکو ع ایرنگ ع رند جاسم ع سر تر کگ ع ات کہ پیسریکیں شب ع کار جاہ ع کارانی سوب ع بے و اب پینگ ات ع دوشی ماہین ع سوب ع۔ بے والی ع جان ئے سک در دے ات۔ آوتی سر ع پر نچان کوئی ع سر بیت۔

نورنا تھت ع سر ع انچوش وپنگ ات کہ دگر مردے ع تھت ع سر ع وپسگ ع جاہ نیست ات۔ دمانے آ نورنا ز ع نیمگ ع چاران بیت ع وتی سر جاہ ئے پہ تھت ع چست کت ع گوانزگ ع دومی نیمگ ع چگل ئے دات ع دمانے ع رند ماہیمگ ع ٹٹ ع قالین ع سر ع تچک بیت ع دل ئے و اب ع دات۔ تاں دوساھت ع بے سد ع سما و پسگ ع رند ماہین ع پسک پسک کنگ ع توار ئے گوشاں کپت انت۔

جاسم ع وتی چمانی پچ کنگ ع جھد کت بلے سر ع در دے غیشت۔ پہ ز ورتی چم ئے پچ کت انت کہ یکہ نگہ چم ئے نورنا ز ع سر ع کپت انت کہ اے ساہت ع گوانزگ ع دیم ع اشتا تک ات۔ نورنا ز ع گندگ ع گوں دل ئے دجم بیت ع وتی سرے پد ع سر جاہ ع سر ع دور دات۔ دمانے ع رند ہیال ئے اتک کہ من و در مان دو ساہت پیسرا تک وتی چم ئے دو بر پچ کت انت ع نورنا ز ع نیمگ ع چاران بیت تاں آئی ع مہ کن پہ کنت بلے آئی ع مزنیں برنجی استان گون ات ع دو بر پد کنان ع ماہین ع مان ریتچک ع ات ع ماہین در مان ع وران گریوگ ع ات۔ اول ع ہچ سرے پر نہ بیت بلے دمانے ع رند چم ئے در مان ع بوتل ع سر ع کپت انت کہ نول نورنا ز ع میز ع سر ع ایرنگ ات ع ماہین ع دپ ع سپا کنگ ع ات۔

”اے چونیں در مانے۔۔۔ در مانانی گرگ ع وھد ع من و نہ زرتگ؟“ پہ وتی جند ع ٹٹ کنان ع گوشے یکپاریگ ع ہوش ع اتک نشت۔ نورنا ز ع چم انچوش پر آئی ع کپت انت سٹ ئے کت ع گوں در اتنگیں پچتاں



چاریں پہ وتی چٹکھاں پریشان ات منی ہم جیڑا منی چک انت۔۔۔“  
جاسم ءمات کہ انگت چہ ایشاں پُشت ء اُشتا تک ات۔ گول ہیرانی ءدیم ء گیت ءدر این ایت:  
”چے مطلب؟؟؟ چون انت تئی چک ء؟ بیلا چے پتنگ ء زاناں۔۔۔“  
”اوہ! آئی سی۔۔۔ براں شادواریک ات ءے کہ منی چک ء چیزے بہ بیت نوں من شمارا سہیگ بہ کن  
آں۔ انچوش انت؟“ آئی ءپہ تنز دراپنت۔

”جاسم! اے چونیں گئے تو کنگ ءے۔۔۔ تچک ء بگوش چے پتہ۔“ پت ء ترندیں گالوار ء جاسم ءوتی  
ترندی اریموش کُت ءگوں جھلیں توار ءدر اپنت: ”بابا! اے جنین منی زندگی ء پر چیا یارگ پتنگ؟ من ءو ایشی ء  
زلورت نہ پتنگ۔۔۔“ درتیں ھٹک ء ہیرانی ءبرے جاسم ءبرے نورنا زء چاران بیت انت۔  
آئی ءوتی گپ دیم ءبران گوشت: ”زاناں! من شمارا نہ گوشتک کہ من ءجنینے ءزلورت نیست؟  
اگاں زلورت اُست گوالو کا منی چک ءمات ءکہ من ستر زور بہ جن آں۔۔۔ آئی ءمات ءجاہ ءجھر گپت  
نہ کن آں۔۔۔“ جاسم ءتوار سک دردیک ات۔  
”جاسم! اباوتی جگ ءسارت کن۔“ مات ءوتی دست جاسم ءسر ءمُشان ءگوں مہروانیں تے ء  
دراپنت۔

”ماتی!۔۔۔ تو نہ گوشتک کہ نورنا ز منی چک ءمات بیگ ءشرط ءسر ءرازیگ انت؟  
من آئی ءسر ءلم و نہ گنگ۔۔۔ یاہ زور من اے زمہ واری آئی ءسر ءنہ لڈا تگ، گڈا پر چیا آگوں مارا  
چوش کنگ ءانت؟“  
”جاسم منی پو!۔۔۔ بلکیں انچیں گے اُست کہ تو نہ پہمگ ءے؟“ نورنا ز ءمات ءایشانی گپ ءمیان ء  
ہرمان دنت۔ جاسم ءوتی چک و سگ ءنیمگ ءترینت۔

”چونیں گے کہ من ئی نہ پہمگ ءیاں؟ منی ترومن گونڈوے نیاں۔۔۔ نیکہ کورے آں۔۔۔ منی چک  
اے ساهت ءتئی جنک ءزمہ واری یے بلے چون آوتی زمہ واری ءپورا کنگ ءانت من پے شری گندگ ءیاں  
(گوں ترندیں گالوار ء) تروھل! منی چند ءوڑی ہر داہیں کارے کپیت ہر کجاہ رواں لوگ ءھال دیاں

رواں تاں کسے منی پُشت ء پریشان مہ بیت بلے تئی چک۔۔۔ تئی چک چہ من ءچیر تئی لوگ ءشب گوازین  
ایت ءھاس ھاوھد ءکہ منی چند لوگ ءمہ بیت، ایشی ءمن چے سر پد بہاں؟  
(دماں ھا موٹی ءپد) شر اے گپہ بل۔۔۔ تو بگوش تو ہم مٹوک پتنگ ءے کہ تئی جنک منی چک ءمات  
بیت گڈا اے چونیں ماتے کہ وتی چک ءانچیں درمانے یہ دنت کہ پے آئی ءنا ز کیں روتاں شرمہ بیت ءدیم  
تر ءتاوان ءے دات بہ کنت؟۔۔۔ تو ہم چک رودیتنگ۔۔۔ کدی چوش پتنگ کہ تئی چک ءدرد ترا پے  
تاہیری ءو پسگ ءبلت؟۔۔۔ تروھل! من چوشیں جنین ءچون بہ کن آں کہ منی زندگی ءپہ چک ءھوار انت  
ءپہ ھے چک ءآئی ءدل ءکھو کے ہم جاہ نیست؟“

جاسم ءگپاں گوں نورنا ز ءمات ءپت دوئیں پریشان بیت انت۔ جاسم ءمات ءچم پے نورنا ز ءسک  
انت کہ چہ گریوگ ءزند نوں ھلکگ ءات۔ ”جاسم ابا!۔۔۔ اے پسلا دمانے ءکنگ ءنہ انت۔۔۔ گوں  
سارتیں دلے ءپگر بہ جن کہ نورنا ز ءنوکی سیسی ماہ انت تئی زندگی ءاتک۔۔۔ چد ءپیش آئی ءکدی چوشیں  
زندگی واب ءہم نہ دیتنگ۔۔۔ کے وھد ءے بہ دے تو ووت گندے کہ چو آتنگ ءتئی چک ءزلورتاں  
سر پد بیت۔۔۔“

”بابا! میگ ءمنی چک ءزندگی ءزلورت یکلین انت۔ ماہین ءمات کہ چہ ووت ءگیش ماہین ءپگر ءپہ  
کنت چہ ووت ءپیش ماہین ءزلورت ءپہ زانت۔۔۔ چد ءگیشتر نے منی لوٹ انت نے منی زلورت۔“  
”جاسم جان! تو وتی دل پریشان مہ کن۔۔۔ اے ردی منے پتنگ کہ ما نورنا ز ءچک ءسار سنبال  
سوچ نہ داتگ ایں۔۔۔ بلے باور بہ کن نوں چوش نہ بیت انت۔۔۔ ماوت سر جمیں چیزاں نورنا ز ءسوچ  
دیں۔۔۔“

جاسم ءوتی ترندی اریموش کنان ءدراپنت:  
”ماتی!۔۔۔ راستے کشا ایشی ءدگرے چک ءسار سنبال ءسوچ دات کن ءے۔۔۔ بلے پے دگرے  
ءچک ءآئی ءبے مہریں دل ءمہر چہ کجا کارے مان کن ءے؟۔۔۔ آمہرے کہ بے زبانی ءدرداں مارا ت  
پہ کنت ءوتی ویشیں واب ءپہ دگرے چک ءتاہیری ءگر بان گت بہ کنت۔۔۔“



جاسم وچم پیمانِ سرء سک اُتنتِ عُدلِے گریوگِ اُت۔

.....☆.....

10 جون 2015

دُگان، دانگ جاہ، پڑول پپ ڈرست چچ اُتنت۔ میٹگِ عَمھلوکِ عَرَد اُمدا می رَگِ اُت۔ آئی ع  
وتی چم آسمانِ سک دانتنت۔ نیلگیں آ زمانِ آستہیں جمر چو پڑے عرگِ اُتالان اُتنت۔ بالی مرگ ہم  
مدامی رنگِ پَہ لاپِ عَشوہازِ چہ یک نیگے ع بال کنانِ عَدیمِ پَہ دومی نیگِ عروان اُتنت ع بالی گراب ہم چو  
تیرے عَدیمِ پَہ وتی منزلِ عروان اُتنت۔

”اے ودرست ہما پیمِ اُتنت کہ پیسرِ پیٹگ اُتنت۔ ایشانی جاور پرچہ بدل نہ پیٹگ اُتنت؟“ گوں  
وت عَجیدانِ عُدلِے مہر داشت عَدیمِ پَہ بسانی اُشت جاہ عروان بیت۔ بس اُشت جاہ ع کار جاہ ع  
بروکیں ہک بسے اُتک بلے مساپرانی شلوکِ بیگِ ع سوبِ اے اُشت جاہ ع نہ اُشتات عَدیمِ پَہ وتی منزلِ  
روان بیت۔ آئی ع گوں نا اُمتہیں دے عوتِ عہمے اُشت جاہ ع پُشتی دیوالِ ع گوں نکادات۔

تاں شریرں ساہتے ع ودارکنگِ ع رندیک گہنیں ع کسانوکیں بسے آئی ع نر یک ع اُتک اُشتات۔ چہ  
مہلوکِ ع بازیِ بس یک کش اُت۔ کلینڈرِ عچم انچوش پر آئی ع کپت اُتنت توارے جت:

”ماسی۔۔۔ او ماسی!۔۔۔ بیاسر بہ کپ، پُشتِ عَدگہ بس نیست۔“

کلینڈرِ پَہ آئی ع بسِ ع دیبی دروازگِ ع پدا نکِ ع سرء جاہے گیشیت۔ آئی ع ہم مڑا نہ کت ع مہا گلوشت  
اُشتات۔ گوں دروازگِ ع درنجوکِ عوتِ ع مہرے داشت۔ سرے بس ع توکِ اُت ع پادے پدا نکے ع  
سرء۔ چہ پدا نک ع مہا نکشتر سندلیانی سرء نشکلیں بَلوماتون ع ابید زرگل ع مہرادی عچم ہم پر آئی ع کپت اُتنت  
کہ آئی ع گہنیں پچا یاروک اُتنت۔ بلکیں آئی ع ہم آسہیں دیست اُتنت بلے وتی چم نے چہ بس ع ڈن سک  
دات اُتنت۔ آھاں وھدے دیست کہ اے آھانی نیگِ ع چک نہ تریگِ ع نہ چارگِ ع اُتنت گوں یک دومی  
ع الوت ع لگ اُتنت:

”ایٹی ع و گہاریں دز گہار عچ جگ پیٹہ۔۔۔ اے زاناں! پُرساں نہ ٹٹہ؟“

”اے گج ع روت، سکیں سنگدلے۔۔۔ ہچ کسی وٹی ع سکی ع گون نہ بیت اُتنت۔۔۔“

”پیسر وچوش نہ پیٹگ۔۔۔ بلے گندگِ ع مروچاں اے وتیرگاں نہ اُتنت۔“

کساس نیم ساہت ع پروشت ع پروشیں راھانی سرء لڈان بس وھدے آئی ع منزلِ ع نر یک ع

## ﴿سنگدل﴾

سُہبِ ع ہمر وچی وھد ع آچہ جند ع بازارِ ع درکپت ع دیمِ پَہ لالی ع بازارِ آئی ع زورگِ ع سر بیت، چہ لالی ع  
لوگ ع دہ لوگ پیسرِ بومے چست بیت کہ دوشی لالی عچ جگ پیٹگ۔

اے بدیں حال ع اشلنگ ع گوں جانِ عے درھکے ع گپت ع چمانی دیم ع تہاری ع مانشات۔ آئی ع وتی  
گام چہ دیم ع رَگِ ع داشت اُتنت۔ گوں بے تاہیریں دل ع جیداتِے کہ نوں چہ نہ کنت ع کجام دیم ع یہ  
روت۔ وتی کش گور ع چارگِ ع رندز یکیں لوگے ع دیوالِ ع گوں نکا بیت۔ تاں شریرں ساہتے عہمے دیوالِ  
ع گوں ڈک دیانِ ع وتی پادانی زکتِے چکا س ات ع دیمِ بیگِ ع رندچہ دیوالِ عوتِ ع دیرے اُتنت۔

کموکے گام جگ ع رندراہ ع سرء اُشتات ع وتی چم نے چپ ع چاگرد ع شانک دات اُتنت۔ ہوٹل،

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

سر بیت۔ آئی عن بس در بخت پہ بس و اشتاریک عن۔ چہ بس و ایریکک و رند چہ مزین سڑک و گوزان آ یک مزین میٹکے و سر بیت۔

اے زردار نی میٹکے ات کہ ادعہمک لوگے مچو شاہگان و پراہ ات کہ لوگ و یک کڈے و مردم و دوی کڈے و مردم و حال مالوم نہ ات۔ ادعہ مردمانی گورازندگی و ہمک آ سراتی بے است ات بے کس و گوں دوی و کار و کار نیست ات۔ ہر کسی و تی دنیا ات بے ہما مردم کہ ایشانی لوگاں نوکرا ات آ ہاں سر جمیں دنیا و حال گوں ات۔ ہمشکا آئی و اے نوکرتی و تیگ یہ بنت یادرا مدھج دوست نہ اتنت۔ آئی و گلگ مدام ہمیش ات کہ نوکر و بید و چہ دگرانی پٹینکانی پٹگ، اندری گپانی شنگ کنگ و دگرانی آ زگیں پٹانی کدیگ و دگہ کار نیست۔

چہ ہمدیس لوگانی مزین دروازگانی دپ و گوزان و ودہ و آ و تی کار بانک و لوگ و سر بیت، دتی دروازگ چچ ات و تاں چم شت کمپان و گندگ و کس نیست ات۔ انکو آنگو چارگ و رند آتچک و چل و پُرت۔ چل و پائی و سر و دوشی گراسگین و وار تکیں سر جمیں ایراناں ابید ناشتہ و کارمرزنگیں ایران ہم سرچ اتنت۔

آئی و بے دم و بے کنگ و ایرانانی مشک و شودگ بناکت۔ ہما کارے کہ مدام آئی و تاں ساہتے و گیش و ہلاس گنگ ات مروچی و وڑھلاس کنگ و ات، گوشے دستانی سر و مشینے بتگ۔ آئی و ایرانانی مشک و رند چلن و سپا کنگ بناکت۔

چل و کارانی گیشنگ و پدوہدے کمپان و اتک پہ ششنگیں گدانی تاپ و دیگ و لوگ و درتیں نوکر درچک و ساہگ و ہشنگ گندیم و برنجی دان گچک و اتنت۔ آئی و یک نزرے آہانی نیمگہ چارات و و تی دگوش و گدانی تاپ و دیگ و ات۔

درستانی چم پر آئی و سب اتنت بے کس و ہمت نہ گت کہ چہ آئی و جھستہ بہ کنت۔ سرزائے درست گوں و تی کار و دگوش اتنت بے چم گوں یک دوی و تران کنان اتنت و درستانی سر حال ہما ات۔

بازیناں گوشت کہ بلیکس آ نکتہ سہیگ نہ انت و بازیناں گوشت کہ مروچاں آ سہیگ ہم بیت کسے و کار

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن و اب نیت﴾

نہ کنت۔ گوں بے ترک و توار و تی کارانی سرجم کنگ و پدوہدے آخت کور و شرکک و چہ میانی ہال و ہیری و توارے گوشاں کپت اتنت:

”بانک!۔۔۔ کارے زائے ماسی لالی و بیچ گوں ماسی دڑھاتون و بیچ و ہمراہ بیت۔۔۔ پیریناں راست گوشتہ۔ گئی بنی۔۔۔ ودہ و چک و ڈی و زراں لوگاں کارانت و دینت و روک اش ہجبر جھست نہ کن اتنت کہ چہ کجایارنگ، نوں کہ و تی بدیں کارانی دیناں جنگ بنت، بند انت موتک بن انت۔۔۔“

ہیری و تیر پچیں گپاں آئی و تی لٹ گٹ چت۔ پیازانی بڑگ و ودہ و چہ بے دگوشی و کارچ و زہ لنگ و اے مان اتک۔ ہوناں پیہزار بست۔ بے انگت آئی و دگوش لنگ و نیمگ و نہ شت۔ آ زوت زوت و پیازاں بڑگ و ات و پیازانی تیز آپ لنگ و ٹپ و سر و چان و ترندیں سوچکے پادکک و ات۔ بے آئی و اے سوچک سگ ات تاں دل و سوچک و کمتر بہ ترینیت۔

شریں دمانے و رند چمے پیازانی سر و کپت اتنت کہ نوں ہون و گوں سہر ترانگ اتنت۔ آئی و گوں ٹرس لرز و تی کش گور اچارات کہ بلیکس کسے است بے انگتہ اود و چچ کس نیست ات۔

و تی دل و شکر و گپت و بر اتکیں پیازدان پالایو کے و توک و مان کنان و غل و چیر و اے دات۔

پیازانی شودگ و رند و تی لنگ و اے ہم و غل و چیر و اے دات۔ ہون گوں آپ و ہوار گار بوان ات۔ آئی و غل بندگت و دمانے لنگ و روک روک و چاران بیت۔ ہون و چک آئی و دل و تاہر دیگ و ات۔ آئی و لوٹ ات کہ ہمنچہ ہون بہ رچیت کہ آ سر و جان و نہ و پٹہ ہون ہم پش مہ کبیت۔ بے اے ودہ و آ پشیں جاہے و نہ ات کہ و تی دل و واہگ و پورا کت بہ کنت۔ پہ ناکا میں دے و لنگ و اے پد و غل و چیر و دات۔

ہمے دمان و ہیری و برازیک ہسوک پہ کارے و چل و توک و پُرات و چم و اے پر آئی و کپت اتنت و آئی و کش و اتک اشتات انچوش چم و اے پر آئی و لنگ و کپت اتنت ہجکہ بیت و گوں ہیرانی و گوشتک و لگت ات:

”او! ماسی دڑھاتون! تی لنگ و باز و اتک۔۔۔ کاراں یلاہ دے بیادرمان و اے پر پہ کن دگہ اے

ٹپ و سب ہراب بیت انت۔۔۔“

بلے آنہ لونگ آت کہ اے ٹپ وش بیت:

”ان۔۔۔ ان۔۔۔ تال۔۔۔ اے اتوں شربیت انت۔“ آئی عپہ نہ لکشی دراہیت۔

”بدارمن بانگ عتوار کناں کایاں۔۔۔“ ہسوک بے آئی اہلنگ عتچانی عچہ چل عدرکت عدا مانے  
عربد بانگ مرجان عہیری عہمرائی عچل عسر بیت۔

”اوہ!۔۔۔ تئی لنگک عٹپ وسک جہل انت۔۔۔ ہسوک! بروچہ منی اوتاگ (کوٹی) عدرمانانی ڈوک  
عہیار۔۔۔ اے زوت سہریں درمان جنگ عٹپ لنگک لوٹیت دگہ اے وسر جمیں دست عدر دنت۔۔۔“

”ہو بانگ! انچش انت۔۔۔ ماسی دُرہا تون وسہیگ انت کہ پاری مئے بازار عنازک نامی جینے چہ  
دست عٹو منک عہیران پینگ۔ مردم گوشت لنگک عے پاداکہ پیتہ عچہ لنگک عذرہ عسر جمیں دست عٹو منک  
(سرطان) عگپنگ عرند عسر جمیں بالادعے پٹائیگ۔“ ہیری عنوکیں ہالے سرگت۔

”ماسی! نوں توبر ووتی لوگ عارام پہ کن داں تئی لنگک شرمہ بیت کار عمہ یا۔“ بانگ مرجان عآئی ع  
لنگک پئی کنان عگوشت۔

”بانگ! لوگ عند آں چے کنان۔۔۔ ہمد عباں ملکیں کارے چیزے عکمکے دات پہ کن آں۔۔۔“  
”ماسی!۔۔۔ لوگ عارام کن عے، چہ آرام عٹپ زوت ذراہ بیت انت۔۔۔ بلے اگس توروگ نہ لوٹ  
عے من تراباز زور نہ کن آں۔۔۔ ہمد ایہ دار بلے چار! کاراں دست مہ جن۔۔۔“ بانگ مرجان عگوں  
مہروانیں رنگے عوتی رضامندی پڈرگت۔

لنگک عپئی کنائیگ عرند آچہ چل عدرکت عتچک عکمپان عاتک۔ گندگ عنوکران گندیم عبرنجی دان  
گچک عرند گونیانی توک عمان گچک عدیم داتگ انت کہ پد عگندیم عدان پہ آرت عذرہگ عروان دیگی  
ات۔ آئی عوتی چم چپ عچاگرد عشاںک دات انت بلے بید عچہ ناکواللہ داد عگہ کسے آئی عند دیست کہ  
اے وھد عکمپان عمزنیں دروازگ عدپ عسندی عسر عٹھک عمپانی لنگک عات۔

ناکواللہ داد عچم انچوش پر آئی عکت انت دپ عے ہرین بیت بلے آئی عدیم عسر عتالانیں ہاموشی ع  
بے دگوشی عاپہ پسنگ عنیش۔

آئی عچہ دروازگ عدر کمپان عیک گند عے ملکیں شریش عساہگ عوت عسرگت کہ تگرد عچندے  
گوات عیا ورتگ ہمیشی عچیر عدر داتگ ات۔ تگرد عچند عسر عندگ عزندوتی سرے گوں درچک عکا  
دات۔ شریش عسارتیں ساہگ دل عکے تاہیر دیگ عات عے، آئی عوتی چم چت گت انت تاں کے  
دل عے و اب عپہ روت، بلے دمان عرند چہ وتی ارواہ عسستکیں توارے عدل عے پچ لرزات:

”ماتی۔۔۔ اوماتی۔۔۔ توک من عند زورے دگہ کسے من عوتی کنت۔۔۔ بید عچہ تو۔۔۔ دگہ کس من ع  
وتی نہ کنت۔۔۔“

من وتی سر عوت زلم گتہ۔۔۔ من سکیں ناسر پدے پینگ آں۔۔۔ ہڈا زانت نوں ہوش گتگ  
اوں۔۔۔ من عتی سر انت۔۔۔ نوں دیمتر عہیر ترا نہ رخیںاں۔۔۔ بس یک رندے یک رندے من عوتی  
مردمانی گوراملک عدیم بہ دے۔۔۔ چد عگیشتر چہ توچ نہ لوٹاں۔۔۔

ماتی! پکیر عمراد وھون وار انت بلے آھانی ماتاں آشات نہ بیت انت۔ توپر چپاوش عے؟  
۔۔۔ من عبل۔۔۔ چہ وتی جند عدل عجست پہ کن۔۔۔ تئی نچ کدی کسے عگشت کنت؟

اے میتگ عمردم چہ زھر عچوش گوشت۔۔۔ توایشاں گوش مدار ماتی۔۔۔ من ستر گناہارے یاں بلے  
تئی یکیں نچ آں۔۔۔ توچون من عاے اڑ گئی کچکانی دیم عیلا دے؟  
۔۔۔ ترا من چون شات باں کہ تئی جگر عٹل عسر عاے دوپوتی بہتا مے پہ جن انت عپہ کش انت عے  
؟؟؟

۔۔۔ وتی نچ عسر عرہم بہ کن ماتی جان۔۔۔ رھم بہ کن (دمانے ہاموشی عرند)  
من زاناں من عتی ہکاں جگ۔۔۔ توپہ بڑگی من عرودیتگ بلے من ترادنیاء عدیم عشکانی گتگ،  
کلاگی گتگ۔“ شاہ میر آئی عپاداں کچنگ، پریات لنگک عات۔ بلے آئی عدل عسینہ عجاہ عسکے ایرات۔  
آئی عوتی دیم ترینان عدراہیت:

”منی یکیں بچے پینگ کہ آئی عپڑس عپڑ من دیریں پینگ۔۔۔ توکے؟۔۔۔ من ترانزاناں۔۔۔ برو  
ہماجاہ عکے چہ ہمودا اتلگ عے۔۔۔ اے تئی مات نہ انت۔۔۔ اے یک ڈکیچ (ڈنگے) عات انت۔“

## ﴿زلیکا﴾

جُل بندی ۽ دیوان ۽ بانور ۽ جُل ۽ نیک ۽ اے دگہ جنیں چُگانی رد ۽ آستر تیں گہاراں یا ورت نندارینت  
غوت ۽ شُت اُنت ۽ اُن پال ۽ چیر ۽ سور ۽ نگیں جنینانی دیوان ۽ غوت ۽ شُت اُنت۔

زلیکا ۽ وتی کش گوار ۽ چار اُت بلے چم نر ۽ یک ہم جایارو کے مردے نیست اُت۔ شریں ساہتے ۽ بے  
ترک ۽ توار ۽ بانور ۽ جُل ۽ کش گوار ۽ نگیں جُگانی کنگ ۽ مشکرائی ۽ چاران اُت کہ یکہ نگہ جنیں آدما نی مزین  
چُچی بے بانور ۽ کوئی ۽ توک ۽ پُترت ۽ چہ آہاں کیے ۽ جار پرینت:

”جیرکاں یک کڑے ۽ پے نہیت۔۔۔ سالونک ۽ مردم اُتنگ اُنت پے جُل ۽ بندگ ۽۔۔۔ اُلو ۽ ووو“  
”من اگاں چہ اد ۽ پاد بیایاں، اُدا زنی من ۽ چون پت اُنت؟ آہاں ۽ من ۽ ہمد ۽ ننداریننگ ۽ گوشتنگ

کہ تاں ما و اتر مہ کن ایں چداں مہ سُر۔۔۔“ آگول ہیرانی ۽ جار جنوکیں جنین ۽ نیمگ ۽ چاران ۽ دل ۽  
جیران اُت۔

انگت آگول و ت ۽ تران کنگ ۽ اُت کہ جُل ۽ نیک ۽ نگیں ۽ راہیں جنک چہ وتی جاہ ۽ پاد اُتک اُنت  
۽ پُشت ۽ شُت اُشتات اُنت ۽ سالونک ۽ مردم پے جُل ۽ بندگ ۽ دیم ۽ اُتک اُنت۔

چہ سالونک ۽ مردماں یک جنیں آدے بانور ۽ کش ۽ اُتک نشت ۽ چہ وتی پُشت ۽ آیکیں ۽ رنائیں جُگانی  
دست ۽ بانوری ۽ از باب ۽ پچ گیت اُنت ۽ وتی کش ۽ ایرے ۽ گت اُنت۔ چہ از بانی ڈبہ ۽ سر ۽ ایریں  
شوکیں پلاسٹک ۽ بانور ۽ سور ۽ گد، کوش، سینٹ، انتر، منگلک ۽ سینگار ۽ از باب سر جی ۽ زائرینگ اُنت۔

بانور ۽ دیم کہ انگت گنڈی نیمگ ۽ اُت آئی ۽ کش ۽ نگیں سالونک ۽ مردم ۽ آئی ۽ سر ۽ چادر تاں کوپک ۽  
لگوشت ۽ زردیں دیم پوشتے بانور ۽ دیم ۽ سر ۽ پرے دات ۽ چہ سر ۽ پُشت ۽ گرچ کنگ ۽ لگ اُت۔

وتی دیم ۽ ایریں ہلوہ ۽ ڈوک ۽ پچ گت ۽ چُندے ۽ سنگ ۽ رند بانور ۽ دپ ۽ اُت دات۔ چہ و ش  
بویں ٹیل ۽ ششگ ۽ وتی لنگ ۽ مسینگ ۽ پدمہلب ۽ ڈوک ۽ لنگ ۽ جت ۽ بانور ۽ سر ۽ بان ۽ شُت  
۽۔ پد ۽ گول و ت ۽ یا ورتگیں سہریں بناری سرینگ ۽ چہ از باباں چست گت ۽ بانور ۽ سر ۽ بان ۽ ایرے  
گت۔ ہم ۽ وھد ۽ گول مچی ۽ اُشتا تگیں جنینے ۽ اُلو ۽ جت۔ بانور ۽ دیم پوشت بندوکیں جنین چہ وتی جاہ ۽ پاد  
اُتک ۽ گول بُریں توار ۽ جُستہ لگ اُت:

”جیرکاں! کئے کئے دیم ۽ گیت پے بانور ۽ سر ۽ ٹیل مُشک ۽ بلے بچار اُت چہ ہیت پر ۽ گیش مہ نہیت۔  
سارہ، ناہید، مہرک، زنبیل، مہناز، مہرین ۽ ہمد اُرم شاد دست دیم ۽ بیات دیم ۽ یگاں کمو کے پُشت ۽ پے  
کنزین اُت۔“

جار پرینوک ۽ جنیں آدما نی نام گران ۽ اُلو ۽ جت ۽ چہ مچی ۽ درکپت ۽ کوئی ۽ اُنت ۽ شُت اُشتات۔ نام  
گپتگیں ۽ رستیں جنیں آدم یک پے یک ۽ دیم ۽ آیان بیت اُنت ۽ بانور ۽ دپ ۽ ہلوہ ۽ دیان ۽ سر ۽ مہلب ۽ ٹیل  
مُشان بیت اُنت۔ لہتیناں ہلوہ ۽ چُندے ۽ وتی ہم دپ ۽ گت گت ۽ لہتیناں اے دگرانی ہم دپ ۽ دات۔ ٹیپ  
۽ توار، چاپانی توار ۽ مردمانی توار ۽ ہواری ۽ جا کے بنا کنگ ۽ اُت۔ کس ۽ کسی توار پے الکاپی ۽ گوشاں ۽ کپک ۽

ات۔ زلیکا ء اے اولی رند ات کہ چو شیں دیوانے ء اٹنگ ات۔ جُل بندی ء نام توار و آئی ء بازی رند ء مات گہارانی دپ ء اٹنگ ات بلے چتاں گوں وت گندگ ء اے اولی تجرب ات ءے پمشکا سک دوست ءے بیگ ء ات ءھمک چیز ءو روک روک ء چارگ ء ات۔ بلے ٹیپ ء برزیں توارے سک تو رگ ء ات۔

بانور ء سر جمیں کارانی ٹہینگ ء رند بانور ء چک ء دیم مردمانی نیمگ ء ترینگ بیت۔ زلیکا ء وتی جم بانور ء چمانی سر ء سک دات ات بلے بید ء چٹیلگانی سیاہ اسپتی ء دگہ چھچھ زردیں ملل ء چچ ء زائر ء بیت۔

چہ سالونک ء مردماں یکے ء گوں وت ء مزن پہنائیں لکملی چادرے گون ات۔ آئی ء چہ بانور ء نپاداں ڈن ہر دو نیمگ ء دیوالاں چہ پیسر ء مکلیں کلا ء گوں مہر بست کہ بانور ء ابید بانور ء لہتے دز گہار ہم اے جُل ءے توک ء چیر بیت ات۔

”جن ءے چہ گرم ء بانور ء مہ کش۔۔۔ اٹوں جُل ء لیٹیں، ہر وھد ء سنہیو ک گیت گروا جہل ءے کن ات۔“ یک مزن اُمیں جنیں آدمے ء گوں برزیں توارے ء گوشت۔

جُل بندوک ء جُل لیٹنان گت ء جُل ء سر وں ء مان دات۔ سالونک ء سر جمیں مردم کہ پیسر ء اُشتاگ ات انت نوں بانور ء مردمانی جاہ ء فٹنگ اتنت ء بانور ء مردم چہ اوتاگ ء ڈن اتنت۔

انگو چلیم، انگو ناچ، آنگو برزیں توارے گوں یک دومی ء مشکرائی کنان ء اے درستیں مردم گوشے یک دگہ دنیا یک اتنت۔ زلیکا ء دلگوش اگت ہمے دل وستیں ندرارگ ء ات یکہ نگہ جم ءے چہ وت ء کمو کے ہاگو شتر نشکلیں جنیں آدمانی سر ء کپت ات کہ وت ماں وت ء الوت کنان ء ایشی ء نیمگ ء اشارہ کنان اتنت۔

”ہمے سز گدی انت ناں! آمنہ ء چک؟“ یکے ء ایشی ء نیمگ ء یک جمی چاران ء چہ دومی مردم ء جُست گت۔

”ھو۔۔۔ ہمیش انت۔“ دومی مردم ء ہم آکشک ء چارات۔  
”وئے! گجا ایسوپ ء گجا اے؟ ایسوپ ء مات گہار زاناں گور بیتگ ات کہ انچو شرنگانی جُجی ء اے سیا ولوک ءے زُر تگ۔۔۔“

”اڑے گہار تک انت ءے۔ من اٹکتہ ہانی ء ہم دل ء نہیتگ دگہ وتی جند ء دیکھ ء وسر کانی چک ءے چو

شیر ء اسپت ء براہ دار انت۔۔۔“

”چو ھو۔۔۔ آمنہ ء ہم اے دگہ چک چو بد ء انت۔ ماہ جان ء ماہ جبین و گوشے کدرت ء پُست ء سازیتگ انت۔۔۔ بلے اے۔۔۔ اے وئے گوشے آھانی گہار انت۔“

”بچ لنگ برو برو ء بنت۔ اے ہم مروچاں شکر انت کلہو کے گہتر انت، دگہ سیاہی ء چوتن ء پُشت ء بیت۔“

”بلے مئے سیادوارسانی تہ ء تو چشیں یکے ہم نہ گندے کہ رنگ ءے پھر کا سیاہ پوزیہ بیت۔۔۔ باریں آمنہ ء اے چک ء کئی شات ء کش اٹگ۔ پت مات ءے ہم رنگ ء بد ء انت۔“

”اللہ بہ زانت۔۔۔ اسپتینی لوگ ء سیاہ ولوک چہ کجا۔۔۔“ چہ دو بینانی ٹھک ء زلیکا ء دل ء گوشے کسے ء کارچے گت دات۔ زوت چہ اد ء پا د آھگ لوگ ء ات بلے گہاراں ہمد ء نندگ ء چہ اد ء پاد ء آھگ ء حکم داتگ ات پنا کامی ء وتی دل ء گریوگ ءے ایر دت انت ء ودار ء نشت۔

☆.....

”منی سیاہی ء منی میارچی انت۔۔۔ زاناں! من ایسوپ ء لوگ ء مردماں گوشنگ کہ بیات، من ء بُزورات۔“ آلوگ ء سر بیگ ء رند وتی کوئی ء فٹنگ گوں وت ء جیدگ ء ات۔ سر جمیں شپ ء بے تاہیری ء رند ز باگواہ ء دل ءے و اب ء فٹ۔ و اب ء و تیک ء ایسوپ ء سور ء ندرارگ چمانی آدینک ءے بیت۔ ایسوپ پنازے ء آئی ء نیمگ ء چارگ ء ات بلے کش گور ء مردم آئی ء سر ء ٹوک ٹالی کنگ ء اتنت۔ ایسوپ ء دلگوش کہ پیسر ء ہائی ء نیمگ ء ات یکہ نگہ مردمانی گپانی نیمگ ء دلگوش دیک ء گت ات۔ وھدے آئی ء دلگوش پھر کا مردمانی نیمگ ء بیت۔ ایشی ء اتوار جنگ بنا گت بلے آئی ء وت ء بے دلگوش گت ء وھدے ایشی ء گوں اپٹکی ء اتوار جنان گت آئی ء چہ زہر ء وتی سالونکی پاگ چست گت ء دگہ نیمگے ء چگل دات ء چہ کوئی ء در کپت۔

چہ و اب ء بُست کنگ ء رند ہم تاں دیر ء دل ءے بے تاہیر ات۔ آئی ء چہ لوگی گوانو ء جان بی بی ء زنگے جت ء مُنت ءے گت کہ لوگ ء چکرے پے جنت کہ آئی ء زلوری کارے کپتگ۔

جان بی بی زلیکا چہ در کسانی عیکیں دز گہارے ات کہ دل عہک زنگ ءے بید چہ ہمانی و دگہ کسی دیم ء  
نہ ریتک ءے۔ جان بی بی و دومی ماہ ات کہ پھنی عکھہ و در برگ ءیک آرائش گاہے ءو آکنگ ء ات۔  
زلیکا و گوشت ء سر ء آئی ء چہ و تی آرائش گاہ ء اجازہ گپت ء ایشانی نیگ ء اتک۔ ماہے ءوک ء جان بی بی  
ء سر جمیں دروشم مٹ چنگ ات ہمیشکا کسے ء اولی رند ء جایا ورت نہ گت۔ جان بی بی ء و تی ڈکو میں مودتچک  
کننا ینگ اتنت ء مودانی سر ء سنہری رنگ ءے مٹنگ ات۔ دیم ء پٹ ءے ہم چوسنہری رنگ ء ات۔  
پوست ء رنگ ءے کہ پیسر ء شیر سز ات نوں چو شیر ء اسپیت ات۔ زلیکا ء آئی ء نوکیں دروشم سک دوست  
بیت۔ برے آئی ء فیشنی گداں ء برے آئی ء پھمدارے ء تراشکیں دست ء پنچاں چارگ ء ات کہ گوں ہنی  
ء ناکن پالش ء سک شوک ء و دلدرا اتنت۔  
”منی حیرہ ء جان بی بی الم ء گیشیت کنت۔“ گوں و ت ء حیران کوئی ء دروازگ ء بندنگ ء ات تاں  
وگہ کسے نہیت۔

”چہ ترا ستریں گنوک من دنیا ء نہ دیت۔۔۔ و تی ہج ہیال داری ء ہم مہ کن ءے ء بٹوٹ ءے کہ دنیا تی  
توسپ ء ہم بہ کنت۔۔۔ چو و ہجر نہ بیت۔“ جان بی بی ء آئی ء دل ء گپانی ایشنگ ء رند دراپیت۔  
پد ء دمانے ہاموشی ء رند و تی گپ ء دیم ء بران ء گوشت: ”جن ءے تی و و اب ء ہم بشارت داتگ کہ  
اگس ہمے رنگ ءے بے ایسوپ چہ تی دست ء پھکا روت۔ آپیسریگیں و ہد ء جنیں چک چنگ ات کہ چہ سور ء  
پیسر ہج اش نہ گنگ۔ نوں ہر کس سر پد انت کہ تاں تو شوک نہ بے ہج کس ترا جُست نہ کنت۔ کدی مئے پارلر  
ء بیچار چوں ماتاں و تی جنیں چک ہمراہ انت۔۔۔ پے دیمگ ء کنگ ء پے پٹانی رنگ دیک ء مودانی چنگ  
ء رنگ دیک ء۔۔۔ میک اپ کنگ ء۔۔۔ پد ء مات انت کہ سوج اش دینت چون جنیں چوک و تی جسم ء  
گوں لچ اٹکیں گداں پر بہ کن انت کہ شوک گندگ بہ بنت ء آہانی شرتیں سانگے بیت۔۔۔ ترا و  
ہیر و استارے است بلے و ت ء چوش مہ کن کہ ہمے چہ تی دست ء روت۔۔۔

جن ءے انوکیں بلوچ ہم انچو پٹہ نہ انت بلے تی لوگ ء مردم۔۔۔ ایشاں اللہ و ت اٹکے بہ دنت کہ اے  
تینز گامیں زمانگ ء ہم ایشاں ترا و چونس ء گنگ۔۔۔“ جان بی بی ء گپ ء ایشنگ ء زلیکا کے ملور بیت بلے

دمانے ء رند دل ءے واہگے چست بیت۔  
”گرو اتو من ء سو جے بہ دے ناں۔۔۔ من چہ بہ کن آں۔۔۔“  
”بچار چیدگ و تی بد نہانت بس رنگ کمو کے اسپیت بیت تو و تی گہارانی رنگ ء و دلدرا بے۔۔۔ پد ء  
دیم ء پٹ جن ءے تی سک بلا انت، من زاناں تو دیمگ نہ کنتے بلے ایشانی سر ء پلچ و مُشت کن ءے تاں چیر  
بہ بنت۔۔۔ مئے پارلر ء بانگ گوشت کہ بازیں جنک تنہا و تی اے پٹانی سوب ء بد و ول گندگ بنت۔“  
جان بی بی ء آئی ء دیم ء سر ء جم سک دیاں ء بازیں سر پدی یے دات۔  
”ہوں۔۔۔ ہو۔۔۔ راست گوشت۔“ زلیکا و تی دیم ء پٹانی ترا نگ ء کپت۔  
”مئے پارلر ء اسپتی ء فیشل ہم کننا کن انت۔“ جان بی بی ء ہال دات۔  
”ہو ہاں۔۔۔ بلے تی پارلر ء من چون کایاں۔۔۔ من چہ لوگ ء در کپت نہ کن آں۔“ زلیکا ء پھمدارگی  
و تی مجبوری در شان گت۔

”گروا چوش بہ کن کہ تو فیشل ء اتوں بل، من ء چیزے زربہ دے من تنگی چار کریمی در مان ء رگراں  
کاراں۔ مئے بانوک ء اے کریم لوگ ء اڈ گنگ۔ مردم گوشت کہ پیسر ء آوت ہم سزنگ بیتک بلے نوں چو  
شیر ء اسپیت انت۔ پد ء ہر کس ء چہ بانگ ء اے کریم خرید گنگ (پہ بہا گنگ) آہانی زیبائی ء تو بہ  
گندے گنوک بے۔۔۔“

”ہو، ہاں۔۔۔ اے کریم ء زاناں شپ روچ دیم ء پوست ء لمب انت؟“  
”اے لٹاں۔۔۔ بس ہک شپ ء و پسگ ء چہ پیسر و تی دیم ء سر ء لگاش ءے ء سہب ء سر ء پاد ء  
شودے۔ چیزے روچانی توک ء و ت گندے کتی جلد (پوست) چو اسپیت اسپیت انت۔۔۔“  
”گروا و سک شر انت۔۔۔ اے من ترا کموز دیاں تو منی واسطہ بھی (پہ من ء ہم) پہ گریہا رناں۔۔۔“  
”ہو بلے بچار اے ہر ء پاشک مہ کن۔۔۔ مردمانی چم گر انت ء جلد ء نقصان (تاوان) رسیت۔“  
”تو دلجم یو من ہجر کس ء نہ گوش آں۔۔۔ بلے تو بھی (ہم) پہ چار منی اے کریم ء بار و اکس ء سہی مہ کن۔  
“ زلیکا ء چہ و تی کبات ء و دل ء پنچ سدی نو لے کت ات ء جان بی بی ء دست ء ایر کنان ء گوشت۔

دور وچ ۽ رند جان بی بی ۽ پوسٹ اسپتی ۽ کریم کسانو کیں ڈبو کے ۽ توک ۽ گون ات ۽ چہ دروازگ ۽ دپ ۽ چیر وکائی زلیکا ۽ پندول ۽ مان ۽ دات ۽ پشت ۽ مان دات۔

چہ آروچ ۽ رند چو شیں شپے نہ گوشت کہ زلیکا ۽ کریم وتی دیم ۽ سر ۽ مشت۔ لہتے روچانی توک ۽ لوگ ۽ مردماں دگوش گت کہ نوں زلیکا ۽ دیم ۽ رنگ چواسپت ۽ تگ ۽ انت۔

”زلیکا! زاناں تو دیم ۽ چیزے لگاھگ ۽ ۽؟“ ماہ جین ماہ ۽ رند مات ۽ لوگ ۽ پہ شپے دارگ ۽ اتلگ ات انچوش چم ۽ زلیکا ۽ سر ۽ کپت انت گون ہیرانی ۽ جت ۽ گت ات۔ زلیکا ۽ چم درگواتنت کہ اڈاء چون زانت۔ ”ہوں۔۔۔ ہاں۔۔۔ ان۔۔۔ اناں۔۔۔“ گون مکینگ ۽ زلیکا ۽ پتو دات۔

”دست پادان ۽ رنگ تئی نہ مٹ اتگ بلے دیم ۽ پوسٹ گوشے لکوھگ ۽ انت۔“ ماہ جین ۽ ٹرندک ۽ گوشت۔

”آوت اڈا۔۔۔ انچوش بیگ ۽ انت۔۔۔ من ۽ نہ جنگ ۽ یاں۔۔۔“ زلیکا ۽ گون وتی مستریں گہار ۽ دروگ ۽ بندگ وں نہ بیگ ۽ ات بلے وتی راستی ۽ زائرنگ ہم نہ لوگ ۽ ات۔

اے دگر وچ ۽ جان بی بی ۽ پہ آئی ۽ دگر سے چارڈوک کریم زرتگ یا ورتگ ات تاں وتی دست ۽ پادان ہم مشت پہ کنت ۽ کسے کریم ۽ باروا باز ۽ نہ زانت۔ اے کریم ۽ چیزے ۽ پتگانی توک ۽ زلیکا ۽ سر جین زائری دروٹم انچوش مٹینگ ات کہ وت ۽ آدیک ۽ چارگ ۽ ہم دل ۽ سیر نہ بیت۔

.....☆.....

رمضان ۽ آہری چینگ ات ۽ مات ۽ گوشت ۽ سر ۽ ہک سال ۽ پیہ ۽ گہاراں زلیکا باز ۽ برتگ ات۔ جامع کلاتھ ۽ ہما دگ ۽ کہ بلوچی بہائی گدانی دکان ہم ردا تنت، ماہ جین نوکی پترگی ات کہ زلیکا ۽ آئی ۽ بردست داشت ۽ گوشت ۽ گت ات: ”اڈا! اڈا اناں۔۔۔ دو گلی ۽ ہر ایں۔۔۔“

”دوی گلی ۽؟ دوی گلی ۽ تو چے کن ۽۔ ماراپنا گیری گون وگرگی نہ ایں۔ بلوچی گد چہمد ۽ رسیت۔“

”اڈا! اسلا۔۔۔ مم من اے رندی۔۔۔ لگ۔۔۔ گون گورا۔۔۔ کن آں۔“

زلیکا ۽ گپ ۽ گون ماہ جین ۽ مورک ۽ ات۔ ماہ جان ۽ وھدے دیست کہ زلیکا ۽ گون ۽ گیشتر

دلما گت انت گدماہ جین ۽ سر پد کنگ ۽ گت ات: ”بل ۽ ماہ جین۔۔۔ اے گونڈوے۔۔۔ سو ۽ رند انچوش ہم بید ۽ پچہ بلوچی ۽ دگر ۽ گورا گت نہ کنت انوں کمو کے دل ۽ کنت پرواہ نیست۔۔۔“ ماہ جین ۽ وتی زہر ایر برت انت ۽ زلیکا ۽ گونیں گدانی دکان ۽ پترینت۔

بے آستینیں، تنگ ۽ تنگیں جار جٹ ۽ بوکی رنگ ۽ پراک گون جہلیں گت ۽ دکان ۽ دروازگ ۽ دپ ۽ لونجان ات۔ انچوش زلیکا ۽ چم پرائی ۽ کپت انت دست ۽ جت کہ ایشی ۽ زور آں۔ گہارانی چم در گواتنت۔

”زلیکا! تو ایشی ۽ گوارا کن ۽؟۔۔۔ تئی جگ برور انت۔۔۔ کدی زندگی ۽ تو چو شیں گد پر کتہ؟“

ماہ جین ۽ ترندک ۽ ہمدات۔ زلیکا ۽ وتی سر جہل گت۔

”اڈا! پیسہ ۽ اگن نہ کتہ۔۔۔ اتوں وکنت کن آں۔۔۔“ گون لہیں گالوار ۽ ڈال ڈال ۽ پتو ۽ دات۔ دویں گہار ۽ اے تنگیں پتو ۽ بے توار بیت انت۔

”تو باز ہر زانگ ۽ ۽۔۔۔ تئی بہراں مالوگ ۽ دتیں۔“ ماہ جین ۽ پچہ زہر ۽ دراپنت۔ ماہ جان ۽ آہاموش کننا نہیت۔

لوگ ۽ آھگ ۽ رند آمنہ ۽ ہم زلیکا ۽ آئید ۽ گد دوست نہ بیت انت۔

”انماں بس یکیں پشکے۔ دگر و منی درتیں گد بلوچی انت۔ آئید ۽ اولی روچ ۽ ایشی ۽ گورا کناں ۽ پد ۽

چچان ۽۔“ زلیکا مات ۽ منت کنگ ۽ ات ۽ زلیکا ۽ مٹ تنگیں ۽ ہیل ۽ دروٹم ۽ سک پریشان بیگ ۽ ات۔

آئید ۽ شپ ۽ انچوش ٹی وی ۽ آئید ۽ نوک گندگ ۽ جار پرینت، کساس نیم ساھت ۽ رند جان بی بی آئی ۽ لوگ ۽ ڈنی دروازگ ۽ دپ ۽ اشتاگ ات کہ زلیکا ۽ پہ ہنی جنگ ۽ آرائش گاہ ۽ بارت۔ آمنہ ۽ وتی نادوستی پد رنگ ات بلے زلیکا ۽ منت ۽ لیلانی ۽ دیم ۽ بے وں بیت ۽ پہ نادکشی اجازت ۽ دات۔

”زلیکا مروچاں لوگی کارمداراں ہم دز کم نہ کنگ ۽ انت۔۔۔ مدام وتی اوتاگ ۽ نہ ۽ گبل انت۔ پت

براتانی دیم ۽ پیسہ ۽ ہجر سریگ ۽ نہ لگوشتگ بلے مروچاں گیشتر کوپگ ۽ ایرے ۽ کنت۔ آہانی دل ۽ زلیکا

انگت گونڈ و انت پمشکا بازیں گپاں سرگوز کنان انت بلے ہودہ سال ۽ جین چک انچو ۽ دھم نہ انت۔۔۔ شما





﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

دتیگان ات ءے۔ ایسوپ کہ چہ دروازگ ءڈن اُشتاتگ ات آئی ءدوسے رند ءرنگ ءرند دروازگ ء تاک کے ترند ءسُرینت۔ تِکا بیگ ءسوب ءدروازگ چہ تو کی ہمگ ءتچ بیان بیت۔ انچوش چہ کپان ء گوزان دیم پہ ہال ءپُترت چمانی دیم ءاجہیں ندر گے ات ءے۔

”الٰھوت کنا تے منی شو میں ہیٹان ء۔۔۔ اے کئے انت“۔

زلیکا ءوتی تنکیں شلوار ءپادگ تاں کوئڈ ءلا نچ اتگ ءنہنگ پاد ءپنچانی سر ءنا گن پالش جنگ ء ات ءسُر ءمودے یک کش ءکپک ءسوب ءجگ ءجہلی ہم زائر ات۔ ایسوپ ءجگ ہراب بیت۔

زلیکا ءانچوش وتی دیم ءکسی اُشتگ ءسمایت ہما دمان ءجگہ بیت ءزوت چہ وتی جاہ ءپاد اتگ اُشتات۔ ٹشو ءتنکیں سرگ ءے پادانی چیر ء ات۔ چہ ہر بندی ءرند اے اولی بر ات ءے کہ ایسوپ آئی ءدیم پہ دیم ء اتلگ اُشتاتگ ات۔ گوں درہنگیں جان ءے بے ترک ءتوار ء آئی ءچاران بیت۔ چار سال ءتوک ءدوینانی زائر ی شخصیت ءبازیں بدلی اتلگ ات پمشکا زلیکا بے چم ءپلپینگ ءیک شلا آئی ءچاران ات۔

”لوگ ءمردم کج انت؟“ ایسوپ چہ زہر ءترند ءجُست ء ات۔

آئی ءوتی جہلی لٹ ءگٹ چنان ءچ پوئہ دات۔

”من چہ ترا جُست ء آں۔۔۔“ ایسوپ ءوتی توار گیشتر ترندگت۔

”آ۔۔۔ آوپ۔۔۔ تگ انت۔“ زلیکا ءگوشے پُس ءالس گتگ ات۔ گوں مینگ ءپوئہ دات۔

”مم۔۔۔ من رَو آں توار اش کن آں۔۔۔“ چہ زلیکا ءتوار ءایسوپ ءسٹے گت۔ گوں ہیرانی ء آئی ء

چاران بیت۔ دمانے ہاموشی ءرند جُست ءلگ ات۔ ”تو کئے؟“

”زلیکا“

”چے؟“ گوں بے باوری ءجُست ء ات۔

”زلیکا“

”no---never۔۔۔ تو زلیکا ءے۔۔۔ تو منی زلیکا جہر بیت نہ کن ءے۔۔۔ آستر اسپیت نہ

انت بلے آئی ءسزگی چہ تئی بے تا میں اسپیتی ءزبیا تر انت۔ آتئی رنگ ءے بے لچ نہ انت کہ نیم برہنگیں گداں

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

گوں نمائش بہ کنت۔۔۔ مروچی گوشنگ ءے کہ تو زلیکا ءے بلے دگہ برے۔۔۔ اگں دگہ برے تو منی پُس ء نام گیت من ترا انچوش کن آں کہ وتی سر ءایوکائی ءہم چست گت نہ کن ءے۔ نوں بر لوگ ءمردماں توار کن۔“

ایسوپ ءتیر پچیں گپاں آئی ءسرتز گے ءگیت، گوشے چہ پادانی چیر ءکسے ءزمین چچ گیت۔

گوں سستیں گاماں مات ءپت ءتوار کنگ ءرند وتی کوئی ءپُترت ءدر ءے چہ توک ءگہل جت غشت پہ گر یوگ ء۔

”اے منی گونس چے بیت۔۔۔ پہمائی ءمن وتی جندمٹ لنگ ہمانوں من ءدگوشگ ء انت۔۔۔ آہر منی میارچی انت۔۔۔ سیاہی ءہر کس ءمن ءڈو بار ات کہ تو ایسوپ ءمٹ ءے۔۔۔ نوں کہ پہ اسپیتی ءانچو ماہ انت وتی گلوک ءسرمیں ززہر چ گتگ اوں نوں ایسوپ گوشیت کہ تو زلیکا ءدرو رنئے۔۔۔“

تاں شریں ساہتے ءگر یوگ ءرند پاد اتک آدینک ءدیم ءاُشتات ءوتی اکس ءچہ سر ءپہ گرتاں پاد ءنچ ءچاران بیت۔ ”راست گوشیت ایسوپ، زلیکا ءمنی رنکیں نیم برہنگیں گدہ جہر پر نہ تگ۔ آمنی رنگ ء بے لچ نہ چنگ۔۔۔“ یک برے پد ءگر یوگ ءوت ءڈو بارگ ءے بنا گت۔ تاں دیر ءوت ءڈو بارگ ءرند یک پسلہ یے سر ءسربیت۔

”نوں من ءایسوپ ءمہر ءسوگند ایں من وت ءپیسریکیں پیم ءکن آں۔ جچ کریم نہ مُش آں۔۔۔ موداں نہ چن آں۔۔۔ مودانی سر ءرنگ نہ مُش آں۔۔۔ سرگ ءہم دبوکی جن آں۔ پناہ گیرں گدہم گوار ءنہ کن آں۔۔۔ من ءتوبہ انت کہ دگہ برے چوش نہ کن آں۔۔۔“

گوں وت ءسوگند ورگ ءپد زلیکا ءجان بی بی ءسرمیں سوجانی کارمرزی یکپارگیہ بندگت۔ کریم ءیلا دیک ءرند آئی ءپوست پد ءپیسریکیں رنگ ءسبزگ تران بیت بلے گوں دیم ءسُر ءسُہریں دانگاں کہ رند ءسیا تران بیت انت۔ آمنہ آئی ءپوست ءاے مٹی ءگوں پریشانی ءچارگ ء ات کہ دُکچ ءگوں زلیکا ءپت ءگوشگ ات کہ آپر ءسینز دہ ءکش انت ءسُورجن انت ءزلیکا ءدیم ءپوست ءہال ایش ات کہ روچ پہ

روح ہر ابترا بیگ ء ات۔

دوماہ و رند و ہدے ماہ جان غماہ جبین یکا ریگ ء پنے پنج شش روچاں مات ء لوگ ء ننگ ء اتک انت۔  
زلیکا ء سر ء جم کپک ء گوں دوئیں درگڑا ات انت۔ آئی ء دیم ء و دوئیاں ہج ء گوشت بلے مات ء دیم ء وتی  
پکراش درشان گت انت:

”اماں! زلیکا ء چون انت۔۔۔ دیم ء پوست ءے گوشے سوتہ (سوتنگ)۔ ائید ء کہ ماتنگ اتیں بانک  
ء وچہ سورنگلیں جنیاں دودست پرات نوں و انچوش سیاہ ترانگ گوشے تین ء پشت۔ چو و پیر ء ہم نہ پتنگ۔  
۔۔۔ پد ء سہی کہ توپہ زوروتی ہمہرائی ء مارکیٹ ء بُرتگ ات۔ واتری ء رند دیم ء پوست ءے چو جگر ء سہرات  
اٹوں گوشے چچ انت۔“

”ہو راست گوشے۔۔۔ من ہم آئی ء گندان ء ہیران آں۔ انچو جت گتگ اوں بلے ہج جواب نہ دنت  
۔ مرچاں لوگی کارمدار آں و پیرنگیں داب ء شرانت ء جان بی بی ہم انچو روا ء کنگ ء انت بلے زاناں دیم  
ء پوست ء چون انت ءے۔۔۔ زی تئی لالامر اد ء ہم من ء ہمے جت گتگ ء گوشگ کہ پوست ء شرے  
داکتر ءے ء پیش ءے پہ دار آں۔ دل گوشت بلوچی درمان دارگ ءے پر پہ کن آں۔۔۔ باریں شماچے گوشے  
۔۔۔ بی بی زینب ء بگوش آں لہتے بانوری درمان بیا رایت؟“

”منی ہیال ء لالاشر گوشت۔۔۔ پوست ء داکتر ءے ء پیش دارگ گہتر انت۔۔۔“ ماہ جان ء وتی  
مارشت درشان گت انت کہ دیریں ہاموش فتنگ ء مات گہار ء گپ ء گوش دارگ ء ات۔  
”شرے گوا شادوئیں انچوش ہم پہ لہتے روچاں ہمہدات، شادوتی ہمہرائی ء آئی ء یہ برے ء شرے  
داکتر ءے ء پیش ءے پہ دارے کہ من و چوئیں کسہ کارے نہ زاناں۔“

.....☆.....

اے دگر روح ء زلیکا گوں ماہ جان غماہ جبین ء داکتر ء دیم ء نندوک ات۔

”داکتر و گوشگ ء انت کہ تو انچیں چیزے دیم ء مشگ کہ آئی ء ری ایکشن گتگ دگر ءت سر ء دیم چو پکرا  
ہراب بیت نہ کنت۔“ داکتر ء گوں گپ جنگ ء رند ماہ جان چہ آئی ء جتہ ات۔

”بچار زلیکا! نوں دروگ مہ بند۔۔۔ اگاں چیزے لگا شنگ ءے حال یہ دے تاں تئی پوست ء علاج  
کنگ بیت۔“ ماہ جبین ء گوں ترندیں گالوارے ء جت گت۔ زلیکا انگت ہاموش ات۔  
”بانک! ترا باند ء دگر لوگ ء روگی ایں۔ گوں اے پچیں دیم ء وتی ء گوں ہوار مارا لگا گی نہ کن۔ رب ء  
یہ چار راست بگوش۔ ماتئی ڈنمن نہ ایں۔“ ماہ جبین ء وتی ترندی ابرموش کنان ء گوں جہلیں توار ء گوشت۔  
چہ دل ء دوبرجست کنگ ء رند پہ ناکامی ء دراپیت ءے:

”انوں و ماہے بیت انت کہ ہج نہ جنگ ء آں بلے۔۔۔ پیر ء تاں ہپت ہشت ماہ ء اسپتی ء  
چار کریمی درمان چہ پارلے۔۔۔“ گپ ءے انگت نیم کپی ات کہ گہارانی مورک ج ات۔  
”اوہ! اے کسانیں جیوہ یے نہ انت۔ منی گورا چوئیں بازیں نادراہ اتنگ انت کہ آہاں گوں ردیں  
فارمولہ ء جوڑنگلیں پوست اسپتی ء کریم ء گوں وتی پوست سوتنگ ء گرانیں نادراہی ء آماج پتنگ انت۔  
“داکتر ء زلیکا ء گپ اشنگ ء گوں دراپیت۔ پد ء وتی گپ ء دیم ء بران ء گوشت:

”اسلامشکل ایش انت کہ اے ملک ء درمان دارگانی بہا ء کارمرزی ء مزنیں گرغ دارے نیست پد ء شپ  
ء روح مئے سادگیں مردم میدیاء شوشابایاں گند انت۔ آہانی دل ء زندگی ء راستی ہمیش انت ء وت ء ہمایانی  
داب ء کنگ ء واہش ء انچیں چیز کارمرز کن انت کہ رند ء پہ جان سلامتی ء تاوان بنت۔۔۔“  
”ناں ڈاکٹر ساب مئے گہار چوئیں مردے نہ انت۔“ ماہ جان ء داکتر ء ہرنیم کپی گت۔

”بانک! من شمنے گہار ء میاریگ نہ کنگ ء یاں۔۔۔ منی مراد ایش انت کہ اے ملک ء ہمک کسان ء  
مزنیں دگ ء آرائش گاہ سرچ انت ء گیشترین ء کارمندز انت کار انت ء چہ وتی نزانتکاری ء انچیں کریم ء  
کاسمیٹکس کارمرز کن انت کہ انسانی پوست ء سربری تل ء تاوان دینت۔ آزان انت کہ پوست ء سربری تل  
چہ روح ء ہترناکیں غتاوان دیوکیں برانز ء رکینگ ء کار ء دنت ء و ہدے پوست ء تل ء کجام ہم سوب  
ء تاوانے پہ ریت روح ء برانز ہاس سہب ء دہ پہ کرتاں روح ء سہت سے ء تچک ء تو کی تلاں متاثر  
کنت۔۔۔ غبرے برے سر پہ شوک ء نادراہی ء کپیت۔۔۔ من شمارا ترسینگ نہ لوٹ آں۔ منی گپ ء  
مراد ایش انت کہ شاماید پوست ء نازرکی ء بارواسر پد بہ بیت تاں باند ء کسے ء پہ چوئیں چیزانی کارمرزی ء پہ

گندے سرپدے دات پہ کن ات۔۔۔“ چہ داکتر ٲکپاں زلیکا ءدل ایرشت۔

”اے ساہت ءشمئے گہار ءکیس ءگینی ءبار وامن باز ٲجت ءکن آں بلے لہتے آزمائش ہشتہ کن آں دیاں۔ ایشانی رٲورٹ رسگ ءرند من هلاج ءشروع کن آں بلے تاں آوہد ءٲوست ءسر ءھچ ٲہمیں نوکیں تجربگ کنگ مہ بیت۔“

زلیکا ہشتک ءھیران ات کہ وتی دست ءٲم ءگت دیک ءٲد چہ کجام لٲ ءرہ گر نیت۔ آئی ءگوشاں چہ کمپان ءماہ جہین ءاے توار ہم ٲت: ”وتی کاشیں ملگوری ہم سلیں رنگ ءٲلچانی دیناں چوکاہ ءٲیش ءگتگ ءے۔ من ءھیران آں کہ ساگبند ءگند انت چے گوشت۔ آہانی دل ءٲد پیسر ءے چنگ بلے چہ ایسٲ ءمجبور اتنت نوں رب یہ زانت دیم ءچے کن انت۔“

”من ءھیران آں کہ ہجر لوگ ءکسے ءٲد زلیکا ءنہ گوشتگ کہ تو ہراب ءے۔۔۔ ٲت براتاں ٲو ساہ ءدوست انت۔۔۔ من وتی سرجمیں ہزر ہمانی ءسوج داتگ انت تاں آئی ءرنگ ہجر زندگی ءشر یانی راہ ءاڑے جوڑمہ بیت۔۔۔“ آمنہ ءگوں دلوارگی دراہنت۔

”کسے اے ناسر ٲد ءسر ٲد یہ کنت کہ انسان ءشر رگی آئی ءشریں زندگی ءضامن ء انت۔۔۔ ستر کسے چہ سزائے زیدار انت اگس بد اخلاق ءبد کردار انت یا بے ہزر ءناسر ٲد انت کس آئی ءوتی نزیک ءندگ ءنیلیت۔“ ماہ جہین ءگوں دل پہ دردی گوشت۔

”زلیکا ءچیدگ نامھد اچہ بازیناں وشر ءبراہ دراتر انت بلے زان آں آٲر چیاوت ءٲو مکر مارایت ءسر ءے یہ اے ہال ءرینتگ۔“ ماہ جان ءہم وتی دل ءٲدرشان گت انت۔

”شمئے تر وھل ہانی چہ بن اسل ءشر رگی ءچالاکی ءلوٹوک ٲنگ۔۔۔ ٲھشکا منی دل ءہجر ءے ٲنگ کہ زلیکا آئی ءنشار بیت۔۔۔ بلے ایسٲ۔۔۔ من ءٲو مراد ءشادان ءدوست ایں۔ ٲھشکا یہ کن ءشات ءے بیت۔“ ”آماں! کارے کہ ہدا ءیاور تگ وت شرے کنت۔ وتی دل ءباز ٲریشان مہ کن۔۔۔“ ماہ جان ءمات تسلی دیان ءگوشت۔

.....☆.....

داکتر ءرٲورٹ ءٲوست ءانچیں نادراھی ٲد رتگ ات کہ پہ هلاج ءمزین مدتے ٲکار ات ءتاں آوہد ءدیم ءسر ءھچ چیز مشگ ءکن گتگ ات ءے۔ ٲت برات ہم ٲریشان اتنت کہ چے یہ کن انت کہ ایسٲ ءلوگ ءمر دم پہ سور ءارن ءدیک ءکلوہ ءٲک ءکلوہ دیم دیک ءانت۔

”اے گٲ ءچیر دیک ءمنی دل رازیک ءے انت۔ باید تر وھل ہانی سہیگ کنگ بیت۔ دیم تر ءھر چے آہانی ٲسلہ۔۔۔“ مسترین برات مراد وتی ہیال درشان گت انت۔

”تر وھل ءگوں گٲ جنگ ءٲیش منی ہیال ءایسٲ توار کنگ سرجمیں کسہ ءبار و ءسر ٲد کنگ بیت۔ چومہ بی کہ سور ءرند آئی ءجند ہم دگہ چست ایرے یہ کنت ءسرجمیں زندتاوان زلیکا ءرہ رسیت۔“ ماہ جہین ءشور دات۔

”منی ہم شور ہمیش انت بلے باید ایسٲ گوں مات ءھوری ءبیت تاں دوینانی ٲسلہ ٲکار یک ءزانگ بیت۔“ ماہ جان ءٲاک کنان ءشور ءے دات۔

مروچی بیگاہ ءٲت ءگوشتگ ءسر ءایسٲ گوں مات ءاتگ انت۔ کمپان ءٲت، مات، برات ءگہار دیم پہ دیم انتنت ءزلیکا ءجیرہ ءسر ءگٲ ءانت۔

”هلاج ءے ویک ءانت ءبلکیں تاں سالے ءکش ایت۔۔۔ داکتر اں تاں آوہد ءمیک آٲ ء کریم ءمشگ ءمہ کن گتگ۔ مس لوٹ آں کہ چہ وتی ٲسلہ ءسر بیگ ءٲیش شتا چتاں گوں وت زلیکا ءرہ گند ءے۔“

تر وھل ہانی ءایسٲ ہر دوین ءدیم ءسر ءٲگرے ٲد رات۔ مراد ءگٲ ءسر ءلوگ ءدرتیں مردمانی دیم ءسر ءریشان ءجہر تالان بیت انت۔ وھدے ماہ جان زلیکا ءرند ءکوئی ءٲرت آدروازگ ءٲشت ءاشتگ وتی بھت ءٲسلہ ءاشکگ ءات۔ گہار ءگندگ ءگوں چم ءے ارسیک بیت انت۔

”کدرت ہر چے کنت گہتر کنت۔۔۔ مشکل انسان ءراستی ءدیم ءکارایت تاں مازانت پہ کن ایں کہ کئے وتیک انت ءکئے در آمد۔۔۔ وت ءھچ ٲریشان مہ کن۔۔۔ تو ٲوکا ءے۔“ ماہ جان ءآئی ءسر یک شر کنان ءگوں مہروانیں گالوارے ءدلہڈی دات۔

دما نے ۛرند زلیکا کمپان ۛو تی مات گہارانی کش ۛ تشنگ ات ۛ ایسوپ ۛ تروہل ہانی ۛ چم ہائی ۛ سر ۛ سک اتنت ۔

”لالامنی سالکیند اس پیسہ ۛ باریں ہر تنگ کہ تو انچوہم مٹانی ٹچی ۛ زلیکا پرچہ زُرنگ بلے من و تگی چار اتگ ۔۔۔ ہز مند ۛ دگہ شتری و تی جاہ ۛ بلے انسان ۛ چم پیسہ ۛ زاری دروشم ۛ سر ۛ کپیت ۔“

تاں شرین ساہتے ۛ بے تواریگ ۛ ۛرند تروہل ہانی ۛو تی ناکشی گوں ترندیں گالوارے ۛ درشان کُت ۔  
”من ٹرو۔۔۔ کسے ۛ نہر کاسد پۛ شمانہ تنگ ات کہ منے زلیکا ۛ بیابورات ۔۔۔ شمارا تگی باید مہ پُرو شیت ۔ کدرت ۛ منی گہار ۛ بھت ۛ اگس ہمسپر ہشتہ تنگ آئی ۛ دروہم دیم ۛ کارایت، کس ۛ منے سر ۛ احسان کنگ ۛ زلورت نہ انت ۔“ کستریں برات شادان ۛ چہ زہر ۛ گوشت ۔

”شادان !و تی دپ ۛ بدنکن ۔۔۔“ آمنہ ۛ ہر دات ۔ تروہل ہانی ۛ مورک جُ اتگ ات ۔

ایسوپ ۛ چم برے زلیکا ۛ سر ۛ ۛ برے زمین ۛ سر ۛ سک اتنت ۛ مراد ۛ چم پر آئی ۛ۔ ایسوپ ۛ دیم ۛ سر ۛ پگر ۛ پریشانی ۛ درست مارگ ۛ اتنت ۔

”ایسوپ ! تو بگوش باریں نوں تئی چند ۛ چے پسملہ انت ۔۔۔“ مراد گوں جہلیں تواریجست ۛ ات ۔

”پپ۔۔۔ پیسہ ۛ مم۔۔۔ من گپے لگ۔۔۔ گوشت۔۔۔ لوٹ آں، ای۔۔۔ سو۔۔۔ پ ۛ“ زلیکا ۛ چہ ترس لرز ۛ گوں میکینک ۛ گوشت ۔ درستانی چم ہائی ۛ نیمگ ۛ سک بیت انت ۔ آمنہ ۛ ماہ جین ۛ چم دراتنگ اتنت کہ باریں آچے بگو شیت ۛ کاراں گتر ہراب مہ کنت ۔

”ا۔۔۔ نید ۛ روج ۛ۔۔۔ کک کمپان ۛ گوں گونین گداں مم۔۔۔ من ۔۔۔ پیتگوں ۔۔۔ دے دگہ کسے نہ پیتہ ۔۔۔ نوں ۔۔۔ شش شمنے ہرچ پسملہ یے بیت من ۛ کبول ایں۔“ زلیکا ۛ و تی ارس ایر بران ۛ دراپیت ۔

ماہ جین ۛ آچم سہرے دات ۔ تروہال ہانی ۛ ہچ سرکچ نہ وارت کہ آچے گوشت ۛ انت ۔ آمنہ ۛ چہ آئی ۛ نیمگ ۛ دگوش تریگ ۛ و تی دیکچ ۛ نیمگ ۛ چاران ۛ گوشت : ”ایٹی ۛ بل ات ۔ اے گپ جنگ نہ زانت ۔

۔۔۔ شام بگوش ات ۔۔۔ نوں سرجمیں راستی شمنے دیم ۛ انت ۔“

چاہیٹی ۛ پیش کہ تروہل ہانی چیزے بگو شیت ۔ ایسوپ ۛ مراد ۛ نیمگ ۛ چاران ۛ گوں برزیں تواریجست پودات :  
”من ۛ سہرایں“

.....☆.....

جنوری 2016

## ﴿وت کشی﴾

مساپرائی رد ۛ فتنکیں نیمازاتیں (نیمزات) جنیں آدم ۛ دل ۛ ریک ۛ ریک کنگ ۛ ات کہ یک سر باز ۛ نوں آئی ۛ گونی ۛ ٹھیک گُت داتگ ات ۔ پنج شش شیکاں پد سر باز ۛ گونی یلا دات ۛ دومی بارانی چارگ ۛ دگوش بیت ۔ تاں شرین ساہتے ۛ رندوہدے ذرتیں بارانی تپاسگ ۛ کارہلاس بیت انت، درتیں سر باز یک کڑے ۛ ٹٹ اُشتات انت ۛ ماشین ۛ ڈرائیور (رانندہ) ۛ آئی ۛ ہمارا ۛ گوں لہتے مر دین مساپراں، تنگیں بارانی بنگ ۛ مہر کنگ بنا کُت ۔

ہمے درگت ۛ چہ کوہ ۛ ہشتی نیمگ ۛ یک ورنائیں سر باز ۛ تچانی ۛ دیم پۛ و تی مستریں سر باز ۛ ات کہ اے ساہت ۛ چہ ماشین ۛ مساپراں گستا اُشتاتگ ات ۔ مستر ۛ گوں چیزے الو تی ۛ رندوئیں ذوت ذوت ۛ ماشین ۛ بارانی نزیک ۛ اتک اُشتات انت ۛ بارانی بنگ ۛ کار ۛ اش کن کُت ۔

ماشین ۛ ڈرائیور ۛ مساپر ہٹک ۛ ہیرانی ۛ آھاں چاران ۛ جیراں بوت انت کہ آپرچہ دارگ بیگ ۛ انت ۔ ایٹانی ہماراں ماشین ۛ مساپر دیریں چہ اد ۛ لڈ اتگ ۛ ٹھیک انتنت ۛ نوں ایٹاں ہم چہ مگر ب ۛ پیش و تی منزل ۛ سر تگی ات ۔

سر باز اں و تی چم ایٹانی ماشین ۛ بارانی سر ۛ سک دات انت ۛ یک ۛ یک ۛ باراں چست ۛ ایر کنان بیت

انت۔ مردمانی چم ہمیشانی سرء سک انتت ء اے دوئیں سر با زانی دیم ء سرء پگرے تالان ات۔ دوئیناں وتی دست داشت انت ء یک دوی ء نیمگ ء چاران بیت انت۔ ہے درگت ء ورنائیں سر با زمستر ء کش ء اتک اُشتات ء آئی ء گوشاں اُلوک کنگ ء لگ ات۔ دمانے ء رند گوشے دوئینانی دستاں مشینے بنگ بیت کہ یک پے یک ء پدء بارانی چست ایر ء تپاسگ ء کاراش تیزی ء سرء ہناکت۔

چارگ چارگ ء مستر ء دست ء یک برے پدء ہمانیا زاتیں جنیں آدم ء گونی کپت کہ دپ ءے انگت ء ہم مہر بتگ ات۔ مستر یں سر با زے گون ترندیں توار ء ماشین ء ڈرائیور توار جت کہ بیت ء گونی ء دپ ء چہ کنت۔ ساہتو کے ء رند سر بازاں گونی ء سر جنیں از باب پٹ ء سرء ریتلگ ء مچ ٹنگ انتت۔ از بابانی توک ء بازیں گد ء ورگی چیزانی پیلک انتت کہ چہ ایشاں بازیں پیلک چہ شیکا کی گت بیگ ء سوب ء ٹنگ انتت۔ ہے از بابانی میان ء دُتو کے ء لنگ بر زء مکت ات۔ ورنائیں سر با زے دُتو کہ چہ از باباں دُن درگت ء وتی مستر ء دست ء دات۔ مستر ء وتی دلگوش سر جمی ء ہے دُتو کہ سرء سک دات انت ء پے چارگ ء تپاسگ ء دُتو کہ ء گور ء گد اش ورت انت ء سرگ ء لنگ ءے یک یک گت انت ء دُتو کہ ء جان ء دست ءے گت دات۔ دمانے ء رند آہیں پیلکے آئی ء دست ء اتک۔

پیلک ء درگ ء دست ء دل ء ایریتچک ء رند اسپتیں پوڈرے بُوچت۔ دمانے ء مورک ءے مچ ات۔ وھدے زبان ء سرء کلہو کے جت ءے ٹجگ ءے پہکا ہراب بیت۔ گون لگار ء ماشین ء ڈرائیور ءے توار جت کہ ایشانی گوشگ ء سرء یک کرے ء اُشتاتگ ات ء ہمیشانی نیمگ ء چارگ ء ات۔

ہما دمان ء اُشتاپ اُشتاپی ء ڈرائیور گون وتی ہکار ء ایشانی دیم ء اُشتو کہ انتت۔ ساہتو کے ء رند سر بازاں گون ایشانی ہمرائی ء ہمانیا زاتیں جنیں آدم ء دیم ء اتک اُشتاتگ انتت۔ ڈرائیور ء نمک کار جنیں آدم ء منینگ ء جہد کنگ ء ات کہ اے گونی ء گونی ء سر جنیں از باب ہمایگ انت بلے جنیں آدم آئی ء دروگ بند کنان ء چہ آھاں گستاہتہنا اُشتاتگیں ورنائے ء نیمگ ء وتی دست ء ایشارگ ء ات۔

”ماسی پرچیا دروگ بنگ ءے۔ اے بارتینگ انت ء عن ء بید ء چہ تئی جند ء دگ کسے ءے داتگ۔۔۔ آ بچک وچہ ترا جئا ء باز دیر ء زند ماشین ء سرء اٹلگ۔۔۔ پدء آئی ء و بید ء چہ گور ء چٹاں دست ء مچ گون ء

پتگ۔“

جنیں آدم ء ڈرائیور ء آئی ء نمکار یلا دات انت ء دلگوش ءے سر با زانی نیمگ ء دات۔ نیم ماں بلوچی ء نیم ماں پارسی ء تران کنان ء اے جنیں آدم آھاں باور کنائیگ ء ات کہ اے گونی ہماہتہنا اُشتاتگیں ورنائیگ انت۔ وھدے سر بازاں نیما زاتیں جنیں آدم ء ماشین ء ڈرائیور ء نمکار ء ورنائے دیم ء اتک اُشتات انت، ورنائے شکیں مچے ء چہر ء اُشتاتگ چہ وتی کش گور ء ہکا بے دلگوش وتی جند ء وبتاں گار ات۔

ایشانی انا گہیں آھگ ء آئی ء سٹے گت۔ چہ جنیں آدم ء دپ ء وتی نام ء اٹلنگ ء ہیران بیت، مچ سر کچ نہ ورگ ء ات کہ کسہ ء جند چی انت۔

وھدے ڈرائیور ء نمکار ء گپ ٹچ گت آھٹک ء ہیرانی ء گون نیما زاتیں جنیں آدم ء چاران بیت۔ سر بازاں ورنائے جتہ انتت بلے ورنائے دپ زبان ء سرء گوشے کسے ء لبلے جگ ات۔ ڈرائیور ء آئی ء نمک کار ورنائے در کنگ ء انتت کہ راستی ء سر بازاں بگوشت، آئی ء بے گناہی ء گواہی ء آوت دینت بلے ورنائے گوشے بید ء چہ آجنیں آدم ء دگ کسے ءے گندگ ء ات۔

اے دوئینانی پریات ء زاریاں مچ درد ء وارت، ورنائے ہاموشی ء نیما زاتیں جنیں آدم ء باج ہرت۔ سر بازاں ورنائے دزگیر گت ء ماشین ء دیم ء روگ ء اجازت اش دات۔ دمانے ء رند ماشین ء سر جنیں مساپراں مالوم بیت کہ دُتو کہ ء لاپ ء نشی پوڈرے مان بیتگ۔

ورنائے ہاموشی ء سرء ڈرائیور گون وتی نمکار ء سک اپوزیگ انتت۔ نمکار ء مساپرانی دیم ء نیما زاتیں جنیں آدم سک باز ڈوبار ات۔

”ماسی! تو شر ء گت۔ آ دُتو کہ والا گونی تئی جند ء پتگ۔ من چہ تئی دستاں زرتگ ء بار ء لڈ اتگ۔ واللہ تئی دروگ ء سوب ء آچک ء زندگی برباد بیت۔ اللہ تر الہی ء جتہ کنت۔۔۔“

”ہماگو بُو۔۔۔“ نیما زاتیں جنیں آدم ء وتی مورک مچینان ء پتو دات ء وتی دیم ءے دگ نیمگ ء ترینت۔ درستیں مساپراں بش وارت۔ لہتیناں اے نیما زاتیں جنیں آدم میاریگ گت ء لہتیناں آ ورنائے، بلے مرجان گون وتی نادراہیں پت ء وت ء وت ڈوبارگ ء انتت کہ آھاں ایشانی دیر سیا دیگ ء سوب ء پے

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾

شری زائنگ ات کہ اے گیرادریں بچ ءہجر وتی کہنگیں مات ءگہارانی گناہ ءشریداری ءتنگ بلکیں مدام  
پہ ہمے گپ ءگول آھاں جنگ جنگ ہم بیتگ، بلے اے سہت ءوتی ساہ ءدوست داروکیں مات ءزندگی  
ءشات ءبیتگ ءپاہو ءسادے ءوتی بے گناہیں گٹ ءلوپ گٹگ ءوت کشی ءتنگ۔

.....☆.....

19 ستمبر 2015

## ﴿مُنڈوک﴾

پروجیکٹر ءسر ءئی ءوڈیو چیٹ اے بلاہیں آئی ٹی کانفرنس ءپیش دارگ بیگ ءات۔ اسکرین ءسر ء  
آھانی کمپنی ءپریزنٹیشن پیداگ ات ءگول وتی وش ءزیبائیں توار ءکانفرنس ءبہر زور وکیں درستیں دنیا ء  
ملک ءباسکاں سریدی دیک ءات۔ پریزنٹیشن ءرند مردماں چہ آئی ءکمپنی ءجوڑ گٹنگیں لیپ ٹاپ ءباروا  
بازیں جُست پُر سے گٹ ءئی ءگول پیسہ ءوتی پُتو دیان گٹ ات۔ بورڈ روم ءاے سہت ءکار جاہ ء  
سرجمیں سروک ءمستریں باسک نشنگ اتنت ءھائی ءنیمگ ءچارگ ءاتنت۔ کساس چار سہت ءمر اگش ء  
رند پُہ نیم سہت ءاوشے دیم ءاتک گڑا آئی ءوتی وڈیو چیٹ بند گٹ۔ بورڈ روم ءنشنگیں درستیں مردماں  
گول چاپ ءائی ءستار گٹ۔ درست چہ آئی ءپریزنٹیشن ءمتاثر ءگل اتنت۔

”ویری ویل ڈن بوہیر۔ یو آر سوجینیئس۔ مارا بٹک ایس نوں اے پروجیکٹ مئے ادارہ ءلم ءر سیت۔“  
ادارہ ءمستریں ءئی ءپریزنٹیشن ءتوسپ کنان ءگوشٹ۔ واجد چہ درستیں یک کڑے ءنشگ ءھائی ء  
نیمگ ءچارگ ءات۔ انچوش چم ءے پُر آئی ءکپت اتنت گول اشارہ ءدلہڈی ءدات۔ آئی ءہم گول وتی  
چھانی اشارہ ءپتو دات۔

﴿بے کسہ ءمن ءواب نیت﴾ ————— ﴿زاهد رئیس راجی﴾

برگاہ ءسہت شش ءاے میان اوستمانی آئی ٹی کانفرنس ءوحد ہلاس بیت ءپراجیکٹ ءگچین کاری ء  
دیوان بیک بیت۔ بوہیر ءپریزنٹیشن ءاولی پوزیشن رس اتنگ ات۔ اے جار ءگول کار جاہ ءھک کارمند ء  
دیم ءسر ءشادانی یے تالان بیت۔ کار جاہ ءسروک ءبونس (bonus) ءگیشیں پکار ءدیک ءجار پرینت  
ءبوہیر ءادارہ ءتوک ءبرزتریں اگدہ یے دیک ءناینگ بیت۔

واجد ءچم چہ گل ءگلگل اتنت ”شکریں رب پاک کہ تو من ءوژ نام گٹ۔ منی گچین تو سو بین گٹ۔“  
چہ کار جاہ ءیہ کرتاں لوگ ءسریگ ءدوئیں ہاموش اتنت۔ گاڑی تاجینگ تاجینگ ءواجد ءدل دادا  
سکینہ ءگپانی ترانگ ءکپت:

”من زنان اے کور ءتراچونیں سحرے گٹگ کہ تو آئی ءمُنڈوک ءبرگ لوٹ ءے بلے وتی ناز ء  
نایا پتیں گہار زنگ ءھست ءکن ءے۔۔۔ تو شوشینگ ءے کہ ہمے کور ءسوب ءتی کستریں گہار شاہ بی بی تاں  
زندگ ات کھائی ءنام ءے گول ات۔“

”دادا! ہڈایا پہ چار! چوشیں گپ مہ جن۔۔۔ ہر کس ءوتی بھت۔۔۔ شاہ بی بی ءزائنگ ات کہ  
ھسوک وتی نامزد ءلوٹیت گڑا پچہ لانک ءے بٹگ ات کہ بید ءچہ ھسوک ءدگہ کس ءنہ گرا بیت؟  
ھسوک ہم وتی جاہ ءراست ات کہ اگس وتی تروژتک گل بی ءنہ زورایت آئی ءکوری ءسوب ءدگہ  
کسے ہم دیم ءنیت۔۔۔ پد ءتو ہم ہمے لوگ ءبیتگ ءے پہ مئے شاہ بی بی ءچو ساگ اتنگ اتنت۔ نزورگ  
ءپسہ آئی ءجند ءبیتگ۔ مئے واجہ ءچو سر پد کنا بیتگ بلے آئی ءوتی نادانی ءوتی زند بر باد گٹ۔۔۔“  
”تو دما وتی گہاراں ڈوبارے ءنا کوزنگ ءتروژتکاں سر ءبان ءکن ءے۔۔۔“

”ناں دادا! چوش نہ انت۔ منی گہار ءگہار زنگ من ءچہ درستیں دیم ءتر انت ءگل بی ہم منی گہار انت کہ  
آئی ءمات مئے مات ءگہار ءپت مئے پت ءبرات انت۔ پد ءھسوک ءہم گول ماہے سیادی انت۔ اللہ  
پاک ءھسوک ورنائی ءچہ مہ گپت انت گل بی گول بوہیر ءچو بزگ ءوار نہ بیتگ ات۔ بلے شاہباش انت  
اے شیر زالیں جنین ءہجر کسی دیم ءدست ءے نہ شار ات۔ وتی بچ ءے ہم کسی چمدار نہ گٹ۔

دادا! شمنے چکاں پد ءہم پُشت پدے است کہ بانداز نیں جاہے ءسریہ بنت بلے بوہیر ء۔۔۔ بید ءچہ

ہدایا دگہ کسے نیست۔۔۔

”تو واست نے ناں۔۔۔ دگہ آہاں جے لوہیت۔“ دادا سکندر ۽ تیر پچیں گالوارے ۽ دراہیت۔

”دل ۽ مزین کن دادا۔۔۔ پے دگر ۽ شری لوٹ ۽ اللہ پاک پے تراہم شری کارایت۔“

.....☆.....

لوگ ۽ سر بیگ ۽ رندا انجوش بوہر وئی کوئی ۽ پُترت، گور ۽ کوٹ ۽ درنجوک ۽ سر ۽ درنج ات ۽ وت  
آدینک ۽ دیم ۽ اتک اُشتات۔ وئی دم برنگیں بالا ۽ چاران ات کہ چم ۽ وئی راستی بردست ۽ سر ۽ کپت  
انت۔ گوشاں وئی جند ۽ توارے کپت: ”ماتی۔۔۔ مردم من ۽ منڈوک ۽ تراکور پرچیا گوشت؟“

”گنوک انت۔۔۔ آ من ۽ غترانزان انت۔۔۔“ مات ۽ گول پر مہرین گالوارے ۽ پتو دات۔

”ماتی! مروچی تو ہمدایتین ۽ غبہ دستین ۽ کہ تی چک کجام جاہ ۽ رس انگ۔۔۔“ دل ۽ مات ۽

زہیراں بے تاہیر بیت۔

”تو ہر کچاہ بے من تی ہمراہ آں۔۔۔“ مات ۽ تواریک رندے پد ۽ گوشاں ۽ کپت۔

گول ٹنگیں گاماں وئی نیادانی سر ۽ تچک بیت۔ چمانی سر ۽ انجوش وئی چپی دست ۽ ایرکت گوشاں پد ۽  
وئی گریواسکین گالوار ۽ دلوار گیں توارے اتک:

”ماتی۔۔۔ تو ومن ۽ گندگ ۽ کہ من چون آں، من جے کنگ ۽ آں، تو اے ہم سر پد ۽ من جے  
مارگ ۽ آں تو اے ہم زانے کہ کتی گوارا تگ ۽ کسے شینگ گوارا مردم پرچہ تراکور گوشت؟

۔۔۔ کورہانہ انت کہ تی گندگ ۽ دیست نہ کنگ ۽ انت؟“

مات ۽ گول مہروانیں پکند ۽ دراہیت: ”ہو منی ج! انجوش انت۔۔۔ تی مات ۽ چماں ستر روک مان  
نیست بلے سر جمیں جہان ۽ چہ وئی باتن ۽ نگاہ ۽ دیست کنت، آچہ مردمانی برمش ۽ آہاں چجا کارایت۔۔۔  
بلے بچار! اے گپ ۽ گول ہر کس ۽ جن۔۔۔ کہ ناسر پدیں مردم تی سر ۽ کندا انت ۽ تو دلوارگ بے۔۔۔“  
مات ۽ وئی پر مہرین دست آئی ۽ مودانی سر ۽ ایرمشان ۽ آسر پد کنت۔

نیادانی سر ۽ آئی ۽ چم ارساں گل گان بیت انت۔ دل ۽ واب ۽ دیک ۽ ات کہ گوشاں پد ۽ وئی جند ۽

توارے کپت: ”ماتی۔۔۔ منی دست ہماں چہ بان ۽ سر ۽ کپک ۽ پُشتنگ ۽ داکتراں شمزوک ۽ سوب ۽  
بُراتنگ من چہ وئی بردست ۽ وئی لنگانی سر ۽ مارگ ۽ آں۔۔۔ زانان بچک من ۽ پے کرکت ۽ لیب ۽  
پرچہ نیل انت۔۔۔ من و چپی دست ۽ گومابیٹ ۽ داشت کن آں۔۔۔ گوا آپرچہ گول مس چوش کن انت۔

ماتی! من درستاں گوشگ لوٹاں کہ من منڈے نیاں، من وئی کاراں وت گت کن آں۔۔۔ بلے من ۽  
کسے نہ اشکنت۔“ نول گوشاں وئی ہلگ ۽ توارے کپک ۽ ات۔ تہنائی ۽ دل ۽ دردے پاداک، انگت  
گول وت جیدگ ۽ ات کہ چہ دیر ۽ مات ۽ مہروانیں اکس آدینک بیت کہ گول پر مہرین توار ۽ گپ ۽ ات:

”منی چو۔۔۔ ہر کس ۽ زہر گیت دومی ۽ ڈوبارایت۔ کدرت زالم نہ انت۔۔۔ آچہ انسان ۽ اکس یک چیزے  
چچ گرایت دومی ۽ بستار ۽ دو برگیش کنت۔ منڈوک تونے کہ تی یکیں دست چہ دویناں گیشتر کار کنت،  
منڈوک وھا انت کہ دویں دست اش سلامت انت بلے کاراں بندگ نہ زان انت۔“

.....☆.....

”ولجہ! من شمارازان آں پمشکاچہ شامکک لوگک ءآں بلے شمنے اھواکارانی سرء۔۔ آھانی سرء من ءھچ اوست نہ کنت۔“

”بانگ! آمردم ءکمنی کارمندانی سرء اوست نہ کنت آچون منی سرء اوست کنگ ءانت؟  
منی اھواکارانی چم انت ءمن وتی روتا ک ءچہ ھمایانی چھاں دیستگیاں راستی ءدیم ءبران آں، آمن ءھجر بڈ  
انت نہ کن انت۔۔۔“ منی گالوارژندآت۔  
”گوا بیت کنت کہ شمنے اھواکار بڈینگ پیگک انت۔“ آئی ءگالوار پیسریکیں رنگ ءسارت ءایمن ات۔  
دما نے ھاموشی ءرند آئی ءوتی گپ دیم ءبران ءگوشت:

”ھیر! منی! اے گپ ءیل بہ دیت بس چہ شادز بندی کن آں کہ راستی ءدیم ءبیار ات پرچہ کہ شمنے روتا ک ء  
ذورگیں ھال ءسوب ءآچک ءلوگ ءسرمیں مردمانی زندگی ازاب گنگ۔ آئی ءپت وتی میتگ ءپرانمری  
اسکول ءاستاد انت ءچہ اے ھال ءشنگی ءرندوں مھلوک آئی ءشگان پگان کنان انت کہ وھدے  
استادے وتی چک ءچہ بدی ءرکینت مہ کنت آوتی نودر برانی رھشونی ءچہ کجا کنت پمشکا باید آچہ اے کارء  
پہکا درکنگ بہ بیت۔۔۔ ولجہ! زوراک اے گریب ءلاچاریں پت ءلاپ ءھک ءچنگ لوگک ءانت کہ  
چہ ھمانی ءپکار ءآئی ءسے جنیں چک ءگوئویں پچلوک ءلاپ درپگ ءانت۔۔۔ شمنے باروہ من باز  
اشنگک کہ شادروگ ءپداں سوچ ات ءراستی ءدیم ءکار ات، چہ شادز بندی ایں کہ اے کسہ ءراستی ءآلم ء  
دیم ءبیار ات تاں بیگناھے ءگوں ناھکی مہ بیت۔“

”اونہ! شر۔۔۔ شمنے گول آورنا ءچے رشتہ انت؟ شما آئی ءلوگ ءمردم ات؟“ من پہوتی مالوداری ء  
جست گت۔ جنک ءگن سارتے کش ات ءدما نے ھاموشی ءرند دراپنت ءے:  
”نے من آورنا ءسیادے آں نے نزکیں مردے بلے گول آئی ءلوگ ءمردماں منی انسانیت (مردم گری)  
ءرشتہ انت۔ (دما نے ھاموشی ءرند) شماوت ھم گول بازینے ءنیکی گنگ ءگنگ ءات۔ آدرست شمنے  
نزکیں سیادوے پیگک انت۔۔۔ ھے رنگ ءآھم منی ھچ نہ انت۔ اُمیت انت شامن ءر دسر پدے نہ بیت۔“  
جنک ءگوں سنگینی ءوتی گپ توام گت۔ من یک پکرے ءکپت آں ءمٹاں دیر ءھچ گوشت نہ گت۔

## ﴿نکبت﴾

شب ءساحت دہ ءمنی نیت ات کہ وتی دسی گواکوع پہکا ھاموشی بہ کن آں تاں پہ ایمنی وپت بہ کن آں کہ ھما  
دماں ءگواکوع زنگ وارت۔ شمارہ نوکین ات۔ دوسے زنگ و رگ ءرند من چست کت دومی نیمگ ءیک  
نرم ءڈولداریں توارے ات: ”شما ولجہ میر باھر گپ ءات؟“ آئی ءمنی چکار لوٹ ات۔  
”ھو میر باھر گپ ءیاں، شما کئے ات؟“ من جست گت۔  
”ولجہ! شامن ءنہ زان ات بلے من شمارا پہ شری زان آں۔۔۔ من ءشمنے گمک پکاراں۔“  
”چونیں گمک؟“

”مروچی شاموتی ھالتاک ءیک ورنایے ءلاش ءاکس داتگ ءگوشتگ کہ آئی ءچہ گیشیں نشہ ءوت کشی گنگ۔  
ولجہ! اے سددر سدروگے گپے۔“ چہ آئی ءگپ ءمنی جگ ھراب بیت۔  
”شمنے گوشتگ ءمتلب چی انت؟ زاناں! من وتی روتا ک ءدروگیں ھال چاپ کن آں؟  
بانگ! منی اھواکار دروگیں مردم نہ انت ءنیکہ منی روتا ک ”راستی“ ءدروگ چنگ ءراستی ءنام ءشنگ کنگ ء  
نادراھی گول انت۔“ من چہ زھر ءدراپنت۔



”پہل پہ کن ات کہ اے وحدء من شمارا کال تنگ۔ منی نمبر شمنے موبائل سرء اتنگ، دگہ کار ہرے جُست کنگی بیت شما گوشت کن ات۔“

”شمنے نام؟“

”شاپہ وتی زانگ ء ایشی ء بگھت ء نام دات کن ات۔“

من سٹ گت۔ ”بگھت پرچہ؟“

”چہ نگبھتی ء ذراں۔۔۔ ہیرا شپ شمنے وش بات۔۔۔ اللہ ء باھوٹ ات۔“

آئی ء دیریں وتی گوانکو بند تنگ ات غلوں لوں ء توار منی گوشاں کپک ء ات بلے یک نیمگے ء آئی ء شرکینیں توار ء من ء بے سا تنگ ات ء دومی نیمگے ء آئی ء نگیں گلیں سرہال ء من وتی دستی گوانکو ء آئی ء نام گھت بشتہ گت تاں دگہ چارو کے اے نیمگے ء شک مہ کنت۔ دمانے ء رند من مروچگیں روتا ک دیم ء ایر گت پہ چارگ ء۔ دومی تاکدیم ء پہلی نیمگے ء یک لاشے ء سیاہ استہیں اکسے ات کہ رُز بشتہ ات:

”دست ء گوں وت وتی زندگی ء برباد کنوئیں، نشی ورنایے ء جون ماں اشکال دانی ء۔“ پد ء دومی رد ء نہیں اتگ ات: ”کئے ء میار یک کن ات وحدے واننگ ء رھشونیں پت وتی چک ء چہ اے ویل ء رکینت مہ کنت۔“

من یکیں دمان ء دورند ء لاش ء اکس ء نیمگے ء چار ات پد ء وتی کرانم رپورٹر ارمان واجد ء زنگ جتوں۔ آئی ء دمانے ء رند گوانکو چست گت: ”یس سر۔۔۔ ہیرا انت؟ اے وحدے؟“

”ہو یار! جُست کنگی ء اتاں کہ تو ہمنے نشی ورناء ہال کہ مروچگیں ہالتا ک ء دومی تاک دیم ء تنگ تنگ ایشی ء ڈیٹیل تراچہ کجام تھان ء دست کپنگ انت؟“

”کور سر ء تھان ء۔ پد ء من وت مہم واردات ء جاہ ء رس اتگ اتاں۔ جایا ورکاں گوشنگ کہ بچک ء نام سہیل بیتک ء سے سال پیسر انٹر سائنس ء پری میڈیکل ء اے گریڈ کپنگ ء۔ پد ء باریں چے بیتک کہ بچک ء وتی وانگ پہکا ویل داتگ ء مدام بازارں ویل بیتک پد ء مردماں آنشہ کنگ ء مہم دیتگ ء آھر ء اے بچک ء پہ نشہ ء دست جنی ء دومی مہم تنگ ء دومی ء سوب ء یک رندے تھان ء مہم بند بیتک۔“

”اونہہ! ایشی ء لوگ کجا گور انت؟“

”تھان ء دیم ء پرانمری اسکول ء چہ یک کلومیٹر تو کی نیمگے ء یک کسانیں بازارے آست کہ گیشتر ہمیشانی سیاد مردم تنگ انت۔ آست انت و سک گریں مردم کہ بچک ء پت ء شش ہپت سال انت پکار ء یک کلدار ء مہم گیشی ء اتنگ۔“

”تو اے کیس ء سر جمیں ڈیٹیل ء من ء پہ دے من کمو کے ایشی ء دومی پھنات ء مہم اُرتی ء چار ء تپاس کنگ لوگ ء یاں۔“

”شریں واجہ! سہی شما کارگس ء رس ات شمنے میز ء سر ء سر جمیں کا گدا یر بنت۔“

”او کے یار! منتور۔“ ارمان واجد ء گوانکو بند کنگ ء رند من ڈی ایس پی زیر ء زنگ جتوں۔

”من ڈڈ جوڑاں بلے یار تو کجا گورے، دیریں گار بیتک ء۔“ زیر ء سلام ہلیک ء رند گلگ گت۔

”ہو یار! بس کمو کے ذاتی دز گلیانی تیج تاج ء بیتک آں بلے انوں پد ء سر جمیں دگوش ء وتی روتا ک ء دیگ ء یاں بلے اے ساہت ء من ء کمو کے تئی کیمک پکاراں۔“

”کھکم پہ کن یار، جان ہم تنگ انت۔“

”یار! منی اھوا کار ارمان واجد ء چہ تئی گورانشی ورنایے ء لاش ء ڈیٹیل زرتگ ء تنگ گت انت۔ من کے گیشتر اے کیس ء سر ء پٹ ء پول کنگ لوگ ء یاں کہ اے بچک ء سیادے ء گوشنگ انت کہ بچک کسے ء کوشا ریتنگ۔“

”اُجب! نشی ء کئے کوشا ریتنت کنت۔ آ ووت مدام مرگ ء وش آتک کنگ ء ساڑی انت۔“ زیر ء پہ تون دراپنت۔

”چوڈ آئی ء چوڈے گوشنگ بلے دز بندی کنگ ء کہ مارا ستی ء دیم ء بیار ایں ء اے گپ ء چہ تو شر ترچ کس ء زانت کہ تاں شمنے رنکین راستی ء پد گر مئے کیمک ء منہ کن انت مارا ستی ء ہجر سر بوت ء کن ایں۔“

”چوھو! بلے چوشیں نشیانی مرگ ء سر ء کس چست ایر ء کنت، پھشکا اے کیس وچہ مئے تھان ء نیمگے ء بند انت، بلے ہیر تو باند ء تھان ء بیا، بچک ء لاش ء کشی کیسگ ء موبائل ایر بیتک سر جمیں لاگ بک کسے ء چہ

﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہ عمن عواب نیت ﴾

پیسرے ڈیلیٹ گنگ انت۔ من زائنگ کو توچہ سپرے وائرنگ نے۔۔۔ دگہ موہاں عھیکنگ عٹریکنگ عکارچہ تراکنا نیگی اتاں۔“

”گواشرانت۔ من باندہ سہب عیازدہ عتی نیگ عکایاں۔“

اے دگہ سہب عوحد عسر عمن تھانہ رس اتاں، زیر عنوکیا یازدہ سد عستی گوانکومنی دست عادات عمن چار عتپاس بناگت۔ دیم عودو ساهت عرند اے گوانکو عسر جمیں ریکارڈ منی لیپ ٹاپ عسر عمو جودات انت کہ من وتی سافٹ ویر عوسیلہ عیک پہ عیک ایشاں چاران بیت آں۔ اے دتی گوانکو گنگ عودو سے سال پیسر چہ نزیکیں فرچانز عپہ بہازورگ بیتگ ات من وائس کالزانی عیک پہ عیک عگوش دارگ بناگت۔ لہتے کالزودو منٹ علہتے پنچ منٹ عیک انتت بلے چہ شمار ہانی ارتجاری اندازہ بیت کہ عیک شمارہ یے عیکیں روج عپنچ شش رندہ زنگ جنگ بیتگ ات عاے سلسلہ مدام جاری بیتگ، من چہ پشت عاے شمارہ عوفون کال گوش دارگ بناگت۔

”چون نے جان، من ہمک بیگہ عتی رچھار آں بلے تو مرچاں من عچ جست نہ کن نے۔“ پچی توارے ات۔  
”من ترا جست نہ کن آں یا منی جاہ تو دگرے عواتگ۔ من واشٹلگ تی پت ترا شال عپہ وانگ عدیم دیک عانت عو تو ہما ہمسایگ عبرات علوگ عہے۔“ جنکی توارے ات۔

”تراکے عگو شنگ؟ اڑے اے ہمسایگ مئے لوگ عرو آکن انت دگہ مئے گوں آھاں عچ سیادی نیست عباورپہ کن من عچ جاہ عرو آں۔ من کہ بے تنگی نہ باں گواچہ کجا انچو دیر شال عشت کن آں۔۔۔“

”بلے تی پت سک ٹرند انت آ ترا ہرچ پیم عدیم دت عترچہ من عسندایت۔“

”من کس عنبیل آں کہ تراچہ من عسست پہ کنت تو بس وتی لوگ عمر دماں پہ دار کہ تراچہ من عمہ سند انت۔“  
”جان! منی لوگ عمر دمانی دل عنون من بلاہیں جنیں چلے عیاں بید زوت سر لوگ پہ باں۔ تو وتی پت عگوش منگی منی پت عگوں گپ پہ جنت۔“

”یار! منی پت چہ گریجویشن عپیش بلکیں رازیک مہ بیت۔“

”توڑے پہ کن ناں۔“

﴿ زاهد رئیس راجی ﴾ ————— ﴿ بے کسہ عمن عواب نیت ﴾

اے کال عگوش دارگ عرند من ہمے یکیں شمارہ چاران گت عتاں پنچ شش ہپنگ عرند جمیں زنگ عکال عرس اتاں عاھری کال گوشداران گت۔

”تو سکیں زالے نے من تنگی مرگ عیاں بلے تو نے کہ وت عریداران نے۔ دوشی تاں شپ عساحت یک عمن وتی لوگ عپشتی دروازگ پنچ گنگ ات بلے واجہ گارات۔“ اے ہماجنک عتوارات۔

”یارچہ ملک علہتے مہمان اتنگ انتت دوشی تاں دیر عھایانی کڑ عشتنگ اتاں پمشکا درکپگ نہ بیت بلے انچی آلم عکایاں باید منی ماہگل منی واہگانی رنگ عوت عپہ سینگارایت، شرّیں؟“ اے ہماچک عتوارات۔

چہ ایشانی گپ عمن اندازہ جت کہ بچک وھمے نشی ورنایے بلے جنک کنے بوت کنت ایشی عزانگ پہ اے کیس عراتی عشوہازگ عز لوری ات۔ اے دگہ روج عستی گوانکو عکارگس عجنک عسیم کارت عسر جمیں مالومداری منی دست عات۔ اے سیم کارت میتگ عنامی سیاسی ور کر نیاز شاہ عنام عسر عات۔ آئی عکارمرزی عسر جمیں لاگ کہ دیم عیارگ بیت انت اے پہ ہمے جنک عدرنگ بیتگ ات کہ نیاز شاہ عیکیں جنیں چلے ات۔

اے کیس عچار عتپاس عزانگ بیت کہ جنک عچک عیمان عھمنچوز کی بیتگ کہ بچک عپہ آئیگی وتی شال عمیڈیکل عسپٹ ہم ویل دانگ ات عچہ اے گپ عآئی عپت عبلانیں نادراہی عدرنگ ات۔ من پہ اے گپ عامی عھماجنک کہ وتی نام بکھت گوشنگ ات نے زنگ جتوں۔

”ھو! سہیل ع نیاز شاہ عجنک دوست بیتگ عآئی عپت علوٹ اتنگ کہ آشرّیں رینک عک پاس بیتگ باید بولان میڈیکل کالج عداخلہ بزورایت بلے سہیل عپت زورنگ ات کہ پیسر عپہ نیاز شاہ عجنک ساہرہ نیگی ساگ عھبر عپہ بارت نہ وتی وانگ عپہکا ویل دنت۔ ایشاں ہبر ہم برت بلے چہ اود عمنگ نہ بیت۔ چہ اے گپ عسہیل پہکا دلپروش بیت عجبہ نے گت کہ گوں ساہرہ عکورٹ عنکا چہ کنت بلے ساہرہ

رازیک نہ بیت۔“ آ من عگو شگ عات عمنی جگ ہما کال عنیگ عروگ عات کہ سہیل عگو شگ عبتگ:  
”تو شرّہ گت دوشی من عچیلنج گت نے کہ من چلے آں، سگریٹ کت ات نہ کن آں۔ تی چیلنج عپوراکنگ ع

﴿زاهد رئیس راجی﴾ ————— ﴿بے کسہ عن عواب نیت﴾

من چار پنج سگریٹ پدماں پدء کش انتنت بے ہمائیں منی سرترنگ انت۔ سرجمیں بالا وکٹر کٹر انت۔  
”تو وگنو کے تے ترا کئے ء گوشتنگ چوش پہ کن بے پریشان مہ بواے اولی رند پیٹنگ پھشکا بے وڑے، منی رنگ  
ء ھیلد ار کہ بے ترا سک تاھیر رس ایت۔ چہ سرجمیں ٹیشن (tension) ء آ زات بے۔“ ساہرہ گول  
مہروائیں گالوارے ء گپ ء ات۔

من ساہرہ ء سیم کارت ء لاگ چار ان کت چہ سہیل ء شمارہ ء ابید دگہم دوشمارہ انجین انتنت کہ آئی ء سرء  
ساہرہ ء سک باز رنگ جنگ ات۔ من آئیانی ٹیکسٹ چیٹ وانان ء فون کال گوشداران کت۔ ساہرہ ء گول  
دگہم دوچکاں ہم ہمارنگیں زکی ات کہ گول سہیل ء پیٹنگ ات۔ چہ الیشی ء منی پگر ساہرہ ء کار ء کرد ء نیمگ ء ٹٹ  
کہ آہر آچک کئے انتنت۔ یک پہ یک ء ہر دوئیں بچکانی سیم کارت ء تپاسگ ء من ء ہیران کت کہ یکے و  
ساہرہ ء ناکوز تک ات بے دوی۔۔۔ من ء سرترنگ ء گپت بے وت سرء من گوش اشکن ء سرء باور کنگ ء  
لوٹک ء اتاں ہامان ء من ٹکھت ء زنگے جت کہ نوں من الم ء اتاں کہ اے سرجمیں کسہ ء آسر پد انت۔  
”ساہرہ ء پت دنیا ء دیم ء سیاسی ء سماجی جہد کارے بے راستی ء چرس ء ہیر وٹن ء کاروبار چہ ھیمیشانی دست ء دیم  
ء زوت۔ سہیل ء اے ھلت چہ ہمانی ء لوگ ء رس اتنگ کہ رند ء آئی ء نہ نشہ ء پورا کنگ ء وتی مات ء بستی ء  
زر ء گہارانی سہر دُڑا تک بُرتگ انت۔ اشکنگ ء ساہرہ ء آئی ء ماتو ہم وتی چلیم ء تمباک ء توک ء آہیم مان کن  
انت کش انت۔“ آئی ء من ء بازیں سرپدی بے دات۔

”چو و من ء مالوم ایں کہ ساہرہ ہم نشہ کنت۔ بے ساہرہ ء گول سہیل ء ابید دگہم مردماں گول ہم جنسی تعلقات پیٹنگ  
انت۔ تو چے گوشے اے سوب بیت کنت کہ سہیل ء نہ وت کشی ء لاک بٹنگ؟“ منی گپ ء اشکنگ ء گول  
آبراز نگپت:

”واجہ! من شمارا پیسر ء ہم گوشتنگ کہ سہیل ء وت کشی ء ٹنگ۔۔۔ آستر نشی پیٹنگ بے وت ء گشت ء کنت۔ آ  
انچونز وریں مردے نہ پیٹنگ (آئی ء توار ترند ء گیونگاں گپنگ ات منی دل ء ترنگے بیت۔ آئی ء دمانے  
ہاموٹی ء رند گوشت) من ء اپسوز ایں کہ انگت ء شاما گپ ء سرء اشتوک ات کہ شمنے اھوا کار ء روتا کہ ء  
داتنگ ات۔“ آگ لگ کنگ ء ات۔

﴿بے کسہ عن عواب نیت﴾ ————— ﴿زاهد رئیس راجی﴾

”بانگ! من انچو جہد وتی روتا کہ سرء شمنے تہمت ء رند پہ راستی ء دیم ء یارگ ء کنگ ء یاں دگہاے کار منی  
نہ ایں باید پولیس ء نہ دات ایں ء وت یک کرے ء نہ نشیں تماشا پہ چارت ایں۔ بے من کہ شمار ازبان داتنگ  
ات من پدء کز اتوں۔۔۔“ من چہ زہر ء گوشت  
”پہل پہ کن ات واجہ! منی متلب اے نہ ات۔۔۔“ آھجالت بیت۔

”بچار! ساہرہ ء آ وتی شیدا کنگ ء سرے پہ نشہ کنگ ء کش اتنگ ات۔ من ہیرن پرے گپ ء آں کہ سہیل  
ء پت کہ واننگ ء سرپدے مردے آئی ء چون چھ نہ کنگ؟ پت ء لوگ ء مردم چے کنگ ء پیٹنگ انت  
وحدے سہیل وت ء بر باد کنگ ء پیٹنگ ات؟“ منی گالواروں نرم ء مہروان ات۔  
”واجہ! کجام پت انت کہ وتی چک ء بربادی ء سرء گل پہ بیت۔ دنیا ء چم وھا گند ایت کہ زوراک اش پیش  
دارگ لوٹ انت۔ سہیل ء پت ء وھروحدے وتی چک چہ ادء دیر برگ ء گوشت ٹنگ سہیل ء نیمشنگ۔۔۔  
مات گہارے دست پاداں کپٹنگ انت کہ پہ وتی حلاج ء شال ء آگس نہ کراچی ء روت بے سہیل، آھجبر  
منوک نہ پیٹنگ۔“

”تئی ھیال ء سہیل ء ساہرہ منیگ ء پیٹنگ کہ آچداں بروٹ؟“ من آئی ء زانت چکاس ات۔  
”بلکیں!“

”منی ریپورٹ گوشتنگ ء انت کہ ساہرہ ء ہشت ماہ ء گیش انت کہ چہ سہیل ء دیر چک ء پیٹنگ گڑا چوشیں مردم  
چون سہیل ء وتی بندوک کت کنت؟“ چہ منی گپ ء آ بے توار بیت۔

نیم روج ء ڈی ایس پی زیر ء من ء لوٹ ات کہ سہیل ء نوکیں پوسٹ مارٹم ریپورٹ ہم اتنگ انت ء پد گرنا کو  
شنبہ ہم من ء لوٹک ء انت۔ من دمانے ہم ھٹل نہ گت ء ٹچک ء تھانہ ء سر بیت آں۔

”نیا زشاہ ز ز غنام ء مرید انت۔ یہ نام ء آئی ء وت ء سیاسی ء سماجی جہد کارے جوڑ ٹنگ ء نہ ز ز ء وتی نا کو  
اللہ داد ء سر زاہر ء غنا ء بے چیر ء چرس ء ڈوڈو ہانی باپا ء دیم ء برگ ء مزنین ملک کارے ات۔ ساہرہ ء مات  
آئی ء چلیگی ء سرء ہیران پیٹنگ ء نیا زشاہ ء آئی ء مات ء چل روج ء رند وتی نا کوز تک گل بیگم پیٹنگ۔ گل بیگم ہم  
وتی پت ء باپا ء شریدار پیٹنگ ات۔ پھشکا آئی ء نیا زشاہ زوت وتی راہ ء گت۔ آئی ء گول بازیں نامی

مردماں چیریں تعلقات پیگ انت کہ آئی عشی باپارہ مسترین مکا پیگ انت۔ چہ گل بیگم عشورہ سلاہاں ملکہ و مسترین سیاسی پارٹی و پنے لیکشن و نکٹے و ہم رس اتگ۔ نیاز شاہ و وھدے دیست کہ آئی و باپارہ گل بیگم و ت دیم و بران انت گڑا دلگوش و پھکا سیاست و سماجی کارانی بیگ و دات وے پمشکا آ چہ بازیں چیزاں مالوم ہم نہ انت۔

دومی بیگم و گل بیگم و قوتی آ زاتیں تب و دیم و برگ و قوتی لوگ کھبگانی بن جاہو و ٹنگ و گیشتر آئی و عشار ورنائیں بچک و بے روزگاریں مردک انت۔ سہیل و میٹگ و لہتے مردم ایشی و باپارہ سلیں کار و دیم و بروک انت پمشکا گل بیگم و گیشتر و آ ہانگور پیگ و ہمود و آئی و سہیل دیتگ انت کہ ساہرہ و بیگم و دلتاگ انت چہ ہمود آئی و اے وانگ و وشرکیں بچک و قوتی چم و چیر و ٹنگ۔ گل بیگم و زانگ انت کہ نیاز شاہ و قوتی یکیں جتک چہ درستاں دیم و ترانت و گل بیگم و بے اکلیں بچک و آ باز کمار نہ کنت پمشکا آئی و ساہرہ و قوتی دست و عچ و ٹنگ۔ ساہرہ و جلیم و تمباک و نشہ و مان کنگ و مسترین نپ گل بیگم و ہے رس ات کہ ساہرہ و چہ آئی و ہجر جست نہ کنت کہ لوگ و کئے و پر چہ روا کنان انت۔ گل بیگم و قوتی چمانی چیر و سہیل کنگ انت پمشکا آئی و ساہرہ و سوج و داتگ کہ مدام یکے و سر و مہ دارایت بلے ساگک بید و چہ آئی و براز تک امیر و دگہ گول کسے و مہ کنت۔ سہیل کہ تاں سالے کپے و ساہرہ و عشار پیگ انت آئی و انچوش اے سلیں ہیل گون انت کہ قوتی زورت و پورا کنگ و آئی و ماتی گہاری ہم شمشوت۔ ہمے سوب انت کہ آئی و گیر اداریں (گیرت داریں پت و آتش ہشت ماہ بیت چہ لوگ و کش اتگ۔“

پد گرنا کو شنبہ و ہال و من و سر تر گے و گیت کہ اے کیس و نوکیں دروشے منی دیم و آتگ انت۔ ”پوسٹ مارٹم و گھنیں ریپورٹ و مرگ و سوب نشہ و گیشتریں مقدار (کچ و کساس) و کارمرزی ہشتہ پیگ بلے نوکیں ریپورٹ و چہ زائر بیگ و انت کہ سہیل و گچہ نیں شراب و ارتگ و نشہ و سچین جگ۔“ ڈی ایس پی نزیر و ہال دات۔

”بلے چوش کہ من چہ اولی روج و پہ گرتاں آہری روج و اے کیس و آرتی و وانگ و آں سہیل و چرس و ڈوڈا و ککش اتگ بلے شراب ہجر نہ وارتگ“ من و قوتی ہیال درشان گت۔

”تئی گپ راستے۔ بلے اد و دو گپانی بیگ و دلگوش و یک پکار انت، یکے و ایش انت کہ وھدے ساہرہ و سہیل یل داتگ انت گڑا آ پر چہ آئی و لوگ و مدام شک۔ اگس گل بیگم و آ و قوتی شکار کنگ انت گڑا ساہرہ و چم چون چہ اے راستی و بند پیگ انت؟ دومی گپ ایش انت کہ اگس سہیل و نشہ و سچین پیسر و جگ گڑا کچہ نیں شراب وے چون و ارتگ و اگس شراب وے پیسر و ٹنگ اتگ گڑا سچین جگ و موقع وے چون رس اتگ؟“ ڈی ایس پی نزیر و گپانی سر و من ہم پکرے و کپتوں کہ اے مانگیں چون گیشینگ پہ بیت پد و سہیل و مرگ و چہ دوہپتگ پیسر و آئی و قوتی گوانکو و سر و پد ماں پد و نوکیں شمارہ یے اتگ انت کہ آ شمارہ سہیل و گوانکو و گوشکیں دوسے سالانی ریکارڈ و تہ و ہم من نہ دیتگ انت۔ آ شمارہ و کالانی گوش دارگ و من گتر بے وڑ بیتاں کہ اے جینی توار بید و چہ ٹکھت و دگہ کسی نہ انت۔ بلے بیٹکیں گپ ایش انت کہ اے سیم کارت و شمارہ چہ آ شمارہ و پھکا جتا انت کہ ٹکھت و مدام گول من و گپ جگ۔

اے دگہ روج و موبائل کمپنی و سنگت و ٹکھت و دومی سیم کارت و سر جمیں ریکارڈ منی دست و دات انت۔ ”تومنی پشت و پر چہ کپتگ وے۔۔۔ من ترا پیسر و ہم گوشینگ کہ تر امنی پت مات و منی نام گپتگ کنگ بلے من ترا ہجر نہ لوٹ اتگ، منی است و نیست ساہرہ انت و بید و چہ آئی و من دگہ کسے و نہ لوٹ آں۔“ سہیل گول ترندیں گالوار و گپ و انت۔

”توھر چہ بگوشے بلے من تئی و بادی و دیست نہ کن آں۔ من تیو کاتگی گول ساہرہ و برا تو و زکی ٹنگ تاں آہانی راستی و قوتی دیم و یاورت پہ کن آں۔۔۔ تو پر چہ سر پد نہ بے؟ ساہرہ و شرے جیکے نہ انت۔ آ ترا ہجر نہ گرایت، آئی و گول و قوتی ماتو و براز تک امیر و سیر کنگی انت۔“ ٹکھت آئی و منت کنگ و انت۔

”اوشٹ اپ۔۔۔ و قوتی دروگ و قوتی کڑ و پہ دار۔ منیگ و ساہرہ و سر نکاح نہ پیگ بلے ساہرہ و منی جن انت و آئی و مات و انت آئی و پت و رازیک کنت۔ تو و قوتی ہمدردی و قوتی کڑ و پہ دار و دگہ برے من و کال مہ کن۔“ سہیل و قوتی گوانکو پچت ٹنگ انت و منی مانگیں کمو کے گیٹان انت۔ ٹکھت و گول سہیل و رابطہ پیگ بلے آئی و چہ من و دروگ بیتگ بلے پر چہ؟ اے جست و منی سر ترگ و انت۔ من و سک اپوزو بیت کہ من ہمانی و سوب و اے کیس و توک و انچوک و پترگ و اتاں و ہمانی و چہ من و قوتی راستی چیر داتگ انت۔

”تئی زانتکاریءِ سلامے۔۔۔“ و ت عوت ڈوبار اتوں۔

دور وچ ۽ رند پد گرنا کو شنبہ منی کا رگس ۽ آتنگ ات۔ آئی ۽ ہال دات: ”من نیاز شاہ ۽ لوگ ۽ کہنیں کا ردار گل ستون ۽ گوں رابطہ تگ۔ آئی ۽ پیس ۽ ویسک نہ تگ بلے رند ۽ کہ من اے گوشتک کہ سہیل ۽ مرگ پھ شاہ نیاز ۽ لوگ ۽ زہر یلائیں ورگ ۽ پیگ ۽ ورگ اڈکنو گل ستون ۽ چند پیگ پشکا آ جیل ۽ روان دیک بیت انت ۽ سہیل ۽ شگ ۽ جرم ۽ پاؤد یک بیت انت گڑا آئی ۽ پھ نیم ۽ بازیں گپ پچ گت انت۔۔۔“

”معتل؟“

”آئی ءِ گوشتِ کہ سُہیلِ عَہِ سہارہ یَگی نیازشاہِ ءِ لوگِ ءِ رو آگِ اُتِ بلے سہارہ ءِ دل سیر کنگِ ءِ رندوتی دیم  
دِگہ نیمگِ ءِ ترینگِ اُتِ ءِ سُہیلِ ءِ گلِ بیگمِ ریپنگِ ءِ اُتِ۔ آئی ءِ باز رندِ ءِ سُہیلِ ءِ سگریٹِ ءِ انجیلِ نشہ مان کنگِ  
کہ آ بے سُدِ ءِ سہایتگِ ءِ ہر چے گلِ بیگمِ ءِ لوٹِ اُتگِ آئی ءِ ہمارنگِ ءِ کُتگِ ءِ پُہ دپِ ءِ بند کنگِ ءِ گلِ بیگمِ ءِ گلِ  
ستونِ ءِ چہ لوٹِ ءِ گیشِ زرد اُتگِ اُتِ۔ ہمے رنگِ ءِ سہارہ ءِ ہمِ آئی ءِ دپِ بندی ءِ نہادِ کُتگِ اُتِ کہ سہارہ  
ستر گلِ بیگمِ ءِ سوجانی سرِ ءِ روانِ اُتِ بلے چہ آئی ءِ دودستِ دیمِ ءِ در اُتگِ اُتِ ءِ روتی برا تو نوروزے ءِ ہم  
نہیتگِ۔“ پدر گر شنبہ ءِ گپتِ ءِ منِ ءِ سر ترگِ ءِ گپتِ کہ انسان تاں انچو کا چون کپت کنت۔

ساحرہ ع راستی ع ودیم ع آہگ ع رندھم اے مان گیش اُگت اڑا تک اُت کہ آ یا سہیل ع و ت انچو تر ندیس نشہ  
کُتک اُت یا کہے ع پ زانت آ انچو نشہ مان ریتلک اُت تاں آپہ مرایت۔ من چہ وتی ہما شمارہ ع کہ آئی ع نشان  
دومی ع گوانکو ع سر ع تچک ع منیت لکھت ع دومی شمارہ ع سر ع زنگ جت۔ بازی زنگ و رگ ع رند آئی ع وتی دستی  
گوانکو چست کُت۔ من گوانکو ع ڈپی نیمگ ع گدے پردات۔ آئی ع ہیلو ع تو رجا یارگ ع رند من گوں تَر ندک ع  
دراہنت: ”بانک تو چے گوشے؟ سہیل ع کو شمار بیوکانی کُک اُت کنگ ع گون بہ بے غمزہ اتیو کا ہمایاں بہ رس ایت  
تو اب گندگ ع نئے کُل بیگم غم ساحرہ ع سزا رس ایت۔ آہانی پُشت انچو زور نہ ایت کہ تی نزو ریں پُشت  
میر باہڑ آہاں رس ایت یہ کنت۔۔۔ نوں تئی بر بادی ع تما شاء تئی لوگ ع مرد ماں ابید سہیل ع مرد مھم  
گند اُت کہ چون تو چہ سہیل ع پیر گرگ ع نیاز شاہ ع بچک نوروز شاہ ع گوں لیب کُتک۔“

”ت۔ت۔ت۔ تو۔۔۔ کئے۔“ آ مکینگ ء ا ت ء ء ی ا ش ی ء پ ش ک ہ آ چ ر ے ب گ و ش ی ت م ن ہ م ا د م ا ن ء گ و ا ن ک و چ پ ت

گلت۔ نوں من وتی دومی گواکو ء سر ء آئی ء زنگ ء دوا ریگ اِتاں۔ بلے تاں پیست ء چار ساحت گوزگ ء رند  
ہم آے تورا اُت۔ اے دگر دوج ء صاود ء کہ من چہ کار گس ء نو کی داتر گنگ اُت کہ آئی ء زنگ جت۔  
بازیں زنگ ورگ ء رند من وتی دسی گواکو چست گلت :

”سلام بانگ! چون ات سُئما۔۔“ من وتی گالوار دمی رنگ ءوش گُتگ ات۔

”اللہ شکر انت۔۔۔ شہا چون ات؟“

آئی وگوں دم برتگیں گالوار پُودات و دمانے و رند گوشگ و لگات: ”اگس شہاد ز گٹ نہ ات شمارا

چیزے گوشتگ لوٹ آں۔ (دما نے ہاموشی عرند) بایا و ایش ات کہ من پیسے بگوشت ایں بلے زاناں  
پرچہ پیسے منی دپ دل عئے گتگ ات۔“ آئی عتو ارسک نزدات۔

”پرواہ نیست۔ ہر وحدۂ لوٹ ات، شما گوشت کن ات، بُڑی شمنے زاتی جیڑہ یہ بیت یاسُہیل ۽ کس ۽ باروہ ۽ گیشیں مالو داری، منی دست ۽ ہرچ کمکے بیت کنت شمار کن آں بلے اے گپ ۽ بایدہ زان ات کہ من راستی ۽ متوک آں۔۔۔“

آئی ء گن سار تے کش ات ء دُر اہیت: ”ثُمّار است گوش ات بلے برے برے لہتے چیز چہ وتی جند ء ھم چیر  
دَیک کپ اُنت بلے نوں ھا مشکل ء کپنگ آں کہ یک نیمگے ء منی لوگ ء مرد مں برباد بنت ء دومی نیمگ ء منی  
جند۔۔۔ (گن سار تے کشگ ء رند) مں ء وتی پرواہ نیست بلے منی سوب ء منی مرد ماں تاواں پہ رس ایت  
۔۔۔ اے پے مں ء سگسگی کپے نہ اُنت۔“ مں آئی ء گاوار ء تہ ء پر و ش ء غزوری ء مارگ ء اتاں۔

”بانک! اتنی باروہہ انچو ومن ہم اندازہ جت کن آں کہ تو قی سوبہ کسے عتاوان دات نہ کنے بلے دگر ع سوبہ عوتی جندہ آلم ع۔۔“ آتاں شتریں ساہتے عے بقوار بیت بلے آئی عساہہ عرویا عمن پے شتری مارگ عاتاں۔ دمانے عرندمن آئی عکال کٹ گت عودور بزرگ جتوں۔ آئی عہما دمان عجست گت۔

”من گوشتدارگءآں --“ من یہ آئیءھا موٹیء یروشء گوشت۔ دمانے بے تواریء زند آئیء

سار تیں ساہے کش ات غُتران کنگ بناؤت: ”سُہیل منی واستار پیٹگ۔ چہ منی اُردی آئی عَمات غُپت ع  
من عوتی نشار تگ غمن چہ ہما وھد عاے گیہ وتی جگ غول ع جاگہ داتگ۔ (آئی عا گالوارنوں اُرسِگ

ات) سہیل ۽ دلگوش کیشتر وتی وانگ ۽ نیگ ۽ پیگ کہ آئی ۽ روچے نہ روچے داکترے جوڑیگی ات۔ وتی دواز دھومی ۽ پریکٹیکل چکاس ۽ رند آئی ۽ چہ وتی پت ۽ اجازت گپت کہ وتی سنگت ۽ گڑیاں ۽ سیفانی دکان ۽ ہلک ۽ بازار ۽ نہایت۔ ہمد ۽ آئی ۽ ساہرہ دیدنگ ۽ دلما نگ پیگ۔

ساہرہ ۽ وتی موہاں نمبر آئی ۽ کا گد ۽ ٹکر ۽ سر ۽ نہیتنگ دانگ۔ پسر ۽ آٹس لرزات بلے وھدے آئی ۽ وتی سنگت ارشد اے کسہ ۽ توک ۽ ہوارگت گڑا آئی ۽ چہ سہیل ۽ یک سادیں موہاں بلے پہ بہارزت دات ۽ ہماں ۽ گوہگ ۽ سر ۽ سہیل ۽ ساہرہ اولی رند ۽ کال گت۔

تاں ماہے ۽ موہاں ۽ سر ۽ گپ ۽ تران ۽ رند ساہرہ ۽ آتی لوگ ۽ تو ارگت ۽ مہرے دات کہ آئی ۽ بید ۽ چہ ساہرہ ۽ چھ دیست نہ گت۔ انٹر ۽ چکاس ۽ اے گریڈ ۽ سوہین بیگ ۽ رند آئی ۽ پت ۽ آئی ۽ میڈیکل ۽ داخل کنگ ۽ شال ۽ برگی ات کہ سہیل ۽ لوگ ۽ جار پرینت کہ تاں پت پہ ساہرہ ۽ سا نگ ۽ ہر ۽ نیاز شاہ ۽ گور ۽ نہ بارت آپہ میڈیکل ۽ داخلہ زورگ ۽ پادان دو نہ کنت۔ لوگ ۽ کسی دل ۽ نہ پیگ بلے مجبوری ۽ کا کالی نیاز شاہ ۽ لوگ ۽ شنگ پہ سہیل ۽ سا نگ ۽ ہر ۽ برگ ۽۔۔۔ نیاز شاہ ۽ آھاک ۽ چہ ھاک ترگت ۽ دیم دات انت۔ اے چیز ۽ سہیل گنر دلپروش گت بلے گل بیگم ۽ ساہرہ ۽ دروگیں دلہیاں آپہ پدکنزگ ۽ رازیک نہ بیت۔ سہیل ۽ وتی وانگ ویل دات ۽ شپ روچ ساہرہ ۽ پانگ بیت ۽ رند ۽ مالوم بیت کہ آئی ۽ نشہ کنگ ۽ ہیل کنگ۔ آئی ۽ نشہ ۽ پورا کنگ ۽ وھدے ساہرہ ۽ گڈی پیش داشت گڑا لوگ ۽ دست جنی ۽ بنا گت گڑا من وتی دل ۽ پسلسہ گت کہ ستر سہیل منی نہ بیت بلے آئی ۽ چہ اے بربادی ۽ درکنگ ۽ منی دست ۽ ہرے بیت کن آں۔ من چہ آ میگی رازداریں دز گہارے ۽ وسیلہ ۽ نوروز ۽ گولنزی کی گت۔ نوروز کہ چہ وتی لوگ ۽ بے مہرات آئی ۽ زوت منی سر ۽ اوست گت۔ من چہ ہماں ۽ دست ۽ لپتہ نشی پوڈر لوٹا نہیت انت ۽ آتی مہر ۽ انچوش پتائیت کہ آئی ۽ وتی لوگ ۽ سر جمیں راستی منی دیم ۽ چچ گت انت۔ وھدے من اے سر جمیں گپ سہیل ۽ ہال دیگ ۽ جہد گت آ منی سر ۽ زھر گپت ۽ من ۽ بد بیکارے گت۔ من وتی دس گت بلے آئی ۽ منی گوانکودوبر چست نہ گت۔

پد ۽ من ۽ یات اتک کہ کالج ۽ وانگ ۽ وھد ۽ آئی ۽ سہیل ۽ پاسورڈ منی گور اپتگ ۽ انگت ہم برے برے آ

سرے بخت۔ من وتیگ ۽ نوروز ۽ میان ۽ گپ ۽ تران ریکارڈ گت انت ۽ سہیل ۽ دیم دات آں بلے باز روچ ۽ رند ۽ آئی ۽ وتی انباکس پچ نہ گت ۽ نہ چار ات۔ یہ ناکامی من چہ نوروز ۽ موہاں ۽ آئی ۽ کلوہے دیم دات کہ آتی ۽ سہیل ۽ آلم ۽ یہ چارایت۔

اے دگر وچ ۽ سہیل ۽ من ۽ کال گت۔۔۔ گل بیگم ۽ ساہرہ ۽ راستی ۽ نوروز ۽ پ ۽ اٹھلنگ ۽ رند آ گنوک ترا تگ ات۔۔۔ آوت ۽ سک باز ڈوبارگ ۽ ات۔۔۔ آئی ۽ چہ من ۽ ہم سک باز ۽ پھلی لوٹ ات۔ آئی ۽ من ۽ گوشت کہ آچہ وتی گنگیناں سک جھالت انت ۽ عزانت چون وتی مات گہارانی دیم ۽ یہ کپیت۔ (نوں) گنکھت ۽ تو ارگز ۽ ات) آسک جذباتی پیگ ات کہ آتی برباد کنو کاں نیلیت کہ دگر سہیل ۽ یے ۽ بربادیہ کن انت۔۔۔ من سک باز سر پد گت کہ گول سلیناں دپمہ کپیت ۽ لوگ ۽ واترہ کنت۔ لوگ ۽ مردم آئی ۽ جبر دور نہ دینت بلے ملکمو ات آئی ۽ سر ۽ سوار ات ۽ آئی ۽ ہا جاہ ۽ ریننت ۽ کسہ سہیل ۽ پدگار بیت۔“

گنکھت گریوگ ۽ ات ۽ ڈی ایس پی زیر ۽ کلوہ منی دومی دتی گوانک ۽ سر ۽ پیدا ک ات:

”سہیل ۽ کوشار بیگ ۽ جرم ۽ ساہرہ ۽ گل بیگم گرگ پیگ انت۔ نیاز شاہ ۽ آئی ۽ نا کو ۽ نشی باپار ۽ سر ۽ چھا پہ جنگ پیگ۔“



ہلاس

جھدے پہ بلوچی زبان ۽ لہزا نک ۽ دیرونی ۽